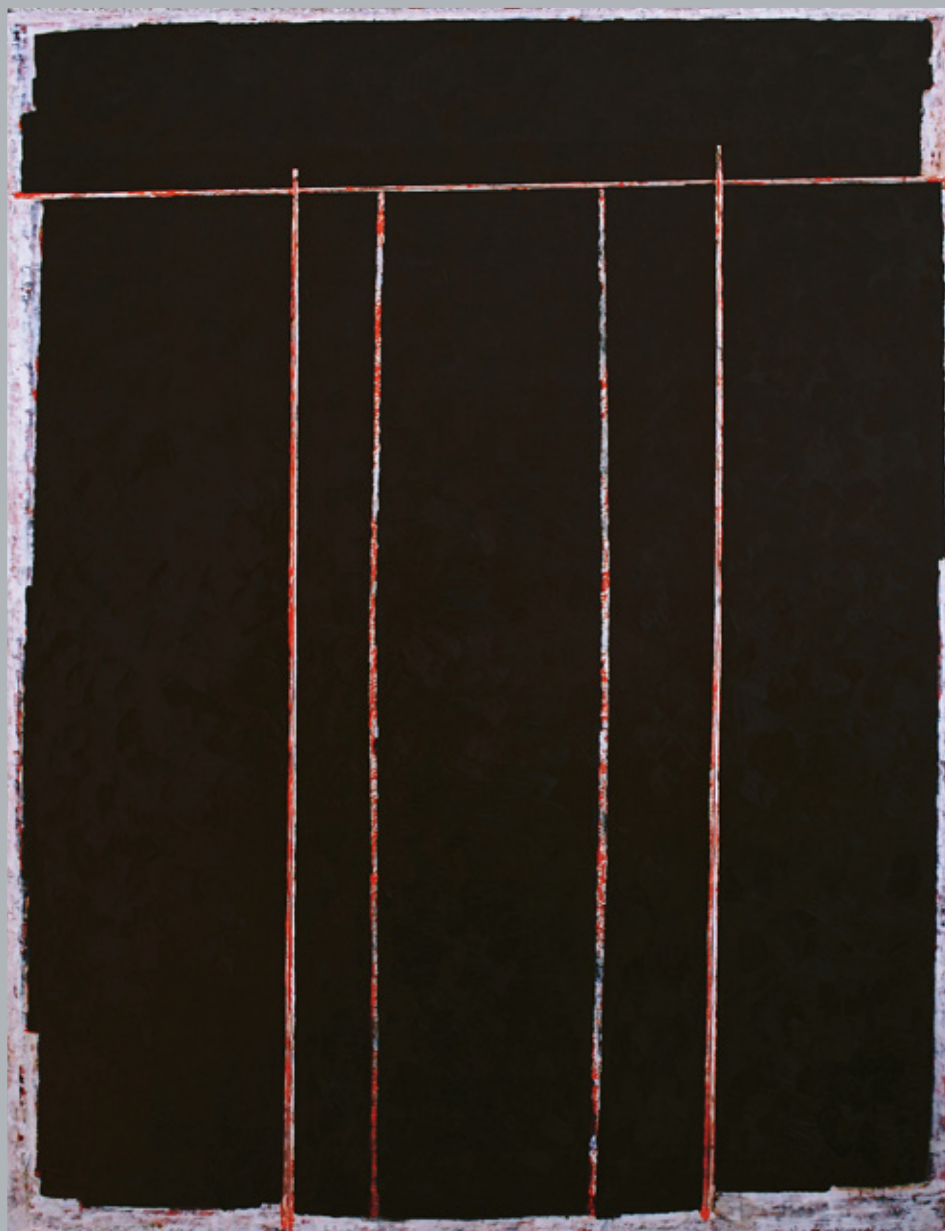

Silvia Stoica

Cezar Atodiresei

Desen, pictură, obiect
Drawing, Painting, Object

Cezar Atodiresei

Texte

Silvia Stoica, Cristian-Robert Velescu, Constantin Aslam, Cătălin Bălescu

Traducător

Anamaria Sasu

Corector

Dușa Udrea-Boborel

Fotografii

Bogdan Iorga, Silvia Stoica, arhiva Cezar Atodiresei

Design

Radu Manelici

DTP

Aurelian Ardeleanu

Producție

Master Print Super Offset

Proiect editorial finanțat de

Consiliul Județean Constanța,

cu sprijinul Muzeului de Artă Constanța

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cezar Atodiresei: Desen, pictură, obiect =

Drawing, Painting, Object/texte: Silvia Stoica,

Cristian-Robert Velescu, Constantin Aslam,

Cătălin Bălescu; trad.: Anamaria Sasu; foto.:

Bogdan Iorga, Silvia Stoica; design: Radu Manelici –

București: Editura U.N.A.R.T.E., 2024

ISBN 978-606-720-206-9

I. Stoica, Silvia (text; foto.)

II. Velescu, Cristian-Robert (text)

III. Aslam, Constantin (text)

IV. Bălescu, Cătălin (text)

V. Sasu, Anamaria (trad.)

VI. Iorga, Bogdan (foto.)

VII. Manelici, Radu (designer)

Cezar Atodiresei

Desen, pictură, obiect
Drawing, Painting, Object

Introducere

Foreword

6

Unitatea de viziune și abordare

în opera lui Cezar Atodiresei

Unity of Vision and Approach

in Cezar Atodiresei's Art

Silvia Stoica

14

Arte povera și platonism în pictura lui Cezar Atodiresei

Arte povera and Platonism in Cezar Atodiresei's Painting

Cristian-Robert Velescu

38

Pictura ca destin și călăuză către sine

Painting as Destiny and as Guide to Oneself

Constantin Aslam

50

Imaginea de sine

The Image of Self

Cătălin Bălescu

72

Desen, pictură, obiect

Drawing, Painting, Object

318

Cronologie

Chronology

328

- I Pescărușul
The Seagull
78
- II Blocul
The Apartment Building
90
- III Golf
Gulf
156
- IV Portrete de obiecte
Object Portraits
172
- V Turnul
The Tower
190
- VI Epava
The Shipwreck
230
- VII Peisaj
Landscape
238
- VIII Plaja
The Beach
266
- IX Atelierul
The Workshop
278
- X Obiect
Object
308

Introducere

Foreword

În anul 2024, pe 6 august, se împlinesc 70 ani de la nașterea lui Cezar Atodiresei, pictor, cadru didactic la Universitatea Națională de Arte din București, trecut în neființă la data de 2 februarie 2022. După dispariția sa, în atelierul artistului din București a rămas o operă complexă: picturi realizate în tehnici diferite, desene, tușuri, acuarele, obiecte – lucrări din toate perioadele sale de formare și de creație, martori ai unui parcurs artistic și ai unui destin uman; pe șevalete: două lucrări într-o impresionantă *așteptare* și o fascinantă „unitate de stadiu”¹, acestea ilustrând perfect teoria sa referitoare la stadiu și finalitate în opera plastică: „Orice lucrare, în orice moment al ei, trebuie să fie stabilă și unitară”². Cele două lucrări au făcut parte din prima expoziție³ postum găzduită de Muzeul de Artă Constanța în noiembrie 2022 și au putut fi admirate alături de alte picturi ale artistului îndelung șlefuite, lucrări de mare expresivitate, consistență, profunzime, rafinament și tulburătoare intensitate.

Cezar Atodiresei și-a început formarea în domeniul artelor vizuale la Liceul de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă” din Iași (1969–1973), avându-i profesori pe Liviu Suhar, Dan Hatmanu, Gheorghe Maftai. A studiat pictura la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București (1982–1986) cu profesorii Constantin Blendea (coordonator de grupă), Florin Mitroi, Marius Cilievici, Traian Brădean ș. a. A absolvit cu titlul *șef de promoție*, primind recomandarea Senatului Institutului pentru a lucra în cercetare și în învățământul superior. În 1990 a intrat, prin concurs, asistent la Academia de Arte (actuala Universitate Națională de Arte din București), disciplina *Anatomie artistică și comparată*. În 1992 a înființat Secția Pedagogia Artei unde, un an mai târziu, a devenit lector universitar. Din anul 2009 a fost conferențiar și mai apoi profesor universitar (din 2017) la Departamentul Pictură. Foștii săi studenți își amintesc de el cu recunoștință, evocând preocuparea permanentă a acestuia pentru a-i forma ca profesioniști ai domeniului, îndrumându-i și coordonându-i să pătrundă în profunzimea fenomenului artelor vizuale, să înțeleagă, să gândească și să se exprime în termenii limbajului plastic, să fie ei înșiși prin opera lor. A făcut parte din structurile de conducere ale Universității Naționale de Arte din București, fiind implicat în managementul instituțional: din anul 1992 a fost membru în Consiliul Profesoral al Facultății de Istoria și Teoria Artei și Facultății de Arte Plastice, membru în Senatul Universității Naționale de Arte București, șef al Catedrei Pedagogia Artei (2000–2009), decan al Facultății de Arte Plastice (2012–2020). În 2006 a obținut titlul de Doctor în Arte Vizuale la Universitatea Națională de Arte din București cu teza „Stadiu și finalitate în opera plastică”, avându-l conducător de doctorat pe profesorul universitar doctor Mihail Mănescu. A fost membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala Pictură București (din 1990), îndeplinind și funcția de membru în Biroul Filialei Pictură București (Consiliul Director).

Cezar Atodiresei a lăsat o operă considerabilă alcătuită din picturi, desene, obiecte, prezentată publicului în expoziții personale și în numeroasele participări la manifestări colective în țară și în străinătate. A editat cărți de autor, iar lucrările

1 „Unitatea de stadiu” reprezintă conceptul central al tezei de doctorat susținute de Cezar Atodiresei la Universitatea Națională de Arte din București în anul 2006; titlul tezei sale de doctorat este „Stadiu și finalitate în opera plastică”; conducător de doctorat: profesor universitar doctor Mihail Mănescu.

2 *Jurnal lunar de galerii. Convorbiri la simeza unei selecții retrospective: [...] Cezar Atodiresei [...]*, interviu pentru emisiunea *Arte Frumoase*, 15 octombrie 2016 – Radio România Cultural, realizator Aurelia Mocanu.

3 Expoziția de pictură „Sinteze”, realizată în formula maestru–discipol, *in memoriam* Cezar Atodiresei, cu lucrări semnate Cezar Atodiresei și Silvia Stoica, 4–30 noiembrie 2022, curator Lelia Rus-Pîrvan, Muzeul de Artă Constanța.

On August 6th, 2024, it will be 70 years since the birth of Cezar Atodiresei, painter, and faculty member of the National University of Arts of Bucharest, who passed away on February 2nd, 2022. After his demise, a complex work was left behind in the painter's Bucharest workshop: paintings made in various techniques, drawings, ink sketches, watercolours, object – works from all his periods of training and growth, witnesses of an artistic track and a human destiny; on the easels, two works in arrestive *waiting* and a fascinating “stage unit”¹, perfectly illustrating his theory on stage and finality in plastic works: “Any work, at any of its moments, needs to be stable and unitary”². The two works were part of the first posthumous exhibition³ hosted by the Constanta Art Museum in November 2022 and could be admired alongside other long-polished works of the artist, works of great expressivity, consistency, depth, refinement, and stirring intensity.

Cezar Atodiresei started his artistic training in visual arts at the “Octav Băncilă” High School of Music and Fine Arts in Iasi (1969–1973), with teachers such as Liviu Suhar, Dan Hatmanu, Gheorghe Maftai. He studied painting at the “Nicolae Grigorescu” Fine Arts Institute in Bucharest (1982–1986) with professors Constantin Blendea (workshop coordinator), Florin Mitroi, Marius Cilievici, Traian Brădean et al. He graduated *valedictorian*, with a recommendation from the Institute's Senate to work in research and academia. In 1990 he passed the examinations to become a junior lecturer with the Academy of Arts (currently the National University of Arts of Bucharest), teaching *Artistic and compared anatomy*. In 1992 he set up the Art Teaching department, where, one year later, he became a lecturer. Since 2009 he was a Senior Lecturer and later a Professor (since 2017) in the department of Painting. His former students remember him with gratitude, evoking his permanent concern to train them as professionals in this field, guiding and coordinating them to enter the depths of the visual arts phenomenon, to understand, to think and to express themselves in the terms of the plastic language, to be themselves through their work. He was part of the leading bodies of the National University of Arts of Bucharest, being involved in institutional management: since 1992 he was a member of the Faculty Council of the School of Art History and Theory and of the School of Fine Arts, a member of the Senate of the National University of Arts of Bucharest, head of the Art Teaching department (2000–2009), dean of the School of Fine Arts (2012–2020). In 2006, he received the title of Doctor of Arts – Visual Arts from the National University of Arts of Bucharest, with the thesis “Stage and Finality in the Plastic Work”, with Professor Mihail Mănescu as thesis coordinator. He was a member of the Union of Fine Artists (Uniunea Artiștilor Plastici) of Romania, the Bucharest Painting Branch (starting with 1990), while also a part of the Bucharest Painting Branch (Governing Board).

Cezar Atodiresei left behind a considerable body of works, consisting of paintings, drawings, objects, displayed to the public in personal exhibitions and in his numerous collective participations at home and abroad. He edited books,

-
- 1 The “stage unit” represents the central concept of Cezar Atodiresei's doctoral thesis, defended at the National University of Arts of Bucharest in 2006; the title of his thesis is “Stage and Finality in the Plastic Work”, PhD coordinator: Professor Mihail Mănescu.
 - 2 *Jurnal lunar de galerii. Convorbiri la simeza unei selecții retrospective:[...] Cezar Atodiresei [...]* (Monthly galleries' journal. Discussions by the stands of a retrospective selection: [...] Cezar Atodiresei [...]), interview for the *Arte Frumoase* radio show, October 15th, 2016 – Radio România Cultural, produced by Aurelia Mocanu.
 - 3 The “Sinteze” (*Syntheses*) painting exhibition, created in the master–disciple formula, *in memoriam* Cezar Atodiresei, with works signed by Cezar Atodiresei and Silvia Stoica, November 4th–30th, 2022, curator Lelia Rus-Pirvan, the Constanta Art Museum.

sale de artă au fost publicate în cataloage de expoziții, albume, volume de specialitate. Lucrările sale figurează în colecții de stat și particulare, în țară (Muzeul de Artă Constanța, Academia Română, Muzeul Județean Bacău, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Muzeul Universității Naționale de Arte din București, Muzeul de Artă Tulcea, Colecțiile Mănăstirii Putna, Muzeul Județean Târgu Mureș, Muzeul Județean Suceava; București, Sinaia, Iași, Brașov, Peștișani – Gorj, Vatra-Dornei) și în străinătate (Madrid, Varșovia, Reutlingen – Germania, Bruxelles, Paris, Gainesville – SUA). Pentru activitatea sa artistică a fost recompensat cu premii și burse: 1973 – Premiul III, Festivalul Școlilor și Liceelor de Artă – Iași; 1985 – Premiul I al IAP „Nicolae Grigorescu” pentru desen, în cadrul Anului Internațional al Tineretului; 1986 – Premiul Fundației „Sârghie”, ediția a X-a; 1988–1990 – Bursa U.A.P. – Atelier „Costin Petrescu”; 1990 – Premiul I „Voronețeană”, Suceava; 2017 – Indemnizație de merit, Academia Română.

În toamna anului 2022, familia pictorului Cezar Atodiresei a oferit Muzeului de Artă Constanța, cu titlul de donație, o importantă colecție însumând 80 de lucrări semnate de artist: 20 de picturi și 60 de desene, acuarele, tușuri. Prin amabilitatea directorului Muzeului de Artă Constanța, doamna conf. univ. dr. Lelia Rus-Pîrvan, șase picturi semnate Cezar Atodiresei fac parte din colecția permanentă a muzeului și pot fi admirate în Sala Donații, etajul II, sala IX. La începutul anului 2023, un număr de 20 de lucrări din grafica donată a fost inclus într-o expoziție temporară a muzeului⁴. Pentru a face cunoscută donația, precum și pentru a o raporta la opera lui Cezar Atodiresei, în sensul contextualizării lucrărilor donate în cadrul nucleelor tematice dezvoltate de artist, Muzeul de Artă Constanța a sprijinit și a susținut inițiativa publicării prezentului volum. În felul acesta, muzeul constanțean este cea dintâi instituție de cultură și artă ce contribuie, alături de Universitatea Națională de Arte din București, la popularizarea lucrărilor artistului, valorificând astfel creația acestuia.

Publicația *Cezar Atodiresei. Desen, pictură, obiect* reunește opere variate și intense din creația artistului, oferind o incursiune substanțială în practica pictorului; conține opere finite, studii, schițe, crochiuri, lucrări bidimensionale și tridimensionale. Acestea marchează momente semnificative ale formării sale profesionale și ale parcursului său artistic, de la perioadele studiilor liceale și academice la perioada sintezelor formale și cromatice. Scopul acestei lucrări este de a reflecta și teoretiza pe baza temelor, subiectelor și problematicilor abordate de Cezar Atodiresei și de a le restitui contextului național al artei. Volumul beneficiază de contribuțiile autorilor invitați, prof. univ. dr. Constantin Aslam – cadru didactic la Universitatea Națională de Arte din București, prof. univ. dr. Cătălin Bălescu – rector Universitatea Națională de Arte din București, Cristian-Robert Velescu – istoric și critic de artă, fost profesor la Universitatea Națională de Arte din București, personalități cu care artistul și profesorul Cezar Atodiresei a colaborat intens la universitatea de arte bucureșteană. Cartea organizează materialul

4 Expoziția „Muzeul din depozit. Forma feminină – reprezentări moderne și contemporane”, de la Muzeul de Artă Constanța a reunit, în perioada 11 ianuarie–28 februarie 2023, alături de 20 de desene, acuarele, tușuri din donația Cezar Atodiresei, un număr de 20 de lucrări de grafică din donația magistratului Ioan Dumitrescu semnate de nume importante ale plasticii românești: Iosif Iser, Theodor Pallady, Jean Al. Steriadi, Iosif Rosebluth, Milița Petrașcu, Aurel Băeșu și Ion Anestin.

and his works of art were published in exhibition catalogues, albums, specialised volumes. His works are to be found in state-owned and private collections, in Romania (the Constanta Art Museum, the Romanian Academy, the Bacău County Museum, the Lower Danube Museum, Călărași, the Museum of the National University of Art of Bucharest, the Tulcea Art Museum, the Putna Monastery Collections, the Târgu Mureș County Museum, the Suceava County Museum; Bucharest, Sinaia, Iași, Brașov, Peștișani-Gorj, Vatra-Dornei) and abroad (Madrid, Warsaw, Reutlingen – Germany, Brussels, Paris, Gainesville – USA). His artistic activity was rewarded by prizes and grants: 1973 – 3rd Prize at the Festival of Art Schools and High Schools – Iași; 1985 – 1st Prize of the “Nicolae Grigorescu” Institute of Fine Arts – Drawing, within the National Youth Year; 1986 – Award of the “Sârghie” Foundation, 10th edition; 1988–1990 – Grant from the Union of Fine Artists – “Costin Petrescu” Workshop; 1990 – 1st Prize “Voronțeană”, Suceava; 2017 – Merit Allowance, Romanian Academy.

In the autumn of 2022, Cezar Atodiresei’s family offered the Constanta Art Museum, as a donation, an important collection totalling 80 works signed by the artist: 20 paintings and 60 drawings, watercolours, ink drawings. The Director of the Constanta Art Museum, Senior Lecturer Lelia Rus-Pîrvan, PhD, has kindly allowed that six paintings signed by Cezar Atodiresei be part of the museum’s permanent collection. They can be admired in the Donations Hall, 2nd floor, room IX. At the beginning of 2023, 20 works from the donated graphics were included in a temporary exhibition of the museum⁴. In order to popularize the donation, as well as to anchor it within Cezar Atodiresei’s work, in the sense of contextualizing the donated works within the thematic nuclei developed by the artist, the Constanta Art Museum has supported and advocated the initiative of publishing this volume. Thus, the museum in Constanta is the first cultural and arts institution contributing, alongside the National University of Arts of Bucharest, to popularizing the artist’s works, thus promoting his creation.

The publication *Cezar Atodiresei. Drawing, painting, object* brings together varied and intense works from the artist’s creation, providing a substantial incursion in the painter’s practice. It contains finished works, stages, studies, sketches, drafts, bidimensional and tridimensional works. They mark significant moments of his professional becoming and his artistic track, from the times of his high school and academic studies, to the period of formal and chromatic syntheses. The purpose of this work is to reflect and theorize on the themes, topics and problems approached by Cezar Atodiresei, and to restore them in the national context of art. This volume welcomes the contributions of our guest authors, Professor Constantin Aslam, PhD – faculty member of the National University of Arts of Bucharest, Professor Cătălin Bălescu, PhD – Rector of the National University of Arts of Bucharest, Cristian-Robert Velescu – historian and art critic, former teacher with the National University of Arts of Bucharest, personalities with whom the teacher Cezar Atodiresei also had an intense collaboration at the Bucharest-based university of arts. The book organizes the visual material into

4 The “Muzeul din depozit. Forma feminină – reprezentări moderne și contemporane” (*The Warehouse Museum. The Feminine Form – Modern and Contemporary Representations*) Exhibition at the Constanta Art Museum brought together, between January 11th–February 28th, 2023, besides 20 drawings, watercolours, ink drawings in the Cezar Atodiresei donation, another 20 graphic works from the donation of Magistrate Ioan Dumitrescu, signed by important names in Romanian fine arts: Iosif Iser, Theodor Pallady, Jean Al. Steriadi, Iosif Rosebluth, Milița Petrașcu, Aurel Băeșu, and Ion Anestin.

vizual în zece capitole: *I. Pescărușul* (1995–2013), *II. Blocul*⁵ (1987–2022), *III. Golf* (2009–2012), *IV. Portrete de obiecte* (1985–2016), *V. Turnul* (1986–2002), *VI. Epava* (1981–1987), *VII. Peisaj* (1971–2001), *VIII. Plaja* (1981–1986), *IX. Atelierul* (1982–2014), *X. Obiect* (1995/1996–2015). Operele sunt grupate pe subiecte, așa cum au fost sistematizate de autor, fiecare nucleu constituind un capitol în volumul de față; exceptând două dintre ele⁶, capitolele păstrează denumirile și succesiunea în care Cezar Atodiresei le-a prezentat în publicațiile sale⁷. Volumul prezintă și lucrări nepublicate până în prezent, compoziții pe care artistul nu le-a sistematizat în conținutul vreunui corp editorial și studii aflate în carnetele de schițe, mapele și depozitele din arhiva personală. Am alăturat conținutului vizual manuscrise, texte, extrase din caietele artistului care conțin informații asupra structurării unui discurs plastic personalizat, dinamicii procesului de creație, direcțiilor de dezvoltare etc. aducând astfel date în plus referitoare la actul artistic, consistența demersului și consecvența abordării. Sunt cuprinse aici note ce dezvăluie sursele creațiilor sale, observații punctuale privind studiile specifice realizate (precizări despre caracterul formei, dozajele cantitative, proporții etc.), aspecte tehnice (referitoare la procesul de lucru, etape parcurse sau avute în vedere), concluzii asupra problemelor plastice studiate etc. Acestea sunt însoțite de extrase din scrierile sale publicate, selecții din interviuri ale artistului, scrieri/texte despre opera sa, precum și de note cronologice axate pe activitatea artistică.

Doresc să aduc mulțumiri, pe această cale: Muzeului de Artă Constanța, doamnei conf. univ. dr. Lelia Rus-Pîrvan – director; Universității Naționale de Arte din București, domnului prof. univ. dr. Cătălin Bălescu – rector; domnului Cristian-Robert Velescu; domnului prof. univ. dr. Constantin Aslam; domnului Gelu Atodiresei – fratele artistului –, precum și tuturor celor care, direct sau indirect, au contribuit la realizarea acestei publicații.

Volumul de față este un umil gest de mulțumire și recunoștință, o reverență adusă pictorului, profesorului, intelectualului, omului de excepție Cezar Atodiresei.

5 Am introdus în acest capitol și lucrări ce nu au o legătură explicită cu subiectul („Blocul”) demonstrată prin schițe, documentări premergătoare, însă există similitudini în ceea ce privește abordarea conținutului imaginii plastice și expresia finală. Este vorba despre: „Scara” (2016), „Alb, Roșu, Negru I” (2018), „Alb, Roșu, Negru II” (2018), „Alb-Negru I” (2018), „Alb-Negru II” (2018), „64-A.N.” (2017), „30x30x6” (2017). Tot aici sunt incluse și picturile „Fără titlu” – stadii două lucrări (2022) aflate în etapa elaborării la momentul dispariției artistului. Aceste ultime două lucrări pornesc, de fapt, de la schițe după fântâni venețiene (ansambluri, fragmente, detalii), schițe realizate de artist în 1995, când întreprinde o călătorie de studiu și documentare în Italia (4–28 august 1995), la Veneția, Padova, Bologna, Florența, Ravenna.

6 Capitolul *III. Golf* și *X. Obiect*, pe care artistul nu le-a inclus în publicațiile sale.

7 Cezar Atodiresei, *Exerciții de paginare*, Editura UNArte, București, 2016; *Stadiu și finalitate în opera de artă*, Editura UNArte, București, 2008.

ten chapters: I. *The Seagull* (1995–2013), II. *The Apartment Building*⁵ (1987–2022), III. *Gulf* (2009–2012), IV. *Object Portraits* (1985–2016), V. *The Tower* (1986–2002), VI. *The Shipwreck* (1981–1987), VII. *Landscape* (1971–2001), VIII. *The Beach* (1981–1986), IX. *The Workshop* (1982–2014), X. *Object* (1995/1996–2015). The works are grouped by subject, as systematized by the author, each nucleus a chapter in this volume; apart from two⁶, the chapters preserve the names and succession presented by Cezar Atodiresei in his publications⁷. The volume also presents compositions which the artist had not systematized within the contents of any editorial body, as well as studies in his sketch books, folders, and storages in his personal archive. The visual content is joined by manuscripts, texts, excerpts from the artist's notebooks, with information about structuring a custom fine arts discourse, about the dynamics of the creation process, about development directions, etc.; thus, bringing additional data about the artistic act, the richness of the endeavour and the consistency of the approach. Here, we have included notes revealing the sources of his creations, punctual observations on specific studies conducted (specifications about the character of form, quantitative dosages, proportions, etc.), technical aspects (referring to the work process, stages observed or considered), conclusions about the plastic issues studied etc. They are accompanied by excerpts from his published writings, selections from the artist's interviews, writings/texts about his work, as well as chronological notes, focused on his artistic activity.

I want to take this opportunity to thank: the Constanta Art Museum, Senior Lecturer Lelia Rus-Pîrvan, PhD – director; the National University of Arts of Bucharest, Professor Cătălin Bălescu, PhD – Rector; Mr. Cristian-Robert Velescu; Professor Constantin Aslam, PhD; Mr. Gelu Atodiresei – the artist's brother –, as well as all those who have directly or indirectly contributed to the creation of this publication.

This volume is a humble gesture of thanks and gratitude, a reverence to the painter, teacher, intellectual, exceptional man Cezar Atodiresei.

5 In this chapter, we have also included works whose sketches or prior studies do not explicitly prove a connection to the subject (“The Apartment Building”); nevertheless, there are similarities in respect to the approach of the plastic image and the final expression. We are talking about: “The Ladder” (2016), “White, Red, Black I” (2018), “White, Red, Black II” (2018), “White – Black I” (2018), “White – Black II” (2018), “64–A.N.” (2017), “30×30×6” (2017). Also included here are the paintings “Untitled” – stages, two works (2022) still in progress at the time the artist passed away. These last two works originate, in fact, from sketches of Venetian fountains (sets, fragments, details), made by the artist in 1995, when he takes a study and documentation trip to Italy (August 4th–28th, 1995), in Venice, Padua, Bologna, Florence, Ravenna.

6 Chapter III. *Gulf* and X. *Object*, which the artist had not included in his publications.

7 Cezar Atodiresei, *Exerciții de paginare*, UNARte, Bucharest, 2016; *Stadiu și finalitate în opera de artă*, UNARte, Bucharest, 2008.

Unitatea de viziune și abordare în opera lui Cezar Atodiresei

Unity of Vision and Approach in Cezar Atodiresei's Art

Opera lui Cezar Atodiresei stă sub semnul profunzimii creației și al cunoașterii raționale, evidențiind un demers autentic în care studiul metodic, problematizat și rigoarea profesională reprezintă constantele sale. Vorbim despre un parcurs ce are în centru cercetarea limbajului picturii, iar categoriile formale, cromatice, stilistice, ideatice sunt factori ce alcătuiesc opera plastică. Creația sa se remarcă prin sobrietate, acuratețe, tensiuni interioare, sensibilitate, forță, claritate și rafinament al expresiei. Întâlnirea cu subiectele/motivele sale este, dincolo de un exercițiu de observație și interogație specifică, începutul unui demers ghidat de cercetarea lucidă, în care orice element ne semnificativ este eliminat. Fie că este vorba despre forme arhitecturale, peisaje, figuri umane, obiecte etc., reducerea la esențial se face cu aceeași preocupantă intensitate a căutării expresiei unice. Nu este un simplu exercițiu de simplificare, ci demersul către/prin forma plastică conținătoare și conținută, suficientă în/prin datele ei, independentă de sursa din real. Formele plastice rezultate, rod al unor acumulări și decantări succesive, se impun prin solemnitatea pe care o denotă. Depășind caracterul unui exercițiu necesar, sensul raportării la real capătă și alte înțelesuri – este vorba despre sistemul de gândire și de operare al artistului preocupat de esențial. Obiectul acelei referiri la forma concretă nu îl reprezintă contemplarea formei, a expresiei exterioare, a aparenței sau interpretarea ei; în formele naturale sau artificiale sunt identificate, analizate în profunzime, extrase, consolidate, șlefuite anumite componente, caracteristici, sisteme de forțe, după care totul se desfășoară în alt plan, în altă realitate, independentă de cea de la care a pornit: realitatea plastică. Realitatea imediată și realitatea plastică, forma naturală și forma estetică sunt polii care îl ghidează pe artist în căutările și descoperirile sale. Spirit metodic și cultivat, cu o disciplină a activității sale artistice, Cezar Atodiresei explorează binomul conținut–conținător în imaginea plastică, operând cu forma-concept, forma-idee, expresia-sinteză încărcată cu semnificații profunde. În arta sa, partea conceptuală și cea materială funcționează simultan în relația *a ști – a descoperi – a crea*. Cunoașterea și înțelegerea, urmate de generarea unei realități de sine stătătoare, a unei realități plastice încărcate de sens reprezintă rodul unui anumit tip de demers plastic și al unor meditații profunde ale pictorului Cezar Atodiresei.

Privitor la parcursul artistic al lui Cezar Atodiresei, caracterizat drept „activitate laborioasă, cu totul specială”¹, criticul și istoricul de artă Aurelia Mocanu remarcă în cadrul unui interviu² cu pictorul: „[...] un atelier secret, un atelier închis, un atelier sau un laborator care nu are dorința expresă de ieșire în public, care vă folosește pentru o combustie serioasă a profesiei dumneavoastră luată foarte existențial în serios, cea de pictor sau de conceptor al unor suprafețe care să trimită spre sensuri mai adânci”, iar pe artist îl definea „pictor de cursă lungă și de familie spirituală foarte nobilă”³.

Demersul artistic al lui Cezar Atodiresei este asumat cu claritate ca program individual, unitar ca viziune, indiferent de subiectele abordate, fiind definit și teoretic la finalul anilor '80. Coordonatele acestui parcurs au fost enunțate de

1 În interviul realizat de criticul și istoricul de artă Aurelia Mocanu pentru emisiunea *Arte Frumoase*, Radio România Cultural, la 15 octombrie 2016, după deschiderea oficială a celor două expoziții personale Cezar Atodiresei în București, în spațiile Galeriei Căminul Artei – etaj și Galeriei Centrul Artelor Vizuale – Multimedia. Interviul a fost realizat în atelierul artistului din Strada Ernil Pangratti, nr. 27, București.

2 *Ibidem*.

3 *Ibidem*.

Cezar Atodiresei's work stands under the sign of depth of creation and of rational knowledge, highlighting an authentic endeavour whose constants are methodical, issue-based study, as well as professional rigor. We are talking about a track centred around researching the language of painting, where formal, chromatic, stylistic, ideational categories are factors that make up the plastic work. His creation stands out through its sobriety, accuracy, inner tensions, sensibility, force, clarity, and refinement of expression. The encounter with his subjects/motifs is, besides an exercise in observation and specific interrogation, the commencement of a guided endeavour of lucid research, where every insignificant element is eliminated. Whether about architectural forms, landscape, human figures, objects, etc., the reduction to the essentials is performed with the same encompassing intensity of searching for a unique expression. This is not just a simple exercise in simplification, but the endeavour towards/through the containing and contained plastic form, sufficient in/through its data, independent from its real-life source. The resulted plastic forms, the fruition of successive accumulations and decanting, assert themselves through the solemnity they denote. Going beyond the character of a necessary exercise, the sense of relating to the real world also acquires other meanings – we are talking about the thinking and operating system of the artist focused on the essential. The object of that reference to the actual form does not consist of the contemplation of form, of exterior expression, of appearance or its interpretation; within the natural or artificial forms there are identified, analysed in-depth, extracted, consolidated, certain components, characteristics, systems of forces, according to which all is happening in another plane, in another reality, independent from the one where it has started: plastic reality. Immediate reality and plastic reality, natural form and aesthetic form, are the poles guiding the artist in his searches and discoveries. A methodical and cultivated spirit, disciplined in his artistic creation, Cezar Atodiresei explores the contents-container binomial in the plastic expression, operating with the concept-shape, idea-shape, the synthesis expression laden with profound significations. In his art, the conceptual and the material sides function simultaneously in the relationship of *knowing – discovering – creating*. Knowing and understanding, followed by the generation of an independent reality, of a plastic reality laden with meaning, represent the fruit of a certain type of plastic endeavour and of profound meditations from painter Cezar Atodiresei.

Regarding Cezar Atodiresei's artistic track, characterised as “a work-intensive, wholly special activity”¹, art critic and historian Aurelia Mocanu noted, during an interview² with the painter: “[...] a secret workshop, a closed workshop, a workshop or a laboratory free from the express desire to go out publicly, which serves you for a serious combustion of your profession, taken very existentially seriously, the one of painter or conceiver of surfaces which should lead to deeper meanings”, while defining the artist as a “long-term painter, from a very noble spiritual family”³.

1 In the interview by the art critic and historian Aurelia Mocanu for the *Arte Frumoase (Beaux-arts)* radio show, Radio România Cultural, on October 15th, 2016, after the official opening of Cezar Atodiresei's two solo exhibitions in Bucharest, in the spaces of the Galeria Căminul Artei – first floor, and of the Centrul Artelor Vizuale Gallery – Multimedia. The interview was taken in the artist's workshop at 27, Ermil Pangratti St., Bucharest.

2 *Ibidem*.

3 *Ibidem*.

autor odată cu elaborarea lucrării de licență (1986), când a avut în vedere: „gama restrânsă de mijloace” (paleta cromatică redusă la minimum, fiind realizată aproape doar cu alb și negru), „lipsa unei recuzite imagistice stufoase”, „sacrificarea formelor locale și a prețiozității etc. în favoarea unei severități plastice”⁴. Mai târziu (în anul 2006), în capitolul autoreferențial din corpul tezei de doctorat, pictorul avea să menționeze prezența unei constante stilistice în creația sa, anume forma unică, forma-solist, forma-personaj; „[...] aceasta a apărut, cumva de la sine, pe parcursul experienței profesionale plastice personale, din nevoia de personificare a unuia sau altuia dintre subiecte. [...] toate lucrările au pornit de la realități concrete; precizarea este necesară mai cu seamă pentru acele lucrări de expresie sintetică ce refuză orice fel de narațiune.”⁵ Chiar și atunci când compoziția conține mai multe personaje (figuri umane, arhitecturi, elemente vegetale, forme din spațiul interior al atelierului etc.), acestea sunt gândite și reprezentate, de cele mai multe ori, ca un grup compact de forme în raport cu spațiul conținător. Constantei stilistice i se adaugă principiile care acționează și determină dezvoltarea într-o formă, structură, realitate plastică, anume: construcția sintetică și reducția cromatică. Este remarcabilă trecerea de la lectura și analiza formei – în termenii limbajului plastic – la imaginea ultimă, esențializată, iar în acest sens etapele metamorfozei expresiei formei reprezintă martori extraordinari ai acestui parcurs sistematizat. Referitor la relațiile subiect – formă plastică – temă, formă – spațiu, materie – expresie, artistul preciza: „[...] de la un moment dat totul se petrece doar în câmpul imaginii plastice. Subiectul ca atare dispare sub aspectul său tridimensional, și totodată dispare și reprezentarea explicită a spațiului; rămân însă elemente formale care devin, dacă se poate spune așa, «carnea» temei, substanța concret – plastică perceptibilă senzorial [...] Ceea ce rămâne din percepția inițială a spațiului, a «atmosferei», a sentimentului formei ca identitate volumetrică etc. se mai poate vedea doar prin intermediul echivalării obținute printr-o îndelungată prelucrare a materiei picturale. [...] se reduce aproape total acea pendulare între subiectul ca formă de reprezentat și tema ca dezbatere plastică a acestuia, în sensul că prin echivalarea de natură sensibil-subiectivă se naște o «realitate» nouă, iar percepția și interpretarea acesteia nu mai depind decât de receptorul care îi va atribui sensul propriilor lui înțelesuri”⁶.

Dintr-un punct de vedere am putea împărți opera lui Cezar Atodiresei în două categorii: cea în care se regăsesc repere din real și cea în care orice referire la real este eliminată, totul condensându-se în formă-semn, trame geometrice, suprafețe savant vibrante. Pe de altă parte, cea de-a doua categorie decurge din prima, iar în etapa sintezelor formale și cromatice artistul continuă dialogul cu realul, chiar și la nivelul unor „exerciții” zilnice de atelier, al unor studii din categoria crochiului. Facem însă această delimitare având în vedere dominantă expresivă și stilistică a creațiilor sale. Cronologic, prima categorie se desfășoară până în jurul anilor 1990–1995, în vreme ce a doua debutează în jurul anului 1986, odată cu începăturile lucrării „Formă în roșu” (ulei pe pânză, 100x54 cm), lucrare pe care artistul avea să o revadă, să o reconstruiască, să o reformuleze timp de șaisprezece

4 Cezar Atodiresei, extras din manuscrisul *DIPLOMA (Ciornă susținere teoretică)*. 1986 – iunie, p. 8, semnat, datat iunie 1986, București, Str. Vișoarei 8.

5 Cezar Atodiresei, *Exerciții de paginare*, Editura UNArte, București, 2016, p. 10.

6 Cezar Atodiresei, *Stadiu și finalitate în opera de artă*, Editura UNArte, București, 2008, cap. VII. „Experiența plastică personală între stadiu și finalitate; abordare generală; comentariu asupra lucrărilor”, subcap. „De la forma în spațiu la structură – textură”, pp. 203–206.

Cezar Atodiresei's artistic endeavour is clearly undertaken as an individual platform, unitary in vision, regardless of the subjects approached, also theoretically defined in the late '80s. The coordinates of this track were laid down by the author with the writing of his BA final paper (1986), when he considered: "the limited range of means" (the chromatic palette reduced to a minimum, consisting almost exclusively of black and white), "the lack of dense imagery props", "the sacrifice of local forms and of stiltedness etc. in favour of plastic severity"⁴. Later (in 2006), within the self-referential chapter of his PhD thesis, the painter would mention the presence of a stylistic constant in his creation, namely the sole shape, the soloist shape, the character shape; "[...] it has appeared, somewhat on its own, during [his] personal plastic professional experience, out of the need for personifying one subject or another.[...] all works have started from actual realities; this clarification is especially necessary for those works of synthetic expression that reject any narration."⁵ Even when the composition contains several characters (human figures, architectures, vegetal elements, shapes from the workshop's internal space, etc.), they are most often considered and represented as a compact group of shapes against their containing space. The stylistic constant is accompanied by the principles acting and determining development in a shape, structure, plastic reality, namely: the synthetic construction and chromatic reduction. What is remarkable is the transition from the reading and analysis of the shape, in terms of plastic language, to the ultimate, essentialized image, and in this respect the stages of the metamorphosis of expression stand extraordinary witnesses to this systematised track. In respect to the relationships subject – plastic form – theme, form – space, matter – expression, the artist would say: "[...] from a certain point forward, everything happens only in the field of plastic image. The subject as such disappears under its tridimensional aspect, and at the same time the explicit representation of space also disappears; what remains, nevertheless, are the formal elements which become, if one may say so, the 'flesh' of the theme, the plastic-actual substance that can be sensorially perceived [...]. What remains of the initial perception of space, of 'atmosphere,' of the sentiment of shape as a volumetric identity, etc., can only be seen through the equivalence obtained through extended processing of the painting matter. [...] that pendulation between the subject as a form of signified and the theme as a plastic debate thereof is nearly completely reduced, in the sense that, through the sensitive-subjective equivalence there arises a new 'reality', whose perception and interpretation no longer depends on anything but the receiver which will give it the meaning of their significances"⁶.

From a certain point of view, we could split Cezar Atodiresei's work into two categories: the one with real-life landmarks and the one where any reference to real life is eliminated, and all is condensed in the sign-shape, geometric plots, scholarly vibrant surfaces. On the other hand, the second category derives from the first one, and, in the stage of formal and chromatic syntheses, the artist continues his dialogue with the real world, even at the level of daily workshop

4 Cezar Atodiresei, excerpt from the manuscript *DIPLOMA (Cioră susținere teoretică)*. 1986 – June, p. 8, signed, dated June 1986, Bucharest, 8, Viișoarei St.

5 Cezar Atodiresei, *Exerciții de paginare*, UNArte, Bucharest, 2016, p. 10.

6 Cezar Atodiresei, *Stadiu și finalitate în opera de artă*, UNArte, Bucharest, 2008, chapter VII. "Personal plastic experience between stage and finality; General approach; Comments on works", subchapter "From the in-space form to structure – texture", pp. 203–206.

ani, până în 2002, când o expune pentru prima dată în spațiul public la Galeria Simeza din București, în cadrul Salonului Municipal de Pictură și Sculptură. Este o lucrare care s-a decantat în timp, remarcabilă prin concentrarea formei și culorii, de mare rafinament, discreție și sensibilitate; ansamblul pulsează, ecouri ale energiilor cromatice răzbătând din multitudinea de straturi de culoare îndelung așternute pe suprafață, iar forma, abia întrezărită la o primă vedere, se detașează și se impune cu o solemnitate aparte. Revenirile, reconsiderările, reconstrucțiile, adaosurile de materii, descărcările de materii picturale, înnobilările cu rafinate glasiuri – pentru a enumera doar câteva procedee de lucru la care artistul recurge permanent – depășesc componenta tehnică pe care o presupune alcătuirea imaginii, pentru că ele fac parte dintr-un concept asumat cu luciditate, în sensul unei viziuni asupra stilisticii de ansamblu a creației, nu a unei anume lucrări. Acest tip de abordare și de viziune face ca pe o suprafață să se succedă și să se decanteze în ani, sute de variante care, la un moment sau altul, ar fi putut constitui lucrări de sine stătătoare. O pictură astfel alcătuită este *un cumul de picturi ce s-au așezat*, în timp, unele peste altele, unele prin altele, până ce artistul le-a oprit într-o anumită formă. Din profunzimea fiecărei picturi se simte o densitate de un anumit tip, o pulsație specifică.

Desenul este prezent permanent în creația artistului; este un mod de a gândi și un mod de operare, articulare, structurare a imaginii, indiferent de mijloacele sau tehnicile cu/în care este realizat; este limbaj specific de exprimare artistică, mijloc de concepție, analiză, proiectare și comunicare vizuală.

„Crochiul, schița/desenul de observație, de documentare, reprezentarea grafică sumară a unui motiv sau a unei idei, proiectul în vederea realizării unei imagini picturale complexe, calitatea de proiect, de document și nu în ultimul rând calitatea de operă plastică de sine stătătoare sunt doar câteva dintre ipostazele desenului din suma nedefinibilă de ipostaze, roluri, funcții, expresii ale desenului. Pentru pictor însă, și nu numai pentru acesta, dacă ne gândim la oricare profesie din domeniul vizualului, a desena nu înseamnă altceva decât a gândi și a simți forma indiferent de instrumente, materiale, mijloace de orice fel.

Din alt punct de vedere, aproape că este greu de făcut diferența dintre desenul ca demers plastic în sine, desenul pictural și desenul inerent procesului de realizare a unei opere picturale de complexitate vizual-expresivă și implicit tehnică în aceeași măsură în care tot desenului nu-i poate fi ignorată specificitatea artistică în funcție de specie, gen sau temă.

În același timp însă trebuie reamintite două dintre caracteristicile esențiale și complementare totodată ale desenului: una rațională, logică, controlabilă măsurabilă, de percepere, înțelegere, gândire și interpretare a lumii formelor, de structurare și organizare expresivă a imaginii picturale și nu numai, alta care ține de sensibil, de intuiție, de ceea ce îndeobște se numește inspirație”⁷.

În economia volumului de față am procedat la o severă selecție a deseneilor, însă este reprezentată fiecare categorie: desenul de studiu, desenul de observație realizat în fața motivului, desenul de lectură, de analiză, de reprezentare a formei, desenul compozițional, desenul „de concepție, de idee, ca proiect, de transfer a unei *forma mentis* în formă vizuală”⁸, desenul de sine stătător, desenul-sinteză dezvoltat simultan cu stadii ale elaborării picturilor ce au la bază

7 Cezar Atodiresei, *Note din arhiva digitală a autorului*, București, 2009.

8 *Ibidem*.

“exercises”, of line drawing studies. However, we make this delimitation considering the expressive and stylistic dominant of his creations. Chronologically, the first category takes place around the years 1990–1995, while the second starts around 1986, with the commencement of his work “Shape in red” (oil on canvas, 100×54 cm.), a work the artist would revisit, rebuild, reformulate for sixteen years, until 2002, when he first exhibits it in the public space at the Simeza Gallery of Bucharest, within the Salonul Municipal de Pictură și Sculptură (*The Municipal Painting and Sculpture Salon*). It is a work that was decanted in time, remarkable through its concentration of form and colour, of great refinement, discretion, and sensibility; the assembly pulsates, while echoes of chromatic energies emerge from the multitude of layers of colour, laid time and again over the surface, and the shape, barely glimpsed on a first sight, is detached and imposed with particular solemnity. The reassessments, reconsiderations, reconstructions, additions of matters, discharges of pictorial matters, dubbings with refined glaciis – to name just a few of the working methods permanently employed by the artist – exceed the technical component entailed by image composition, as they are part of a lucidly assumed concept, in the sense of a vision about the overall stylistics of creation, and not about any particular work. This type of approach and vision leads to the succession and decantation, over the years, on the same surface, of hundreds of variants which, at any given time, could have been stand-alone works. A painting thus composed is a *plurality of paintings* that have landed, in time, on top of each other, until the artist halted them in a certain form. Out of the depths of each painting there arises a density of a certain type, a specific pulsation.

The drawing is forever present in the artist’s creation; it is a way of thinking and a way of operating, articulating, structuring the image, irrespective of the methods or techniques by/in which it is created; it is a specific language of artistic expression, a means of conception, analysis, design, and visual communication.

“The observational, documentation line drawing, sketch/drawing, the brief graphic representation of a motif or idea, the project for the creation of a complex pictorial image, its quality as a project, as a document and not least its capacity of a stand-alone plastic work, are just a few of the stages of a drawing, from the undefinable amount of stages, roles, functions, expressions of a drawing. But, to a painter, and not only to them, were we to consider any profession in the visual field, to draw is nothing more than to think and to feel the shape, regardless of instruments, materials, means of any sort.

From another point of view, it is almost difficult to make the difference between the drawing as a plastic endeavour in itself, the pictorial drawing and the drawing that is inherent to the process of creating a pictorial work of visual-expressive and therefore technical complexity, to the same extent to which it is the same drawing whose artistic specificity function of species, genre, or theme, cannot be ignored.

At the same time, however, one needs to remember two of the essential, as well as complementary characteristics of a drawing: a rational, logical, controllable and measurable one, of perceiving, understanding, thinking and interpretation of the world of forms, of expressive structuring and organization of

același motiv. Energice, ferme ori delicate, sensibile, realizate prin simplul duct al liniei (când ușor, când mai apăsat) ori prin savante suprapuneri, juxtapuneri, alternări de tonuri și nuanțe, indiferent de categoria căreia aparțin, desenele au aceeași consistență, plasticitate, autenticitate.

Unele desene-schițe sunt simple notații asupra caracterului formelor (seria „Bloc”), jocului de lumini și umbre („Studiu portret”); altele sunt desene foarte aplicate, precise, cu detalii, unde acuitatea observației conferă accentelor de contur forță de expresie și caracterizare (seria de schițe-studii „Fațadă Floreasca”). Sunt desene care surprind efectul de atmosferă; masele de umbră și lumină sunt adunate și alternate într-un contrast de mare efect pictural; construcția formelor nu este obținută prin contur, ci prin raportul petelor, suprafețelor de tonuri („Salcâmi-lonești”) sau culoare („Oradea VIII”) ori prin semnul grafic extrem de bine dozat și articulat („Măgura-Bacău”, „Băneasa”). Sunt desene care se remarcă prin simplitatea motivului („Turn de colț – Lăzarea”), finețea tonurilor, libertatea de execuție („Maria – Bogata Olteană”, „Două modele”). Studiile de peisaje – fie că presupun etragerea unui element-solist, fie o desfășurare mai amplă în ceea ce privește extensia formelor în spațiu – dovedesc întotdeauna o atentă ierarhizare a termenilor în cadru, o ordonare ritmică a formelor, a plinului cu golul, realizarea unor echilibre prin varii soluții compoziționale pentru ca în final, indiferent dacă dinamica este verticală sau orizontală, desenul să genereze monumentalitate.

O componentă consistentă a prezentului volum o reprezintă crochiurile ce au ca subiect figura umană, specificitatea posturii, atitudinii personajelor, dinamica formei, cadența, ritmul, dozajul părților. Un nucleu dens îl reprezintă cele treizeci de desene donate Muzeului de Artă Constanța de către familia artistului, desene realizate în perioada 1994–2014 (având o constantă dimensională, respectiv 29,5×21 cm), incluse în volumul de față la capitolul IX. *Atelierul*. Referitor la desenele din această categorie, parte dintre ele figurând în expoziția personală a artistului de la Căminul Artei⁹, Cezar Atodiresei, cu modestia-i caracteristică, preciza că este vorba despre un dialog cu formele concrete, ele fiind „exerciții de lectură a unei realități, [...] un fel de exercițiu zilnic, ca la vioară, ca la pian [...] era vorba de citit pe viu forma. Atâta tot. [...] Nu aveau statut și pretenție de desene de expresie; probabil că sunt expresive, unele [...]”¹⁰. Tot în categoria subiectului *figură umană* menționăm și studiile sale comparative asupra portretului în desen („Studiu portret”, 1985, șase desene, cărbune pe hârtie, 45×32 cm) sau studiile în culoare („Florina”, „Mami albastru” etc.) aflate în Colecția Muzeului de Artă Constanța, incluse în volum în cadrul aceleiași capitol IX. Sunt lucrări realizate de artist în perioada studiilor sale universitare. Dincolo de intenția clară de a reda caracterul formei, morfologia exterioară, lumina pe formă și în spațiu etc. este evidentă capacitatea de a surprinde esențialul în portret, de a individualiza personajul, capacitatea de sinteză și de translare a formei dincolo de reprezentare.

Figura umană este o preocupare centrală și în ciclul de lucrări *Plaja*; capitolul VIII al acestei publicații include o serie de desene, studii și schițe pregătitoare pentru compozițiile de mari dimensiuni ce aveau să facă parte din lucrarea de licență a lui Cezar Atodiresei susținută în anul 1986. Cele mai multe sunt studii realizate în perioada 1981–1985 pe teren, la Costinești. Referitor la aceste desene,

9 Expoziția „Desene din atelier”, 3–12 septembrie 2016, Centrul Artelor Vizuale (Galeria Căminul Artei), etaj, București.

10 Interviu realizat de criticul și istoricul de artă Aurelia Mocanu pentru emisiunea *Arte Frumoase*, Radio România Cultural, 15 octombrie 2016.

the pictural image and not only, and another one, related to sensitivity, intuition, to what is generally known as inspiration”⁷.

Within the economy of this volume, we have proceeded to a strict selection of drawings, yet each category is represented: the study drawing, the observational drawing in front of the motif, the reading, analysis, shape representation drawing, the composition drawing, the drawing “of conception, of idea, as project, of transferring a *forma mentis* into visual form”⁸, the stand-alone drawing, the synthesis drawing, developed alongside stages of creating paintings based on the same motif. Energetic, firm, or delicate, sensible, created through the simple duct of the line (at times light, at times heavy) or through scholarly overlays, juxtapositions, alternations of tones and nuances, regardless of their category, the drawings have the same consistency, plasticity, authenticity.

Some sketch drawings are simple notations on the character of shapes (the “Apartment Building” series), on the play on light and shadows (“Portrait Study”); others are very studied, precise, detailed drawings, where the acuity of observation grants the contour accents a force of expression and characterisation (the “Floreasca Façade” series of study sketches). There are drawings that capture the feeling effect; masses of shadow and light are collected and alternated in a contrast of high pictural effect; the construction of shapes is not achieved through contour, but through the relationship of spots, of areas of tones (“Acacias-Ionești”) or colour (“Oradea VIII”), or through the very well dosed and articulated graphic sign (“Măgura – Bacău”, “Băneasa”). There are drawings that stand out through the simplicity of motif (“Corner Tower – Lăzarea”), the fineness of tones, the freedom of execution (“Maria – The Rich Woman of Oltenia”, “Two Models”). Landscape studies, whether they entail the extraction of a soloist element or a wider development in respect to the extension of shapes into space, always prove a careful hierarchization of terms within the frame, a rhythmical ordering of shapes, of full spaces and gaps, the achievement of balances through various compositional solutions so that, in the end, irrespective of whether the dynamics are vertical or horizontal, the drawing should generate monumentality.

A consistent component of this book is represented by the line drawings whose subject is the human figure, the specificity of posture, of the characters’ attitude, the dynamics of the shape, the cadence, the rhythm, the dosage of parts. A dense nucleus consists of the thirty drawings donated to the Constanta Art Museum by the artist’s family, drawings made between 1994 and 2014 (with a dimensional constant, namely 29,5x21 cm.), included in this volume in chapter IX. *The Workshop*. Concerning the drawings in this category, with some of them from the artist’s solo exhibition at Căminul Artei⁹, Cezar Atodiresei, with his characteristic modesty, stated that it was all about a dialogue with actual shapes, and that they were “exercises in reading a reality, [...] a sort of daily practice, as one would practice the violine or the piano [...] it was about reading the shape live. That is all. [...] They had no status and pretence as expression

7 Cezar Atodiresei, *Note din arhiva digitală a autorului (Notes from the author’s digital archives)*, Bucharest, 2009.

8 *Ibidem*.

9 The “desene din atelier” (“drawings from the workshop”) exhibition, September 3rd–12th 2016, Centrul Artelor Vizuale (Căminul Artei Gallery), first floor, Bucharest.

pictorul menționa: „În linii mari putem vorbi despre câteva categorii distincte de imagini: desenul în pensulă [«Nud culcat», 1984] este din seria acumulării de forme-personaje susceptibile de a deveni ulterior, prin reluare, personaje-semne, iar laviul în tuș [«Plajă – Costinești», 1983] face parte tot din capitolul documentare, cu deosebirea că încearcă să rețină ceva din atmosfera unei plaje [...]”¹¹

Desenele-concept (cu cele mai explicite exemplificări la capitolele *II. Blocul, V. Turnul* – schițele din categoria stadii-proiect sau studii de compoziție) sunt elocvente atât pentru ilustrarea dinamicii unui tip de cercetare specifică, precum și pentru ceea ce reprezintă ele însele, ca lucrări de sine stătătoare: sinteză, geometrie, forța semnului plastic pur, putere de expresie. În aceeași categorie pot fi incluse acuarelele reunite la capitolul III sub titlul *Golf*. Aceste studii realizate de artist în natură – pe țărmul Mării Negre, la Costinești, în perioada 2009–2012 (lucrări pe care pictorul nu le dezvoltă în compoziții ulterioare – depășesc stilistic și expresiv simplul dialog cu motivul. Avem în vedere lucrările ce au la bază un modul și sunt structurate pe principiul serializării, precum și acele construcții organizate pe registre paralele care ordonează suprafața cu o anumită ritmicitate de jos în sus, într-o subtilă alternanță dimensională ori compozițiile în care un personaj-semn-solist se detașează sau rupe cursivitatea registrelor paralele. Cele din prima categorie se remarcă prin forța contrastelor cromatice, tensiunea tușei, dinamica rezultată din energia semnului. În cea de-a doua categorie (compozițiile ordonate pe registre) predomină rafinate griuri colorate sau tonuri grave, dense în contrast cu mici accente de culoare saturată ori culoarea este subordonată raportului valoric de mare forță sau unor „potoliri” generate de amestecuri prin suprapunerea tonurilor transparente pe principiul cald pe rece, rece pe cald. Sunt remarcabile lucrările în care tușa de culoare este așternută treptat, în straturi succesive, ca într-o țesătură densă, dar în același timp fluidă, unde alburile argintii ale ultimelor straturi vibrează, estompând complementarități cromatice inițiale. Totul este pulsație, vibrație, ritm, gest, semn. Într-un fel, în modalitatea aceasta de a construi suprafața picturală găsim vecinătăți cu îndelunga așternere a tușelor de culoare pe pânzele sale.

Aceeași preocupare pentru desen, aceeași nevoie de sinteză, același interes pentru textura și vibrația formei și, nu în ultimul rând, aceeași modalitate de structurare a formei (prin suprapuneri, creșteri succesive) o identificăm și în cazul formelor tridimensionale. Capitolul X. *Obiect* cuprinde o singură serie de lucrări, respectiv forma denumită *Obiect nr. 0... '916*, cu schițele-proiect, macheta și variantele ei. Obiectul este realizat în anul 1996, când artistul construiește un volum din sârmă și text *acumulat* – un tors masculin simplificat – cu dimensiunile 92×29×18 cm, denumită „Obiect nr. 0 (Tzara/Zürich/DaDa/1916)” pentru Expoziția Centenarului nașterii lui Tristan Tzara, găzduită în luna aprilie de Muzeul Județean Bacău. Lucrarea este o metaforă asupra distugerii ființei umane, o metaforă a vieții curmate de ororile războiului. Fragmente de ziar, rupte și depozitate strat cu strat, filă peste filă, *cuvânt peste cuvânt*, în interiorul unei structuri fragile de sârmă alcătuiesc *un corp* de o simplitate și vulnerabilitate extreme. Lucrarea va fi reluată de artist peste aproape două decenii, în 2015, cu ocazia

drawings; perhaps some are expressive [...]”¹⁰. Again in the *human figure* category, we also mention his comparative studies on the drawn portrait (“Portrait Study”, 1985, six drawings, charcoal on paper, 45×32 cm) or his colour studies (“Florina”, “Mommy in Blue”, etc.) from the collection of the Constanta Art Museum, included in this book within the same chapter IX. These are works made by the artist during his BA studies. Besides the clear intention of rendering the character of shape, the exterior morphology, the light on shape and in space, etc., what is evident is the capacity of capturing the essential within the portrait, of individualizing the character, the capacity of synthesis and translation of form beyond representation.

The human figure is also a main concern in *The Beach* cycle of works; chapter VIII of this book includes a series of drawings, sketches, and preparatory sketches for the large-format compositions which would be part of Cezar Atodiresei’s BA paper, defended in 1986. Most studies are made between 1981–1985 on site, in Costinești. About these drawings, the painter said: “Roughly, we can speak about a few distinct categories of images: the brush drawing [“Reclining Nude”, 1984] comes from the series of accumulating character-shapes, susceptible of subsequently becoming, through reprisal, sign-characters, and the ink wash [“Beach – Costinești”, 1983] also belongs to the documentation chapter, with the distinction that it attempts to capture something of a beach’s atmosphere [...]”¹¹.

Concept drawings (with their most explicit exemplifications in the chapters II. *The Apartment Building*, V. *The Tower* – sketches in the category of project stages or composition studies) are relevant both for illustrating the dynamics of a certain type of research, and for what they themselves stand for, as stand-alone works: synthesis, geometry, the force of the pure plastic sign, power of expression. The watercolours grouped in chapter III, with the title of *The Gulf*, can also be included in the same category. These studies, made by the artist in nature, on the shores of the Black Sea, at Costinești, between 2009–2012 (works which the painter does not develop in subsequent compositions) stylistically and expressively surpass a mere dialogue with the motif. We are considering the works based on a model and structured on the principles of serialization, as well as the constructions organised on parallel registries, which order the surface with a certain rhythmicity, from the bottom up, in a subtle dimensional alternance, or the compositions where a character-sign-soloist is detached or breaks the cursivity of parallel registries. The ones in the first category stand out through the force of their chromatic contrasts, the tension of strokes, the dynamics arising out of the energy of the sign. The second category (compositions ordered by registries) is dominated by refined colourful greys or sombre tones, dense in their contrast with small accents of saturated colour, or where colour is subordinated to the high-force value ratio or to “appeasements” generated by blends by overlaying transparent tones following the warm-on-cold, cold-on-warm principle. There is something remarkable in the works where the colour stroke is laid gradually, in successive layers, as a dense yet fluid tissue, where the silver whites of the last layers vibrate, blurring the initial chromatic complementarities. Everything

10 Interview carried out by art critic and historian Aurelia Mocanu for the *Arte Frumoase* radio show, Radio România Cultural, October 15th, 2016.

11 Cezar Atodiresei, *Stadiu și finalitate în opera de artă*, UNArte, Bucharest, 2008, p. 179.

expoziției „Pictura fără pictură”¹². Pentru această expunere, forma este introdusă într-o cutie, „un ambalaj derizoriu poleit cu argintiu” (Cezar Atodiresei); prin izolarea, închiderea, separarea de exterior a formei-solist, metafora morții devine astfel și mai puternică.

Seria *Pescărușul* (1995–2013) reunește în publicația de față, alături de lucrarea finală (datată 2013), stadii ale picturii în tondo (perioada aproximativă 2002–2003) păstrate în arhiva fotografică personală (fotografii de autor), pagini de studii, schițe (datate 1995–1997) însoțite de precizări, note cu caracter tehnic. Toate acestea demonstrează creșterea organică a imaginii conform unei structuri compoziționale asumate; forma înscrisă în cerc, urmărind „asimetria în ax” – după cum nota artistul pe o filă de carnet nedată [1996–1997?] –, este obținută prin restructurare treptată și printr-o așternere a materiei picturale în care vibrația ultimului strat nu este decât rodul celorlalte straturi șterse, răzuite, reașezate. Stadiile picturii prezente aici sunt martori cât se poate de semnificativi pentru creșterea imaginii și oferă înțelesuri asupra consistenței picturii. În alt sens, pictura poate fi o metaforă a zborului, a înălțării, opțiunea pentru acest tip de cadru (tondo) nefiind întâmplătoare.

Studiile incluse în capitolele cu titlurile *Epava*, *Peisaj*, *Plaja*, *Atelierul* (cap. VI–IX) – desene, picturi – fac parte din categoria de lucrări în care este vizibil dialogul cu realul. Lucrările cu titlul „Epava”, realizate în perioada 1981–1984, au ca subiect- pretext epava de la Costinești și fac parte dintr-o amplă serie de studii de observație, de lectură a formei, luminii și spațiului. Sunt variante de dispunere a formei unice în cadru, de construcție prin lumină și culoare, cu raporturi cromatice variate, de la reducții ale paletelor la câțiva termeni, cu accent pe componenta valorică, până la complementarități și polarizări cromatice. Capitolul *Peisaj* cuprinde mai multe categorii de lucrări realizate în perioade diferite și cât se poate de variate stilistic. Sunt incluse aici studii de peisaj realizate în anul 1971 („Peisaj de pe Golia”, „Acoperișuri – Golia”, acuarele pe hârtie), când Cezar Atodiresei era elev la Liceul de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă” din Iași – lucrări pline de energie, prosepțime, forță. Tot aici sunt cuprinse peisaje realizate în practicile de vară studențești (Peștișani – Gorj, 1985) ori taberele de creație de la Lăzarea (1987), Măgura – Bacău (1990), Calica – Tulcea (1990), Gura-Văii (1991), Geoagiu (1991), Voina – Muscel (2001) etc. Pictura de *plein air* – ce are în centrul ei elementele: cer, lumină, pământ, vegetație, case, o anumită atmosferă – vedește interacțiunea între ceea ce vede pictorul și *felul cum* interpretează ceea ce vede; este aceeași preocupare pentru geometrizarea volumelor, reducția formală, valorică, cromatică exprimată în chiar concentrarea tușei de culoare astfel încât lucrările nu echivalează realității, ci evocă plastic, condensat, imagini ale acelei realități într-o expresie sintetizată.

Capitolele *Plaja*, *Atelierul* (cap. VIII–IX) reunesc lucrări ce au același subiect – figura umană – fiind variațiuni compoziționale asupra dispunerii unei forme-solist sau ansamblu de forme în cadru, pornind de la relația cu spațiul exterior (în seria „Plaja”) sau cu spațiul interior (în seriile prezente la capitolul *Atelierul*).

12 „Pictura fără pictură”, expoziția corpului profesoral al Departamentului Pictură, Universitatea Națională de Arte din București la Galeria Atelier 030202 Contemporary Art Space (24 aprilie–13 mai 2015), curator prof. univ. dr. Marcel Bunea (Directorul Departamentului Pictură la acea dată).

is pulsation, vibration, rhythm, gesture, sign. In a way, this means of building the painting surface allows us to find vicinities with the long-tailed layering of colour strokes on his canvases.

The same concern for drawing, the same need for synthesis, the same interest in the texture and vibration of the shape and, not last, the same manner of structuring the shape (through overlays, successive increases) can also be identified in the case of tridimensional shapes. Chapter X. *Object* contains a single series of works, namely the shape entitled *Object # o... '916*, with its project sketches, models, and versions. The object is created in 1996, when the artist builds a volume out of wire and *accumulated* text – a simplified male torso – with the dimensions of 92×29×18 cm, called “Object # o (Tzara/Zürich/DaDa/1916)” for the Exhibition Celebrating the Centennial of Tristan Tzara’s birth, hosted in April that year by the Bacău County Museum. The work is a metaphor on the destruction of the human being, a metaphor of a life curtailed by the horrors of war. Fragments of newspapers, shredded and stored layer upon layer, page upon page, *word upon word*, within a fragile wire structure, create a *body* of extreme simplicity and vulnerability. The work will be revisited by the artist nearly two decades later, in 2015, during the “Painting without painting” exhibition¹². Now, the form is inserted in a box “a flimsy silvered packaging” (Cezar Atodiresei); through the isolation, enclosure, separation from the outside of the soloist-shape, the death metaphor thus becomes even stronger.

The *Seagull* series (1995–2013) brings together in this publication, alongside the final work (dated 2013), stages of the painting in tondo format (approximate period 2002–2003) kept in the personal photographic archive (author photographs), pages of studies, sketches (dated 1995–1997) alongside specifications, technical notes. All these demonstrate the image’s organic growth according to an assumed compositional structure; the shape inscribed within a circle, aiming for “axis asymmetry” – as noted by the artist on an undated notebook page [1996–1997?] – is achieved through gradual restructuring and a layering of the pictural matter, where the vibration of the last layer is but the fruit of the other deleted, scraped, repositioned layers. The stages of the painting that are present here are most significant witnesses to the growth of the image and provide meanings of the consistency of the painting. In another sense, painting can be a metaphor of flight, of elevation, the option for this type of medium (tondo) not a random one.

The studies included in the chapters entitled *The Shipwreck, Landscape, The Beach, The Workshop* (chapters VI–IX) – drawings, paintings – are part of the category of works where the dialogue with real life is visible. The works entitled “The Shipwreck”, made between 1981–1984, have the Costinești shipwreck as their subject- pretext and are part of a wide series of observational studies, of studies in reading the shape, light, and space. They are versions of positioning the unique shape within the frame, of construction through light and colour, with varied chromatic ratios, from reducing the palette to a few terms, focusing on the value component, to chromatic complementarities and polarizations. The *Landscape* chapter includes several categories of works made in different

12 “Pictura fără pictură” (*Painting Without Painting*), exhibition of the faculty of the Department of Painting, the National University of Arts of Bucharest, Galeria Atelier 030202 Contemporary Art Space (April 24th–May 13th, 2015), curator Professor Marcel Bunea, PhD (Head of the Department of Painting at the time).

Capitolul *Plaja* prezintă o parte din lucrarea de licență¹³ a lui Cezar Atodiresei – compoziții finale¹⁴, cu variante ale lor – și o selecție din componenta de studiu, dialog cu formele concrete (desenele, laviurile din acest capitol). Nu am inclus aici (din motive ce au ținut strict de cantitatea imaginilor prezente în volum) schițe de compoziție, acestea fiind, la rândul lor, variațiuni extrem de interesante asupra dispunerii formelor în cadru, dozajului, mărimii, gradației, ritmului compozițional etc. Referitor la lucrările din această serie și cu trimiteri și la alte compoziții ce au făcut parte din lucrarea de licență, artistul nota: „Tematica plastică [a lucrării de licență, în ansamblul ei]: compoziție, formă, sentiment. Compozițional, lucrările sînt ordonate «la rece» – cum se spune. De exemplu, în cele două «Plaje» am abordat, am încercat, mai bine zis, două laturi ale nudității; pe de o parte, gradul mare, zic eu, de dificultate impus de figura umană, al doilea aspect al nudității pomenite este cel al stării în care te aduce o compoziție cu puține elemente, aș îndrăzni să spun esențiale, mă refer la corpul uman și la datele elementare ale unui univers și el primar: pământ, apă, cer. Reducția este prezentă și în celelalte lucrări, scopul ar fi cel de punere în dialog a stării de liniște cu cea de tensiune, fie în lucrări diferite cum sunt «Plaja orizontală cu două nuduri» și «Turnul de apă», fie în aceeași lucrare, cum se întîmplă în «Plaja» cu cinci personaje care mi se pare mie că prin ritmică și plasare compozițională, elementele propun un sentiment dramatic pe de o parte și de liniște prin personajul culcat și cele două personaje statice din dreapta lucrării”¹⁵.

Capitolul *Atelierul* (cap. IX) cuprinde studii, exerciții de școală și crochiuri din perioada 1982–2014 ce au în centrul preocupării figura umană. Sunt studii de observație, de lectură a formei, exerciții de paginare, variante compoziționale în desen și culoare, toate vîdind aceeași preocupare pentru înțelegerea formei și exprimarea sintetică.

Capitolul *Portrete de obiecte* (cap. IV) cuprinde două serii de lucrări: variante compoziționale și stilistice care au ca motiv/subiect coșul de rufe (1986–2016) și câteva studii și variante finite de naturi statice (1985–1994). Ambele serii pornesc de la realitatea imediată, de la obiecte absolut banale, motivele fiind doar pretexte pentru ample compoziții. În cazul seriei ce pornește de la coșul de rufe, discursul vizual se dezvoltă, în timp, de la studii în clarobscur și plină pastă până la condensări ale formei și densități ale materiei picturale încărcate de sensuri profunde. Naturile statice se remarcă prin aparenta simplă alcătuire și sobrietatea interpretării. Formele din real își găsesc echivalentul în semnul plastic epurat, iar paleta cromatică este redusă la maximum, până la vibrații ale culorii-lumină, ale alburilor calde cu infinite irizații ce transpar din corpul picturii, din adâncurile straturilor ei.

Secțiunea *Blocul* (1987–2022) include un număr important de picturi finite și stadii, schițe, studii ce au avut ca punct de plecare această formă arhitecturală asumată ca formă unică, formă-solist ce domină spațiul prin creșterea sa de

13 Lucrarea de diplomă (licență) la Specializarea Pictură a Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” conținea, la acel moment (1986), subiecte-teme obligatorii: două compoziții cu personaje, un peisaj, un portret, un portret-reconstituire. Lucrarea de licență a lui Cezar Atodiresei a cuprins: două lucrări din seria „Plaja”, „Turnul de apă” (ulei pe pânză, 100×90 cm), portretul unei tinere fete („Portret – Simona”, ulei pe pânză, 100×80 cm) și portretul-reconstituire „Panait Istrati” (ulei pe pânză, 100×80 cm).

14 Două „Plaje” în ulei pe pânză, respectiv cea de 130×120 cm și cea de 121×180 cm, fac parte din cele cinci lucrări obligatorii pentru susținerea diplomei la Institutul de Arte bucureștean în anul 1986.

15 Cezar Atodiresei, extras din manuscrisul *DIPLOMA (Ciornă susținere teoretică)*. 1986 – iunie, pp. 4–5, semnat, datat iunie 1986, București, Str. Viișoarei 8.

periods, as stylistically varied as possible. Here are included landscape studies made in 1971 (“Golia Landscape”, “Roofs – Golia”, watercolours on paper), when Cezar Atodiresei was a student of the “Octav Băncilă” High School of Music and Fine Arts in Iasi – works full of energy, freshness, force. This chapter also includes landscapes made during summer fieldwork in university (Peștișani – Gorj, 1985) or the creative camps of Lăzarea (1987), Măgura – Bacău (1990), Calica – Tulcea (1990), Gura-Văii (1991), Geoagiu (1991), Voina – Muscel (2001) etc. Plein air painting, centred on the elements: sky, light, earth, vegetation, houses, a certain atmosphere – reveals the interaction between *what* the painter sees and *how* he interprets what he sees; it is the same concern for geometrizing volumes, formal, value, chromatic reduction, expressed in the very concentration of the stroke of colour so that works do not equate realities, but evoke, in a plastic and condensed manner, images of that reality in a summarized expression.

The Beach, *The Workshop* chapters (VIII–IX) bring together works with the same subject: the human figure, being compositional variations on the disposition of a soloist-shape or assembly of shapes within the frame, starting from the relationship with the exterior space (in the series “The Beach”) or with the interior space (in the series in the chapter *The Workshop*). The chapter *The Beach* presents part of Cezar Atodiresei’s BA paper¹³ – final compositions¹⁴, with their variants – and a selection from the study component, a dialogue with actual shapes (drawings, washes in this chapter). We have not included composition sketches here (for reasons strictly related to the number of images presented in the book); nevertheless, these are, in turn, extremely interesting variations on the disposition of shapes within the frame, on the dosage, gradient, compositional rhythm etc. As concerns the works in this series and referring to other compositions which were part of his BA paper, the artist noted: “The plastic theme [of the overall BA paper]: composition, form, sentiment. Compositionally, the works are ordered “keeping a cool head” – as they say. For instance, in the two “Beaches” I have approached, or, rather, I have attempted, two sides of nudity; on the one hand, the high degree of difficulty, I would say, imposed by the human figure, the second aspect of the aforementioned nudity being the state created by a composition with few elements, I would daresay essential, I mean the human body and the elementary data of a universe that is primary itself: earth, water, sky. The reduction is also present in the other works, the purpose would be that of creating a dialogue between the state of quietness with the one of tension, whether in different works, such as “Horizontal Beach With Two Nudes” and “The Water Tower”, either in the same work, as it is in “The Beach” with five characters, where it seems to me that, through their rhythm and compositional placement, the elements suggest a dramatic sentiment, on one hand, and one of stillness, through the character laying down and the two static ones on the right of the work.”¹⁵

13 The BA (License) paper for the field of Painting of the “Nicolae Grigorescu” Fine Arts Institute contained, at that time (1986), mandatory topic subjects: two compositions with characters, a landscape, a recomposition portrait. Cezar Atodiresei’s BA paper included: two works from the series “The Beach”, “The Water Tower” (oil on canvas, 100×90 cm), the portrait of a young girl (“Portrait – Simona”, oil on canvas, 100×80 cm) and the recomposition portrait “Panait Istrati” (oil on canvas, 100×80 cm).

14 Two “Beaches” in oil on canvas, namely the one of 130×120 cm. and the one of 121×180 cm. are part of the five mandatory works to defend the paper at the Bucharest arts institute in 1986.

15 Cezar Atodiresei, excerpt from the manuscript *DIPLOMA (Ciornă susținere teoretică)*. 1986 – June, pp. 4–5, signed, dated June 1986, Bucharest, 8, Viișoarei St.

la baza compoziției sau care se extinde până la limitele cadrului, devenind, la rândul său, suportul unor subdivizări și ritmări cantitative și calitative de mare forță și a unor consistente suprapuneri ale materiilor picturale de mare rafinament. Primele abordări ale *blocului* și *fațadei* de bloc, ca pretexte plastice, apar în perioada anilor 1987–1989, când pictorul realizează schițele în peisaj, la Giurgiu ori în București (blocul din Floreasca). Simultan cu aceste exerciții de dialog cu realul, artistul abordează analitic forma în schițele-concept și în studiile pentru compozițiile sale de mari dimensiuni. Cercetările se extind în paralel sau se continuă, peste ani, cu seriile *turnul* (1988–1993), *fereastra* – sub titlul „Fără titlu” (1996–2012) ori *schela* (2013, 2016) – toate aceste serii având ca punct de plecare forme ce au similitudini cu *blocul*. Sunt, de fapt, forme banale, cărora Cezar Atodiresei le dă o dimensiune specială prin modalitatea de a le structura plastic: *turnul*¹⁶ este o formă tridimensională construită de artist din papier-mâché, *fereastra* este o formă prezentă în arhitectura atelierului, iar *schela* este un scaun de lemn din spațiul de lucru al artistului. Asumate și recomentate plastic, aceste forme devin semne cu putere în sine, adevărate arhitecturi vizuale ce se impun prin rigoarea geometrică și esențializarea paletelor ori prin condensările materiei dispuse în straturi picturale de mare rafinament.

Într-o strânsă legătură formală, conceptuală și expresivă cu lucrările din seria „Blocul” (și extensiile ei) sunt *turnurile*, reunite în acest volum în corpul capitolului cu același nume; regăsim aceeași preocupare pentru forma unică în cadru și decantări ale acesteia până la semnul plastic pur. Realitățile de la care artistul pornește sunt diverse: un turn de apă situat în vecinătatea fostei gări Pajura din București („Turn Pajura”, 1986), Turnul cu ceas sau Turnul ceasornicului, monument istoric situat în Giurgiu („Turn negru”, 1986–1988), turnul de colț al Castelului Lăzarea, Harghita (1987–1990). Turnul Pajura (1986), primul din seria *turnurilor*, constituie subiectul pentru componenta *peisaj* din cadrul lucrării sale de diplomă. Turnul cu ceas, devenit „Turn negru” în pictura și grafica sa, este o formă pe care artistul o „preia” din spațiul orașului în care, timp de trei ani, imediat după absolvire, și-a desfășurat activitatea didactică, fiind profesor de desen la Școala gimnazială nr. 10 din Giurgiu. Turnul de colț este „descoperit” de pictor în anul 1987, când participă la tabăra de creație din Lăzarea, județul Harghita. Picturile, opere finite din această serie – anume „Turn Pajura” (1986), „Turn negru” (1988), „Formă în roșu” (1986–2002), „Turn de colț – Lăzarea” (1990) –, sunt incluse în volumul de față împreună cu studiile după natură (1986–1988), schițele-concept (1987–1994), cărora le-am alăturat și *turnurile grafice* (1987), *turnurile-țintă* (1994), schițele-proiect (1991–1993, 1996), alcătuind un corp al unei cercetări plastice profunde. Picto-obiectul „Formă în alb T-4” (1992), realizat prin utilizarea mai multor tehnici (lemn, ceramică, grunduri, aglutinanți, ceară), conține elemente ce amintesc de silueta turnului Lăzarea, însă doar la nivelul unei expresii inițiale; sunt remarcabile și proiectele pentru acest picto-obiect (1991) realizate în acuarelă pe hârtie, care conțin în ele sugestii ale unei texturi vibrante. Textura picto-obiectului final este obținută prin juxtapunerea unor mici forme tridimensionale modulare cilindrice, din ceramică și lemn, realizate manual de artist,

16 Forma care stă la baza acestei serii de lucrări, fără a fi la propriu un element de arhitectură, este într-o bună vecinătate formală cu alte două categorii: turnul, o construcție aflată în spațiul geografic al existenței artistului (turnul de apă, turnul cu ceas, turnul castelului) și coșul. Lucrări din toate aceste serii au fost incluse în acest volum și sunt prezentate în corpul capitolului V. *Turnul* și IV. *Portrete de obiecte* („Coșul”).

The chapter *The Workshop* (chapter IX) includes studies, classroom exercises and line drawings from 1982–2014, centred around the preoccupation with the human figure. They are observational studies, studies in reading shapes, exercises in pagination, compositional versions in drawing and colour, all revealing the same concern for understanding form and synthetic expression.

The chapter *Object Portraits* (chapter IV) contains two series of works: compositional and stylistic variants with the motif/subject of the laundry basket (1986–2016) and a few studies and finished variants of still natures (1985–1994). Both series start from the immediate reality, from absolutely mundane objects, and the motifs are but pretexts for ample compositions. In the case of the series starting from the laundry basket, the visual discourse is developed, in time, from studies in chiaroscuro and full paste, to condensation of the form and densities of the pictural matter, laden with deep meanings. Still natures stand out through their simple construction and sobriety of interpretation. Real-life forms find their equivalence in the minimalist plastic sign, and the chromatic palette is reduced to a maximum, to vibrations of the light colour, of the warm whites of infinite irisations, shining through from the body of the painting, from the depth of its strata.

The section *The Apartment Building* (1987–2022) includes an important number of finished paintings and stages, sketches, studies starting from this architectural form, assumed as a sole shape, a soloist shape that dominates the space, increasing from the base of the composition, or which extends to the limits of the frame, becoming, in turn, the support of high-force quantitative and qualitative subdivisions and rhythms and of consistent overlays of high refinement pictural matters. The first approaches of the *apartment building* and of the apartment building's *façade*, as plastic pretexts, appear in the period of 1987–1989, when the painter makes landscape sketches, at Giurgiu or in Bucharest (the Floreasca apartment building). At the same time with these exercises of dialoguing with real life, the artist analytically approaches form in his concept sketches and in his studies for large-scale compositions. Research extends in parallel or is continued, years later, with the series *the tower* (1988–1993), *the window* – as “Untitled” (1996–2012) or *the scaffold* (2013, 2016) – all these series starting from shapes similar to the *apartment building*. They are, in fact, mundane shapes, which receive from Cezar Atodiresei a special dimension through his way of plastically structuring them: the *tower*¹⁶ is a tridimensional shape built by the artist out of papier-mâché, the *window* is a form present in the workshop's architecture, and the *scaffold* is a wooden chair in the artist's workspace. Assumed and rediscussed in a plastic manner, these shapes become signs with their own power, true visual architectures that stand out through their geometric rigor and the essentialization of the palette or through the condensations of matter in highly refined pictural layers.

In close formal, conceptual and expressive connection to the works in the series “The Apartment Building” (and its extensions) are the towers, collected in this volume in the chapter bearing the same name; we find the same

16 The shape underlying this series of works, without being a literal architectural element, shares a good formal vicinity with other two categories: the tower, a construction found in the geographic space of the artist's existence (the water tower, the clocktower, the castle tower) and the basket. Works from all these series were included in this book and are presented in chapter V. *The Tower* and IV. *Object Portraits* (“The Bin”).

„colorate” cu grunduri albe. Aceste mici reliefuri, în relație cu lumina din spațiul în care este expusă lucrarea, generează un rafinat spectacol de lumină, umbră și culoare, obiectul fiind, de fapt, o formă albă, un alb cald, solar, cu mici accente de ocruri și brunuri fine, ușor roșiatice și transparente în anumite zone. Această compoziție deschide încă din anul 1992 seria acelor abordări în care suprafața de lucru este asumată dincolo de bidimensionalitatea sa. Este o asumare explicită a tactilului, ca principiu de expresivizare. Trebuie menționate aici acele construcții care presupun depășirea continuității suprafeței și a cadrului, de la picto-obiectele sale, picturile populate cu reliefuri (la propriu), până la asamblaj. Amintesc aici seria celor șapte lucrări pe lemn denumite generic „1x7 – '014” (2014) în care artistul utilizează suprafețe de tablă minuțios desenate (decupate) cu foarfeca și fixate în cuie pe suprafața picturii. Tot în registrul care vizează tactilul poate fi situat și asamblajul său intitulat „Scara” (2016)¹⁷, dar aici este o compoziție ce se dezvoltă în spațiu, o compoziție ce generează multiple straturi expresive și niveluri de semnificații.

Asamblajul său intitulat „Scara” (2016)¹⁸ – alcătuit dintr-o pictură de mari dimensiuni (400x200 cm) și realizată în alchidice pe polipropilenă, o scară veche din lemn sprijinită, cu limita superioară, pe pânza pictată și detașată de sol prin plasarea ei pe o formă rezultată din suprapunerea unor plăci de polistiren – face parte dintr-o categorie distinctă. Este un desen spațial care avansează de la terestru la aerian, leagă planuri, unește lumi, condensează energii și răspândește lumină, prin extensia cantitativă a albului; este un ansamblu plin de forță și sensibilitate. Forma pictată domină prin dimensiuni și prin forța materiei picturale, ultimul strat, cel vizibil, fiind obținut din dense suprapuneri de albuli, întrerupt de o tramă cu accente de roșuri, galbenuri și brunuri. Scara – o formă *ready-made* poveristă, cu cele două oblice ușor curbate (vizibile din planurile laterale), cu textura și cromatica lemnului *îmbătrânit* – aduce o plasticitate specifică; este un obiect ce conservă patina timpului și, prin aceasta, o anume expresivitate; totodată introduce un anumit tip de ritm, o dinamică generată de alternanța plinului (treptele) și golului (spațiul dintre trepte), ritm ce consonează cu ritmul traselelor geometrice conținute în pictura din spatele ei, pictură cu care, pe o anumită zonă, interferează în mod direct, grație suprapunerii structurii pe suprafața pictată. Volumul – soclul – este o formă absolut neutră, industrială, masivă, fermă, rece, dură; este alcătuit din forme suprapuse. Toate cele trei forme (suprafața pictată, scara, soclul) au la bază același principiu al dezvoltării: creșterea gradată. Suprafața pictată este rezultatul unor suprapuneri succesive de straturi de culoare, și suntem *invitați* să observăm acest lucru în chiar trama geometrică conținută. Scara, firește, este rezultată din succesiunea elementelor formale pe principiul alternanței gol-plin, cu o frumoasă armonie a ansamblului, armonie rezultată pe de o parte din dozajul părților și pe de altă parte din frumusețea materialului; acestora li se adaugă expresivitatea care decurge din funcționalitate. Soclul

17 Lucrarea „Scara” (2016, alchidice pe polipropilenă, lemn, polistiren, 500x200x100 cm) a fost prezentată pentru prima dată la Expoziția „Salonul de pictură foarte mare” (3–30 noiembrie 2016), curator Marcel Bunea, în spațiul expozițional de la parterul Teatrului Național București, în cadrul unui proiect al Departamentului Pictură al Universității Naționale de Arte din București. Lucrarea a mai putut fi vizionată și în anul 2021 (3 noiembrie–1 decembrie) la sala S.E.N.A.T./Combinatul Fondului Plastic București, în cadrul proiectului „Salonul Național de Artă Contemporană”; lucrarea figurează în cataloagele celor două expoziții. Este ultima lucrare pe care artistul a expus-o în timpul vieții sale.

18 Lucrarea este inclusă în volum la Capitolul II. *Blocul*, întrucât pictura conținută în această instalație este apropiată stilistic de compozițiile sintetice (cu trame geometrice) din perioada 2017–2018.

preoccupation with the single shape within the frame and its decantation down to the pure plastic sign. The realities stimulating the artist are varied: a water tower located close to the former Pajura railroad station in Bucharest (“Pajura Tower”, 1986), the Clocktower, a historical monument in Giurgiu (“Black Tower”, 1986–1988), the corner tower of the Lăzarea Castle, Harghita (1987–1990). The Pajura Tower (1986), the first in the tower series, is the subject of the *landscape* component within his BA paper. The clocktower, turned into the “black tower” in his painting and graphics, is a shape that the artist “takes over” from the town space where, for three years, immediately after his graduation, he was an arts teacher at the Giurgiu Middle School No. 10. The corner tower is “discovered” by the painter in 1987, when he attends the creative camp at Lăzarea, Harghita County. The finished paintings in this series, namely “Pajura Tower” (1986), “Black Tower” (1988), “Shape in Red” (1986–2002), “Corner Tower – Lăzarea” (1990) are included in this volume alongside his nature sketches (1986–1988), concept sketches (1987–1994) – to which we have added his *graphic towers* (1987), *target towers* (1994), project sketches (1991–1993, 1996), composing a body of a profound plastic research. The object-painting “Shape in White T-4” (1992), created via several techniques (wood, ceramic, primers, thickeners, wax), contains elements reminiscent of the Lăzarea tower’s profile, but only at the level of initial expression; the projects for this object-painting (1991) are also remarkable, as they are made in watercolour on paper, containing within themselves suggestions of a vibrant texture. The texture of the final object-painting is achieved by juxtaposing small cylindrical modular tridimensional shapes made of ceramic and wood, manually made by the artist, “coloured” with white primers. These small outlines, in relationship with the space where the work is exhibited, generate a refined play of light, shadow, and colour; the object is, in fact, a white shape, a white, solar white, with small accents of ochres and fine browns, slightly reddish and at times transparent. This composition opens, ever since 1992, the series of approaches where the working surface is assumed beyond its bidimensionality. It is an explicit assumption of the tactile as a principle of expression building. One also needs to mention here those constructions that entail the overtaking of the continuity of surface and frame, from his object-paintings, his paintings (literally) populated with reliefs, to assemblage. I will mention here the series of the seven works on wood, generically entitled “1x7 – ’014” (2014), where the artist uses sheet metal surfaces, minutely *drawn* (cut-out) by scissors and affixed by nails onto the surface of the painting. His assemblage entitled “The Ladder” (2016)¹⁷ can also be included in his tactile-envisioning registry, but this is a composition developed in space, a composition which generates multiple expressive layers and levels of signification.

His assemblage entitled “The Ladder” (2016)¹⁸, consisting of a large-scale painting (400x200 cm.) in alkyds on polypropylene, an old wooden ladder,

17 The work “The Ladder” (2016, alkyds on polypropylene, wood, polystyrene, 500x200x100 cm) was first showcased in the “Salonul de pictură foarte mare” (*Salon of the Very Large Painting*) (November 3–30, 2016), curator Marcel Bunea, in the exhibition space at the ground floor of the National Theatre of Bucharest, within a project of the Painting Department of the National University of Arts of Bucharest. The work could also be viewed in 2021 (November 3rd–December 1st) at the S.E.N.A.T. Hall, Combinatul Fondului Plastic București, within the project “Salonul Național de Artă Contemporană” (*The National Salon of Contemporary Art*); the work appears in the two exhibitions’ catalogues. It is the last work exhibited by the artist during his lifetime.

18 The work is included in the book under Chapter II. *The Apartment Building*, as the painting within this installation is stylistically close to the synthetic compositions (with geometric plots) of the 2017–2018 period.

este un volum dezvoltat mecanic, prin suprapunerea părților, care, grație tocmai acestui mod de alcătuire, nu este o formă perfect închisă, neutră. Astfel, picturalitatea, poverismul și expresia industrială sunt puternic conectate prin ceea ce au specific: principiul care a stat la baza alcătuirii lor. Întregul rezultat este de mare plasticitate: geometriile vibrante de pe suprafața pictată dialoghează cu geometria structurii tridimensionale și cu geometria volumului prismatic cu rol de soclu, toate acestea sub incidența luminii: o lumină conținută, radiată de imaginea construită dominată de albul-lumină și lumina exterioară, din afara lucrării, lumina spațiului în care ansamblul este plasat. Perisabilitatea este un element comun ansamblului și fiecărei părți constitutive.

Lucrarea este un spectacol în sine, extrem de provocator prin relaționarea celor trei categorii de forme; simplificând, sunt puse în dialog categorii esențiale: o formă bidimensională (suprafața pictată), o structură sau un volum *deschis* (scara) și un volum, o formă *închisă* (soclul din polistiren). Totodată este evidentă întâlnirea dintre un desen pe suprafață și un desen spațial ce are forță prin proporțiile sale și ritmurile ori alternanțele rezultate. Liniile drepte, perpendiculare domină compoziția în ansamblul ei și generează trasee explicite și implicite în plan și în spațiu. Privită frontal, construcția poate fi receptată ca un ansamblu aproape compact, ce se dezvoltă pe verticală, de la bază la limita superioară, și oferă surpriza unor reverberații ale formelor, din plan în spațiu și invers, de la deschis la închis, de la activ la pasiv; important este și efectul optic creat, efect ce generează apariția acelei senzații de vibrație a formelor, de spațializare implicită deopotrivă cu spațializarea fizică, concretă. Ansamblul se impune prin monumentalitate care nu rezidă numai din dimensiunile sale concrete, ci este potențată și de relaționarea elementelor componente. În alt sens, desenul de pe suprafață, prin geometria repetitivă, poate fi continuat în afara imaginii, atât pe verticală, cât și pe orizontală; desenul structurii deschise (scara) și al volumului (plin) din polistiren, de asemenea, se poate dezvolta, continuându-și creșterea pe verticală; în final, desenul ansamblului, la rândul lui, este o formă cu potențial de extensie în spațiu. Este o provocare pe care artistul o adresează stimulilor și imaginației receptorului, oricare ar fi acela, familiarizat sau nu cu o astfel de categorie de reprezentare.

Desen, pictură, obiect, privite și înțelese împreună oferă imaginea drumului străbătut de Cezar Atodiresei în plămuirea lumii sale de forme, lume pe care ne-a lăsat-o spre a-i descifra sensurile, trăind bucuria cunoașterii. Opera sa, în ansamblul ei, este o *metaforă*.

reclining, at its top, on the painted canvas, and detached from the ground by positioning on a shape resulted from overlaying polystyrene boards, is part of a distinct category. It is a spatial drawing which advances from the terrestrial to the aerial, connecting planes, uniting worlds, condensing energies, and spreading light, through the quantitative extension of white; this assemblage is full of force and sensibility. The painted shape dominates through its dimensions and through the force of the pictural matter, the last layer, the visible one, being achieved through dense overlays of whites, interrupted by a plot of accents of reds, yellows and browns. The ladder, a Poverist ready-made shape, its two diagonals slightly curved (visible from the lateral planes), its texture and chromatic of aged wood, brings a specific plasticity; it is an object which preserves the patina of time and, hence, a certain expressivity; at the same time, it introduces a certain type of rhythm, a dynamics generated by the alternance between the full volumes (the rungs) and the gaps (the space between the rungs), a rhythm which corresponds to the rhythm of the geometric tracks contained in the painting behind it, painting with which, over a certain area, it directly interferes, thanks to overlaying the structure onto the painted surface. The volume, the base, is an absolutely neutral shape: it is industrial, massive, stern, cold, hard; it is made of overlaid shapes. All three shapes (the painted surface, the ladder, the base) stem from the same development principle: gradual increase. The painted surface is the result of successive overlays of colour, and we are *invited* to observe this through the very geometrical plot contained. The ladder, of course, results from the succession of formal elements on the principle of solid-gap alternance, with a beautiful harmony of the assemblage, a harmony resulted from the dosage of parts and also from the beauty of material; they come alongside the expressivity deriving out of functionality. The base is a volume that was mechanically developed, through the overlaying of parts, which, thanks to this composition method, is not a perfectly closed, neutral shape. Thus, the picturality, the poverism and the industrial expression of polystyrene are strongly connected through their specificity: the principle underlying their composition. The entire result is of high plasticity: the vibrant geometries on the painted surface are in dialogue with the geometry of the tridimensional structure and with the geometry of the prism volume meant as a base, all of these under the incidence of light: a contained light, radiated by the built image dominated by the light-white and the exterior light, the one outside the work, the light of the space where the assemblage is placed. Perishability is a common element of the assemblage and of each of its constituent parts.

The work is a show in itself, extremely provocative through the relationship of the three categories of shapes; to simplify, essential categories are put into dialogue: a bidimensional shape (the painted surface), an *open* structure or volume (the ladder), and a *closed* volume or shape (the polystyrene base). At the same time, the encounter between a surface drawing and a spatial drawing is evident, powerful through its proportions and resulting rhythms or alternances. Straight, perpendicular lines dominate the overall composition and generate explicit and implicit paths in plane and in space. Seen from the front, the construction can be received as an almost compact assemblage, developed vertically, from the base to the upper limit, and providing the surprise of reverberations of shapes, from the plane to the space and back, from open to closed, from active to passive; the optical effect created is also important, as it is an effect generating the appearance of a feeling of vibration of shapes, of an implicit spatialisation

at the same time as the physical, real-life spatialization. The assemblage asserts itself through a monumentality which resides not just in its actual dimensions but is intensified by the relationship between its components. In another sense, the surface drawing, through its repetitive geometry, may be continued outside of the image, both vertically, and horizontally; the drawing of the open structure (the ladder) and of the (full) polystyrene volume can also be developed, continuing its growth vertically; at last, the drawing of the assemblage, is, in turn, a shape with a potential to be extended into space. It is a challenge which the artist aims at the stimuli and imagination of the receiver, whomever they may be, whether or not familiar with such a representation category.

Drawing, painting, object, seen and understood together, provide an image of the path followed by Cezar Atodiresei in knitting his world of shapes, a world he left us in order to decipher its meanings, living the joy of knowing. His work, in its entirety, is *a metaphor*.

Arte povera și platonism în pictura lui Cezar Atodiresei

Arte povera and Platonism in Cezar Atodiresei's Painting

O abordare neconvențională a picturii lui Cezar Atodiresei, care să fie însoțită de afecțiunea ființei contemplatoare și totodată cunoscătoare, îmi pare – în momentul cultural în care ne aflăm – nu numai de dorit, ci și de-a dreptul necesară, motiv pentru care mă și grăbesc să îmi motivez afirmația. Voi preciza că o abordare de natură intelectuală, dublată de una afectivă, e impusă de însăși structura tablourilor, instalațiilor și obiectelor pe care Cezar Atodiresei le înfățișează publicului său. Voi începe prin a semnala uluitoarea lor complexitate, cele două coordonate deja amintite părănd a face „corp comun”. Intelectuală în exces și totodată marcată de o sensibilitate ieșită din comun, pictura lui Atodiresei lasă totuși impresia că ar fi dominată, de nu cumva chiar subjugată de componenta sa intelectuală. Aflată „în bătaia” privirilor și a spiritului contemplatorului, aidoma unei teoreme complicate, pictura lui Cezar Atodiresei, odată cu extensiile sale – instalație, obiect –, intimidează și ține la distanță. Așa se face că privitorului sagace nu îi rămâne decât să se năpustească asupra componentei intelectuale a operei și să își ia grăbit „partea sa”, adică exact jumătate din mesajul pe care artistul l-a așezat în operă, cealaltă jumătate urmând să mai aștepte. Pe cine? În limbajul Noului Testament exprimându-mă, voi adăuga că este așteptat „Cel curat cu inima”. Acesta – de se va afla unul! – este chemat în aria celeilalte jumătăți, cea coincizând – așa cred – cu partea nucleică a creației lui Cezar Atodiresei – cea care a rămas nevalorizată de privitorul doar inteligent –, dar care este ombilical legată de cealaltă.

Înainte ca opera pictată să își dezvăluie profunzimile – evit vocabula „frumusețile”, chiar dacă „profunzimile” și „frumusețile” pot fi echivalente –, ea pare a-i adresa privitorului un șir de exigențe ținând de domeniul receptării actului creator. Acestea pot fi împlinite numai cu dificultate, de vreme ce cheia „descifrării operei” pare a sta tănuțită – așa cum am arătat deja – în chiar structurile tabloului, artistul nearătându-se întotdeauna dispus să sară în ajutorul privitorului printr-un act de complezență oarecare, oferindu-se eventual să îi fie călăuză ori măcar să îi întindă o cheie pe care privitorul, mânuind-o cu pricepere, să își deschidă singur drum către înțeleșurile aproape întotdeauna încifrate ale operei. Pe când se afla încă în viață, politețea desăvârșită și comportamentul plin de curtenie care îl caracterizau pe Cezar Atodiresei nu intrau în niciun fel de rezonanță cu problematica actului artistic, fie aceasta însemnată ori mărunță, ținând de orizontul propriei creații ori de acela al creației colegilor de breaslă sau de acela mai larg, pe care îl vom identifica prin sintagma „istorie a artei”. Prin aceasta doresc să subliniez că amenitatea comportamentului social, propriu artistului, era mai degrabă o pavăză în plus pe care creatorul o așeza între sine și public, apoi între public și operă. Pe aceasta din urmă, artistul o explora cu pasiune și am convingerea că neîncetat, însă numai în forul său interior, explorarea continuă fiind chiar parte a procesului său de creație, pe care urmează să îl detaliez. Chiar și atunci când evenimente ori fapte culturale îndepărtate în timp și prin aceasta chiar neutre, dar care țineau totuși într-un fel de orizontul creației plastice, deveneau temă de conversație – bunăoară subiecte care angajau deja amintitul domeniu al istoriei artelor, despoavărate însă de componenta lor pretențioasă, acut intelectuală, așadar numai bune să favorizeze trecerea cu ușurință și grație „de la Platon la Simonetta”, aceasta pentru a-l cita pe un admirabil, însă prea discret poet italo-canadian –, Cezar Atodiresei nu oferea vreun indiciu cu privire la părerea sa. În felul acesta, el evita primejdia ca încurajat de faptul că îi cunoștea simpatiile plastice ori pe acelea intelectuale, dar și idiosincraziile, interlocutorul să nu încerce cumva a-i „cânta în strună”. În dezbaterăa unor atare probleme, acela cu

An unconventional approach to Cezar Atodiresei's painting, to be accompanied by the fondness of a contemplative, as well as knowledgeable, person, seems to me—in our present cultural moment—not only desirable, but truly necessary, which is why I will eagerly motivate my statement. I'll point out that an intellectual approach, doubled by an affective one, is mandated by the very structure of the paintings, installations, and objects that Cezar Atodiresei presents to his public. I'll start by pointing out their astonishing complexity, the two already-mentioned coordinates seeming to create a “common body”. Excessively intellectual and at the same time marked by uncommon sensibility, Atodiresei's painting nevertheless gives the impression of being dominated, if not outright subordinated to its intellectual component. Lying in the “line of sight” of the beholder's gaze and spirit, like a complicated theorem, Cezar Atodiresei's painting, as well as his extensions—installation, object –, intimidate and keep one at arm's length. And so, the sagacious watcher can only tackle the work's intellectual component and hurriedly take “their share”, which is precisely half of the message set by the artist in his work, while the remaining half is set to wait. For whom? Speaking in New Testament language, I'll add that “the pure in heart” is awaited. That one—should one be ever found!—is called to the domain of the other half, the one coinciding, I believe, with the nucleic part of Cezar Atodiresei's work, the one still not valorised by the viewer who is only intelligent, but a part still umbilically connected to the other.

Before the painted work unveils its depths—I'll avoid the “beauties” vocabulary, even if “depths” and “beauties” can be equivalent –, it seems to address the watcher with a series of demands related to the field of receiving the creative act. These can be only achieved with difficulty, as the key to “deciphering the work” seems to remain hidden—as already shown—in the picture's very structures, as the artist does not always seem willing to aid the viewer through some random complacency, but will perhaps serve as a guide or at least hand over a key that the viewer, with skilful handling, could use to open their own path to the work's almost always ciphered meanings. While still alive, Cezar Atodiresei's characteristic perfect politeness and courteous behaviour would in no way interfere with the big or minor issues of the artistic act, whether related to the horizons of his own creation or that of his peers', or the wider one, which we will identify through the notion of “art history”. By this I wish to emphasize that the artist's specific amenities of social behaviour were more like some additional armour that the creator would place between himself and the public, and then, between the public and the work. The latter, the artist would passionately explore, and I am convinced that such exploration was incessant, but only within himself, as continuous exploration was a very part of his creation process, which I will detail further. Even when cultural events or acts that were remote in time, and thereby even neutral, but which were somehow connected to the horizons of artistic creation, would become a topic of discussion—such as topics on the already-mentioned field of art history, unburdened, however, from their pretentious, acutely intellectual components, therefore just right so as to promote the easy and graceful passage “from Plato to Simonetta”, just to quote an admirable, but too discreet, Italian-Canadian poet—Cezar Atodiresei would provide no clue as to his own opinion. He would thus avoid the danger that, encouraged by them being aware of his artistic or intellectual inclinations, and also by his idiosyncrasies, his interlocutor might attempt to “cozy up” to him. When debating such issues, Cezar Atodiresei's partner in dialogue would be left to “fend for themselves”. This

care Cezar Atodiresei se afla în dialog era lăsat să se descurce „pe cont propriu”. Iată modul în care „preopinutul” era îndemnat să se încredințeze doar propriilor puteri, propriei inteligențe și propriei sensibilități.

Opera lui Cezar Atodiresei am început să o cunosc intensiv mulțumită contactului nemijlocit, însă pasager cu o selecție de imagini extrem de concentrată, prezentă pe simezele de la „Căminul Artei”, în cadrul unei expoziții personale a artistului, deschisă în 2016. A fost un adevărat privilegiu ca întâlnirea cu pictura lui Cezar Atodiresei să fi fost mijlocită de artistul însuși. Prin aceasta nu doresc să se înțeleagă că pictorul mi-ar fi dezvăluit propriul său crez artistic sau măcar proiectul său creator. Pot doar afirma că, prin simpla-i prezență în sălile „Căminului Artei”, actul contemplării operei, dublat de acela al interpretării ei – aceasta din urmă petrecută, se înțelege, doar în forul meu interior –, era mult intensificat. Ceea ce am perceput atunci am avut deja ocazia să afirm în introducerea prezentelor considerații: că întreaga operă lăsată de Cezar Atodiresei – tablouri, desene și instalații aflate acum la Muzeul de Artă din Constanța, dar și în atelierul din Ermil Pangratti – este o cumpănă ce oscilează infimitezimal și continuu între inteligența cunoscătoare și sensibilitatea creatoare. Fiind deplin conștient că opera artistului se împărtășește simultan din amândouă, ori de câte ori îi contemplu creația, mă întreb totuși în mod constant dacă nu cumva imaginile pe care ni le-a lăsat sunt alcătuite numai din inteligență aflată în stare pură ori poate că numai din ceea ce Cazimir Malevici a numit în celebrul său manifest „sensibilitate inspiratoare”, adică acea componentă nucleică, purtătoare a valorii spirituale, aflată într-o stare de totală puritate, independentă de realitățile recognoscibile ale lumii înconjurătoare pe care artistul le înfățișează sau a încetat să le mai înfățișeze, independentă chiar de repertoriul semnelor plastice abstracte pe care le-ar așeza în operă. Întrebării pe care tocmai am formulat-o mai mult sau mai puțin retoric, mă simt îndemnat să îi ofer un răspuns afirmativ, precizând că, independent de exemplul lui Cazimir Malevici, și Cezar Atodiresei își pictează – în chip simbolic, desigur – propriul său „Pătrat negru” ori al său „Pătrat alb pe alb”. Altfel spus, în lungul și trudnicul său parcurs creator el se oprește abia acolo unde „îndesirea lucrurilor concrete” – mă folosesc din nou de o sintagmă proprie lui Malevici, prezentă în manifest – devine de tot invizibilă, nemailăsând loc decât „duhului lucrurilor”. Să mai adaug oare că aproximarea acestuia prin mijlocirea instrumentarului pictorului se lasă făptuită mai degrabă prin sugerarea unei absențe, ca și cum singură absența ar fi potrivită să amintească, de departe, conturul platonician al „adevăratei realități”, cea care se sustrage, prin definiție, privirilor materiale, firești, acelora cărora le spunem și „de toată ziua”? Anticipând, voi afirma că pictorul Cezar Atodiresei este atras și fascinat de această absență purtând valențe mistice, de vreme ce o conjură pe parcursul actului creator printr-un procedeu expresiv care îi va deveni caracteristic, acela al suprapunerilor de straturi picturale – mă simt tentat să le spun „suprapuneri infinite” –, toate echivalând cu gestul marcat de radicalitate al unei „ștergeri” a semnelor plastice până atunci acumulate, pentru a putea ajunge dacă nu tocmai în prezența, atunci cel puțin în proximitatea unei absențe de natură mistică, aceea care îl logodește pe căutătorul absolutului cu absolutul însuși. În cazul particular al picturii lui Cezar Atodiresei, „ștergerea semnelor plastice” își află echivalentul în procedeu pe care numai pe nedrept l-aș putea caracteriza ca fiind unul „sisific” – altfel spus „zadarnic” –, acela al repictărilor și al suprapunerilor. Pe nedrept, întrucât Cezar Atodiresei își cunoaște ținta încă înainte de a purcede la actul facerii, având convingerea intimă că o va și atinge. Doar că această țintă este atât de îndepărtată, încât artistul se vedește a

is how the “previous speaker” was encouraged to trust only their own powers, intelligence, and sensibility.

I started to intensively know Cezar Atodiresei’s work thanks to the unmitigated, yet transitory contact with a highly concentrated selection of images, present on the picture rails at “Caminul Artei”, during a personal exhibition of the artist’s, opened in 2016. It was a true privilege that my meeting with Cezar Atodiresei’s painting was mitigated by the artist himself. I do not mean to imply that the painter may have revealed his own artistic creed, or at least his creative project. I can only say that his mere presence in the rooms at “Caminul Artei”, the act of contemplating his work, doubled by interpreting it—the last action occurring, evidently, only within myself—was highly intensified. I’ve already had the opportunity, in the introduction to these considerations, to state what I perceived back then: that the entire works left behind by Cezar Atodiresei, paintings, drawings, and installations, now at the Constanta Art Museum, and also in his workshop in Ermil Pangratti, are a seesaw minutely and continuously oscillating between knowledgeable intelligence and creative sensibility. Fully aware that the artist’s work shares both at the same time, whenever I contemplate his creation I nevertheless constantly ask myself whether the images he left us are only made out of pure-state intelligence, or perhaps only of what Kazimir Malevich called, in his famous manifesto, “inspiring sensibility”, namely that nucleic component, carrier of spiritual value, in a state of total purity, independent from the recognizable realities of the surrounding world, which the artist represents or has ceased to represent, independent from the very repertoire of the abstract plastic signs he would set in his work. To this question that I have just more or less rhetorically formulated, I feel the urge to answer in the affirmative, stating that, independent from Kazimir Malevich’s example, Cezar Atodiresei also paints—symbolically, of course—his own “Black Square” or his own “White on White”. In other words, over his long and toilsome creative track, he only stops where the “densification of practical things”—I again resort to one of Malevich’s own syntagms, from his manifesto—becomes increasingly invisible, only leaving place to the “soul of things”. Should I add that approximating the latter through a painter’s instruments allows itself to be performed by rather suggesting an absence, as if absence alone would be appropriate to remind, from afar, the Platonist contour of “true reality”, the one shirking, by definition, from the material, natural gazes of those we call “everyday”? Anticipating, I will say that Cezar Atodiresei the painter is drawn and fascinated by this absence laden with mystical values, as he courts it throughout his creative act, through an expressive device that would become characteristic for him, that of overlaying pictorial strata—I feel tempted to call them “infinite overlays” –, all equivalent to the radical gesture of “erasing” the graphic signs accumulated until then, in order to be able to reach, if not actually the presence, at least the proximity of a mystical absence, which affiances the hunter of absolute with absolute itself. In the particular case of Cezar Atodiresei’s painting, the “erasure of graphic signs” finds its equivalent in the device that I would unfairly be characterising as “Sisyphean”—in other words, “futile” –, that of repainting and overlaying. Unfairly, as Cezar Atodiresei knows his aim even before he enlists in the act of creation, with the intimate conviction he would achieve it. But this aim is so remote that the artist proves himself to be, among his peers, the only one capable to know the extent of the path separating him from it. This is an aim that cannot be reached via “shortcuts”, but only by traversing the arduous path, the only possible one, that

fi între toți semenii săi singurul în măsură să cunoască lungimea drumului care îl desparte de ea. E, aceasta, o țintă care nu poate fi atinsă apucând-o „pe scurtătură”, ci doar urmând calea plină de caznă, singura posibilă, aceea a suprapunerilor și a repictărilor. Pe aceasta Cezar Atodiresei și-a asumat-o *ab initio*, înainte chiar ca mâna-i să fi atins penelul. Anticipând, doresc să indic prin această din urmă observație caracterul profund conceptual al demersului său creator. Doar privitorului lungimea drumului creator i se poate părea descurajantă și ca atare „sisifică”, întrucât, deja confruntat cu însăși ținta artistului – varianta ultimă pe care Cezar Atodiresei a ales-o, la care s-a oprit, aceea pe care a așezat-o în calea percepției celor veniți să îi valorizeze opera –, el, privitorul, este mereu tentat să străbătă drumul de-a-ndoaselea și să recupereze pentru propria-i bucurie frumusețile pe care artistul le-a „șters” prin actul nenumăratelor repictări. Iată motivul pentru care, în cele din urmă, „sisific” se vedește a fi doar efortul privitorului. Pentru a fi mai explicit, voi afirma că nu de puține ori irizările sidefului de scoică se lasă încă întrezărite, ici și colo, sub mantaua neagră și finală a repictărilor, superbă în întunecat, în monumentalul ei laconism. Pentru a nu greși în fața memoriei artistului, dar și a spiritului însuși, negrul final care vine să se aștearnă peste atâtea experiențe picturale diafane se cere a fi interpretat ca act sacrificial, ca „abandonare de bunăvoie a vocabularului pictorului”, doar pentru a putea accede la mai prețioasa „tăcere a pictorului”, singura în măsură să îl călăuzească și să îl conducă în cele din urmă la ceea ce voi numi „duh al picturii”, acela care în cazul artei lui Cezar Atodiresei și-a găsit sălașul atât pe suprafețele pânzelor pe care le-a pictat, cât și în adâncul lor multiplu stratificat. În opinia mea, întâlnirea pictorului și prin mijlocirea sa și a privitorului tabloului cu „duhul picturii” echivalează cu o instalare a amândurora în ceea ce voi numi „anticameră a absolutului”. Acolo, în numita „anticameră”, nenumăratele variante stratificate în adânc se întrepătrund și comunică între ele completându-se reciproc, astfel încât nu de puține ori contemplatorului pânzelor lui Atodiresei îi este dat să le perceapă susurul, ba mai mult decât atât, uneori îi este dat să audă și vesela lor sporovăială, precum aceea a unor surori iubitoare. Prin aceasta doresc să afirm că fiecare variantă de tablou care a fost „ștersă”, adică acoperită prin repictare, își păstrează individualitatea, înrundindu-se în chip ființial cu acelea care au precedat-o și cu acelea care încă îi vor urma în lungul șir al suprapunerilor. Luând seama la organica întreșere a tușelor finale – acelea proprii ultimului strat, cel accesibil privitorilor –, contemplatorului tabloului îi este dat să călătorească și în adâncul imaginii. Lăsându-se călăuzit din aproape în aproape de logica întrepătrundere a tușelor de suprafață care, de parte de a evolua haotic, în plină libertate, comunică osmotic cu cele stratificate în adânc, amintitul privitor va ajunge să cunoască fie și numai aproximativ, prin simpatie și intuiție, nenumăratele variante de tablou ascunse prin voința expresă a pictorului, oarecum în modul în care, prin mijlocirea sonarului, navigatorilor le este dat să cunoască „relieful adâncurilor”, tăinuit de masa întunecată și densă a apelor.

Îmbogățiți – eu și cititorii mei – de experiența aceasta a călătoriei în adâncul stratificat al tablourilor și apoi de revenirea la suprafață, la ultimul strat pictural pe care penelul pictorului l-a atins, propun o întoarcere din drum, o revenire în preajma artei lui Cazimir Malevici, aceea cu care pictura lui Cezar Atodiresei se înrudește prin profunzimea mesajului, nu însă și din perspectiva practicii artistice și a filosofiei actului creator. Încredințându-mă *Manifestului suprematismului*, sunt nevoit să recunosc că Malevici își descoperă drumul în urma unui act revelatoriu instantaneu, înrudit cu acela al experienței religioase de natură mistică,

of overlays and repainting. This Cezar Atodiresei has undertaken *ab initio*, even before his hand touched his brush. Anticipating, I wish to point out, through this last note, the profoundly conceptual character of his creative endeavour. Only onlookers would find the length of the creative path to be discouraging, therefore “Sisyphian”, as, already confronted with the artist’s very aim—the last version that Cezar Atodiresei chose, which he considered, which he set in the way of perception from those coming to valorise his art –, they, the onlookers, are forever tempted to travel the path backwards and to recover, for their own joy, the beauties that the artist has “erased” through the act of countless repainting processes. This is the reason why only the watcher’s effort is ultimately proven to be “Sisyphian”. To be more explicit, I will state that it is not seldom that mother-of-pearl iridescences are still visible, every so often, under the black and final mantle of repainting, superb in its dark, monumental laconism. To not err before the artist’s memory, and also before spirit itself, the final black that comes to lie upon so many diaphanous pictural experiences should be interpreted as a sacrificial act, as a “willing abandonment of the painter’s vocabulary”, just to be able to access the more valuable “silence of the painter”, the only one capable of guiding and ultimately leading them to what I will call a “spirit of painting”, that, in the case of Cezar Atodiresei’s art, has found its home both on the canvases he painted, and within their multi-stratified depths. In my opinion, the painter’s meeting and, through his mediation, also the painting watcher’s meeting with the “spirit of painting” is equivalent to them both settling into what I will call an “ante-chamber to the absolute”. There, in the mentioned “antechamber”, the countless in-depth stratified versions mingle and communicate with each other, completing each other, so it is not seldom that a spectator of Atodiresei’s canvases will be able to perceive their murmur, and, what’s more, they will also sometimes hear their happy chatter, like that of loving sisters. I hereby wish to state that each version of a painting that was “erased”, that is, covered through repainting, maintains its individuality, being essentially related to those preceding it and to those that are to follow it throughout the long line of overlays. Noticing the organic interweaving of final strokes—specific to the last layer, the one accessible to the eye –, the painting’s perceiver also travels within the depths of the image. Letting themselves be guided, step by step, by the logical intermingling of the strokes on the surface which, far from chaotically and freely evolving, osmotically communicate with those layered in depth, the aforementioned perceiver will come to know, albeit approximately, through sympathy and intuition, the countless painting versions, intentionally hidden by the painter, somewhat similar to how navigators, aided by sonar, are meant to know the “relief of the depths”, secreted by the dark and dense mass of waters.

Enriched—both me, and my readers—by this experience of travelling within the paintings’ stratified depths, and then of resurfacing, reaching the last layer of paint touched by the artist’s brush, I suggest we go back a bit to Kazimir Malevich’s art, to which Cezar Atodiresei’s painting is related through the depth of message, but not from the point of view of artistic practice or creative act philosophy. Entrusting myself to *The Manifesto of Suprematism*, I must acknowledge that Malevich finds his path after an instantaneous revealing act, related to a mystical religious experience, while Atodiresei will slowly and toilingly go from the visible to the intelligible, giving the impression that time itself, with its infinite succession of moments, is fully and safely at his disposal. Should I also add that through the “intelligible” I understand the very “Platonist icon” of material

în vreme ce Atodiresei trece lent și cu trudă de la cele vizibile la cele inteligibile, dând senzația că timpul însuși, cu infinita-i înșiruire de clipe, îi stă întreg și nevătămat la dispoziție. Să mai adaug oare că prin cele „inteligibile” înțeleg chiar „icoana platoniciană” a lucrurilor materiale pe care artistul a binevoit să le picteze? Prin aceasta doresc să afirm că drumul său creator se identifică aceluia al unui adept al filosofiei lui Platon, susținut de o smerenie pe care o recunoaștem deja în tandemul Socrate–Platon și care se va regăsi în structurile intelectuale și afective ale oricărui creștin autentic. Altfel spus, pictând, Cezar Atodiresei își începe sușul spiritual pornind de la realități aflate parcă pe treapta cea mai de jos a lumii materiale, în cenușul smereniei cărora el știe să întrezărească reflexul strălucitor al „ideii”. Blocul de locuit, turnul sau coșul de rufe sunt asemenea realități cărora îndrăznesc să le spun „inspiratoare”, aceasta pentru a rămâne totuși în si-a-jul gândirii plastice a lui Malevici. Căci altminteri ele lasă impresia a fi fost selectate parcă anume cu gândul de a îndepărta sau de a „ține în carantină” ideea oricărui zbor semeț, a oricărei tentative de înălțare pe „aripile inspirației” și – mă grăbesc să adaug – pe acelea ale „spiritului”. Ghilimelele au rolul de a sugera, desigur, o facilă și nesubstanțială înălțare, pe care Cezar Atodiresei o repudiază cu toată energia, optând pentru „Poarta cea îngustă” a drumului ascetic, acela care îl poartă din aproape în aproape, trecând prin șirul nenumăratelor variante pictate de la obiectul material și anodin la proiecția platoniciană a acestuia. Un atare parcurs creator a fost indicat cu ani în urmă de regizorul Andrzej Wajda, în titlul unei celebre pelicule de tinerețe, *Cenușă și diamant*. Cenușii și diamantului le corespunde una și aceeași realitate: elementul chimic numit „carbon”. Atât doar că, în ordine existențială, cenușa și diamantul se deosebesc în chip esențial.

Aidoma marelui regizor, și Cezar Atodiresei, săvârșind un act sacrificial, se afundă în pustiul de cenușă al blocului de locuit, al turnului, al coșului cu rufe și al altor realități înrudite, asupra cărora s-a aplecat atunci când și-a consolidat universul tematic, doar pentru a căuta în trista și amorfa lor învâlmășeală diamantul prețios. Pe acesta îl identific cu proiecția platoniciană a realităților tematice mai înainte enunțate, acelea care, odată ce au depășit statutul de „simple obiecte”, încetează a mai fi mesageri ai unei lumi materiale de tot triviale, pe care artistul încă se sprijină când începe să le deslușească portanța spirituală. Odată ce prin efortul creator al artistului blocul de locuit, turnul și coșul de rufe au ajuns să se confunde cu propria lor esență, orice axiologie ori ierarhie se vedește a fi superfluă: turnul nu e mai demn ori mai important în ordine simbolică decât coșul de rufe, după cum amândouă nu sunt mai importante decât blocul de locuit ori decât „Obiectul” pe care Cezar Atodiresei îl construiește aidoma unui sculptor. Mult asemănător prin structura-i plastică și prin admirabila-i concizie *Torsului de tânăr* al lui Brâncuși, din sfială ori poate dintr-o de neînțeles pudoare, Cezar Atodiresei îl intitulează prea simplu „Obiect”, prin aceasta chiar cufundându-l de tot în anonim. În realitate, privitorul este confruntat cu un tors bărbătesc surprins în totala-i nuditate și – aș adăuga – în indicibila-i castitate. Întorcându-mă la axiologia pe care Cezar Atodiresei „o dizolvă” în cuprinsul actului creator, postulând că nimic nu este prea neînsemnat ori prea modest pentru a deveni obiect al meditației artistului, de vreme ce la capătul drumului creator cele triviale și anodine vor fi înveșmântate în mantaua de lumină a ideii pure, observ că atât de brâncușianul *Tors* alcătuit de Cezar Atodiresei, atunci când e privit din perspectiva actului creator care l-a generat, se vedește a fi o „rudă apropiată” a *Coșului de rufe*. Aceasta întrucât contururile torsului au fost fixate prin modelarea unei anodine plase de sârmă, în care artistul a îngrămădit materia brută, menită a conferi

things that the artist deigned to paint? By this I mean to say that his creative path identifies with that of a follower of Plato's philosophy, supported by a humbleness we already recognize in the Socrates-Plato tandem, and which will be found within the intellectual and affective structure of any authentic Christian. In other words, through painting, Cezar Atodiresei starts his spiritual ascension, from realities seemingly on the lowest step of the material world, in the grey of humbleness, realities whose sparkling reflex of "idea" he knows how to glimpse. The apartment building, the tower, or the laundry basket are such realities I dare call "inspiring"; to remain in Malevich's swirls of plastic thinking. For otherwise they leave the impression they were specifically selected, with the aim to remove or "quarantine" the idea of any daring flight, of any attempt to ride on the "wings of inspiration" and—I will add—those of the "spirit". The quotation marks are, of course, meant to suggest an easy and non-substantial ascension, which Cezar Atodiresei energetically repudiates, choosing the "Narrow gates" of an ascetic path, which takes him, step by step, traversing countless painted versions, from the material and anodyne object to its Platonist projection. Such a creative path was shown years ago by director Andrzej Wajda, in the title of a famous film of his youth, *Ashes and Diamonds*. Ashes and diamonds share the same reality, the chemical element called "carbon". But, in existential order, ashes and diamonds are essentially different.

Like the great director, Cezar Atodiresei himself, by performing a sacrificial act, subsides within the ashen desert of the apartment building, of the tower, of the laundry basket and of other related realities, which he also pondered while consolidating his thematic universe, just to look for the precious diamond, within their sad and amorphous tumble. This I identify with the Platonist projection of thematic realities stated above, the ones that, once they have overcome their status of "simple objects", cease to be messengers of a wholly trivial world, on which the artist continues to rely when starting to unravel their spiritual lift. Once the artist's creative efforts have made the apartment block, the tower, and the laundry basket identify themselves with their own essence, any axiology or hierarchy is proven superfluous: the tower is no more dignified or more important, in a symbolic order, than the laundry basket, just as neither of them is any more important than the apartment building, or the "Object" that Cezar Atodiresei builds just like a sculptor would. Very much alike, through its plastic structure and admirable concision, to Brancusi's *Torso of a Young Man*, out of shyness or perhaps out of unaccountable pudicity, Cezar Atodiresei entitles it, much too simply, "Object", thereby effectively sinking it into anonymity. In reality, the watcher is faced with a man's torso, observed in full nudity and—I would add—indescribable chastity. Going back to the axiology that Cezar Atodiresei "dissolves" within the creative act, postulating that nothing is too unimportant or too modest to become the object of the artist's meditation, while at the end of the creative road the trivial and the anodyne are to be apparelled in the luminous cloak of pure idea, I notice that the very Brancusian *Torso* created by Cezar Atodiresei, when regarded from the point of view of its generating creative act, turns out to be a "close relative" of *The Laundry Basket*. This is because the torso's contours were fixed in place by modelling an anodyne wire netting, where the artist crammed the raw material, meant to grant sculptural reality to his work. While briefly in the presence of this creation, I was fascinated with its matted materiality, able to award it with the consistency of a statuary work. Nevertheless, back then I did not wonder about the nature of the matter

realitate sculpturală operei. Aflându-mă pentru scurt timp în prezența acestei creații, am fost fascinat de materialitatea ei împâslită, în măsură să îi confere consistența unei opere statuare. Totuși, nu mi-am pus atunci întrebări cu privire la natura materiilor care au fost îndesate între ochiurile plasei de sârmă. Cerând deslușiri suplimentare în momentul redactării prezentelor rânduri, am aflat că artistul îndesase în negativul modelului de sârmă nimic altceva decât ziare tocate. A făcut-o cu o îndărătnicie laborioasă, astfel încât, prin presare, forma dobânda consistență, dar și o textură prețioasă, care o înrudea cu „fantele” înguste din tablouri, acelea prin care repictările își trădează totuși prezența. Scrutând tablourile, descoperi ici și colo „fărâme” de pictură prețioasă, care îți îngăduie să reconstitui splendoarea sacrificată a vastelor suprafețe pictate, pe care doar în închipuire le mai poți vizualiza, asimilându-le unor întinse peisaje ale sufletului. Tot așa și „Obiectul”. Deși consistent din punct de vedere material, simbolic gândind, este alcătuit din substanța inefabilă a verbului, din puzderia cuvintelor care-l transformă, stilistic gândind, într-un oximoron: dens precum trunchiurile pădurii din care hârtia de ziar a fost obținută, el este totodată transparent, aerat și lipsit de pondere, aidoma cuvintelor imateriale, însă încărcate de o indicibilă putere.

Din mijlocul acestor realități – să le spun anodine? – își pornește Cezar Atodiresei suiful spiritual, încredințat fiind că nimic nu este îndeajuns de modest ori de neînsemnat pentru a trezi interesul, dar și strădania artistului. Iată de ce consider că, odată ce admitem că actul creator poate fi asimilat domeniului religiosului, oarecum în modul în care abatele Henri Brémond asimila poezia rugăciunii în admirabila sa carte *Prière et poésie*, în cazul artei lui Cezar Atodiresei creația se identifică unei răscumpărări. Nu cred că este un rod al simplei întâmplări faptul că motivele tematic-iconografice proprii artei lui Cezar Atodiresei sunt dependente de orizontul autobiografiei artistului. Pornind de la carnetele de schițe ori de la notațiile întâmplătoare, fugare, deduc că pictorul își selecta motivele și temele viitoarelor tablouri din imediata sa proximitate. Dar prin aceasta mă și întorc la o idee pe care am exprimat-o deja: Cezar Atodiresei își cunoaște ținta către care avea să-l conducă drumul său creator încă înainte de a purcede la actul facerii. O dovedesc minuțioasele sale schițe, de tot realiste, purtând însemnări de o uluitoare precizie. Vocabulele ce însoțesc desenul realist și anodin înfățișând un banal bloc de locuit sunt – în opinia mea – prelungiri conceptuale ale penelului, acelea care vor conduce prin suprapuneri infinite de materie picturală la „icoana platoniciană” a amintitului bloc. Iată cuvintele dintr-o notiță olografă, în măsură să ofere proiecția deocamdată doar mentală a imaginii: „Turnuri/Bloc I./11 iunie 1987/1. De răzuit bine desenul. 2. De construit raportul valoric-cromatic./3. De refăcut desenul (peste culoare)”. În structurile inefabile pe care tablourile lui Cezar Atodiresei i le înfățișează privitorului, contururile concrete – încărcate de materie ale blocurilor care încă se înalță la Giurgiu sau în cartierul Floreasca – sunt de nerecunoscut. În diafana lor proiecție platoniciană, recognoscibilă pe suprafața, dar și în adâncul picturilor, spiritul privitorului este chemat să își afle – parcă – patria definitivă. Nu trebuie să pierdem nicio clipă din vedere că blocurile care încă se înalță undeva în materialitatea lor au fost cândva parte a orizontului biografic al artistului. Precum altădată Clitemnestra, personajul lui Eschil din *Orestia*, totuși deosebindu-se de aceasta prin absența oricărui gând viclean, Cezar Atodiresei pare a se adresa postum privitorilor tablourilor sale: „Nu vă spun vorbe învățate pe dinafară, ci chiar viața mea v-o povestesc”. O viață ce pornește de la scrutarea simplor lucruri și care conduce la contemplarea celor inteligibile, țintă și popas al oricui se încrede în învățăturile lui Platon.

crammed in among the loops. When I asked for additional details while drafting these lines, I learned that the artist had crammed nothing else but shredded newspapers in the wire model's negative. He did so with laboured obstinacy, so that, when pressed, the shape would acquire consistency, and also a precious texture, which he related to the narrow "slits" in paintings, whereby repainting still betrays its presence. When analysing the paintings, one will also discover, from place to place, "pieces" of precious painting, allowing one to reconstruct the sacrificed splendour of the vast painted surfaces, which one can only see in one's imagination, assimilating them to vast landscapes of the soul. Such is also the "Object". Although materially consistent, when symbolically analysed, it consists of the ineffable substance of the verb, of the multitude of words which transform it, in stylistic thought, into an oxymoron: dense like the forest trunks providing the paper, it is at the same time transparent, aerated and devoid of weight, like immaterial words, nevertheless laden with indescribable power.

From the midst of these realities—shall I call them anodyne?—Cezar Atodiresei commences his spiritual ascent, firm in his conviction that nothing is too modest or too unimportant to justify either interest or the artist's efforts. This is why I believe that, once we acknowledge that the creative act can be likened to the religious domain, somewhat similar to how Abbot Henri Brémond likened poetry with prayer, in his admirable book, *Prière et poésie*, when it comes to Cezar Atodiresei's art, creation is identified to a redemption. I do not think it is by mere chance that the thematic-iconographic motifs of Cezar Atodiresei's art depend on the artist's autobiographical horizons. Starting from his sketchbooks or from random notations made on the fly, I deduce that the painter would choose the motifs and topics for his future paintings from his immediate proximity. But this also takes me back to an idea I have already expressed: Cezar Atodiresei knows the aim of his creative path even before he attempts the act of creating. This is proven by his minute sketches, wholly realistic, bearing inscriptions of amazing precision. The vocables that accompany the realist and anodyne drawing of a prosaic apartment building are—in my opinion—conceptual extensions of the brush, which will lead, through infinite overlays of pictorial matter, to the "Platonist icon" of the aforementioned building. Here are the words of one of his handwritten notes, capable of providing the projection, at the time, only mental, of the image: "Towers/Apartment Building I./11 June 1987/1. Scrape drawing well. 2. Build value-chromatic relationship./3. Remake drawing (over colour)." Within the ineffable structures that Cezar Atodiresei's paintings present to the viewer, the actual, matter-laden contours of the apartment buildings still standing tall at Giurgiu or in the Floreasca neighbourhood, are unrecognizable. In their diaphanous Platonist projection, recognizable on the surface, but also within the depths of the paintings, the viewer's spirit is called upon to seemingly find its final homeland. We should never lose sight of the fact that the apartment buildings still standing somewhere in their materiality were at some point part of the artist's autobiographical horizons. Like Clytemnestra of old, Aeschylus' character in *Oresteia*, yet different from her through the absence of any cunning through, Cezar Atodiresei seems to posthumously speak to his paintings' viewers: "Nothing I say was learned from others. This is my life." A life that starts from observing simple things and that leads to the contemplation of intelligible ones, an aim and rest of anyone trusting Plato's teachings.

Pictura ca destin și călăuză către sine

Painting as Destiny and as Guide to Oneself

a) Cele două vocații

În primăvara anului 1964, la un colocviu organizat de UNESCO la Paris, celebrul filosof german Karl Jaspers este invitat să susțină o conferință despre un alt filosof al cărui nume se află pe buzele oricărui om cu educație umanistă: danezul Søren Kierkegaard. În locul unui studiu savant menit să explice de ce opera lui Kierkegaard a influențat decisiv conștiința filosofică a lumii, Jaspers, în cuvântul său, pune o întrebare ingenuă: Cine este Kierkegaard? Astfel, sugerează Jaspers, prin folosirea prezentului și nu a trecutului lui „a fi”, privirea noastră se îndreaptă către un itinerar corect al minții, căci pe noi nu ne interesează trecutul, ci, cum ar spune Aureliu Augustin, doar trecutul din cele prezente. În alte cuvinte, când vorbim despre o existență exemplară, este nimerit să ne întrebăm cine este cel care, prin faptele sale, trăiește viu în conștiința noastră, cu toate că nu mai este printre noi.

Prin urmare, este legitim să ne întrebăm și noi: cine este Cezar Atodiresei?

Este limpede și de domeniul evidenței că într-o astfel de întrebare este angajată propria conștiință a întrebătorului și că aici nu poate exista privire detașată și neutralitate. Simplu spus, răspunsul este fatalmente perspectival și subiectiv, încadrabil în ceea ce, de regulă, numim interpretare, mărturie, relatare de evenimente și evocare afectivă. Pe scurt, voi scrie despre modul în care Cezar Atodiresei se înfățișează propriei mele conștiințe actuale, plecând de la întâlnirile și convorbirile noastre ce s-au întins pe o perioadă de mai bine de douăzeci de ani.

Odată cu trecerea anilor m-am convins tot mai mult că personalitatea lui Cezar Atodiresei este proteică și similară unui lanus Bifrons, înzestrat cu capacitatea simultană de a privi în același timp înapoi și înainte, trecutul și viitorul contopite în clipa prezentă. Dacă mai spunem că dominantă privirii lui Cezar Atodiresei era a unui pictor și, metaforic vorbind, că *nu* el a ales pictura, ci pictura l-a ales pe el, atunci avem o serie de date ferme de la care putem pleca pentru a-l înțelege pe Cezar Atodiresei plecând de la el însuși.

Astfel, de la bun început trebuie arătat că statutul de student la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, actuala Universitate Națională de Arte din București, la Secția Pictură a fost dobândit după nouă ani consecutivi de examene de admitere ratate. Instituția oferea pe atunci la Secția Pictură între 6 și 8 locuri, iar în fiecare an calendaristic numărul de candidați la această secție depășea, greu de crezut azi, 200 de aspiranți. În mod evident, în acest context de pariu cu viața – ori pictor, ori nimic! – trebuie să amplasăm dominantă personalității lui Cezar Atodiresei, vocația și destinul său de om.

În cei nouă ani de încercări, Cezar Atodiresei a exersat nu doar probele practice de trecere a barierei examenului de admitere, ci și diversele stiluri în care au pictat marii maeștri recunoscuți pentru inovațiile lor în expresie plastică și compozițională. Pe de altă parte, în toți acești ani de așteptări, în care dezamăgirea se intrica inseparabil cu speranța și încrederea în destinul său, Cezar Atodiresei a dobândit și o cunoaștere practică a tehnicilor de pictură și restaurare bisericească. În fapt, experiența sa de pictor de biserici începe imediat după absolvirea Liceului de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă” din Iași, în 1973. Mai târziu, la îndemnul și cu sprijinul lui Costin Ioanid (1914–1993), profesor pe atunci la Catedra de Artă Monumentală, fost șef de catedră, decan și rector al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, Cezar Atodiresei și-a petrecut viața de tânăr aspirant la studenție pe schelele diverselor șantiere de restaurare a picturii bisericesti sau în calitate de pictor al unor biserici nou-construite.

a) The Two Vocations

In the spring of 1964, during a colloquy organized by UNESCO in Paris, famous German philosopher Karl Jaspers is invited to speak about another philosopher whose name is well-known to any person of humanist training: Danish Soren Kierkegaard. Instead of a scholarly study meant to explain why Kierkegaard's work had decisively influenced the world's philosophic consciousness, Jaspers, in his speech, would ask an ingenuous question: Who is Kierkegaard? Thus, as Jaspers suggests, by using the present, and not the past tense of "to be", our regard follows a correct track of mind, as we are not interested in the past, but, as Aureliu Augustin would say, *only* in the past of present things. In other words, when we speak of exemplary existence, it is proper to ask ourselves who is he who, through his acts, lives vividly in our consciousness, although is no longer among us.

Therefore, we legitimately ask ourselves: who is Cezar Atodiresei?

It is clear and evident that such a question engages the asker's own consciousness and that this leaves no room for detachedness and neutrality. Simply put, the answer is fatally perspectival and subjective, and can fall under what we normally call interpretation, testimonial, narration of events and affective evocation. I will briefly describe how Cezar Atodiresei appears to my own current consciousness, starting from our meetings and conversations, spanning over more than twenty years.

As years went by, I became increasingly convinced that Cezar Atodiresei's personality is protean, similar to a *lanus Bifrons*, endowed with the simultaneous capacity of looking forward and backwards at the same time, with past and future conjoined into the present moment. Were we also to say that Cezar Atodiresei's vision was dominantly a painter's one and that, metaphorically speaking, that he did *not* choose painting, but painting chose him instead, then we would have a series of clear data to begin understanding Cezar Atodiresei, starting from himself.

Thus, it should be pointed out from the very start that the statue of student of the "Nicolae Grigorescu" Fine Arts Institute, the current National University of Arts in Bucharest, with the Painting department, was acquired after nine consecutive years of failed admission exams. Back then, the institution opened between six and eight places each year for the Painting Department, and every calendar year the number of candidates for this department would exceed, amazingly in today's terms, two hundred hopefuls. It is evident that it is in this context of betting against life—either be a painter or nothing at all!—that we should place the dominant characteristics of Cezar Atodiresei's personality, his vocation and his destiny as a man.

In his nine years of trying, Cezar Atodiresei practiced not only the practical tests for overcoming the barrier of the admission exam, but also the various styles employed by the grand masters acknowledged for their innovations in plastic and compositional expression. On the other hand, during all these years of waiting, where disappointment would be inseparably entwined with hope and trust in his own destiny, Cezar Atodiresei also acquired practical knowledge of church painting and restoration techniques. In fact, his experience as a church painter starts right after his graduation from the "Octav Băncilă" High School of Fine Arts in Iasi, in 1973. Later, urged and supported by Costin Ioanid (1914–1993), teaching, back then, within the Department of Monumental Art, former head

În desele noastre convorbiri – mai ales în perioada în care și-a preparat doctoratul și în cei opt ani în care Cezar Atodiresei a fost Decanul Facultății de Arte Plastice – am rămas de multe ori surprins de cunoașterea *dinăuntru* a instrucțiunilor și tehnicilor folosite în pictura bisericească, cunoștințe care se întindeau de la tipul de materiale recomandate pentru lucru până la canonul bizantin de execuție. Chiar dacă era extrem de discret în privința propriei creații artistice, mi-a arătat, într-o zi, câteva dintre caietele de schițe pe care le făcea atunci când citea cunoscuta erminie *Manualul zugravului* al lui Dionisie din Furna și exersa tehnicile bizantine de pictură.

În consecință și în mod paradoxal, când Cezar Atodiresei a devenit student la Pictură, el era *deja* un pictor exersat în mai multe direcții și stiluri de creație, iar profesorul de clasă („atelier”), pictorul Constantin Blendea, l-a îndrumat, pare-se, în chiar direcția în care talentul lui Cezar Atodiresei se îndrepta, în mod natural, către esențializarea continuă a formei plastice de la figurație până la recuperarea datelor primare și originare ale picturii.

Începutul carierei didactice, imediat după absolvirea din anul 1986, a deșteptat în Cezar Atodiresei o vocație complementară celei de pictor. Pasiunea de a-i selecta și îndruma, de a-i „crește” (cum se exprima chiar el în diverse împrejurări) pe cei care posedau înclinații naturale către desen și culoare a devenit până la sfârșitul vieții o a doua vocație a lui Cezar Atodiresei. O perioadă a fost profesor de desen la o școală generală din Giurgiu, iar naveta și condițiile de viață modeste nu l-au descurajat, ci dimpotrivă i-au întărit și mai mult înclinația și dorința sa de a fi profesor și artist îndrumător.

Chemarea și titularizarea la Universitatea Națională de Arte din București în 1990 au adăugat la formația de artist plastic a lui Cezar Atodiresei o nouă abilitate și competență teoretică: anatomia artistică. De această dată în calitate de asistent al profesorului Dan Cristian Popescu, doctor în medicină și continuator al unei tradiții pedagogice de cea mai înaltă calitate științifică ilustrată între alții de Dimitrie Gerota, profesorul de anatomie al lui Brâncuși, Francisc Rainer, Gheorghe Ghițescu. Timp de doi ani și jumătate Cezar Atodiresei a experimentat în detaliu, învățându-și propriii studenți prin lucrări practice, posibilitățile expresive ale corpului uman prin studiul morfologiei și fiziologiei, al proporțiilor, pozițiilor, gestului și al plasticii posturilor.

Cred, firește la nivelul unei opinii personale, că opera artistică a lui Cezar Atodiresei, care a pendulat continuu între figurație și organizarea formală a expresivității plastice, survine și dintr-o cunoaștere lăuntrică a anatomiei artistice, un privilegiu cognitiv rezervat doar profesionistului domeniului. Am putea spune că iscusința, răbdarea și meticulozitatea, privirea concentrată către detaliu și atenția îndreptată înspre stil și compoziție, nevoia de esențializare a limbajului plastic, determinații fundamentale ale personalității pictorului Cezar Atodiresei au survenit din metabolizarea încrucișată a experiențelor formative la care am făcut referință, trăsături pe care le regăsim sublimite în întreaga sa operă plastică.

În sfârșit, cele două vocații – de pictor și de profesor – s-au topit într-un tot organic, odată cu crearea Secției de Pedagogia Artei în 1993, concepută și condusă de Cezar Atodiresei timp de aproape douăzeci de ani.

b) Date de personalitate

Cezar Atodiresei a fost un artist cult, cu multiple lecturi metabolizate și, deopotrivă, o ființă contemplativă și critică. Gândea continuu pe cont propriu și-și urma cu obstinație propriile convingeri și credințe survenite din devotamentul *necon condiționat* față de pictură. Atât experiența sa formativă variată, cât și încercările

of department, dean and rector of the “Nicolae Grigorescu” Fine Arts Institute, Cezar Atodiresei spent his life of young candidate to university life climbing the scaffolds of the various sites, restoring church paintings, or as a painter of newly-built churches.

During our frequent talks, especially back in the days when he prepared his PhD thesis and the eight years that Cezar Atodiresei served as a Dean of the School of Fine Arts, I was often surprised by his *intimate* knowledge of instructions and techniques employed in church painting, knowledge spanning from the types of materials recommended for work, up to the Byzantine canon of execution. Even though extremely discreet when it came to his own artistic creation, at some point he showed me some of the sketchbooks from the days he would Dionysios of Fournas’s well-known *Interpretation of Painting Art* and he would exercise Byzantine painting techniques.

Consequently and paradoxically, when Cezar Atodiresei became a student of painting he was *already* a painter, well-versed in several directions and styles of creation, and his class (“studio”) teacher, painter Constantin Blendea directed him, it seems, in the very direction that Cezar Atodiresei’s talent was naturally heading to, the continuous essentialization of plastic form, from figuration to the recovery of primary and native data of painting.

The start of his teaching career, after the graduation in 1986, awakened in Cezar Atodiresei a vocation complementary to that of painter. The passion to select and to guide, to “nurture” (as he himself would say in various circumstances) those with natural velleities for drawing and colour, had become, by the end of his life, a second vocation for Cezar Atodiresei. For a long time, he was an arts teacher at a middle school in Giurgiu, and the commute and modest living conditions did not discourage him. On the contrary, they served to strengthen his vocation and his desire to be a teacher and mentor-artist.

His calling and his tenure with the National University of Arts of Bucharest, in 1990, added a new ability and theoretic skill to Cezar Atodiresei’s plastic artist training: artistic anatomy. This time, as assistant to Professor Dan Cristian Popescu, with a PhD in medical sciences and continuator of a teaching tradition of the highest scientific quality, illustrated, among others, by Dimitrie Gerota, Brâncuși’s anatomy teacher, Francisc Rainer, Gheorghe Ghițescu. For two and a half years, Cezar Atodiresei experimented in detail, teaching his own students, through practical works, the expressive possibilities of the human body, through the study of morphology and physiology, of proportions, positions, gestures, and the plasticity of postures.

I believe, of course, as a matter of personal opinion, that Cezar Atodiresei’s artistic work, permanently oscillating between figuration and the formal organization of plastic expressivity, *also* derives from an intimate knowledge of artistic anatomy, a cognitive privilege reserved solely to the professional in that field. We could say that skill, patience and thoroughness, his keen eye for detail and his attention to style and composition, his need to essentialize plastic language, fundamental determinations of the personality of Cezar Atodiresei the painter, have arisen out of the cross metabolization of the formative experiences mentioned above, traits which we find distilled in his entire plastic work.

Finally, his two vocations, of painter and teacher, melted in an organic whole, with the creation of the Art Pedagogy Department in 1993, which was created and managed by Cezar Atodiresei for nearly twenty years.

vieții pe care le-a traversat cu stoicism l-au făcut ferm și de neclintit în opțiunile sale artistice. Pe scurt și fără exagerări encomiastice, pentru Cezar Atodiresei viața personală și pictura se identificau și se modelau reciproc. Frecventa cultura, dar niciodată de la distanță, așa cum fac diverșii profesioniști ai domeniilor umaniste. Avea o înțelegere din interior a marilor opere literare exemplare, pe care le citise încă de pe băncile liceului. Îi știa pe marii autori ruși pe care-i puneă continuu în legătură cu pictura rusă și sovietică din prima jumătate a secolului XX. Avea o pasiune pentru Balzac și pentru literatură caracteriologică cuprinsă în eseuri și panseuri. Citise Pascal și Montaigne. Vorbind într-una dintre zile despre personalitățile pe care le-a dat Brăila culturii noastre literare și filosofice, am constatat cu surprindere că citise integral opera lui Panait Istrati, inclusiv celebra lucrare *Spovedania unui învins*. Vorbea despre cunoscutele personaje Chira Chiralina și Moș Anghel ca și cum i-ar fi cunoscut personal. Ca pictor, reținuse detaliile fizionomice, trăsături de caracter și personalitate etc., date ce-i rămân ascunse cititorului obișnuit, de regulă atent la narațiune și acțiune.

În calitate de pictor contemplativ, Cezar Atodiresei manifesta un viu interes pentru filosofie. Citise încă de pe băncile liceului sintezele de istorie a filosofiei ale lui P. P. Negulescu, despre care vorbea în termeni admirativi. Era apropiat de Platon, Schopenhauer, Croce și de Tudor Vianu, iar lecturile pe care le-a făcut erau interiorizate. Avea, deopotrivă, și o bună reprezentare a literaturii filosofice de calitate pe care nu a avut, din motive evidente, timp să o parcurgă.

În dezbaterile noastre, mai mult sau mai puțin filosofice, Cezar Atodiresei era un iscoditor și avea o tehnică a ispitirii aproape socratică. La început mima neștiința și puneă întrebări candidе, ca mai apoi, pe măsură ce dezbaterea înainta, să avanseze puncte de vedere proprii pe care le avea mai de dinainte de a pune întrebarea. De pildă, m-a întrebat dacă avem astăzi soluții la paradoxurile lui Zenon. Când am început să-i explic, între altele, despre soluția dată de Aristotel, prin distincția dintre potențial și actual, Cezar Atodiresei a făcut imediat legătura cu forma plastică, spunând că, precum săgeata lui Zenon, și forma plastică este statică și în mișcare în același timp. Am remarcat că, de cele mai multe ori, Cezar Atodiresei traducea conceptele filosofice abstracte în concepte plastice, așa cum, de pildă, în teza sa de doctorat binomul „stadiu” și „finalitate”, corelația noțională fundamentală în cercetarea sa doctorală, reprezintă o „traducere” instrumentală a conceptelor centrale din estetica lui Benedetto Croce, „intuiție” și „expresie”. Și exemplele pot continua.

Cu prilejul redactării acestor mărturii, am consultat însemnările pe care l-am făcut în urmă cu mai mulți ani, atunci când am proiectat să facem împreună un curs opțional interactiv „pe două voci”, în care pictorul și teoreticianul să tematizeze împreună cu studenții corelațiile multiple ce pot fi stabilite între limbajul plastic și limbajul noțional, conceptual. Am făcut împreună un proiect de programă și am început să discutăm tematicile. Eu susțineam, pe urmele lui Aristotel, că două lucruri se deosebesc între ele prin ceea ce se aseamănă. Prin urmare, primul nostru curs ar trebui să arate care sunt elementele comune prin care cele două limbaje – vizual și conceptual – pot fi puse în corelație. Eu propuneam să începem cu limbajul însuși, ca sistem de semne, și să facem cunoscutele distincții: semn, sens, semnificație, conotație, denotație, reprezentare, imagine etc. Dimpotrivă, profesorul Atodiresei susținea ca punctul de plecare să fie de la ceea ce e mai profund decât limbajul, respectiv de la „formă”, și apoi să facem distincția dintre forma plastică și forma lingvistică. Replica mea a fost că, riguros vorbind, „forma” este tot un cuvânt și că, prin urmare, a vorbi despre „formă”

b) Personality Data

Cezar Atodiresei was a cultivated artist, with multiple metabolized readings, and, at the same time, a contemplative and critical being. He would never cease to think on his own and would obstinately follow his own convictions and beliefs, borne out of his *unconditional* devotion to painting. His varied formative experience, as well as the trials of his life, which he stoically overcame, made him steadfast and unyielding in his artistic options. Briefly and without encomiastic exaggerations, for Cezar Atodiresei, personal life and painting were one and the same and modelled each other. He attended culture, but never from a distance, as various professionals of humanities do. He had an inner understanding of great exemplary literary works, which he had read since his high school days. He knew the great Russian writers, which he would continuously connect to Russian and Soviet paintings of the early 20th century. He was passionate about Balzac and about characterological literature in essays and aphorisms. He had read Pascal and Montaigne. One day, talking about Braila's legacy to our literary and philosophical culture, I was surprised to find that he had read the complete works of Panait Istrati, including his famous *The Confession of a Loser*. He spoke of famous characters like Chira Chiralina or Od Boy Anghel as if he had personally known them. As a painter, he had noted the physiognomic details, character and personality traits etc., data which remain concealed to the regular reader, who normally pays attention to narration and action.

As a contemplative painter, Cezar Atodiresei showed a vivid interest in philosophy. He had read, since his high school days, P. P. Negulescu's syntheses of history of philosophy, of which he talked in admiring terms. He was close to Plato, Schopenhauer, Croce and Tudor Vianu, and his readings were interiorized. He also had a good representation of quality philosophical literature, which he, for obvious reasons, had not had time to read.

In our more or less philosophical debates, Cezar Atodiresei was always reasoning out and had a nearly-Socratic gift for enticement. At first, he would feign ignorance and ask candid questions, and then, as the debate moved forward, he would voice his own opinions, held since before asking his question. For instance, he once asked me if we had any new solutions to Zeno's paradox. When I started to explain to him, among others, about the solution forwarded by Aristotle, through the distinction between potential and actual, Cezar Atodiresei immediately connected it to plastic form, saying that, similar to Zeno's arrow, plastic form is also static and moving at the same time. I noticed that, most of the times, Cezar Atodiresei would translate abstract philosophical concepts into plastic concepts, as, for instance, in his PhD thesis, the binomial "stage" and "finality", the fundamental notional correlation in his doctoral research, is an instrumental "translation" of central concepts in Benedetto Croce's aesthetics, "intuition" and "expression". And there are many more such examples.

While drafting this testimonial, I perused the notes made many years ago, when we wanted to create together an interactive elective course "for two voices", where the painter and the theoretician would debate with students on the multiple correlations that can be established between the plastic language and the notional, conceptual language. We drafted a curriculum together and we started discussing the topics. I claimed, following Aristotle's thinking, that two things are distinguished from each other by that which makes them similar. Consequently, our first class should have shown the common elements via which the two languages, the visual and the conceptual, can be correlated. I suggested we started with language itself, as a system of signs, and made the known

înseamnă să folosești tot cuvinte. Nu voi reproduce dialogul nostru, pentru că Cezar Atodiresei nu mai este prezent ca să-mi corecteze amintirile. Cert este că, pentru a lămuri conceptul de „formă” am venit în biroul decanului cu *Caietul alb* a lui Wittgenstein și am dezbătut împreună partea de început a lucrării în care filosoful austriac se interoghează asupra semnificației cuvintelor. Cum se știe, Wittgenstein interzice punerea de întrebări de tipul „Ce este lungimea?”, „Ce este înțelesul?”, „Ce este numărul unu?” – în cazul nostru, „Ce este forma?” –, pentru că aceste întrebări produc o „crampă mentală”. Întrebarea corectă ar fi „Care este o explicație a cuvântului formă?”, întrucât o astfel de întrebare permite chestionări privitoare la felul în care vorbim noi despre formă în ceea ce el numește „gramatica conceptului”. În sfârșit, am convenit împreună să începem cu gramatica cuvântului „formă”, dar așa cum o privește un pictor spre deosebire de felul în care operează cu ea un teoretician filosof. Mărturisesc cu regret că proiectul nostru de curs interactiv nu s-a împlinit, pentru că Cezar Atodiresei a fost numit decan timp de opt ani și în tot acest timp era sufocat de sarcini administrative. În trecut fie spus, conceptul de „formă plastică” este amplu teoretizat în teza de doctorat care primește multiple înțelesuri survenite din practica creativă specifică unui pictor. Voi reveni asupra acestui aspect.

Dacă în materie de filosofie și de domenii umaniste Cezar Atodiresei poseda cunoștințe rapsodice în materie de istoria artei, mai ales a istoriei picturii, poseda o cunoaștere extinsă, subtilă și de detaliu. Istoria artei pentru Cezar Atodiresei era ceva viu, și nu o realitate muzeală, întrucât pictorii, spunea el, din totdeauna și de pretutindeni s-au confruntat continuu cu o serie de probleme cunoscute doar de ei înșiși. Credea, din acest punct de vedere, că nu există o istorie a picturii în sensul manualelor și tratatelor ce se vor impersonale, ci a problemelor și soluțiilor ce sunt reluate iar și iar de fiecare pictor. Cezar Atodiresei spunea că problemele legate de limbajul plastic și de reprezentarea plastică, de linii, forme, culoare, textură, valorație, compoziție etc. stau în fața oricărui pictor indiferent de timpul în care a trăit. Fiecare pictor profesionalizat, de la începutul carierei și până la sfârșitul ei, locuiește în lumea acestor probleme care devin cu timpul provocări personale. Prin istoria artei, pictorul are la îndemână căutările, greșelile și rezolvările înaintașilor pe care le sesizează prin contemplare și studiu permanent în chiar operele acestora. Privirea pictorului este profesională și, prin aceasta, deopotrivă comunitară. Marile capodopere sunt exemplare, pentru că propun rezolvări rememorative la provocările interne picturii. Legile compoziției și ale proporțiilor, perspectiva și numărul de aur etc. trebuie cunoscute de pictorul profesionist, pentru că ele sunt instrumente universale ce pot fi utilizate la anumite provocări interne picturii puse în conjuncție cu intențiile artistului plastic. Așa se explică de ce Cezar Atodiresei nu avea preferințe artistice exclusiviste și-i frecventa cu același interes pe pictorii clasici, moderni, avangardiști sau post-moderni. Nu opera cu clasamente și detecta cu precizie contrafacerele oferite de valul de mode care au remodelat, în ultimele decenii postbelice, până și lumea elitistă a picturii.

Din considerente de spațiu tipografic, nu insist asupra felului în care Cezar Atodiresei prelucra didactic această istorie vie a picturii și pe care le-o preda studenților și masteranzilor săi. Posedăm din fericire reflecțiile didactice ale doamnei Lucreția Maiorescu, una dintre studentele strălucite ale lui Cezar Atodiresei, care a consemnat cu regularitate, timp de trei ani fără întrerupere, itinerarul paideic pe care l-a parcurs o grupă de studenți la Pictură între anii 2018 și 2021. Publicarea acestor însemnări rememorative, pe care am avut privilegiul să le

distinctions: sign, meaning, signification, connotation, denotation, representation, image etc. Instead, Professor Atodiresei claimed that the starting point should have been that which is even deeper than language, namely the “form”, and that we then make the distinction between the plastic form and the linguistic form. My reply was that, rigorously speaking, “form” is still a word, and, therefore, to speak of “form” is to still use words. I will not reproduce our dialogue, because Cezar Atodiresei is no longer present to correct my recollections. What is certain is that, in order to agree on the concept of “form” we took Wittgenstein’s *Blue Book* to the dean’s office, and together we debated the first part of the work, where the Austrian philosopher asks himself about the significance of words. As we know, Wittgenstein prohibits asking questions such as “What is length?”, “What is the meaning?”, “What is the number one?”, in our case, “What is form?”, as such questions lead to “mental cramp”. The correct question would be: “What is an explanation for the word form?”, as such a question allows for multiple interrogations related to how we speak of form, in what he calls “grammar of concept”. Up to the end, we agreed to start with the grammar of the word “form”, but as seen by a painter, as opposed to how a philosopher theoretician operates with it. I regretfully confess that our project for an interactive class did not come to pass, as Cezar Atodiresei was nominated dean for eight years, and throughout this time he was smothered by administrative tasks. As a side note, the concept of “plastic form” is widely theorized in his doctoral paper, receiving multiple understandings deriving from a painter’s specific creative practice. I will come back to this.

Whereas in matters of philosophy and humanities Cezar Atodiresei possessed rhapsodic knowledge, when it came to matters of art history, especially relating to the history of painting, he held extensive, subtle, and detailed insight. Art history, to Cezar Atodiresei, was a living thing, not a museal reality, as painters, he said, had everywhere and forever faced a series of issues known to them *alone*. From this point of view, he believed that there is no history of painting in the sense of manuals and treaties claiming to be impersonal, but a history of the issues and solutions that are forever resumed by each individual painter. Cezar Atodiresei said that problems relating to the plastic language and to plastic representation, of lines, shapes, colour, texture, valorisation, composition etc. are faced by any painter, regardless of his time. Each professionalized painter, since the beginning of their career and until its end, lives within the world of these problems, which in time turn into personal challenges. Through the history of art, the painter gains ready access to the searches, mistakes, and solutions of his forebearers, which he notices through contemplation and permanent study in their very works. The regard of a painter is a professional one and, thereby, a similarly communitarian one. Great works of art are exemplary because they suggest reminiscent solutions to painting’s internal struggles. Laws of composition and of proportions, perspective and the golden number etc. must be known by the professional painter, as they are universal tools that can be used for certain internal challenges of painting, combined with the plastic artist’s intentions. This explains why Cezar Atodiresei had no exclusivist artistic preferences and would enjoy, with equal interest, classical, modern, avant-garde or postmodern painters. He did not operate with classifications and could accurately detect the counterfeits provided by the wave of fashions which remodelled, during the last post-war decades, even the elitist world of painting.

citesc în manuscris, ne vor devoala atât harul pedagogic a lui Cezar Atodiresei – ce exemplifica fiecare temă de atelier cu trimeri la întreaga pictură universală –, cât și extensia ambitusului său artistic, teoretic și cultural.

c) Drumul către sine însuși

Profilul de personalitate vocațională duală se împlinște pe măsura trecerii anilor, pentru a ajunge la o stare stabilă de echilibru, pe măsură ce artistul și profesorul Cezar Atodiresei dobândește o conștiință de sine sistematică și reflexivă pe care o putem repera *public* în conținutul tezei sale de doctorat susținute în 2006 și apărute la editura UNArte în anul 2008. Pentru a înțelege deplin această cristalizare și împlinire a datelor inițiale de personalitate a lui Cezar Atodiresei, trebuie să amintim, pe scurt, câteva elemente de context legate de obligativitatea susținerii și dobândirii titlului de doctor într-un domeniu acreditat academic, pentru întreaga comunitate de artiști care au îmbrățișat și cariera profesorală universitară.

Trebuie reamintit că în contextul discuției și preadoptării „Procesului Bologna” în învățământul artistic românesc s-au produs schimbări instituționale radicale. Astfel, *Academia de Artă*, titulatura adoptată în 1990, a fost schimbată în *Universitatea de Arte*, iar din 2002, după implementarea primilor pași ai acestui proces de (re)construcție instituțională, s-a creat *Universitatea Națională de Arte*. Aceste schimbări de titulatură nu au fost alegeri arbitrare și fără impact asupra corpului profesoral și a practicilor artistice educaționale. Cum arăta regretatul profesor Mihai Mănescu în lucrarea sa *Arta învățării artei* – o carte ce rememorează marile prefaceri instituționale ale învățământului artistic românesc – obligația unui artist profesionist de a-și schimba statutul și de a deveni cercetător în domeniile teoretice conexe, dar străine mediului intern de practici artistice, a produs în comunitatea artiștilor un șoc psihologic și existențial. Dramatismul acestor schimbări sunt surprinse în cuvinte memorabile. „Cu toții, universitățile românești de teatru, muzică și belle-arte, am aflat că va trebui să ne aliniem rigurilor europene care pretind pentru dascălii universitari, gradul de DOCTOR... Cea mai mare parte a profesorilor de măiestrie au refuzat să ia în serios amenințarea doctoratelor, considerându-se personalități prea importante ca să poate fi supuse unor rigori valabile pentru mulțimea neimportantă a cadrelor didactice obișnuite. Cu suficiență și aroganță, au refuzat să ia în serios această normă impusă la nivel european... O a doua, nu prea mare, categorie de profesori a înțeles cu neplăcere că se impune plierea la aceste noi norme și s-au înscris în dificilul traseu al candidaturii și urmării osteneții doctoratului”.

O astfel de decizie întrerupea lunga tradiție europeană de formare a artiștilor care dobândeau competențe profesionale, ca fundament al creației libere prin expresivizarea forțelor sufletești individuale, doar în interiorul comunității și prin intermediul cunoscutei relații paideice, maestru-discipol. Nu exista și nici nu a existat vreodată o altă instanță de validare, exterioară comunității, a statutului de artist profesionist. Acum artistul era obligat să devină și cercetător științific, adică să accedă la un statut cu totul străin înzestrărilor și competențelor sale. Căci, în clipa în care își alegea o temă de cercetare doctorală într-un domeniu științific acreditat academic, artistul, *ab initio*, era aruncat într-o tradiție teoretică de cercetare impersonală care venea la pachet cu dilemele și soluțiile domeniului, cu aparate conceptuale sofisticate, cu complexe bibliografii de specialitate, cărți, articole, studii etc. cu metode standard de cercetare și evaluare deja validate de comunitatea științifică respectivă. Or, cum se știe, îți trebuie ani de muncă trudnică pentru a deveni membru recunoscut în aceste „comunități disciplinare” și

Out of typographic considerations, I will not insist on how Cezar Atodiresei would didactically process this living history of painting, which he taught to his BA and Master students. We are fortunately in the possession of the didactic reflections of Mrs. Lucreția Maiorescu, one of Cezar Atodiresei's brilliant students, who noted down regularly, for an uninterrupted period of three years, the paideic route followed by a group of students of painting, from 2018 to 2021. The publication of these reminder notes, which I had the privilege of reading in manuscript, will unveil both Cezar Atodiresei's gift for teaching, who would exemplify each studio topic with references to the entire universal painting, and the scope of his theoretic and cultural artistic ambitus.

c) The Road to Oneself

The dual vocational personality profile is attained as years go by, to reach a stable state of equilibrium, as artist and professor Cezar Atodiresei acquires a systematic and reflexive self-knowledge, which we can *publicly* identify within his PhD thesis, defended in 2006 and published with the UNArte printing house in 2008. To fully understand this crystallization and fulfilment of Cezar Atodiresei's initial personality data, we should briefly mention some contextual elements related to the obligation to defend and acquire the PhD title in an academically-accredited field, for the entire community of artists who also embraced the academic teaching career.

We should recall that radical institutional changes occurred in the Romanian artistic teaching environment, in the context of the discussions and the pre-adoption of the "Bologna Process". Thus, *The Academy of Arts*, the title adopted in 1990, changed to *The University of Arts*, and, since 2002, after the implementation of the first steps of this endeavour of institutional (re)construction, *The National University of Arts* was created. These title changes were no arbitrary choices, devoid of impact upon the faculty and educational artistic practices. As late Professor Mihai Mănescu was showing in his work *Arta învățării artei (The Art of Learning Art)*—a book speaking of the great institutional reformations of Romanian artistic education—the obligation of a professional artist to change their status and to become a researcher in related theoretical fields, yet foreign to the internal environment of artistic practices, led to a psychological and existential shock among the artist community. The dramatism of such changes are captured in memorable words. "All of us, Romanian universities teaching theatre, music and fine arts, found out we needed to align to European rigors, imposing the degree of DOCTOR on university-teaching staff... Most artistry teachers refused to take the PhD threat seriously, deeming themselves too important personalities to be submitted to rigors valid for the unimportant mass of regular faculty. They sufficiently and arrogantly refused to take this European norm seriously... A second, not so large, category of teachers reluctantly understood that the adherence to these new norms was mandatory, and they signed up for the difficult path of applying for and toiling through a doctorate".

Such a decision interrupted the long-standing European tradition of training artists, who would acquire professional skills, as grounds of free creation through the expression of individual spiritual forces, *only* within their communities and through the well-known paideic relationship between master and disciple. There never was and never had been another instance of validation, exterior to the community, of this status of professional artist. Now, the artist was also forced to become a scientific researcher, that is, to accede to a status that was completely foreign to his genius and skills. For, the moment they chose a

pentru a fi recunoscut public ca „expert” sau cunoscător într-o anumită tematică sau arie de cercetare.

Pe scurt, artistului i se cerea imperativ să-și schimbe identitatea sa și să devină altcineva străin sieși.

Am asistat personal la aprinsele dezbateri generate de această situație ce-i plasa pe artiștii profesori în zona tulbure a disonanței cognitive. Explicabil, întrucât contextul profesional și cel de viață erau cu totul noi, din moment ce nu existau date similare în tradiția artistică. Exemplul marilor figuri artistice ale Renașterii ori ale pictorilor și artiștilor care au scris tratate și cărți în diversele perioade ale culturii vizuale europene nu erau de folos, pentru că aceștia au reflectat la probleme de practică artistică, izvorâte *din interiorul* comunității artiștilor, și nu la probleme strict teoretice inventate de om pentru a-și satisface nevoia de cunoaștere de dragul de a ști.

Cum s-a raportat Cezar Atodiresei la această situație cu totul insolită pentru comunitatea artistică românească? Simplu spus, ca mulți dintre artiștii consacrați și respectați de breaslă, și Cezar Atodiresei era în dezacord cu obligația de a ieși din atelierul de creație, pentru a face investigații bibliografice și a mima cercetarea științifică. În paranteză fie spus, Cezar Atodiresei nu avea idiosincrazii. Ca artist, avea înțelegere și tolera multiple stiluri de viață străine pasiunii sale devoratoare. În schimb, firea lui de om cinstit cu sine și cu alții nu tolera ipocriziile, prefăcătoriile și, deloc, impostura. I se părea că artistul care optează pentru cercetări teoretice doctorale este obligat să meargă „mână de mână” cu impostura.

Refuzul de a-și dedubla personalitatea, trebuie subliniat acest lucru, nu era încrâncenat, ci învelit într-o subtilă ironie. Îmi aduc aminte că într-o întâlnire mi-a scris pe o hârtie, care era programul de lucru în atelier cu studenții la „atelier”, iar eu am rămas nedumerit. Replica sa ironică, de care îmi aduc aminte și acum, a fost următoarea: „Dacă eu sunt obligat să devin istoric al artei sau filosof, sau om de știință, dumneavoastră, ca teoretician, filosof al artei, nu ar trebui să fiți și artist în mod obligatoriu? Nu trebuie să existe și o clauză de reciprocitate? Așa că eu vă aștept în atelier să începeți lucrul odată cu studenții mei”. Pentru început, materialele de lucru vi le donez eu! Firește, nu am avut replică! Înțelegeam însă formularea acestei exigențe formative, pentru că a fost o perioadă în universitate când studenții înscriși la Istoria și teoria artei aveau în programă ore formative de atelier în care exersau tehnicile de lucru specifice artelor plastice.

Revenind, urmând exemplul unor colegi care posedau o înzestrare artistică incontestabilă și care și-au susținut și doctoratul într-un domeniu sau altul, Cezar Atodiresei s-a decis să se înscrie la doctorat și să urmeze traseul formativ deja prescris instituțional. În această alegere, a făcut Cezar Atodiresei un compromis cu sine? În alți termeni, a cedat Cezar Atodiresei presiunilor instituționale, în condițiile în care unii colegi, nume deja consacrate în pictura românească, au ales a părăsi cariera didactică?

Răspunsul este simplu! Cezar Atodiresei a găsit o cale de mijloc, cum se zice, de rezolvare a dilemelor și frustrărilor morale legate de obligativitatea doctoratului. Simplu spus, această cale constă în opțiunea de a face o teză de doctorat în calitate de *pictor*, prin generalizarea teoretică a experiențelor creative și a căutărilor personale, și nu prin frecventarea unui alt domeniu străin preocupărilor și formației sale. Astfel, Cezar Atodiresei s-a pus în acord cu sine însuși, întrucât cercetările sale doctorale nu erau impersonale și dictate de logica internă a temei și domeniului științific ales, ci veneau în prelungirea propriilor angajamente ale conștiinței.

doctoral research topic in an academically accredited scientific field, the artist, *ab initio*, was thrown in an impersonal tradition of theoretical research, part and parcel of the field's dilemmas and solutions, with sophisticated conceptual apparatuses, with complex specialized bibliographies, books, articles, studies, etc., with standard research and evaluation methods, already validated by the respective scientific community. Whereas, as one knows, it takes years of labour to become a known member of this "disciplinary community" and to be publicly acknowledged as an "expert" or knower of a certain topic or research area.

In brief, the artist was mandated to change identity and to become someone else, foreign to oneself.

I personally attended the lively debated generated by this situation, which placed faculty artists within the grey area of cognitive dissonance. Understandable, because the professional and living context was a completely new one, as no similar data existed in artistic tradition. Examples of great Renaissance artistic figures or of painters and artists writing treatises and books over the various periods of European visual culture were of no use, since they reflected on issues of artistic practice, born *within* the artist community, not on strictly theoretical issues, invented by man to satisfy his need of knowledge for the sake of knowing.

How did Cezar Atodiresei relate to this completely novel situation for the Romanian artistic community? Simply put, similar to many consecrated artists, highly respected in their trade, Cezar Atodiresei also disagreed with the obligation to come out of his creation studio, in order to make bibliographic investigations and to simulate scientific research. As a side note, Cezar Atodiresei had no idiosyncrasies. As an artist, he was understanding and he would tolerate multiple lifestyles, alien to his devouring passion. Yet, his character of a person honest with himself and with others did not tolerate hypocrisies, pretences, and, least of all, imposture. To him, the artist who chooses doctoral theoretical research is forced to go "hand in hand" with imposture.

His refusal to duplicate his personality, we should stress that, was not fierce, but encased in subtle irony. I remember that, during a meeting, he made a note on a piece of paper, with the scheduled studio hours with his "studio" students, and I was nonplussed. His ironic reply, which I still remember to this day, was the following. "If I must become an art historian or philosopher or scientist, you, as a theoretician, and art philosopher, shouldn't also be forced to become an artist? Should there be no reciprocal clause? Therefore, I will await you in my studio to start working alongside my students. For a start, I will be providing your working materials!" Of course, I was left speechless. Nevertheless, I understood the formulation of this formative demand, as there used to be a time in university when students enrolled with art history and theory also had to attend studio creation hours, where they would practice working techniques, specific to the fine arts.

Back to our subject, following the examples of peers possessed of an undisputable artistic endowment, and who also defended their PhD in another field, Cezar Atodiresei decided to sign up for a doctorate and to follow the formative track that had already been institutionally prescribed. In making this choice, did Cezar Atodiresei come to a compromise with himself? In other words, did Cezar Atodiresei bend under institutional pressures, as some of his colleagues, with already consecrated names in Romanian painting, were choosing to leave their teaching careers?

Prin urmare, cercetarea doctorală pe care a întreprins-o nu a fost a unui teoretician care rezolvă probleme specifice agendei de cercetare a unui domeniu sau altul, ci a unui pictor care se confruntă cu problemele generice, interioare creației artistice. În fapt, lucrarea de doctorat a lui Cezar Atodiresei este, am putea spune, o formă de *ars pictura* (analogă ca intenție și realizare cu *ars poetica*) în care se pun probleme generice legate de reguli, tehnici și principii ale producerii noutății artistice expresive, insolubile în plan teoretic, dar care primesc continuu rezolvări personale prin practici artistice creative.

Trebuie subliniat însă că această soluție convenabilă de rezolvare a presiunii instituționale, legate de susținerea doctoratului în arte vizuale, nu-i aparține doar lui Cezar Atodiresei și mărturisesc că nu știu dacă el a fost primul ce a inițiat un astfel de itinerar de cercetare. Am găsit-o și la alți colegi, iar acum se pare că această cale s-a generalizat, de vreme ce în ultimii ani avem un „doctorat profesional” și un „doctorat științific” în arte vizuale. Menționez că am aflat mai târziu, de la doamna prof. Ruxandra Demetrescu, că acest gen de cercetare se numește „cercetare artistică” și că deja și-a dobândit consacarea, în calitate de arie de investigații specifice, în domeniul istoriei și teoriei artei. De altminteri, domnia sa predă în prezent la Școala doctorală a UNArte, urmând exemplul teoreticienilor din lumea occidentală și anglo-saxonă, cursuri despre ce reprezintă „cercetarea artistică”.

Plecând de la cele arătate, considerăm că este întemeiată opțiunea de a instanța teza de doctorat, în calitate de *ars pictura*, într-o grilă de lectură a operei artistice a lui Cezar Atodiresei, în toate fazele devenirii sale. În termeni mai clari, autorefecția detașată din teza de doctorat poate fi transformată într-o cheie de lectură a experiențelor creative nemijlocite și nemediate din atelier și astfel, creația lui Cezar Atodiresei poate fi înțeleasă plecând de la ea însăși. O recomandă chiar cel care a dobândit o conștiință de sine artistică, încă din perioada studiilor universitare, când în mod implicit opera cu conceptele fundamentale ale tezei sale de doctorat, „stadiu”, „unitate de stadiu”, „finalitate” etc. înainte de a le teoretiza în mod explicit și articulat. Aplicarea unei astfel de proceduri interpretative – numită de mari gânditori precum Dilthey, Schleiermacher, Heidegger ori Gadamer, a „cercului hermeneutic” (în care întregul este înțeles plecând de la părțile sale, iar acestea devin la rândul lor comprehensive prin raportare la întreg) – ne permite să-l înțelegem pe Cezar Atodiresei în calitate de teoretician și de pictor în același timp. Conceptul care unifică aceste căutări este „forma plastică”, prin intermediul căreia pictorul se află în relație cu sine și cu lumea lui internă și externă și prin intermediul căreia el pune la un loc virtualitatea (potențialitatea) cu realitate creată de sine însuși. Transpunerea și actualizarea datelor virtuale, prin schimbări și intervenții continue în „forma plastică” generează opere de artă ce conțin, în chiar felul lor de a fi, simultan mai multe sensuri și premise pentru interpretări multiple și contradictorii.

Revenind, teza de doctorat a lui Cezar Atodiresei, cu titlul *Stadiu și finalitate în opera plastică*, are ca punct de plecare, cum arătam, datele de *cunoaștere implicită* survenite din experiențele artistice și didactice personale. Pe de altă parte, Atodiresei își asumă și sarcina de a propune o serie de repere valorice *interioare* actului de creație plastică în genere, printr-o încercare de răspuns la o serie de întrebări explicite. Care sunt reperatele de orientare valorică într-o lume a toleranței estetice și a acceptării ideii că toate punctele de vedere sunt egal îndreptățite? Ce criterii orientează judecata de valoare estetică într-o lume care refuză *ab initio* existența unor astfel de criterii discriminatorii? Cum înțelegem și

The answer is simple! Cezar Atodiresei found a middle course, as they say, to solve moral dilemmas and frustrations related to the obligation of a PhD. Simply put, this course consists of the choice to make a PhD thesis as a *painter*, by the theoretical generalization of his creative experiences and personal inquiries, and not by attending another field, foreign to his interests and his formation. Thus, Cezar Atodiresei made peace with himself, as his doctoral research was not impersonal, dictated by the internal logic of the chosen topic and scientific field, but came as an extension of his own consciousness' commitments.

Therefore, the doctoral research he undertook was not that of a theoretician solving issues specific to one research field agenda or another, but that of a painting facing *generic* issues, interior to artistic creation. In fact, Cezar Atodiresei's PhD thesis is, we could say, a form of *ars pictura* (similar in intention and form with an *ars poetica*), discussing generic issues relating to rules, techniques and principles of producing expressive artistic novelty, which, although theoretically insolvable, continuously receive personal solutions through creative artistic practices.

Nevertheless, it should be mentioned that this convenient solution of solving the institutional pressure related to his defending his thesis in visual arts does not exclusively belong to Cezar Atodiresei, and I must confess I do not know if he was the first to initiate such a research path. I also discovered it at other colleagues, and now it seems this is the general way to go, since for the last few years we have a "professional doctorate" and a "scientific doctorate" in visual arts. I must note that I later found out, from Professor Ruxandra Demetrescu, that this type of research is called "artistic research" and that it is already consecrated, as a domain of specific investigations in the field of art history and theory. As a matter of fact, she is currently teaching at the UNArte Doctoral School, following the examples of theoreticians in the Western and Anglo-Saxon world, classes on what "artistic research" means.

Starting from the above, we consider that it is appropriate to instantiate his PhD thesis, as *ars pictura*, within a reading grid for Cezar Atodiresei's artistic work, in all its stages of becoming. In more clear terms, the detached self-reflection in his doctoral thesis can be transformed in a reading key for direct and unmitigated creative experiences in the studio and, thus, Cezar Atodiresei's creation can be understood starting from itself. This is recommended by the one who acquired an artistic self-awareness himself, ever since his university studies, when he would implicitly operate with fundamentals of his PhD thesis, "stage", "stage unit", "finality, etc., before explicitly and articulately theorizing them. The application of such an interpretative procedure, called a "hermeneutical circle" by great thinkers such as Dilthey, Schleiermacher, Heidegger, or Gadamer—where the whole is understood starting from its components, and such, in turn, become comprehensive when considered against the whole—allows us to understand Cezar Atodiresei as a theoretician and painter at the same time. The concept unifying these searches is the "plastic form", through which the painter is in a relationship with himself and his internal world, and whereby he brings together virtuality (potentiality) and the reality created by himself. The transposition and update of virtual data, through continuous changes and interventions over the "plastic form", generates works of art that simultaneously contain, in their very way of being, several meanings and premises for multiple and contradicting interpretations.

apreciem imaginea plastică? Putem găsi criterii intersubiective de judecată a valorii operei de expresie plastică? Putem recomanda anumite repere de orientare pentru plastician în condițiile existenței unor multiple și variate puncte de vedere în producerea și evaluarea operei de artă?

La aceste întrebări analitice și cu o ingeniozitate remarcabilă, Cezar Atodiresei asociază, în ordinea metodei de cercetare, două concepte cu o puternică forță explicativă: *stadiu și finalitate*, concepte operaționale care traduc în câmpul creației plastice efective cunoscutele concepte ale esteticii lui Croce: „intuiție”, capacitatea de a sesiza nemijlocit datele interne ale conștiinței, mediul intern și extern deopotrivă, și „expresie”, capacitatea de a scoate în „afară”, în lumea corporalității obiective, prin „înstrăinare”, creație și comunicare, aceste date interne. Intuiția, ca formă de cunoaștere nemijlocită și de ordonare a vieții noastre emoționale, este dată împreună cu expresia ca semn exterior a ceea ce se află „înăuntru” omului, în intimitatea forțelor sale spirituale. Pe scurt, expresiile sunt limbajele intuiției, iar arta ca formă de expresie este, deopotrivă, o formă de limbaj prin intermediul căreia spiritul creatorului se arată în lume.

Plecând de la aceste sugestii ale esteticianului italian, Cezar Atodiresei propune un cuplu de concepte, „stadiu” și „unitate de stadiu” care îi dă posibilitatea de a descrie „limbajul creației plastice” care este, deopotrivă, „tehnic” și „spiritual” (încărcat și saturat de semnificații). Cezar Atodiresei se concentrează în teză, cum subliniază de nenumărate ori, numai pe aspectele „tehnice” ale creației și lasă aspectele spirituale, cele legate de decelarea de semnificații și înțelegeri ale creației pe seama teoreticienilor artei. „În legătură cu primul concept din titlul acestei teze (este vorba despre conceptul de *stadiu*) se impune o mărturisire, ca urmare a experienței profesionale, mărturisire ce se află, de altfel, la îndemâna oricărui plastician, și anume că *stadiul* operei plastice nu este nimic altceva decât un moment al dezvoltării formei sau altfel spus: este acel strat al materiei – formă – aflat între multitudinea de straturi succesive ale creșterii organice a imaginii, iar coerența sintactică și implicit expresivă a acesteia s-ar defini ca *unitate de stadiu*.”

Multitudinea de date, de elemente materiale și ideale implicate în actul creativ este fixată în conceptul „unitate de stadiu” care „vine să definească pentru plastician, indiferent de programul estetic declarat sau implicit, de viziune, categorie stilistică, categorie plastică, de gust, programe, manifeste, curente artistice, școli etc., unitatea de viziune, consecvența atitudinii artistice-profesionale, unitatea limbajului, unitatea stilistică, unitatea morfologico-plastică, unitatea tehnică, tehnologică..., prin urmare, cele două concepte corelative *stadiu și unitatea de stadiu* ca „expresie a viziunii artistice, reper fundamental de control, orientare și atitudine profesională plastică în procesul de elaborare a operei”, pot descrie satisfăcător orice proces de creație plastică.

„Stadiul” și „unitatea de stadiu” a formei plastice se împlinesc în ceea ce Cezar Atodiresei numește „finalitate”, un concept sincretic de inspirație kantiană – „frumosul are forma finalității fără reprezentare a scopului” – ce explică faptul că arta este autotelică, adică își are scopul în sine. Drumul artei este către perfecțiune, și aceasta este scopul ei lăuntric către care se îndreaptă creația oricărui artist plastic de vocație. Conștient de faptul că finalitatea artei este un ideal și că despre aceasta vorbesc teoreticienii, Cezar Atodiresei redefinește finalitatea prin „finalizare”, plecând de la experiența creativă reală, din „atelier”, a artistului plastic. Această redefinire îi permite să pună într-un mod legitim întrebarea: Când o operă este gata sau, cu alte cuvinte, când este saturată de semnificații? Răspunsul lui

Resuming, Cezar Atodiresei's PhD thesis, entitled *Stadiu și finalitate în opera plastică (Stage and Finality in the Plastic Work)* has as a starting point, as I was showing, data of *implicit knowledge*, occurred in his personal artistic and didactic experiences. On the other hand, Cezar Atodiresei also undertakes the task to propose a series of value landmarks, *interior* to the act of plastic creation in general, through an attempt to answer a series of explicit questions. What are the value-guiding landmarks in a world of aesthetic tolerance and of accepting the idea that all points of view are equally justified? What criteria are guiding the aesthetic judgement of value in a world that *ab initio* refuses the existence of such discriminatory criteria? How do we understand and appreciate plastic image? Can we find inter-subjective criteria for judging the value of the plastic expression work? Could we recommend certain guidelines for the plastic artist, amidst the existence of multiple and varied points of view in the production and assessment of the work of art?

To these analytical questions, and showing remarkable ingenuity, Cezar Atodiresei associates, following the research method order, two concepts of powerful explanatory force: *stage and finality*, operational concepts translating into the field of effective plastic creation the well-known concepts of Croce's aesthetics: "intuition", the capacity to directly acknowledge data from the internal consciousness, from the internal and the external environment at the same time, and "expression", the ability to extract such data, to the world of objective corporeality, through "estrangement", creation, and communication. Intuition, as a form of unmitigated knowledge, of ordering our emotional lives, is given alongside expression as an outward sign of what is "within" man, in the intimacy of his spiritual forces. In brief, expressions are languages of intuition, and art as a form of expression is, at the same time, a form of language through which the creator's spirit is shown to the world.

Starting from these suggestions of the Italian aesthetician, Cezar Atodiresei suggest a duet of concepts, "stage", and "stage unit", which allow him to describe the "language of plastic creation", which is at the same time "technical", and "spiritual" (laden and saturated with significations). In his thesis, Cezar Atodiresei focuses, as he often stresses, only on the "technical" aspect of creation, leaving to the care of art theoreticians the spiritual aspects, related to the discovery of the significations and meanings of creation. "As concerns the first concept in the title of this thesis (this is the concept of *stage*), a confession is due, following professional experience, a confession that is otherwise readily available to any plastic artist, namely that the *stage* of plastic work is nothing but a moment of the development of form, or in other words: it is that layer of matter—form—found among the multitude of successive layers of the organic growth of image, and the syntactic and therefore expressive coherence of such would be defined as a *stage unit*."

The multitude of data, of material and ideal elements involved in the creation act is fixed in the concept of "stage unit", which "comes to define for the plastic artist, regardless of his declared or implicit aesthetic program, of his vision, stylistic category, plastic category, taste, programmes, manifestoes, artistic movements, schools, etc., the unity of vision, the consistency of artistic and professional attitude, the unity of language, the stylistic unity, the morphological and plastic unity, the technical and technological unity... Therefore, the two correlative concepts, *stage* and *stage unit* as "an expression of artistic vision, fundamental landmark for the control, orientation and professional plastic attitude

Cezar Atodiresei este tranșant: niciodată! Este precum adevărul. Suntem continuu pe drum către el, întrucât căutările noastre nu se opresc niciodată.

Așa se explică de ce Cezar Atodiresei deosebește mai multe finalități: „finalitate în sensul judecății de atelier, al viziunii unui autor ipotetic, în sfârșit al judecății ochiului. Vom enumera câteva tipuri de finalitate: finalitatea propriu-zis dorită și acceptată de autor; finalitatea ca înghețare deliberată a unui stadiu; finalitatea ca nonfinit acceptată sau cultivată de autor; finalitatea ca un compromis făcut de autor cu un stadiu coerent, finalitatea ca accident survenit pe parcursul elaborării operei...”

Cu ajutorul acestor concepte, *stadiu*, și al corelativului acestuia, *unitate de stadiu*, *finalitate* și *finalizare*, Cezar Atodiresei și-a creat premisele teoretice de a descrie experiențele colective de creație plastică, în ciuda faptului că actul creativ, de producere a noului expresiv, în esență a „forme plastice”, este eminent individual și incomunicabil pe canale obișnuite de transmisie a experienței subiective. „...în domeniul artelor vizuale, de la arta preistorică și până la contemporaneitate, indiferent de epocă, de arealul cultural, de școli, curente, mode, autori, temă sau teme la același autor, la autori diferiți, identificăm și putem defini sub numele de stadii, etape, perioade, cicluri, întregul proces de creație artistică, proces care rămâne... într-o măsură mai mare sau mai mică analizabil.”

Interesat de „surprinderea constantelor profunde ale spiritualității exprimate prin intermediul formelor artistice”, Cezar Atodiresei distinge în ordinea practicii artistice, între forma-expresie și forma-culoare, respectiv între forme plastice bidimensionale, forme plastice tridimensionale și forme neconvenționale pe care le analizează în conținutul lor plecând de la operele unor artiști consacrați în artele plastice. Dar și acest lucru este demn de reținut, aceste tipologii și variații se află în chiar cuprinderea formei plastice înseși. Ea nu este dată ca atare, ci întotdeauna întruchipată în contexte concrete. În ciuda faptului că este „dată” în mod virtual, ca orizont de experiență, ea totuși se naște în procesul creației. În calitate de resursă primordială de gândire, care spiritualizează lumea prin analogie și metaforă, „forma plastică”, în toate variațiile ei, preexistă, așa cum în datele genetice ale copilului preexistă toată istoria biologică a adultului de mai târziu. Ea nu este transcendentală și statică – așa cum sunt structurile logice –, ci este ceva viu, ca pâinea care crește prin mecanisme enzimatiche existente din lăuntrul ei.

Invocarea și exemplificarea modului în care conceptele operaționale „stadiu”, „unitatea de stadiu” și „finalitatea” ne conferă un plus de înțelegere în ceea ce se întâmplă în mediul intern al picturii (și nu numai), prin devoalarea unor „constante creative”, exprimate într-o serie de opere semnate de artiști celebri precum Leonardo Da Vinci, Michelangelo, Velazquez, Manet, Monet, Van Gogh, Delacroix, Picasso, Brâncuși, Cézanne, Klee, Pallady etc. sunt, după propria cunoaștere, un unicat în comentariile plastice practicate la noi în cultură. La fel și studiul de caz pe care Cezar Atodiresei îl realizează plecând de la câteva teme plastice, *Arborele*, *Farul*, *Turnul...* specifice creației pictorului Piet Mondrian.

Dar ceea ce impresionează și mai mult este modalitatea prin care Cezar Atodiresei înțelege să-și judece, cu o detașare onestă, propriile sale creații plastice, ilustrând că aparatul conceptual operațional propriu, „stadiul”, „unitatea de stadiu” și „finalitatea” se aplică sieși, chiar propriilor căutări și realizări plastice. Metamorfozele interioare creației plastice personale sunt devoalate plecând de la diversele teme cultivate de-a lungul timpului și au în vedere atât aspectele figurative ale creației sale, cât și pe cele „abstracte”, ce constau din încercarea lui de a reduce forma plastică la o serie de esențe invariabile. Nu vom insista asupra

within the process of creating one's work" can satisfyingly describe any process of plastic creation.

The "stage" and "stage unit" of plastic form are fulfilled in what Cezar Atodiresei calls "finality", a syncretic concept of Kantian inspiration—"beauty has the form of finality without representation of purpose"—which explains that art is autotelic, that is, its purpose is in itself. Art's path is towards perfection, and this is its inner purpose, towards which the creation of any vocational plastic artist is headed. Aware that finality in art is an ideal, spoken of by theoreticians, Cezar Atodiresei redefines finality by "finalization", starting from the plastic artist's "studio", actual creative experience. This redefinition allows him to legitimately ask: When is a work of art ready, or, in other words, when is it saturated with significations? Cezar Atodiresei's answer is categorical: never! It is like truth. We are continuously journeying towards it, as our searches never end.

This explains why Cezar Atodiresei discerns several finalities: "Finality in the sense of studio judgement, of the vision of an hypothetical author, ultimately, of eye judgement. We will list a few types of finality: the actual finality desired and accepted by the author; finality as the deliberate freezing of a stage; finality as non-finitely accepted or cultivated by the author; finality as a compromise made by the author with a coherent stage... finality as an accident occurred during the creation of the work..."

By means of these concepts, *stage* and its correlative, *stage unit*, *finality* and *finalization*, Cezar Atodiresei created the theoretical premises of describing collective experiences of plastic creation despite the fact that the act of creation, of producing expressive novelty, in essence, that of "plastic form", is signally individual and non-communicable through the regular channels of transmitting subjective experience. "... in the field of visual arts, from prehistoric art and up to contemporaneity, regardless of age, cultural area, schools, movements, fashions, authors, topic or topics from the same author, from different authors, we identify, and we can define as stages, steps, periods, cycles, the entire process of artistic creation, a process that remains... to greater or lesser extent, analysable".

Interested by the "capturing of the profound constants of spirituality, expressed through artistic forms", Cezar Atodiresei makes the distinction, within the order of artistic practice, between form as expression and form as colour, and, respectively, between bi-dimensional plastic forms, tri-dimensional plastic forms and unconventional forms, which he analyses in their contents, starting from the works of consecrated artists of plastic arts. Yet, and this is worth remembering, these typologies and variations lie in the very containment of plastic form itself. It is not given as such, but always embodied in actual contexts. Despite its being "a given" virtually, as a horizon of experience, nevertheless it is born in the process of creation. As a primordial resource of thinking, which spiritualizes the world through analogy and metaphor, "plastic form" pre-exists in all its variations, such as in a child's genetic data there pre-exists the entire biological history of the subsequent adult. It is not transcendental and static, like logical structures, but is a living thing, like the bread rising through enzymatic mechanisms that exist within it.

The invocation and exemplification of how the operational concepts of "stage", "stage unit" and "finality" grant us added understanding of what happens within the internal environment of painting (and not only), through the unveiling of "creative constants", expressed through a series of works signed by famous artists, such as Leonardo Da Vinci, Michelangelo, Velazquez, Manet, Monet,

celor nouă teme, cum ar fi „figura umană ca semn plastic și element morfologic”, „peisajul”, „arhitecturi” verticale (figura umană, arbori, turnuri) etc. în care Cezar Atodiresei își autoanalizează și autoevaluează creația plecând de la propriile sale concepte operaționale, întrucât prezentarea sa este neimplicativă emoțional, tehnică și obiectivă. Însă trebuie spus clar că limbajul autoanalizei, prin eliminarea semnificațiilor și a judecăților de valoare, poate fi înțeles pe deplin doar de pictorul care practică el însuși arta în mod profesionist și se confruntă cu probleme tehnice și de expresie plastică. Și, din acest punct de vedere, trebuie să spunem că Cezar Atodiresei este nu doar pictor și pedagog, ci și un teoretician al limbajului plastic, înzestrat cu fler și imaginație conceptuală.

Publicarea tezei de doctorat în 2008 a trecut, din păcate, neobservată de comunitatea noastră artistică. Am vorbit despre acest fapt, iar Cezar Atodiresei mi-a spus că tăcerea este o atitudine firească, întrucât nu este și nici nu are vreo pretenție de teoretician. Nu am insistat, pentru că modestia lui Cezar Atodiresei era proverbială și recunoscută de toți cei care au stat în preajma lui. În această privință semăna cu prietenul său de suflet, pictorul Florin Mitroi, căci și el refuza cu obstinație să-și etaleze în mod public și zgomotos creațiile. Atunci am înțeles mai bine că Cezar Atodiresei nu se considera nici autoritate teoretică și nici un reformator didactic. El voia să fie doar ceea ce era de fapt: un pictor de vocație.

Van Gogh, Delacroix, Picasso, Brâncuși, Cézanne, Klee, Pallady etc. are, by our own knowledge, one of a kind among the plastic commentaries practiced in our culture. So is the case study carried out by Cezar Atodiresei, starting from a few plastic themes, *the Tree, the Lighthouse, the Tower...* specific to the creation of painter Piet Mondrian.

But what is even more impressive is how Cezar Atodiresei understands to judge, with honest detachment, his own plastic creations, exemplifying that his own operational conceptual apparatus, the “stage”, the “stage unit”, and the “finality” are applicable to himself, even to his own plastic pursuits and achievements. The internal metamorphoses of his personal plastic creation are unveiled starting from the various topics cultivated throughout time, and consider both the figurative aspects of his creation, and the “abstract” ones, which consist of his attempt to reduce plastic form to a series of invariable essences. I will not dwell on the nine topics, such as “the human figure as a plastic sign and morphological element”, the “landscape”, “vertical ‘architectures’ (human figure, trees, towers)” etc. where Cezar Atodiresei self-analyses and self-assesses his creation starting from his own operational concepts, as his presentation is emotionally non-involving, technical and objective. But, it needs to be clearly stated, the language of self-analysis, through the elimination of significations and judgements of value, can be fully understood only by the painter who is himself practising art professionally and who is facing technical and plastic expression issues. And, from this point of view, we must say that Cezar Atodiresei is not only a painter and a teacher, but also a theoretician of plastic language, endowed with flair and conceptual imagination.

The publication of his PhD thesis in 2008 was unfortunately overlooked by our artistic community. We talked about it, and Cezar Atodiresei told me that silence was a natural attitude, as he was not, nor did he claim to be, a theoretician. I did not insist, as Cezar Atodiresei’s modesty was proverbial and well-known by all those around him. In this regard, he was very much like his closest friend, painter Florin Mitroi, who also obstinately refused to publicly and loudly display his creations. It was at that point that I better understood that Cezar Atodiresei did not see himself as a theoretical authority or as a didactic reformer. He only wanted to be what he, in fact, was: a painter by vocation.

Imaginea de sine

The Image of Self

Este dificil să convingi pe cineva că un tablou reflectă o realitate existențială, în condițiile în care ai în față un ritm geometric de pătrate sau o vibrație de tonuri care accentuează muchia unei forme geometrice. Această abstractizare s-a produs, în cazul lui Cezar Atodiresei, treptat, natural, organic. A apărut mai întâi o atenuare a contrastelor tonale în contextul unei picturi figurative, o ușoară geometrizare a formelor pe care toată lumea o identifica drept o influență cubistă. O superficialitate. Era doar o modalitate de a înțelege structural forma, modalitate care venea din lecțiile primite de către noi toți, în liceu și la Institut, precum că o pictură bună fără o formă bine „construită” nu este posibilă. Nici vorbă de teza cubismului. Fără a fi ostentativ, acest geometrism structural al figurii umane și al spațiului pictural apare ca o constantă în toate picturile europene de referință până în secolul al XIX-lea, fiind disimulat de figurativism până la avangardă. Avangarda exacerbează și teoretic, și practic un tip de structuralism, urmând ca apoi să-l piardă pe fondul exasperării față de ideea de tablou.

Și pierdut rămâne și în ziua de azi. Reluările structuraliste sunt și astăzi lipsite de substanță, în măsura în care nu reproduc o realitate subiectivă, un reflex al existenței.

Nu știm ce se va întâmpla cu lucrările noastre într-o perspectivă de timp mai amplă.

Cezar Atodiresei rămâne însă un exemplu aproape didactic despre ceea ce înseamnă o existență artistică. Așa cum se întâmplă în mai toate cazurile, puțini știu acest lucru și aceștia se împuținează și ei pe măsură ce trece timpul.

Revenind, datorită faptului că am împărțit atelierul perioade lungi, la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, ca bursieri ai atelierului „Costin Petrescu”, colegi la UNArte, ulterior vecini de atelier, am putut să urmăresc, de la un moment dat încoace, evoluția în artă și în existență a pictorului. A avut un demers coerent și ca pictor, și ca existență. În momentele acelea nu am comentat asta, întrucât mi se părea normal, așa cum acum mi se pare normal să evoc acest fapt, întrucât vorbim despre un demers artistic încheiat. Coerența demersului expresiv a reprezentat un obiectiv constant implicit, fără a pune în discuție tema stilului, temă care ni se părea ridicolă și periculoasă în condițiile unui fapt artistic. Era ceva de la sine înțeles, cu condiția să-ți definești bine criteriile gramaticale. Nu era nimic de vorbit despre asta.

Am asistat la evoluția temelor de atelier din timpul studenției, pe care Cezar Atodiresei le-a dezvoltat în cicluri ample pentru care avea schițe de figură umană, obiect, peisaj etc. Ceea ce făceam cu toții în aceea perioadă era că aveam o sursă în realitatea fiecăruia dintre noi. Cicluri de studiu pentru *Plaja*, obiecte cultivate ca niște naturi statice care tindeau să devină forme-simbol, simetric plasate, cu accent pe formă, pe volum. Ciclul de turnuri de apă, toate proveneau din experiențe trăite, din forme văzute în mod repetat. Nu aborda pictura dintr-o experiență livrescă. Asta semnifică după părerea mea faptul că baza experienței picturii abstracte, ca fază determinantă pentru opera lui, a constituit-o experiența imediată vizuală. În diferite etape de sinteză a acestei viziuni, Cezar Atodiresei avea tendința de a geometriza și stiliza forma. Cred că era și o consecință a vieții, a personalității lui. Și reciproca este valabilă, având în vedere capacitatea de a arunca peste bord tot ceea ce i-ar fi putut ușura viața zilnică, concomitent cu evoluția spre o imagine abstractă. Practic, dincolo de semnificații, imaginea devenea din ce în ce mai frustră, redusă la elemente fundamentale de formă, de consistență calitativ cromatică și ton.

It is difficult to convince someone that a painting reflects an existential reality, when faced with a geometric rhythm of squares or with a vibration of tones highlighting the edge of a geometric form. This abstractization occurred, in Cezar Atodiresei's case, in a gradual, natural, organic way. There was first a dampening of tone contrasts in the context of a figurative painting, a slight geometrization of shapes, which everyone identified as a Cubist influence. A superficiality. It was simply the means to structurally understand form, means derived from the lessons we all receive, as high school and Institute students, that a good painting without a well-"built" form is not possible. A far cry from the Cubist thesis. Without being ostentatious, this structural geometrism of the human figure and of the painting space appears as a constant in all European painting of reference, up to the 19th century, when it was dissimulated by figurativism, up to avant-garde. Avant-garde exacerbates, both theoretically and practically, a type of structuralism, which it then loses against the exasperation with the idea of painting.

And it remains lost to this day. Structuralist revivals are to this day devoid of substance, to the extent that they do not reproduce a subjective reality, a reflex of existence.

We do not know what is to happen to our works in a wider timeframe.

Nevertheless, Cezar Atodiresei remains a nearly didactic example of what an artistic existence means. As it happens in most cases, few know it, and their numbers are also in decline as time goes by.

Resuming, due to our sharing a studio for extended periods of time, at the "Nicolae Grigorescu" Fine Arts Institute, as fellows of the "Costin Petrescu" studio, colleagues at UNArte, then studio neighbours, I could follow, from some point, the painter's evolution in art and in existence. His endeavours were coherent, both as a painter, and in his existence. Back then, I did not comment on it, as I found it natural, just as now I find it natural to evoke this, since we are talking about a completed artistic endeavour. The coherence of expressive endeavour constituted an implicit constant objective, without raising the issue of style, an issue we would deem ridiculous and dangerous in the context of an artistic fact. It was self-evident, provided one had well-defined grammatical criteria. There was nothing to talk about.

I witnessed the evolution of studio topics during our undergraduate years, topics which Cezar Atodiresei developed in wide cycles for which he completed sketches of the human figure, object, landscape etc. A thing we would all do back then, we had a source in each of our realities. Study cycles for *The Beach*, objects cultivated as static natures, which tended to become symbol shapes, symmetrically positioned, focusing on form, on volume. The water tower cycle, they all originated in lived experiences, in forms repeatedly seen. He did not approach painting out of a bookish experience. In my opinion, this signifies that the basis of abstract painting, as a determinant stage for his work, was constituted by his immediate visual experience. In the various stages of synthesizing this vision, Cezar Atodiresei had the tendency to geometrize and stylize form. I think this was also a consequence of his life, of his personality. The reverse is also true, considering his capacity to throw overboard all that may have eased his daily life, in tandem with his evolution towards an abstract image. Basically, beyond significations, image became increasingly rougher, reduced to fundamental elements of form, of qualitatively chromatic consistency, of tone.

Landscape was a sequential experience in the summer *plein air*, in various places. Once again, this proves the need for a lived experience, for impression as

Peisajul era o experiență secvențială în *plein air*-ul de vară, prin diferite locuri. Asta probează încă o dată nevoia de experiență trăită, de impresie ca sursă a picturii. Ulterior, Cezar Atodiresei a extins proiecțiile peisajului în lucrările de atelier.

Tot ceea ce relatez s-a desfășurat în ani de zile, începând cu perioada studiilor la Institut și continuând cu bursa-atelier, activitatea la universitate etc. Comentariile despre semantica a ceea ce produceam noi artistic atunci erau evitate. Obsesia era a expresiei, a structurii formei și a relațiilor de toate felurile cu cadrul. Ceea ce nu am realizat atunci era faptul că, pe măsură ce în lucrările lui dispăreau detalii ornamentale, culorile se reduceau la un minimum necesar pentru a construi forma și spațiul; spațiul în care trăia fizic și social artistul se comprima, devenind tot mai frust. Sau se comprimase dinainte. Cezar a renunțat treptat la tot ceea ce i-ar fi putut ornamenta cumva viața, confundându-se cu ceea ce făcea. Cunoșcându-l, mi se părea atât de normal să nu și dorească mai nimic din ceea ce și dorea toată lumea, că nici n-am sesizat suprapunerea. Evident, asta s-a întâmplat în ani de zile, iar renunțările programatic asumate au venit treptat, impuse și de momentele social politice, de debandada românească postrevoluționară etc. Nu vreau să insist asupra unor detalii concrete, însă am văzut cum rigoarea din camerele în care locuia în diferite perioade era vizibilă în minimalismul mobilierului, obiectele pe care le știam de ani de zile aceleași erau pregătite în orice moment pentru o nouă mutare, fără costuri mari și cu eficiență maximă. Practic, apariția unui obiect nou, în spațiul lui Cezar Atodiresei, anunța un eveniment subiectiv major. Când i-am sugerat că ar fi cazul să mai schimbe din mobilier, replica a fost: „Nu m-am acomodat nici cu astea”. Și asta s-a produs în zeci de ani. Nu am sesizat dacă o existență frustă l-a obligat să abstractizeze forma sau o aspirație autentică pentru o tipologie abstractă a imaginii picturale l-a dus către această existență minimalistă. Avea experiența practică și cunoștințele tehnice pentru a dobândi o stare materială bună. Nu părea să-l intereseze, întrucât asta l-ar fi deturnat de la viziunea inițială. Dacă a fost constrâns de împrejurări la un moment dat să procedeze așa din cauza neajunsurilor materiale, se poate, însă ulterior a devenit consecvent acestui fel de a fi, faptul reflectându-se în mod coerent în tot ceea ce făcea și cred că nu ar mai putut face altfel.

Evoluția asta – în care o imagine artistică se suprapune treptat pe o existență în tot ceea ce a însemnat ea cu date concrete de detaliu în viața afectivă, în spațiul personal-intim care s-a suprapus cu atelierul, fără compromisuri, cu renunțări de neconceput pentru oricare alții, dincolo de elementele analizabile gramatical ale picturii lui – dă nota autenticității operei și ilustrează, în opinia mea, concretețea existențială fără precedent a unei opere artistice abstracte.

Paradoxal, nimic nu ilustrează mai concret în acest caz realitatea imediată, decât pictura devenită abstractă a lui Cezar Atodiresei.

E o temă care evocă fără dubiu un caracter puternic, concentrat pe ceea ce a constituit o viziune.

a source of painting. Later, Cezar Atodiresei extended landscape projections in his studio works.

Everything I relate, it happened over years, starting from our student years at the Institute, and to the studio scholarship, the activity within the University etc. Commentaries on the semantics of what we were producing, as artists, were avoided. Obsession lay with expression, with the structure of form and with all the types of relationships to the framework. What I did not realize back then was that, in his work, while ornamental details disappeared and colours were reduced to an absolute minimum to construct form and space, the artist's physical and social living space was also compressing, becoming increasingly rudimentary. Or it had compressed beforehand. Cezar gradually let go of anything that may have somehow ornamented his life, blending himself into what he did. Knowing him, it seemed natural to me that he did not desire most things everyone else did, so I never really noticed the overlapping. Obviously, this happened over years, and the programmatically assumed renunciations came gradually, also imposed by social and political moments, by the Romanian post-revolutionary muddle, etc. I will not insist on concrete details, but I saw how the rigor in his living quarters of different moments was visible in the minimalism of furniture, the objects I'd known for years were prepared to be moved out at any time, without excessive costs and with maximum efficiency. Basically, the appearance of a new object in Cezar Atodiresei's space was the herald of a major subjective event. When I suggested it was time he changed some of his furniture, his reply was: „I haven't even got used to this one”. And that happened over years. I did not notice whether a simple existence forced him to abstractize form, or if an authentic inspiration for an abstract typology of the pictural image was the one leading to this minimalist existence. He had the practical experience and the technical knowledge to acquire wealth. This did not seem to interest him, as it would have hijacked him from his initial vision. Had he been constrained by circumstances at some point to do so due to a lack of money? Perhaps, but he later became consistent in this way of being, and this was coherently reflected in everything he did, and I believe he could no longer do it differently.

This evolution, where an artistic image gradually overlays an existence in all that it was, with concrete detail data in his affective life, in his personal and intimate space, which overlapped his studio, without compromise, with resignations that were unconceivable for others, beyond the grammatically analysable elements of his painting, provides the note of authenticity of his work and illustrates, in my opinion, the unprecedented existential concreteness of an abstract artistic work.

In a paradoxical way, there is nothing to more concretely illustrate immediate reality than Cezar Atodiresei's painting, turned abstract.

It is a topic that evokes, beyond any doubt, a strong character, focused on what constituted a vision.

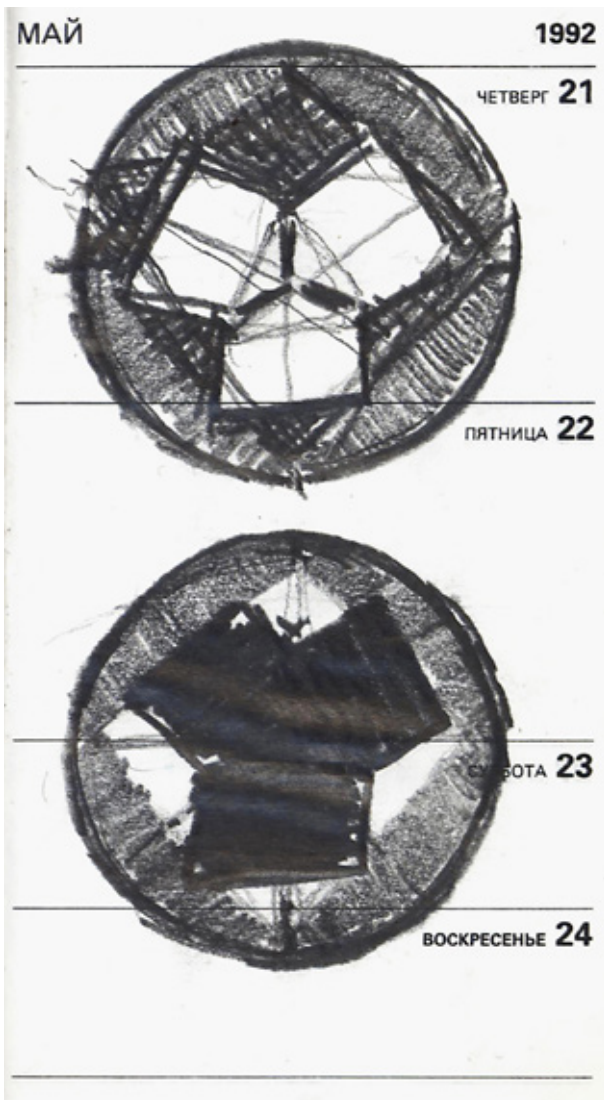
I

Pescăruşul

The Seagull

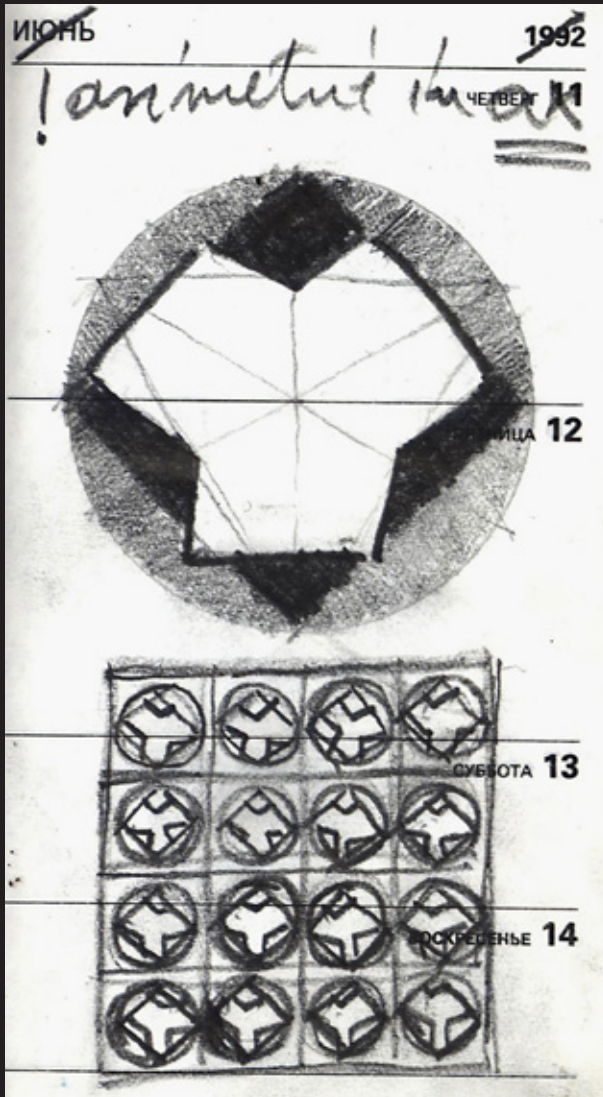
I.1
Fără titlu (Pescărușul), 2013
ulei pe pânză, 66 cm

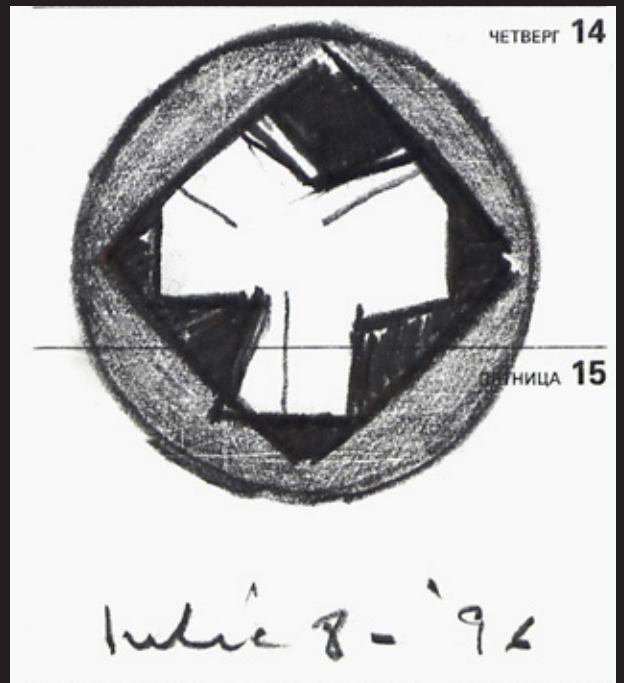
I.2.1
Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], nedatate [anii 1996–1997]
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

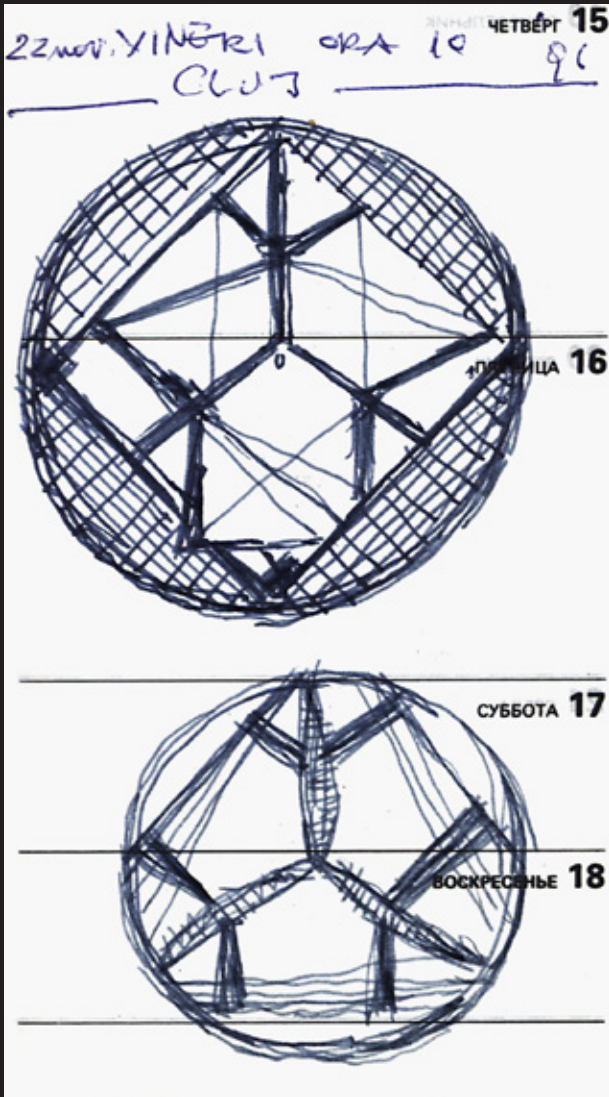
I.2.2
Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], 1997
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

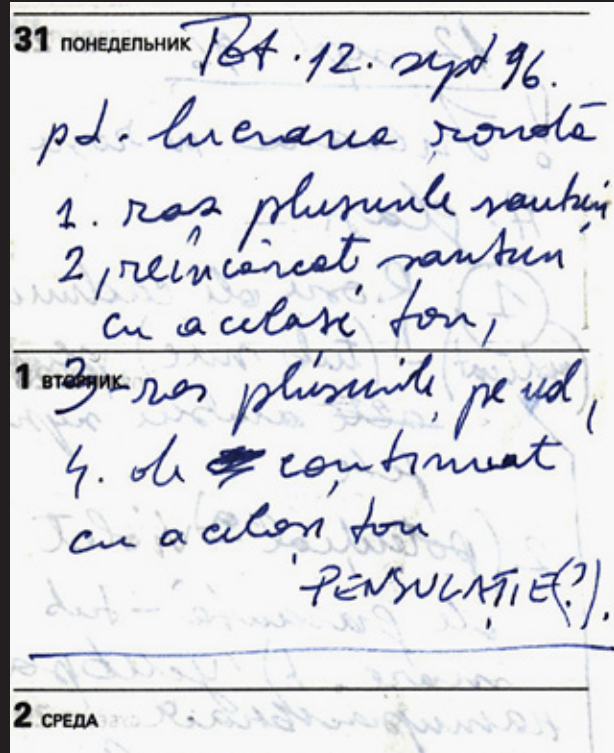
I.2.3
Fără titlu [Schیțe „Pescărușul”], nedatate [anii 1996–1997]
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

I.2.4
Fără titlu [Schیțe „Pescărușul”], 1996
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

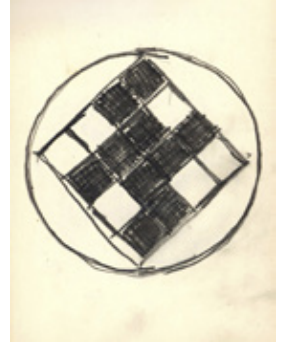
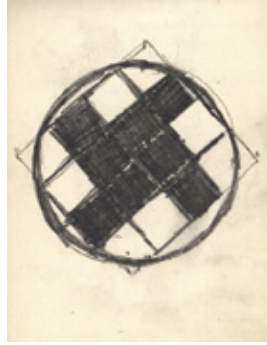
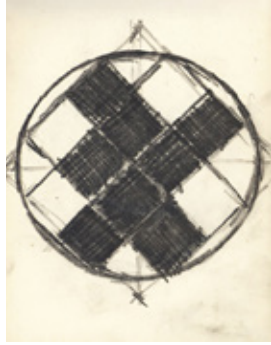

I.2.5
Fără titlu [Schیțe „Pescărușul”], 1996
pix, peniță pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

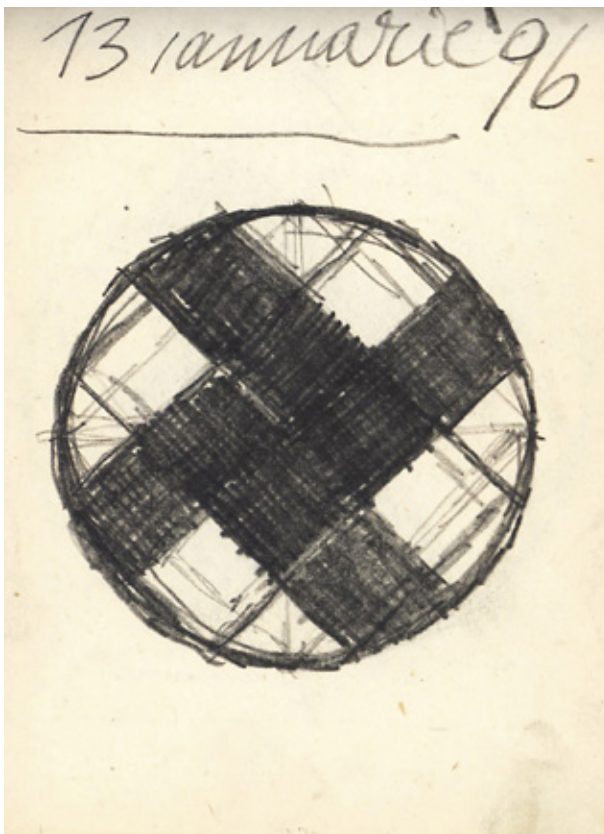
I.2.6
Note:
precizări tehnice pentru lucrarea „Pescărușul”, 1996
cerneală pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

Inscripții:
„Tot. 12. sept. 96. pt. lucrarea rotundă 1. ras plusurile șanțuri 2, reîncărcat șanțuri cu același ton, 3 – ras plusurile pe ud, 4. de continuat cu același ton PENSULAȚIE (?)”

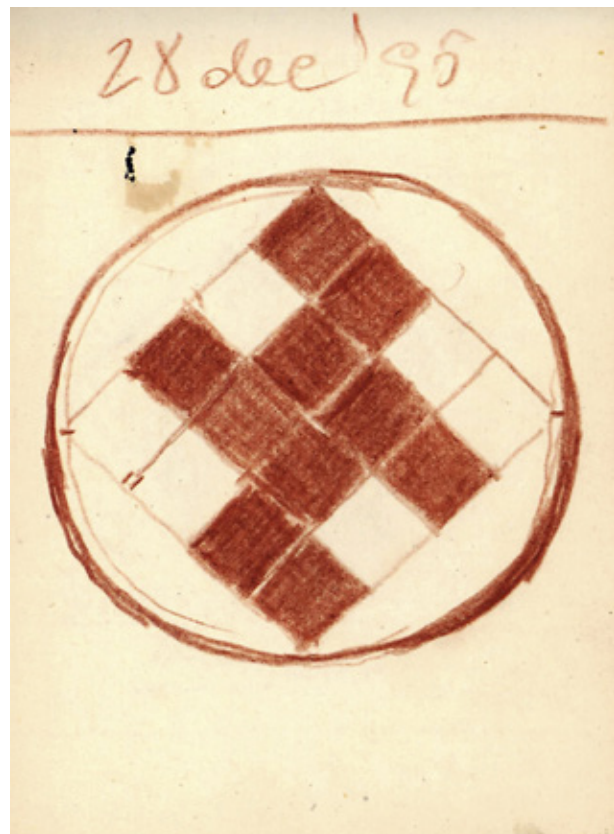

I.2.7

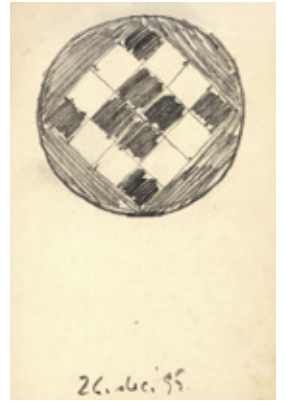
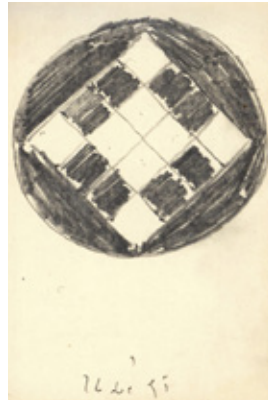
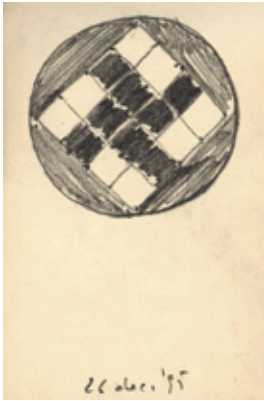
Fără titlu, schițe, nedatate [anii 1995-1996]
creion pe hârtie, 14x10 cm

I.2.8
Fără titlu, schiță, 1996
creion pe hârtie, 14x10 cm

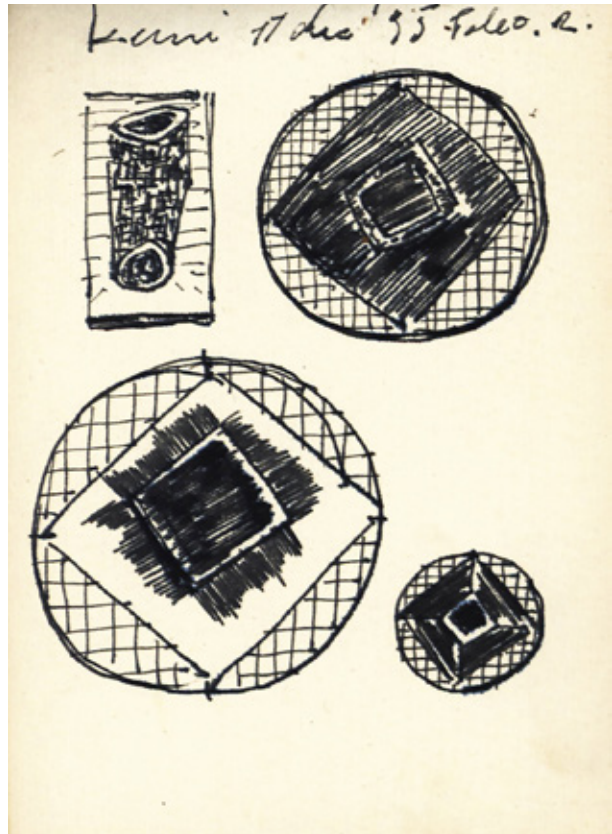
I.2.9
Fără titlu, schiță, 1995
sepia pe hârtie, 14x10 cm

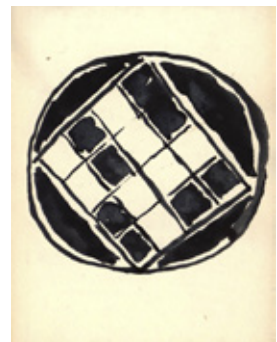
I.2.10
Fără titlu, schițe, 1995
creion pe hârtie, 13,7×10 cm

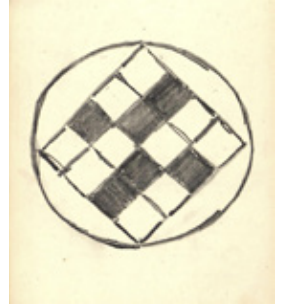
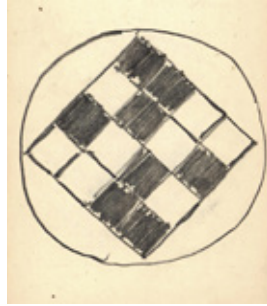
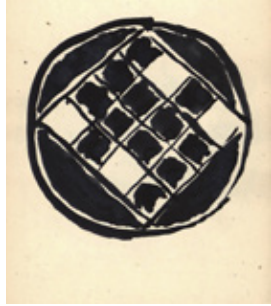
I.2.11
Fără titlu, schiță, nedatăată [anii 1995–1996]
creion pe hârtie, 13,7×10 cm

I.2.12
Fără titlu, schițe, 1995
peniță pe hârtie, 13,7×10 cm

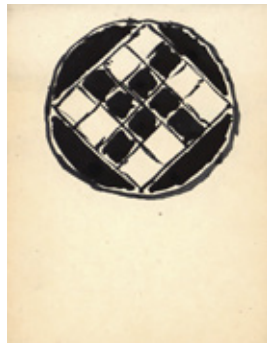
I.2.14
Fără titlu, schițe, nedatate [1995]
tuș pe hârtie, 14×10 cm

I.2.13

Fără titlu, schițe, nedatate [1995]

tuș pe hârtie/creion pe hârtie, 14x10 cm

I.2.15
Fără titlu, schiță, 1995
tuș pe hârtie, 14×10 cm

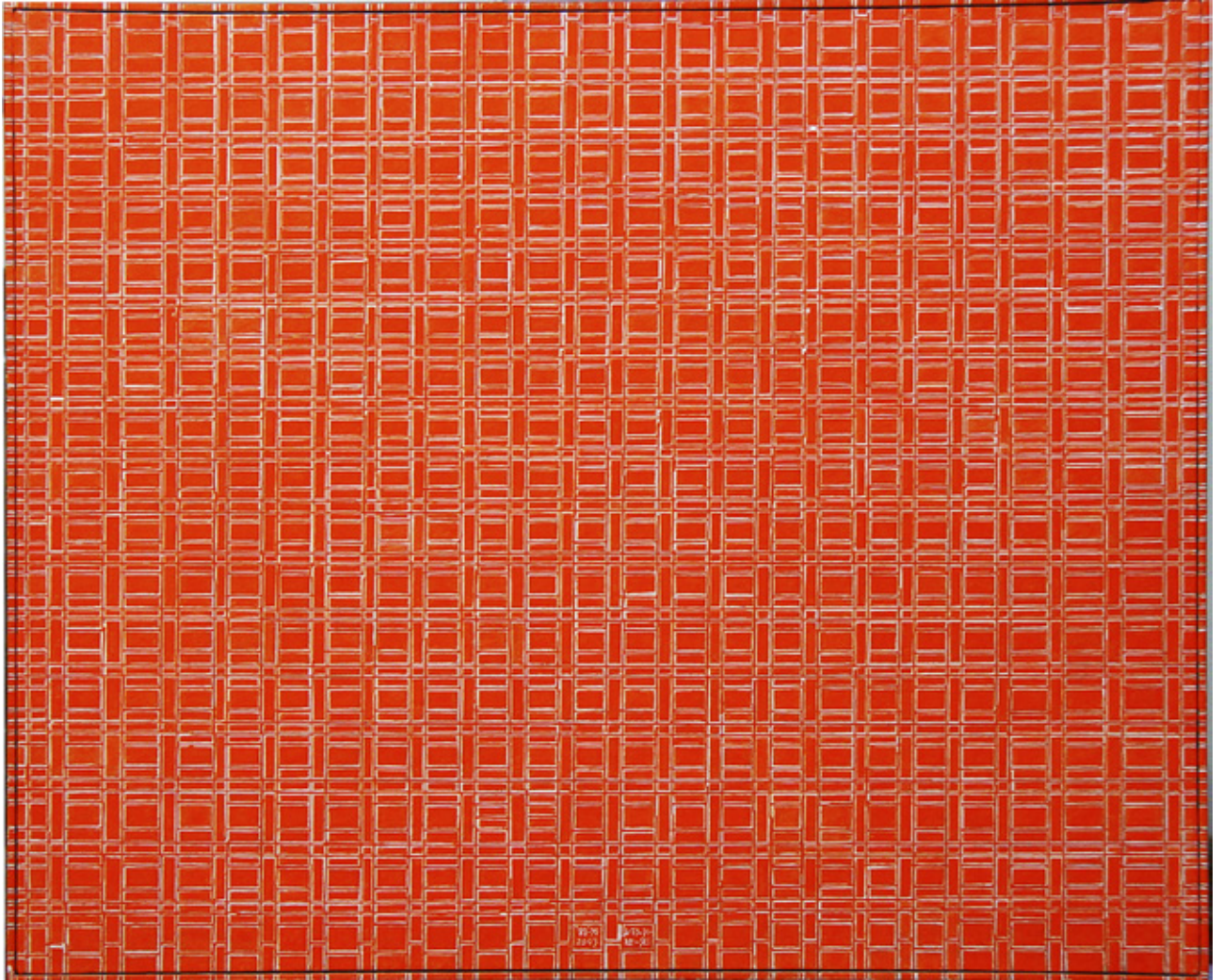

I.3
Fără titlu [„Pescărușul”], stadii 2002, 2003
ulei pe pânză, 66 cm

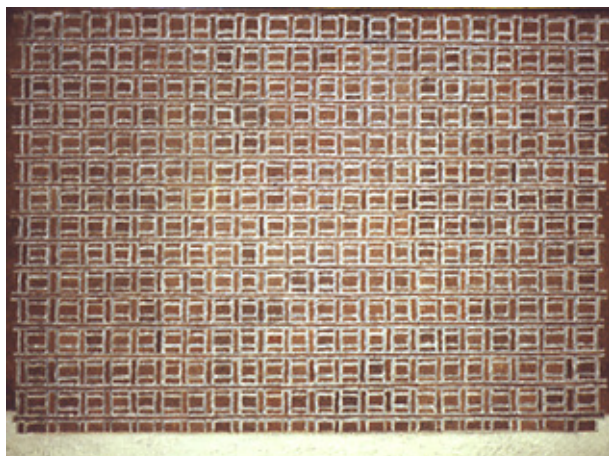
II

Blocul

The Apartment Building

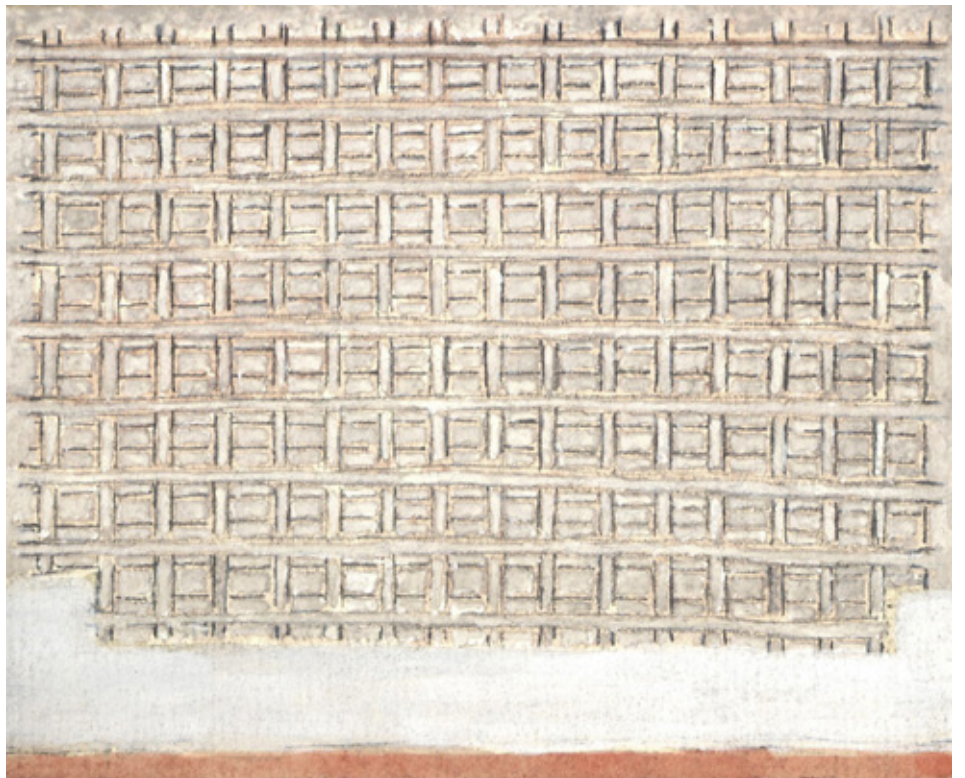

II.1.1
G.P.B. – 88 – 03 (Fațadă Giurgiu), 1988–2003
ulei pe pânză, 90x110 cm

II.1.2

B III (stadiu G.P.B., 88 - 03), 1990
ulei pe pânză, 90x110 cm

II.1.3

Studiu-proiect – Fațadă Giurgiu, 1990
acuarelă și creion pe hârtie, 11x14 cm

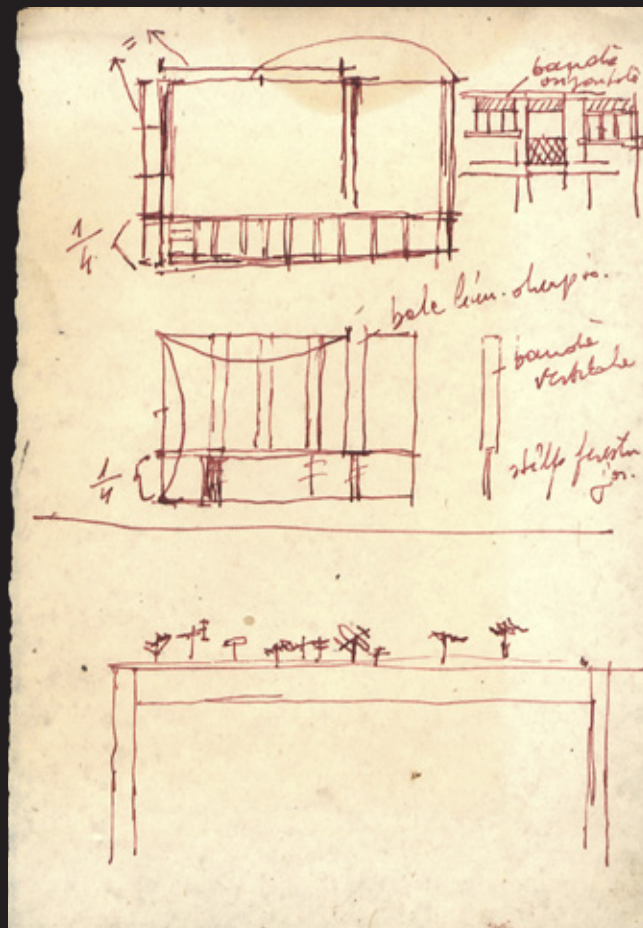
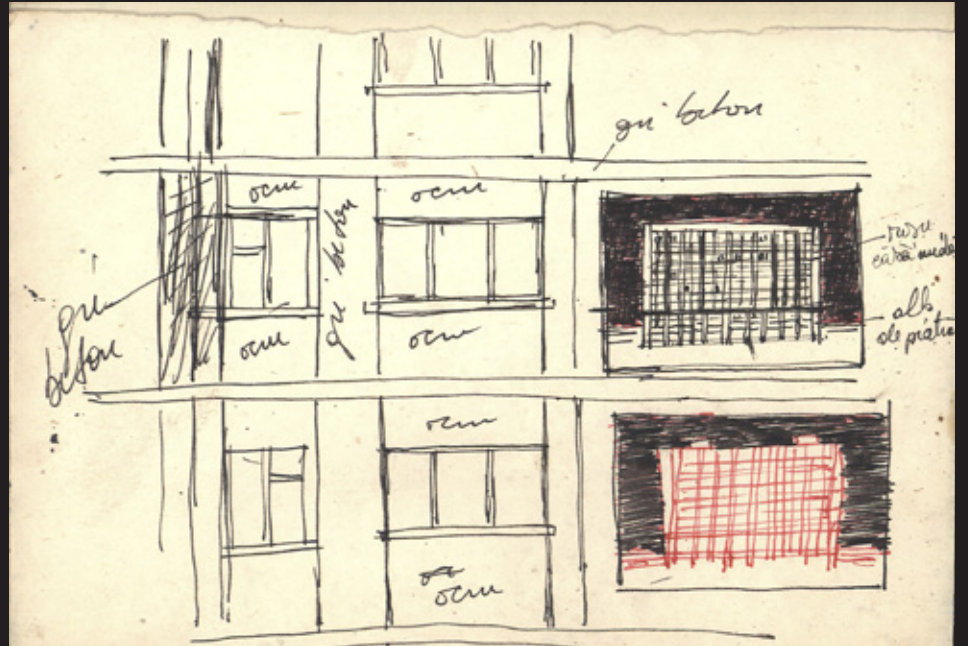
29 octombrie '95
 Paleologu 2 —
 Duminică —
 — lucrarea Grand Palais
 După grund spate, ceară
 verni față, polisat față
 2. Șters. 2. Desen cărbune
 3. Chit (Pastă relief +
 Alb Le Franc - solid).
 4. Desenul? 5. Vermillon,
Cadmium, Neapole?

II.1.4

Pagină carnet [notații pentru un stadiu al lucrării „G.P.B. – 88 – 03 (Fațadă Giurgiu), 1988–2003, ulei pe pânză, 90×110 cm], datată 29 octombrie 1995

Inscripții:

„29 octombrie '95 Paleologu 2 [adresa atelierului artistului de la acel moment] – Duminică – Lucrarea „Grand Palais” [lucrarea fusese expusă în anul 1991, într-un alt stadiu, la Salonul Internațional „Jeune Peinture”, Grand Palais, Paris] După grund spate, ceară verni față, polisat față. 1. Șters. 2. Desen cărbune 3. Chit (Pastă relief + Alb Le Franc – solid). 4. Desenul? 5. Vermillon, Cadmiu, Neapole?”

11.15
Studiu-proiect – Fațadă Giurgiu, 1988
peniță pe hârtie, 14,3x21 cm
peniță pe hârtie, 21x14,3 cm

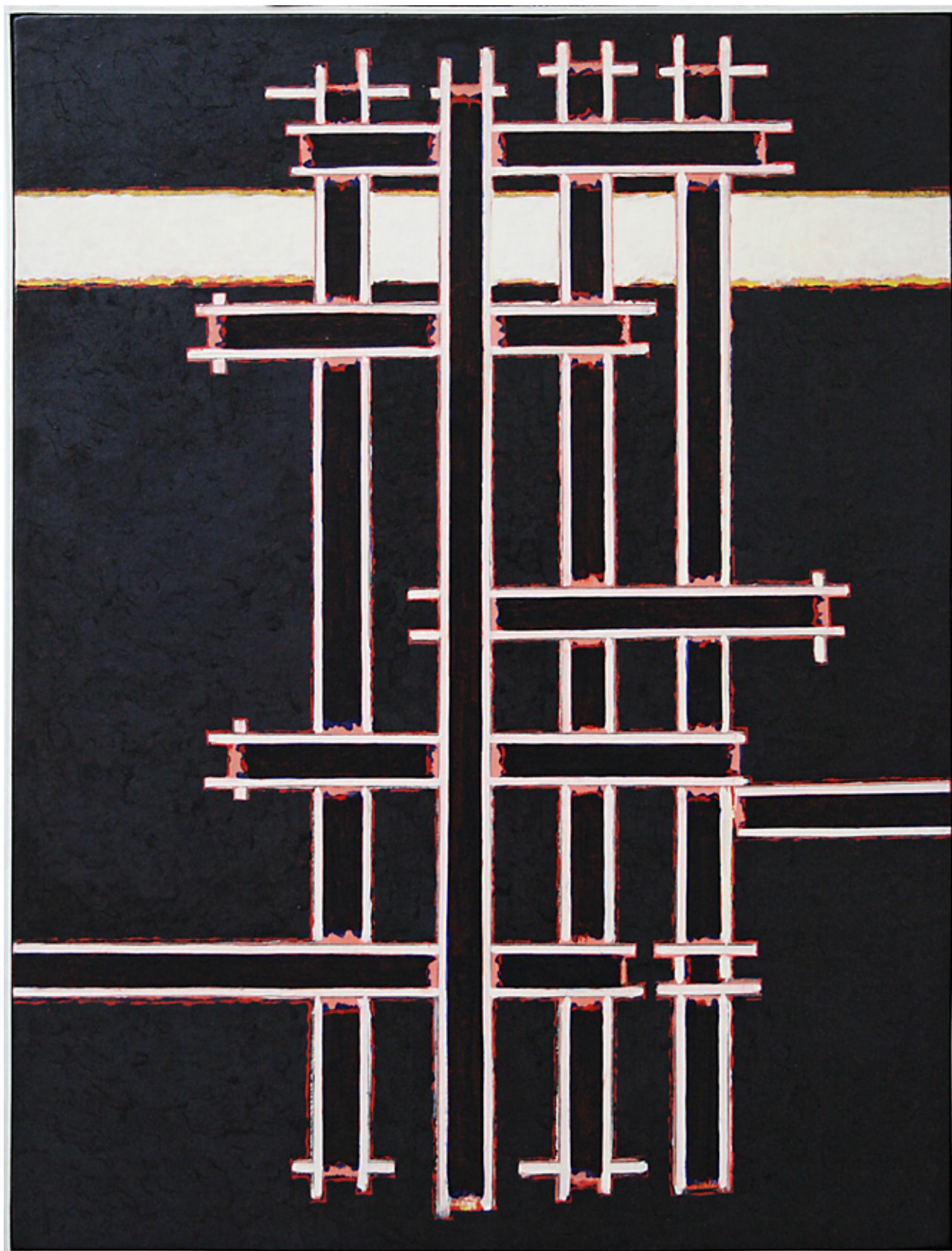

II.1.7
Studiu – B III, 1988
sepia, peniță pe hârtie, 14,3×21 cm

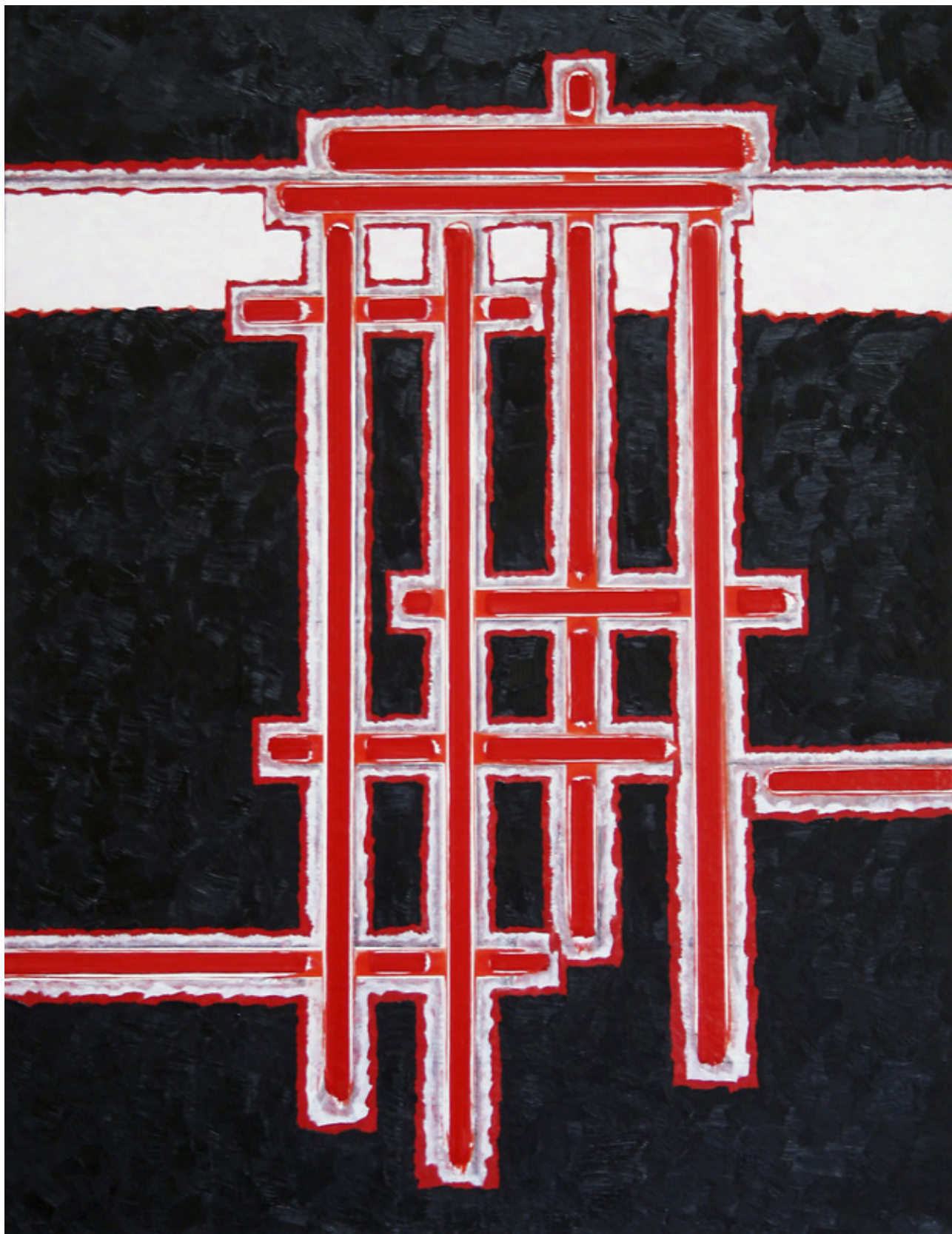
II.1.8
Studiu – B III, 1988
sepia, peniță pe hârtie, 14,3×21 cm

II.1.6
Studiu – B III, 1988
peniță pe hârtie, 21×14,3 cm

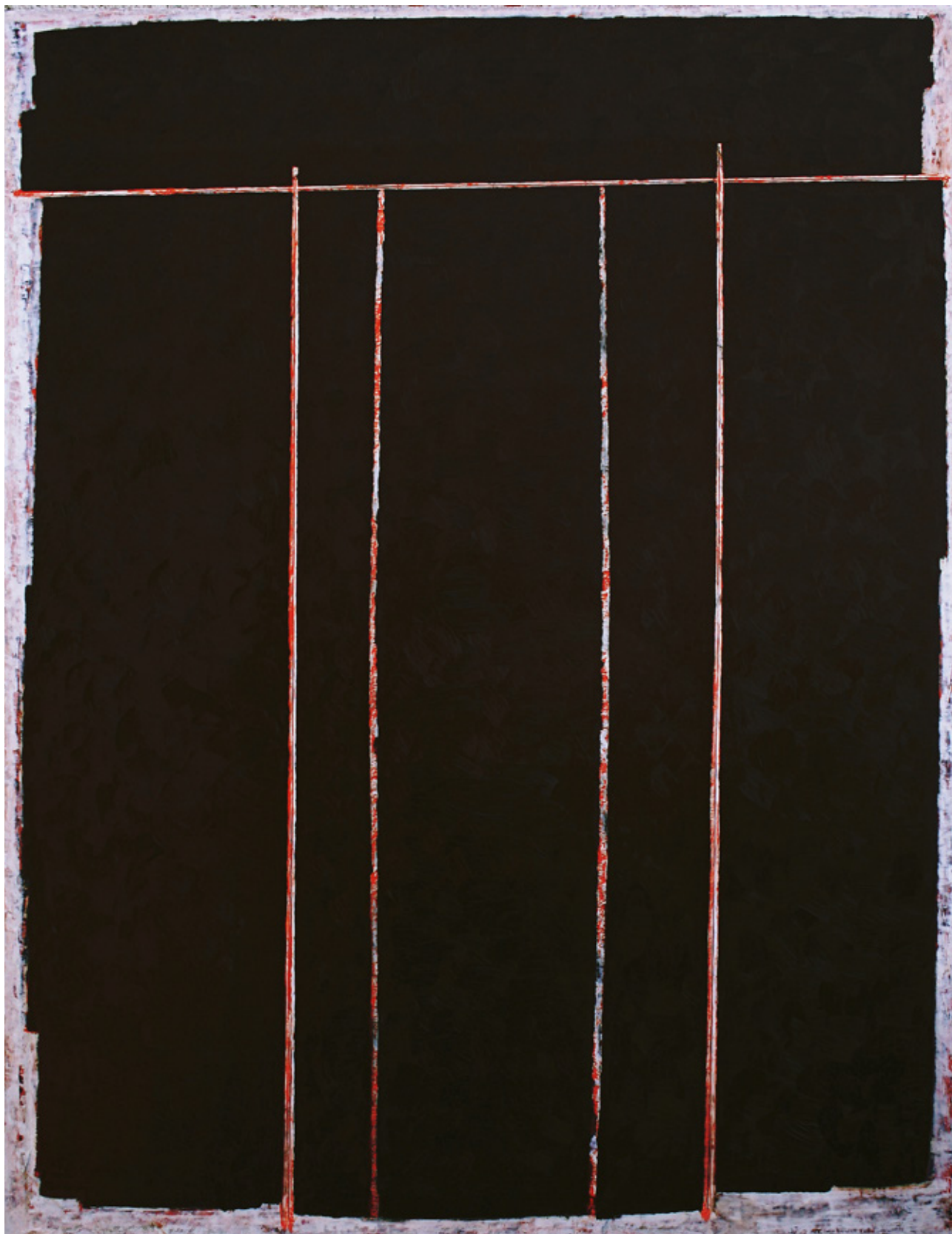

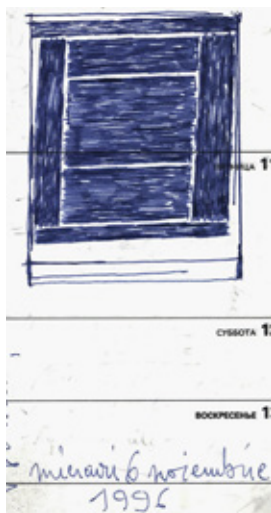
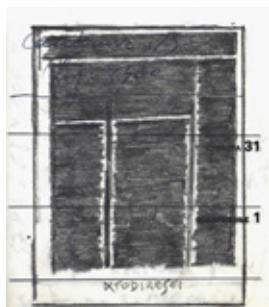
II.2.1
Schela, 2016
ulei pe pânză, 85×65 cm
Muzeul de Artă Constanța

II.2.2
Fără titlu, 2013
ulei pe pânză, 85x65 cm

II.3.1
Fără titlu – Negru, 2012
ulei pe pânză, 85×65 cm

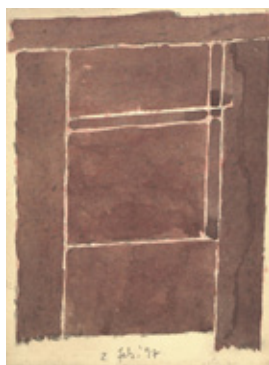
II.3.2

Studii – Proiect – Fără titlu – Negru, 1996

15x8 cm

creion pe hârtie (filă agendă)

pix pe hârtie (filă agendă)

II.3.3

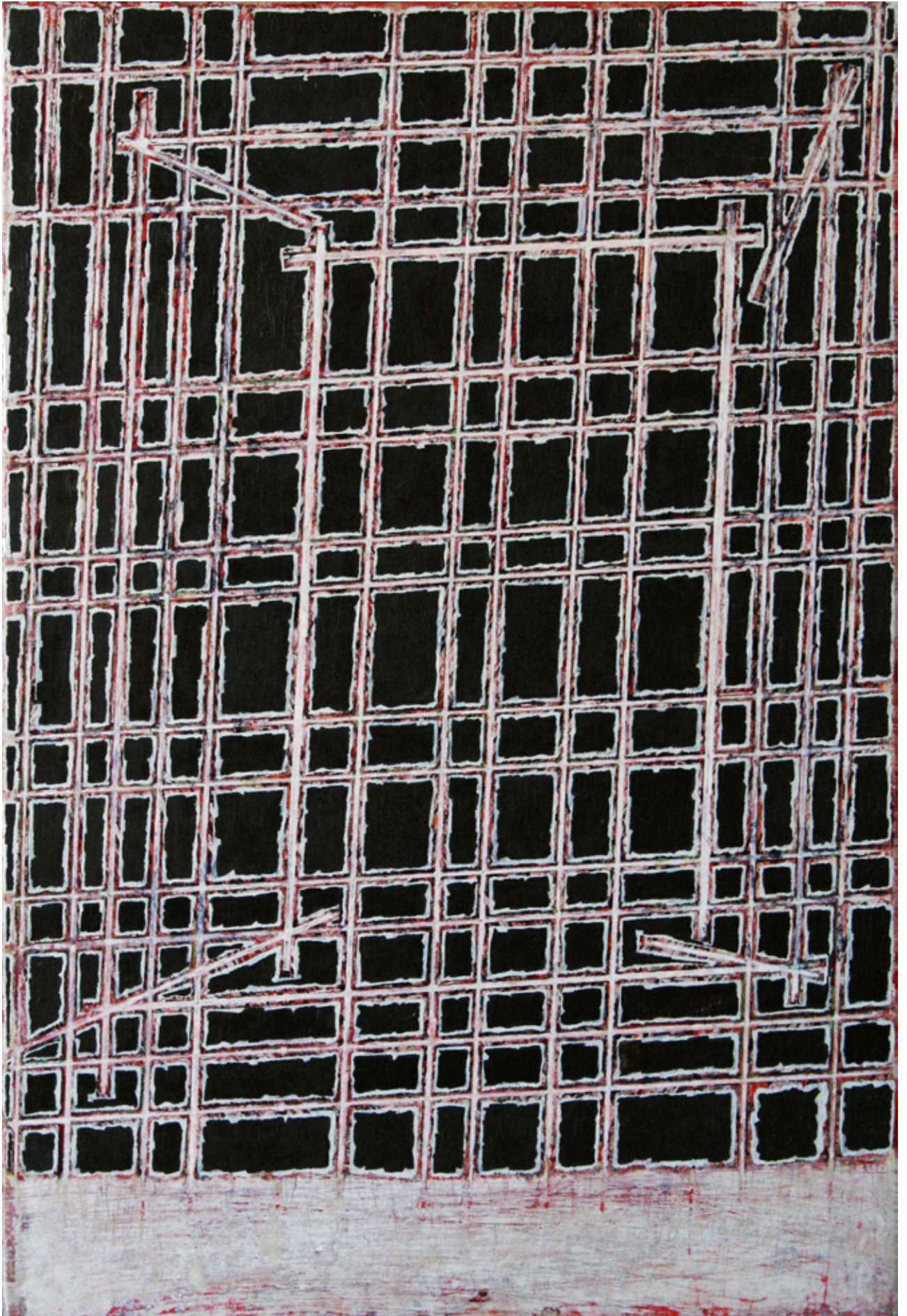
Studii – Proiect – Fereastra B III, 1997

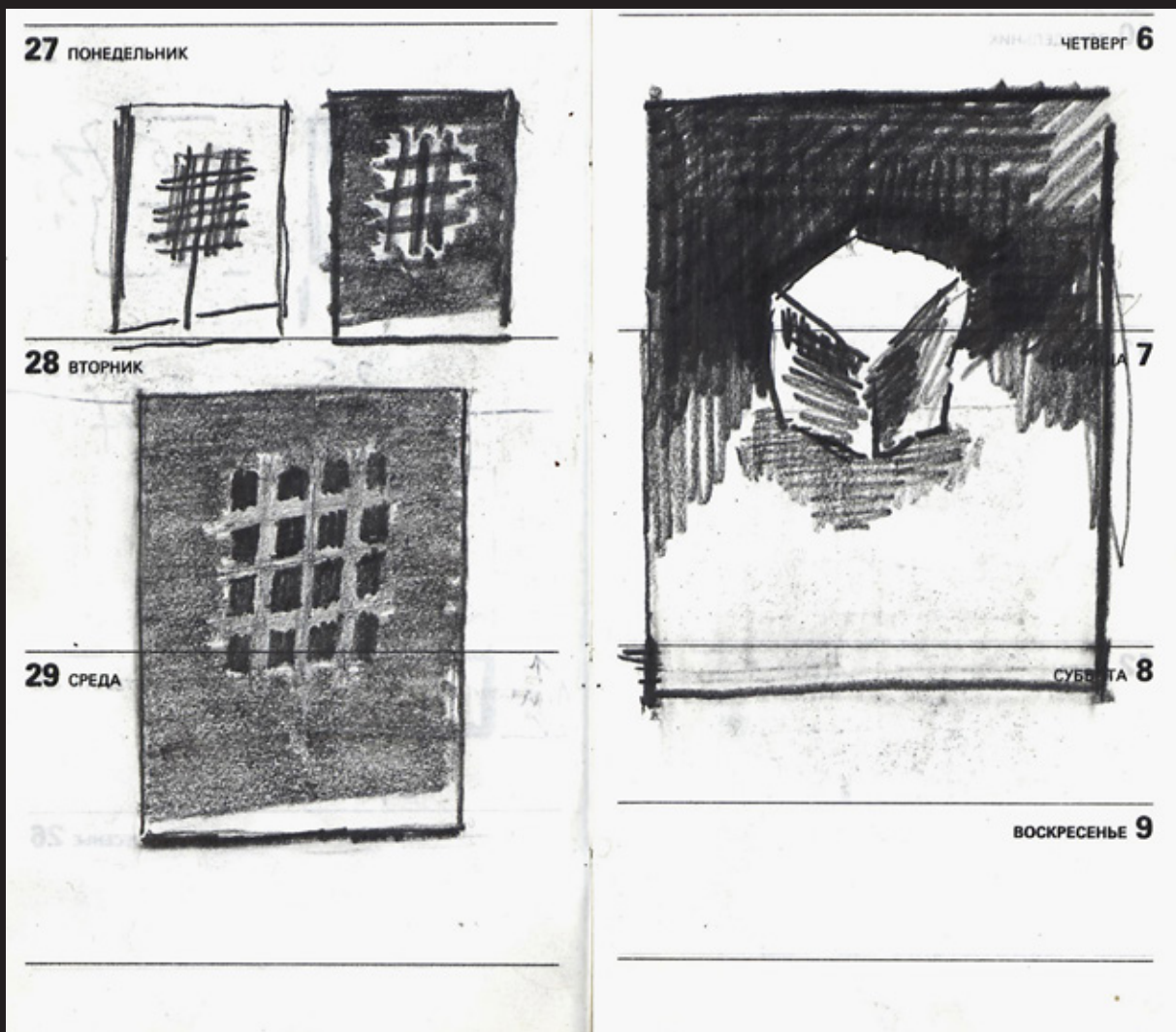
acuarelă pe hârtie,

17,5x13 cm, 10,4x8,2 cm, 10,4x8,2 cm

II.4.1

Fără titlu (Detaliu după G.P.B.), 2011
ulei pe pânză, 43,5x30 cm

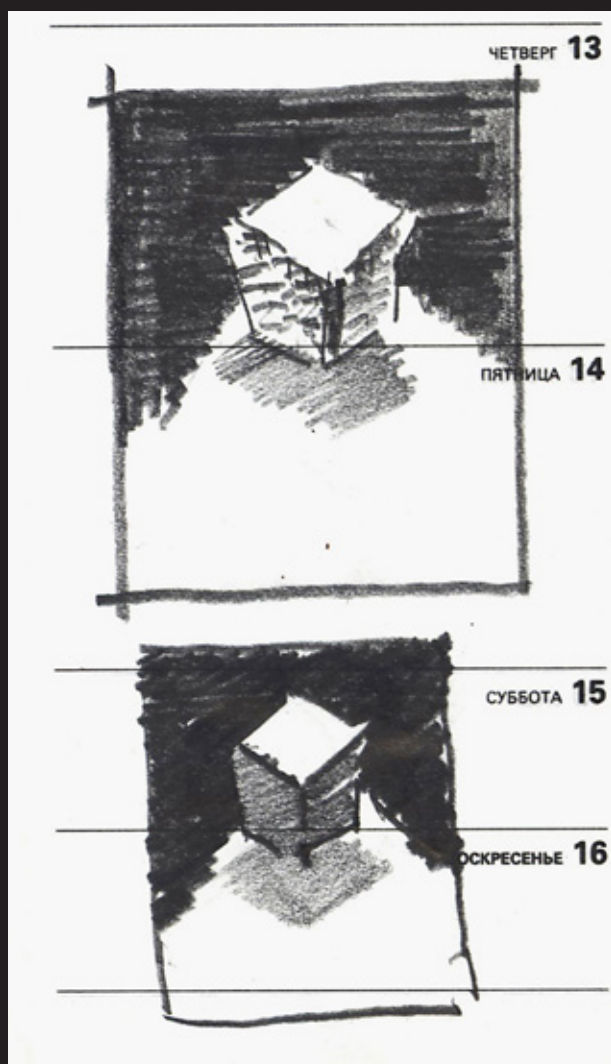

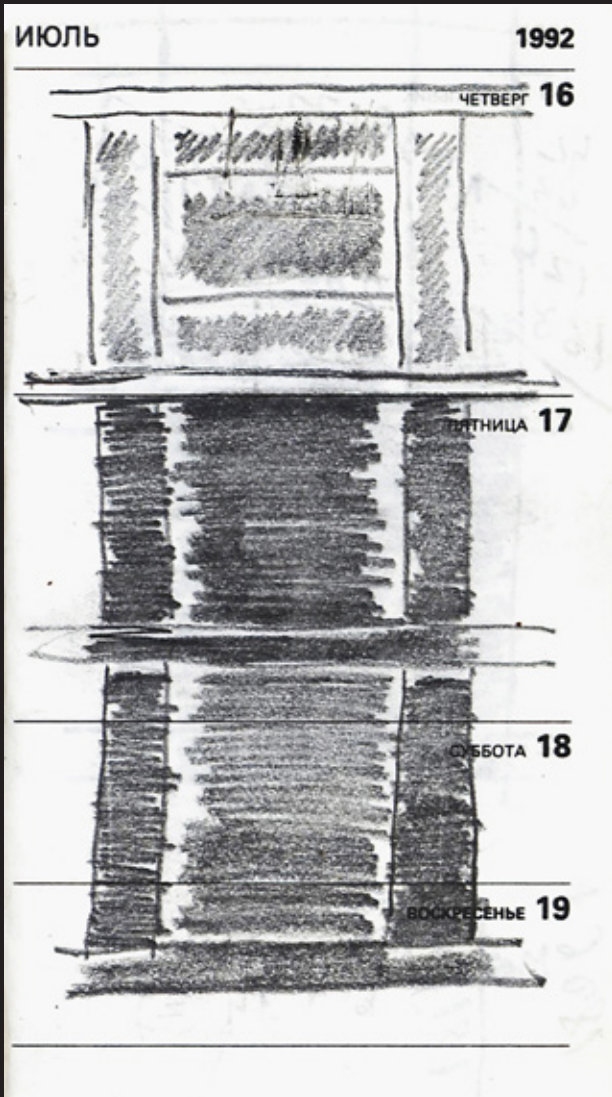

II.4.2.1

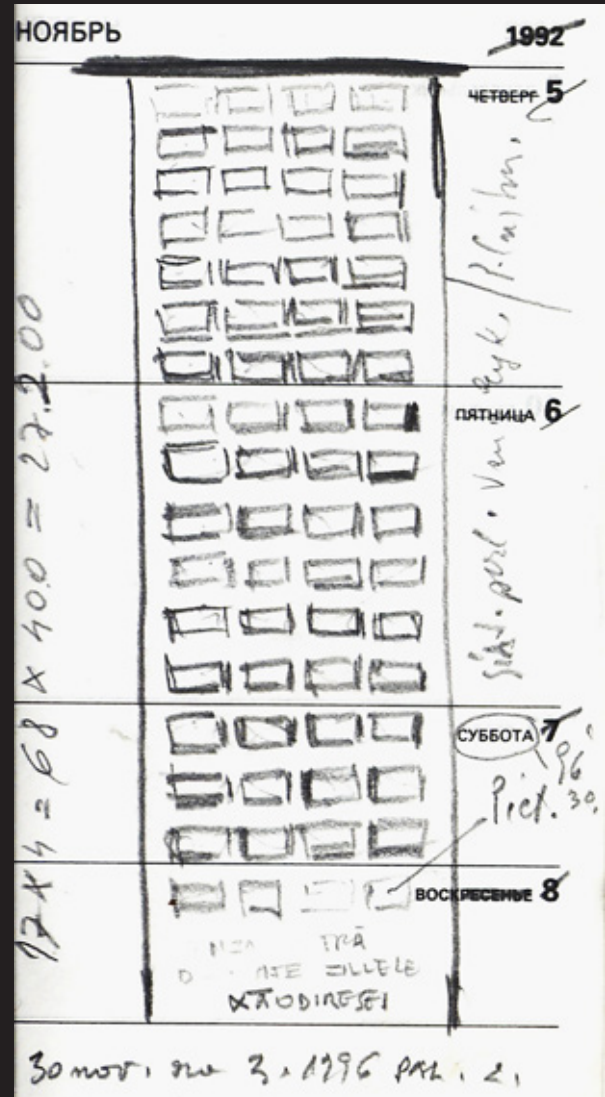
Fără titlu, studii, nedatate [1996?]

creion pe hârtie (filă agendă), 15x8 cm

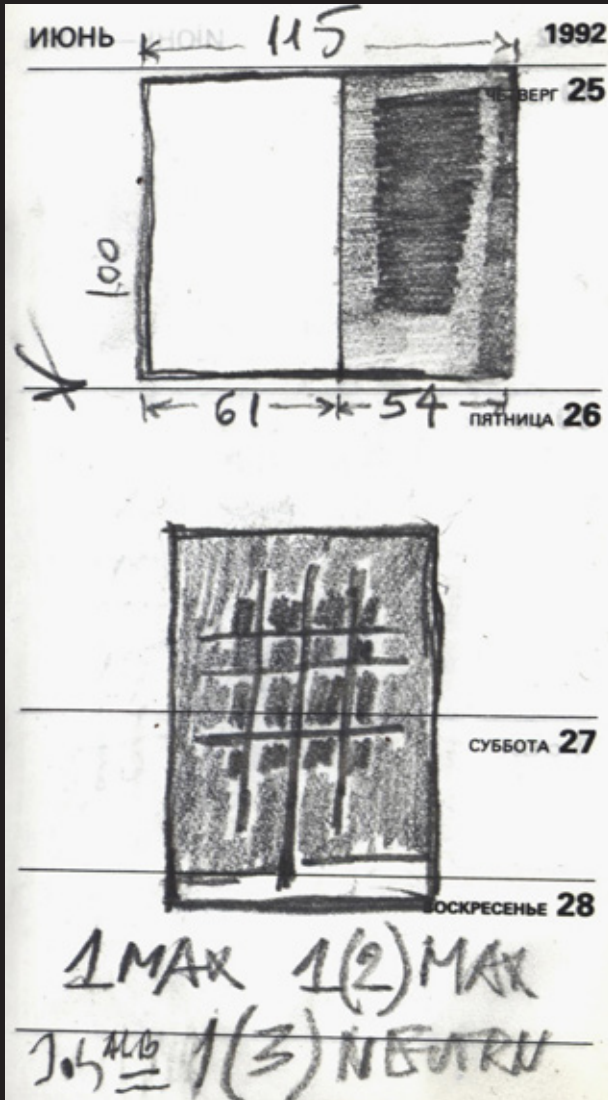

II.4.2.2
Fără titlu, studiu, nedatat [1996?]
creion pe hârtie (filă agendă), 15x8 cm

II.4.2.3
Fără titlu, studiu, 1996
creion pe hârtie (filă agendă), 15x8 cm

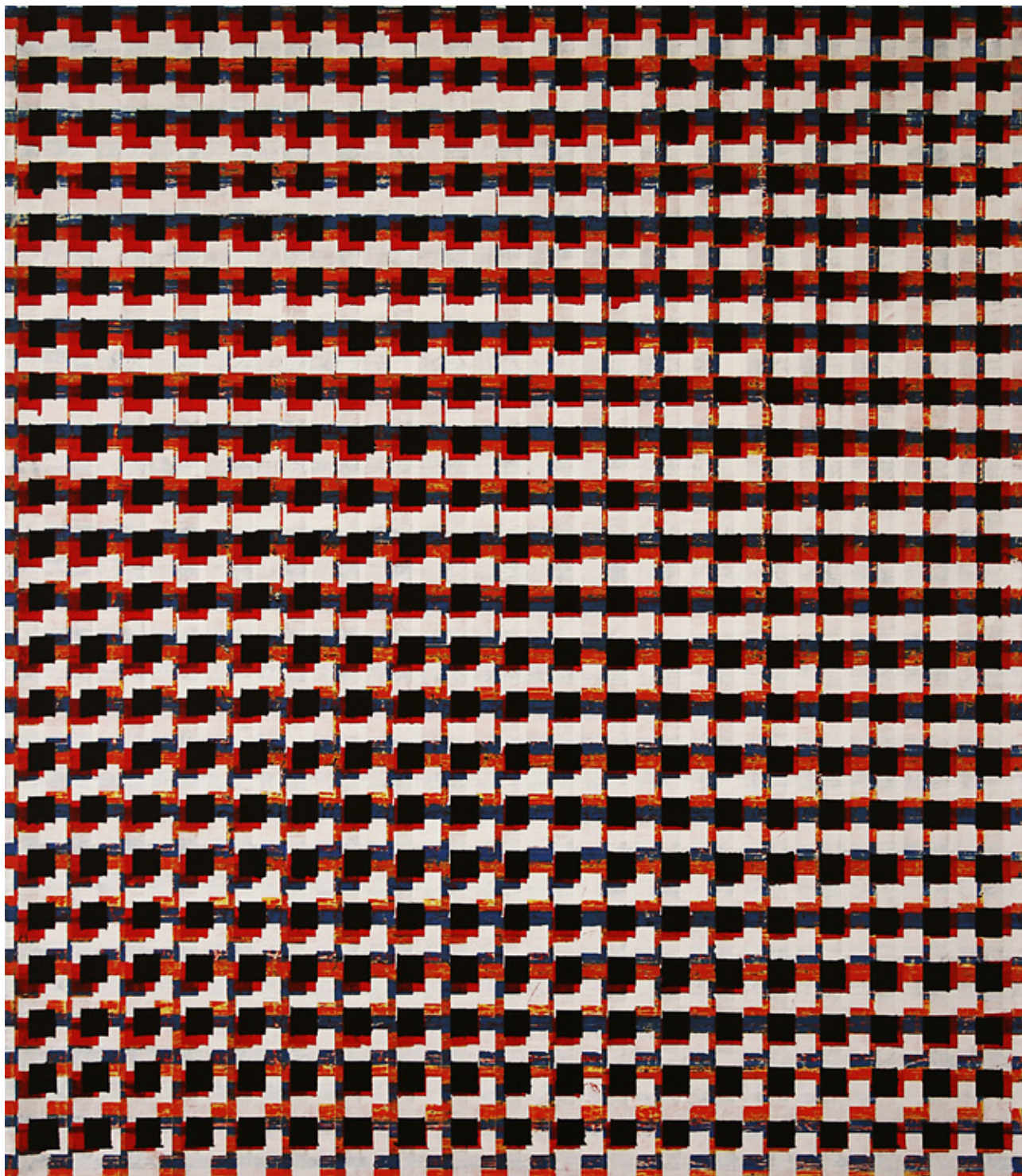
II.4.2.4

Fără titlu, studii, nedatate [1996]
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

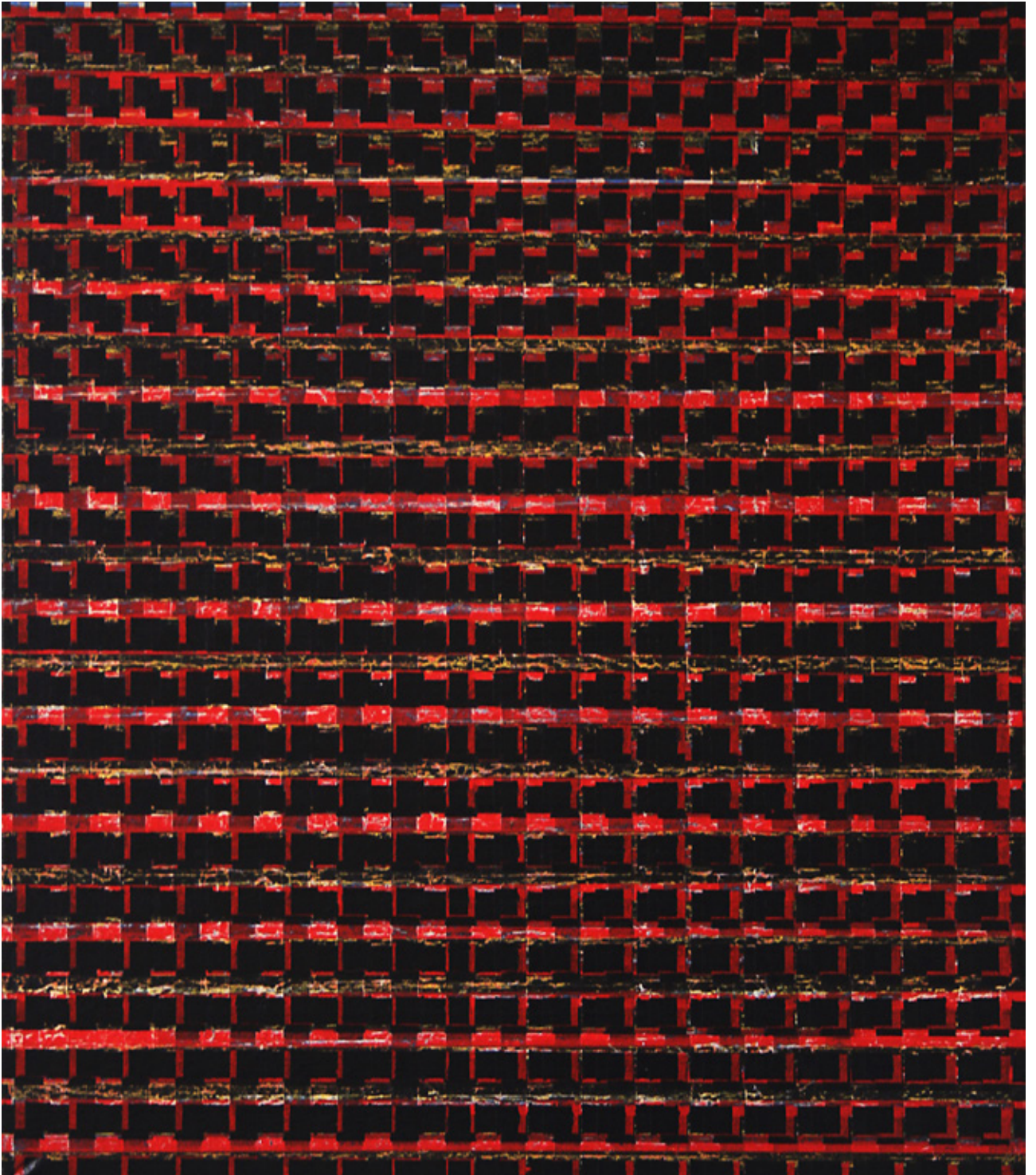

II.5
Fără titlu (stadii două lucrări), 2022
ulei, bandă adezivă pe pânză, 61x61 cm

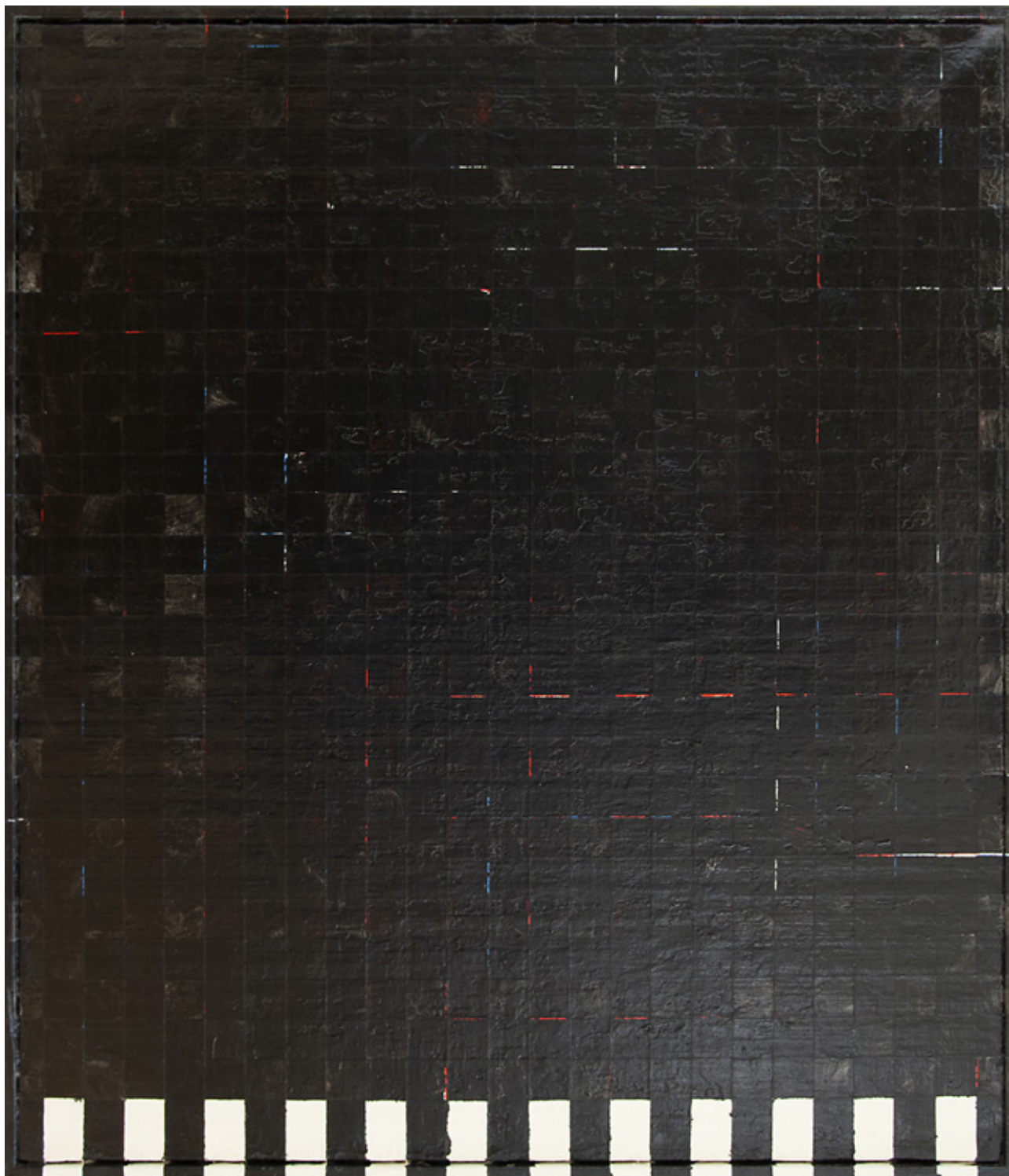

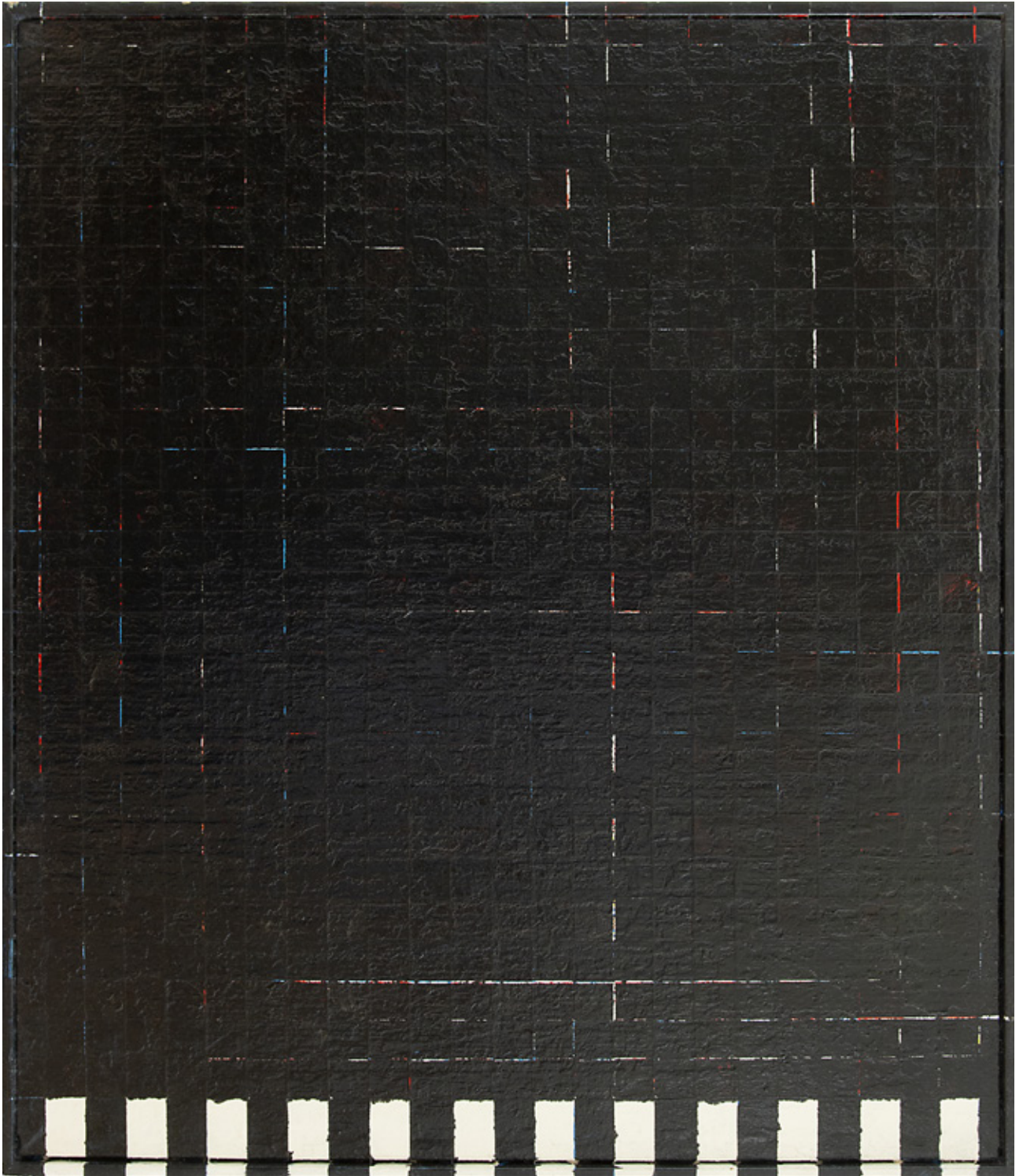
Il.6.1
Alb, Roșu, Negru I, 2018
alchidice pe pânză, 85×73 cm

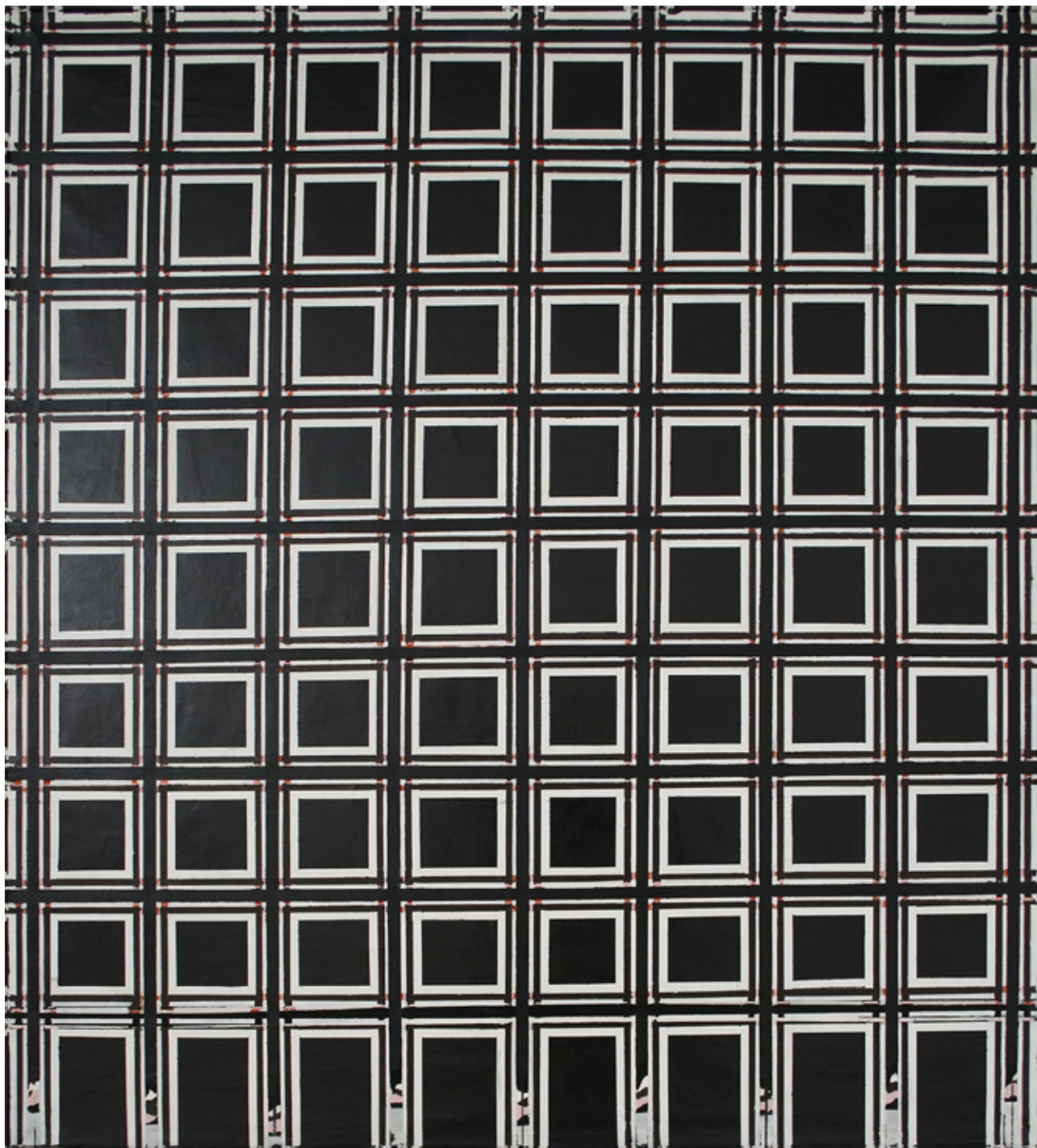
II.6.2
Alb, Roșu, Negru II, 2018
alchidice pe pânză, 85×73 cm

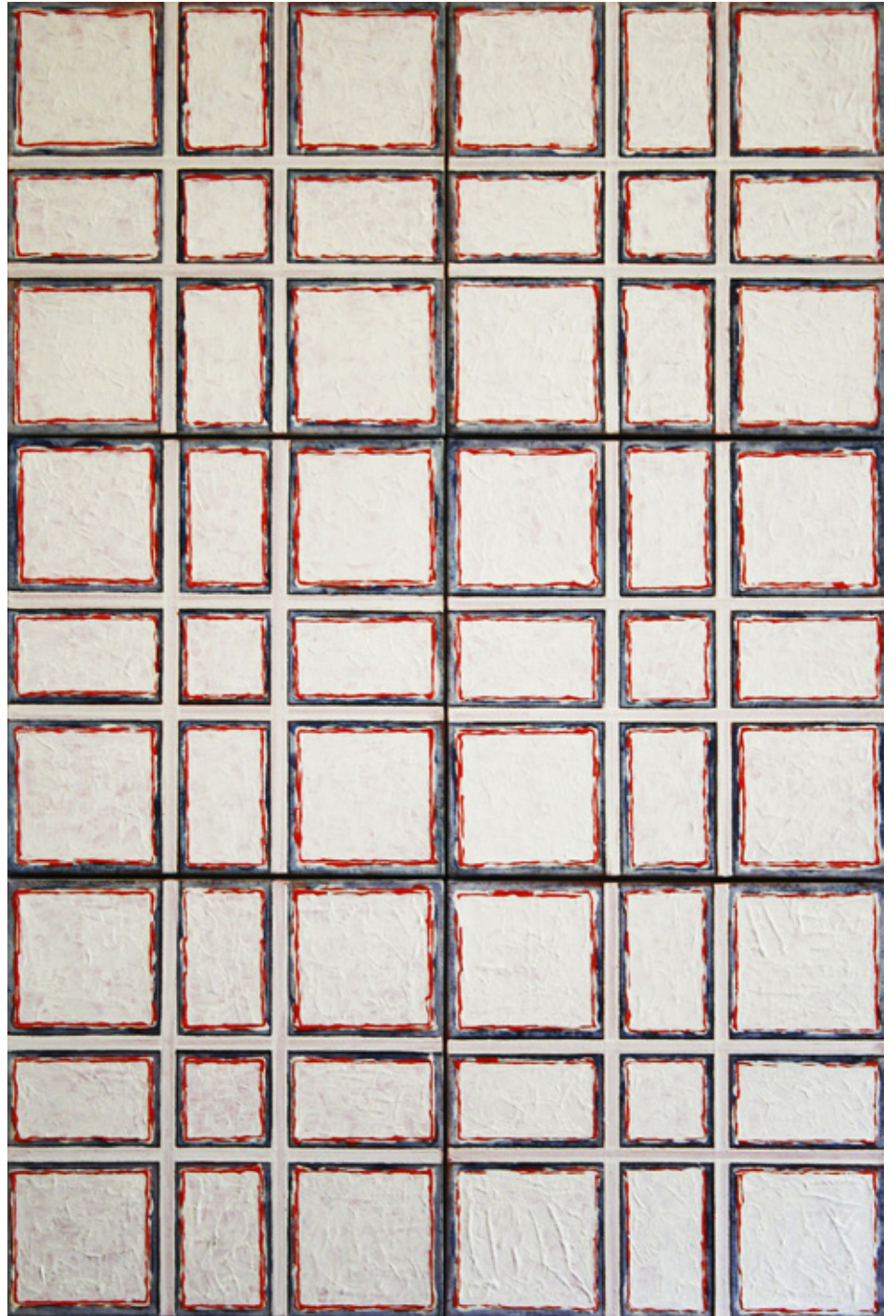
11.6.3
Alb-Negru I, 2018
alchidice pe pânză, 88x76 cm

Il.6.4
Alb-Negru II, 2018
alchidice pe pânză, 88x76 cm

II.7
64-A.N., 2017
alchidice pe pânză, 162x147 cm

II.8.1
30x30x6, 2017
ulei pe pânză, 90x60 cm
Muzeul de Artă Constanța

II.8.2
30x30x6, 2017
ulei pe pânză, 30x30 cm

II.8.2.1

30x30x6, 2017

patru piese, ulei pe pânză, 30x30 cm

Expoziția „Salonul de pictură foarte mică”

Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, București

17-31 mai 2017

Curator: Marcel Bunea

II.9

Scara, 2016

alchidice pe polipropilenă, lemn, polistiren, 500×200×100 cm

Expoziția „Salonul de pictură foarte mare”

Teatrul Național București

3–30 noiembrie 2016

Curator: Marcel Bunea

II.10.1.1
„1x7 – '014” (1), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

II.10.1.2
„1x7 – '014” (2), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

II.10.1.3
„1x7 – '014” (3), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

II.10.1.4
„1x7 – '014” (4), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

II.10.1.5
„1x7 - '014" (5), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

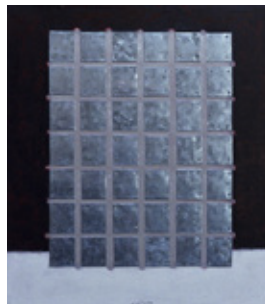

II.10.1.6
„1x7 - '014" (6), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

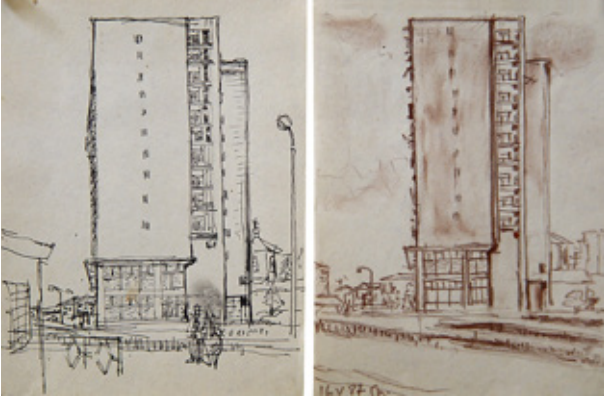
II.10.1.7
„1x7 - '014" (7), 2014
tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

II.10.2
„1x7 – '014”, stadii 2014
șapte piese, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm

II.11.1

Bloc (I-II), schițe, 1987

peniță, sepie pe hârtie, 18,7×14 cm

II.11.2
Bloc (B I) – Giurgiu, 1988
ulei pe pânză, 103×83 cm

II.11.3

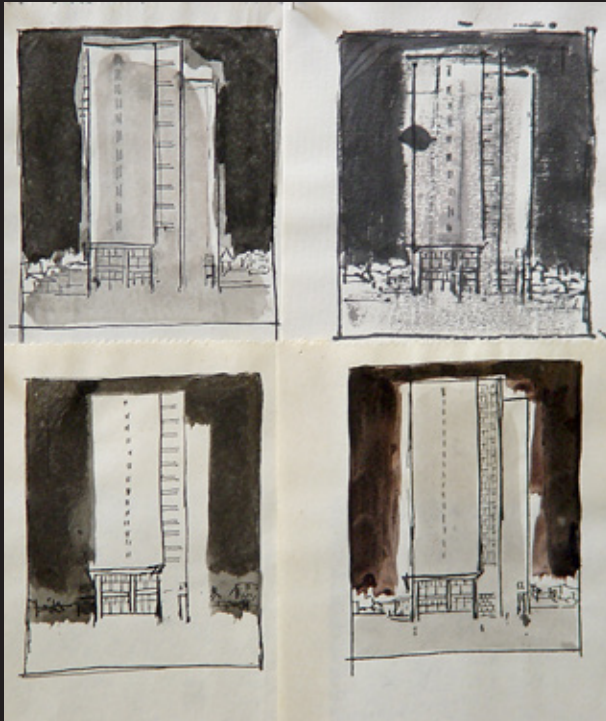
Bloc (IV-V), schițe, nedatate [anii 1988-1989?]

acuarelă, tuș pe hârtie, 20x15 cm

tuș pe hârtie, 20x15 cm

tuș pe hârtie, 18,5x14 cm

II.11.4

Bloc (B I) – Giurgiu, schițe, stadii 1988–1989

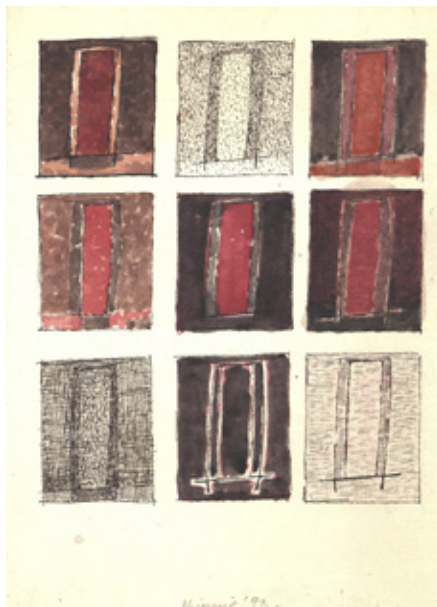
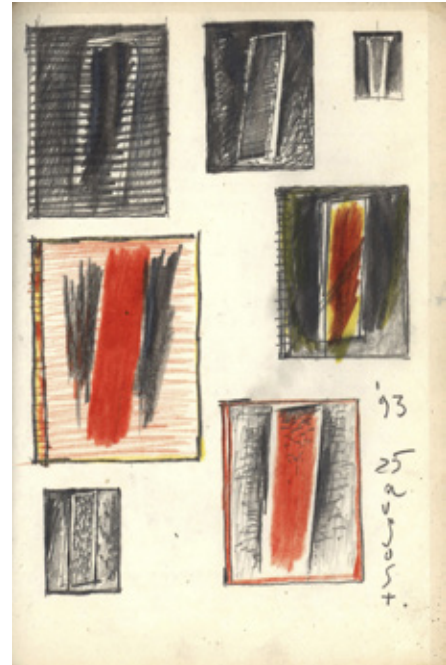
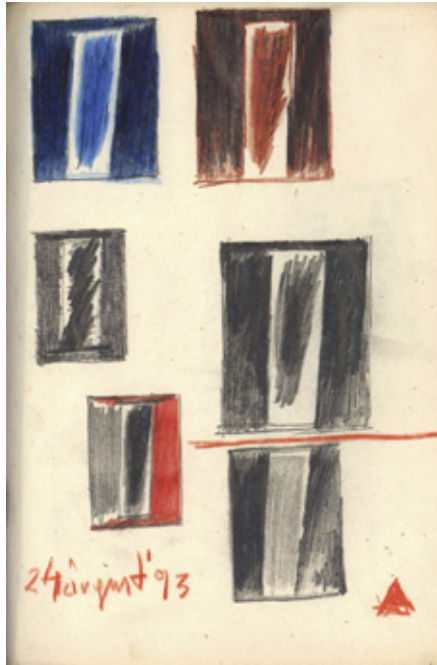
tuș, acuarelă, cărbune pe hârtie, 12x9 cm, 13x10 cm

Il.12.1
B VI (în negru), 1993
ulei pe lemn, 30x21,5 cm

II.12.2.1

Fără titlu, schițe-studii, 1993
creion și creioane colorate
pe hârtie, 21x14 cm

II.12.2.2

Stadii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993
acuarelă și tuș pe hârtie, 30x21 cm

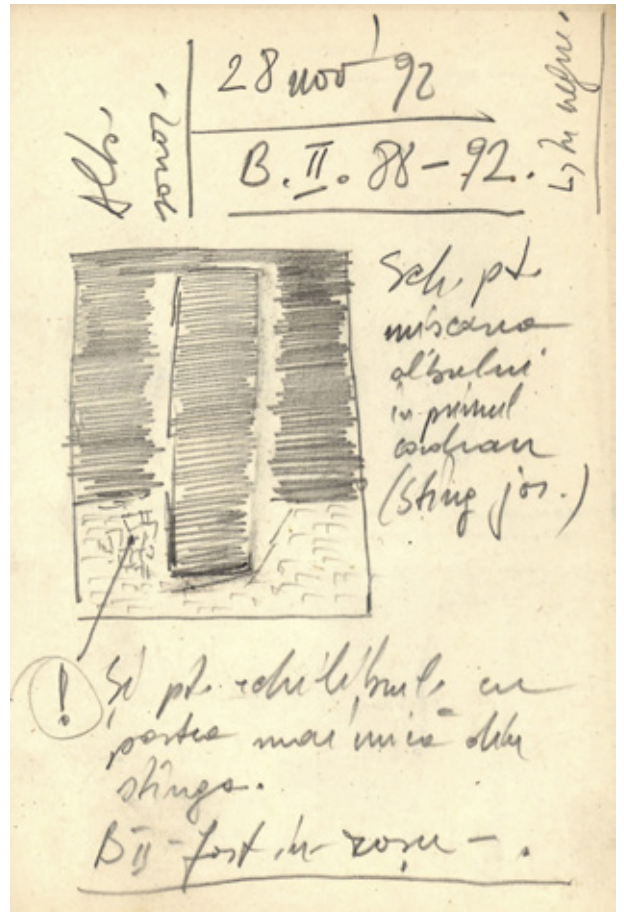
II.12.2.3

Stadii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993
acuarelă și tuș pe hârtie, 20x14 cm

II.12.2.4
Fără titlu, studiu, 1993
peniță pe hârtie, 21x14 cm

Inscripții:
„Cantit. mare. Cantit. mică. Contrast de forme exclude contrastul valoric, cromatic, intensitate. F. active prin raport spațial (în suprafață). Contraste (Raporturi) între: 1. mărimi; 2. forme; 3. culori; 4. valori; 5. intensități ← culori-valori; 6. caractere/acțiuni (f. active diferit) ← mărimi-forme. Echilibru – expresie – un „termen” f. pregnant îi subordonează pe ceilalți. 17 martie '93.”

II.12.2.5
Fără titlu, studiu, 1993
creion pe hârtie, 21x14 cm

Inscripții:
„Alb sonor. 28 nov. '92 B. II. 88-92. În negru. Sch. pt. mișcarea albului în primul cadran (stîng jos.)! Și pt. echilibrul cu partea mai mică din stînga. B II – fost în roșu –.”

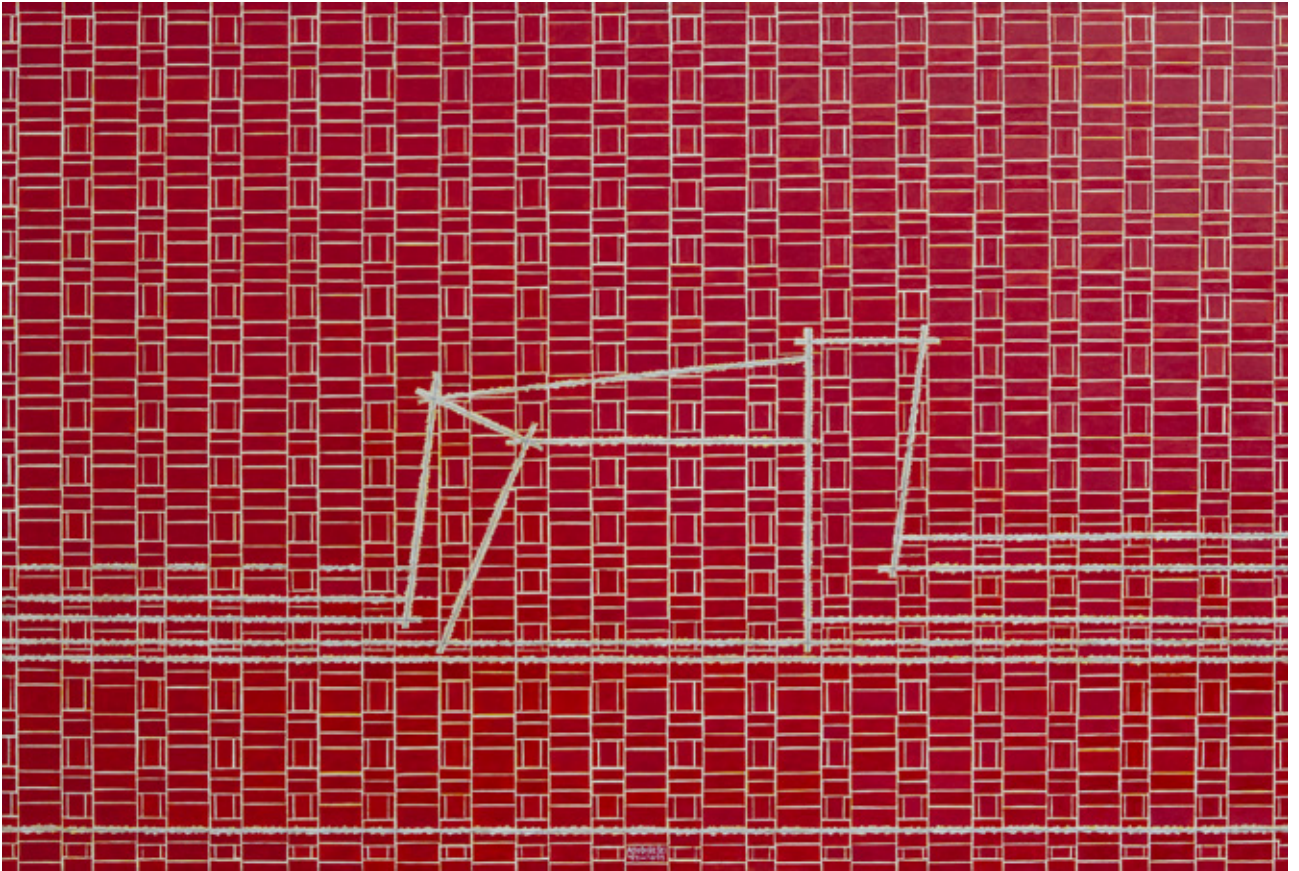
II.12.2.6
Stadii-proiect – Turn,
Formă în roșu, 1993
acuarelă și tuș pe hârtie,
21x30 cm

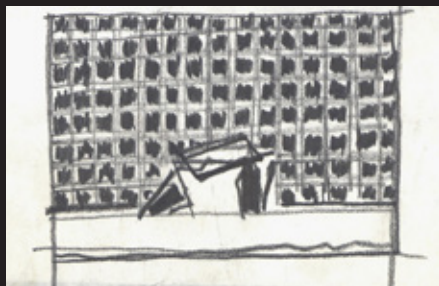
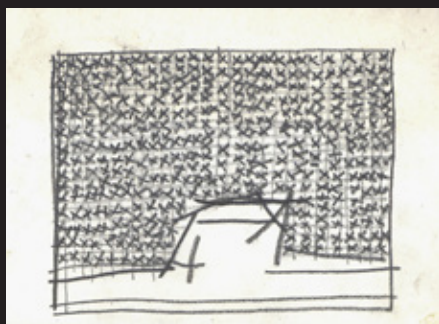
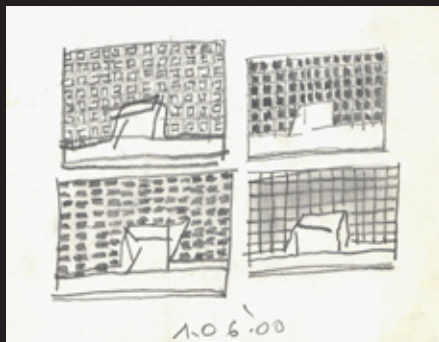

Il.13
Turn roșu, 1988–1993
ulei pe pânză, 73×61 cm

II.14.1

B. F. 1991 (Floreasca), 2011
ulei pe pânză, 68x102,5 cm

II.14.2.1

Schițe stadii – Fațadă Floreasca, 2000
creion pe hârtie, 7x10 cm, 8x12 cm

II.14.2.2

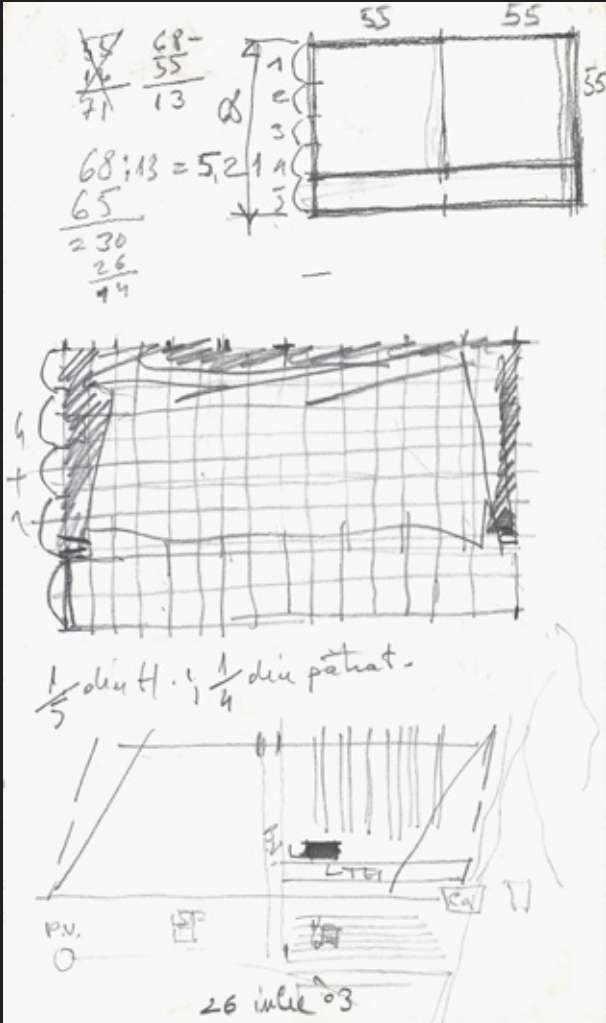
Schițe stadii – Fațadă Floreasca, 2000
creion pe hârtie, 6,3x10 cm

II.14.2.3

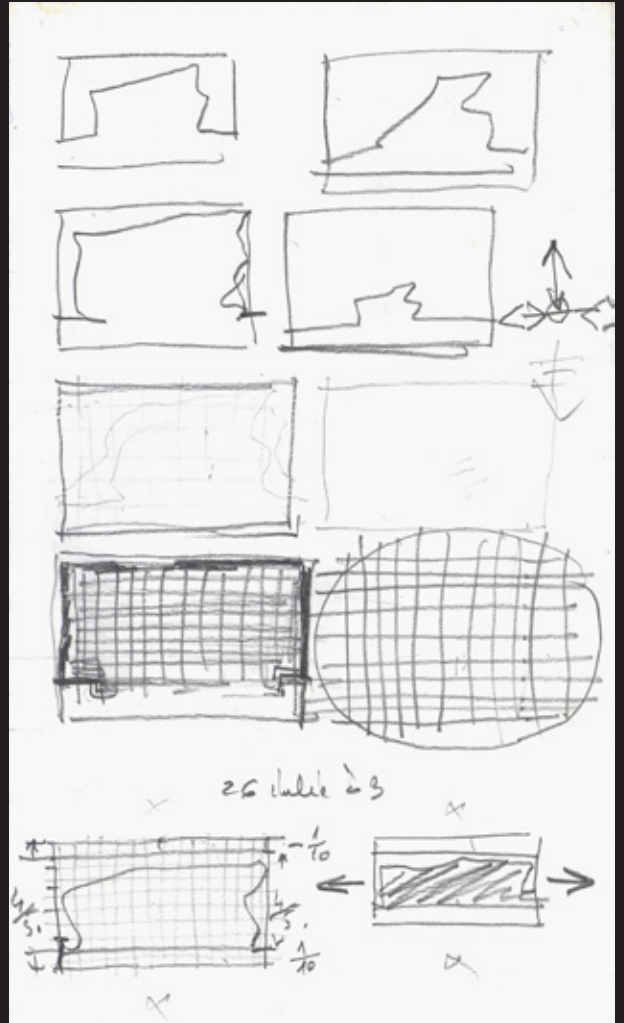
Schițe stadii – Fațadă Floreasca, 2000
creion pe hârtie, 7x10 cm

II.14.2.4

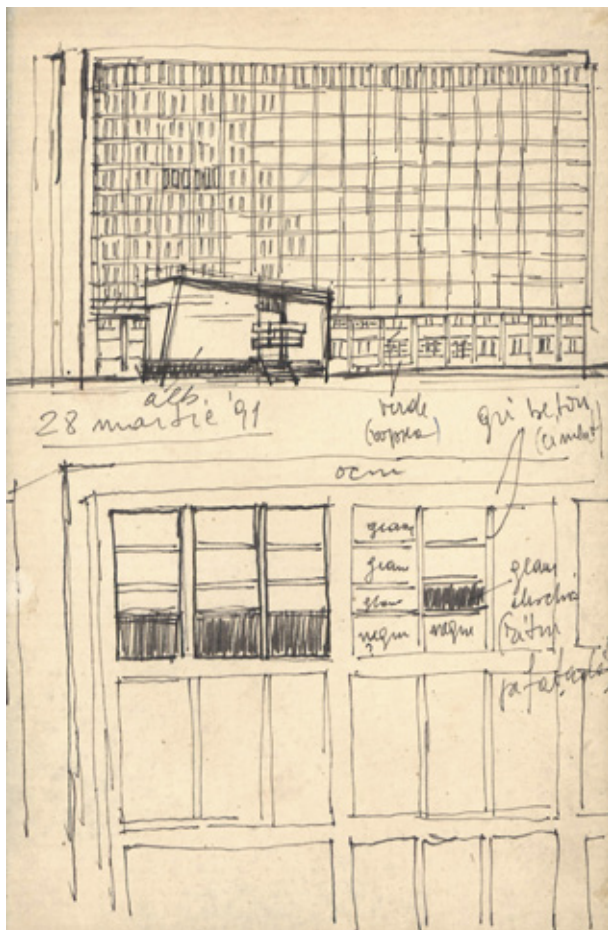
Schițe stadii – Fațadă Floreasca, 2000
creion pe hârtie, 6,5x9,5 cm

II.14.2.5
Schیțe stadii – Fațadă Floreasca, 2003
creion pe hârtie, 30,3x17,5 cm

II.14.2.6
Schیțe stadii – Fațadă Floreasca, 2003
creion pe hârtie, 30,3x17,5 cm

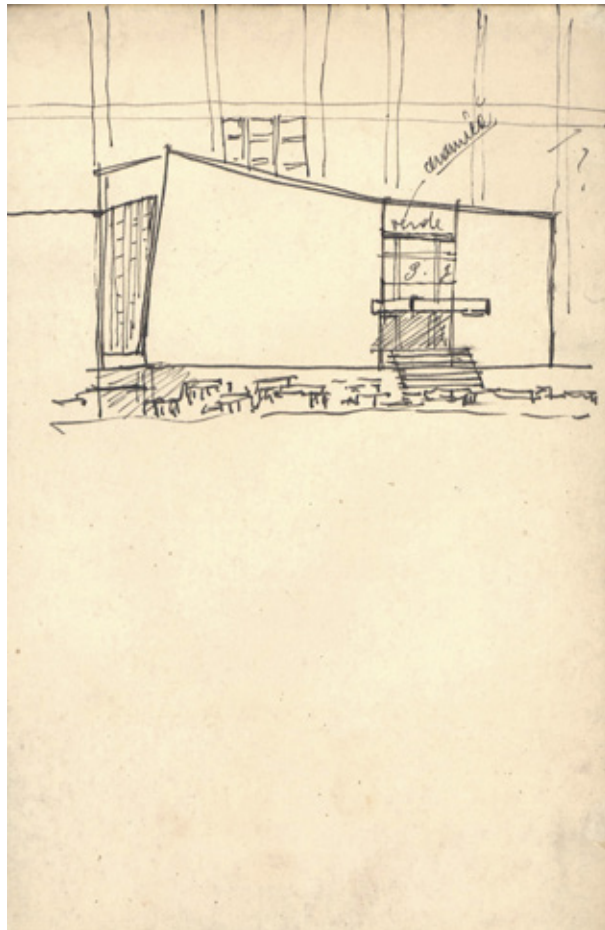

II.14.2.7

Schițe-studii – Fațadă Floreasca, 1991

peniță pe hârtie, 20,8x13 cm

Inscripții: „28 martie '91. alb. verde (vopsea). ocru. gri beton (ciment). geam. geam. geam. negru? negru. geam deschis (ritm pe fațadă)”

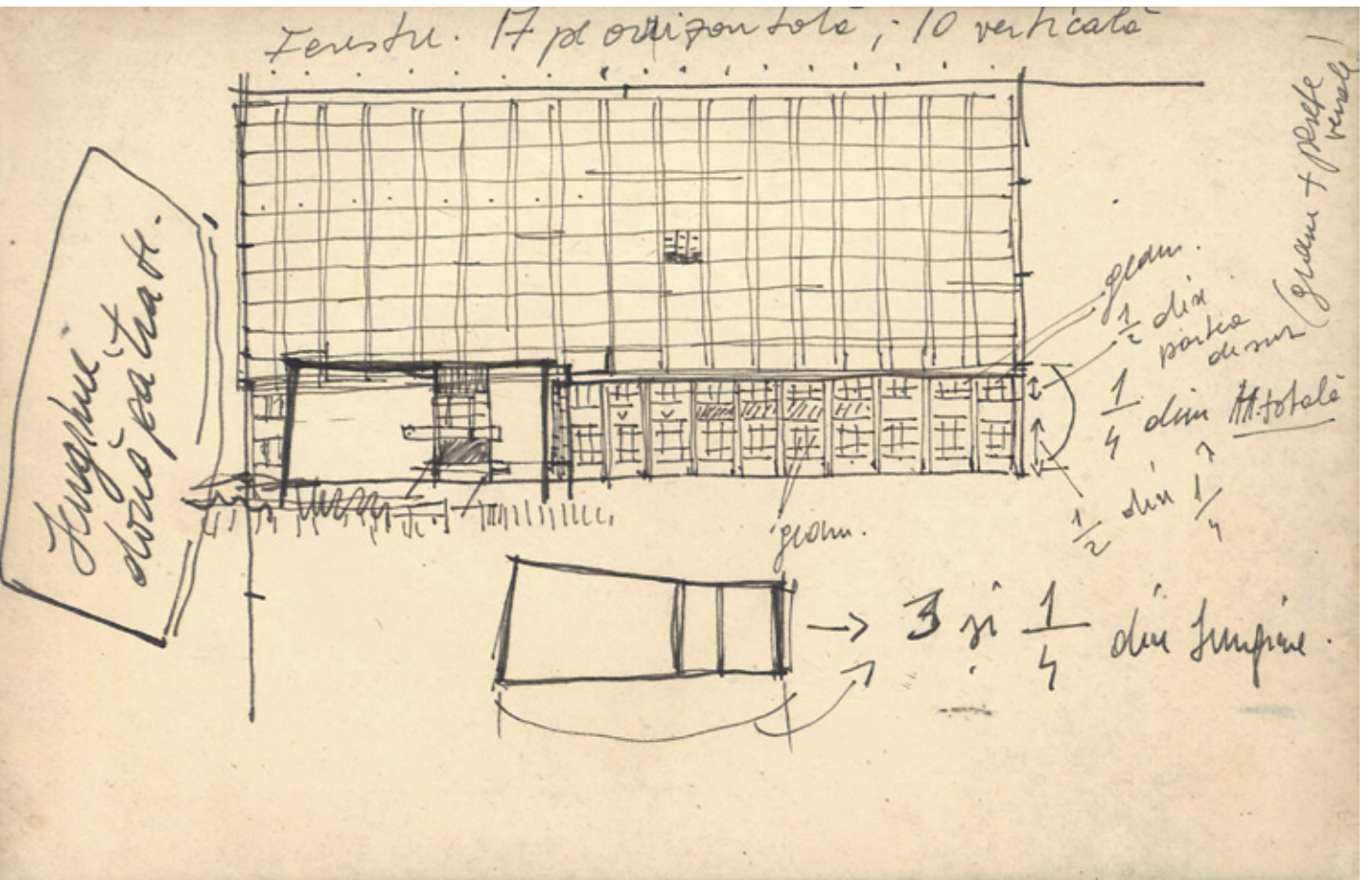

II.14.2.8

Schiță-studiu – Fațadă Floreasca, 1991

peniță pe hârtie, 20,8x13 cm

Inscripții: „ceramică. verde. g [geam]. g [geam].”

II.14.2.9

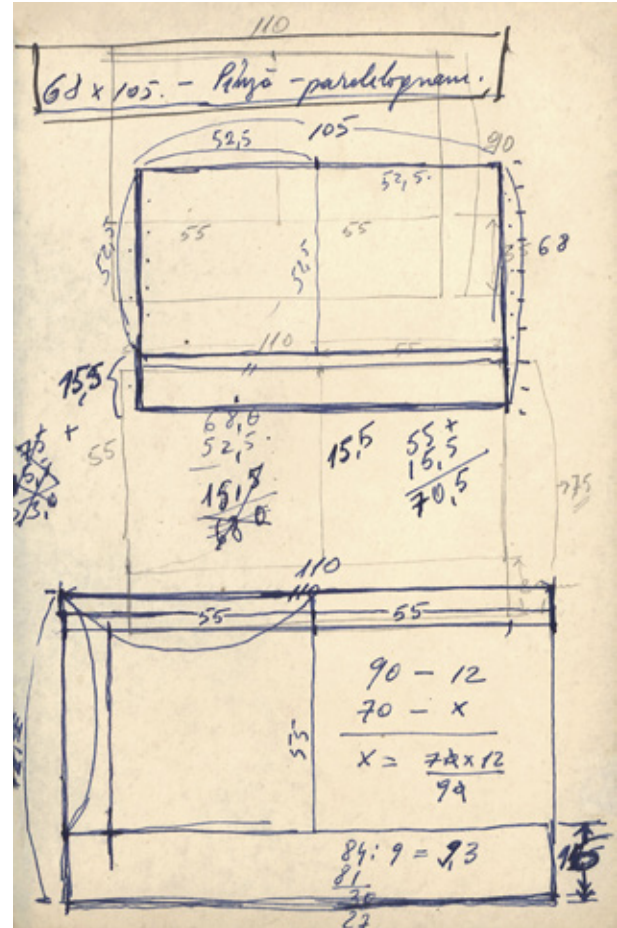
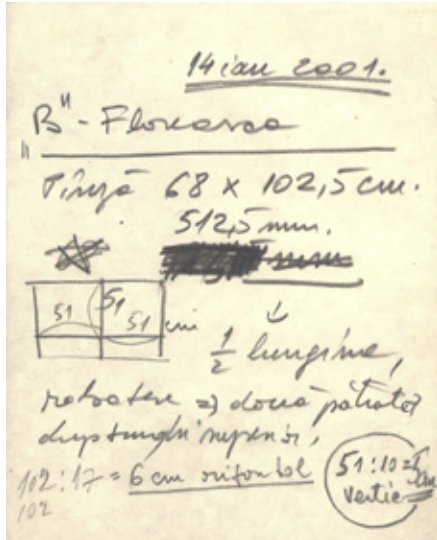
Schițe-studii – Fațadă Floreasca, 1991

peniță pe hârtie, 13x20,8 cm

Inscripții: „Lungime: două pătrate. Ferestre. 17 pe orizontală;

10 verticală. geom. geom. 1/2 din partea de sus (geom +

perete verde). 1/2 din 1/4 → 1/4 din H totală. → 3 și 1/4 din lungime”

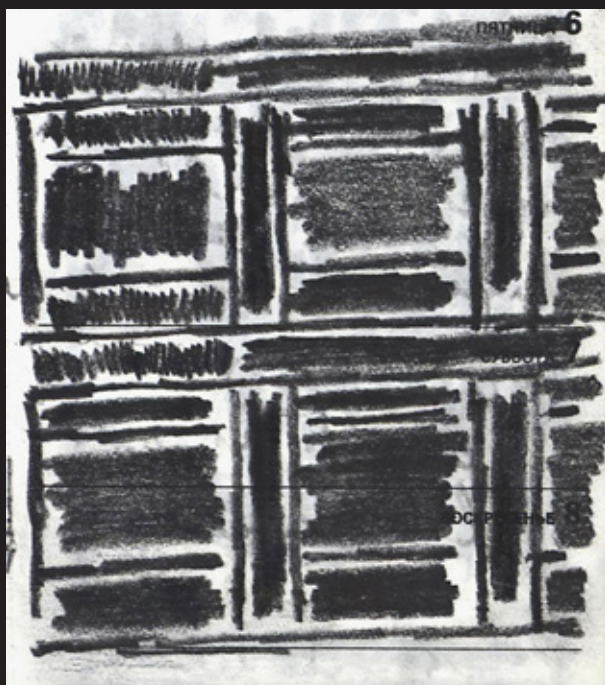
II.14.2.10

Schiță-studiu – Fațadă Floreasca, 2001
creion pe hârtie 19x14,7 cm

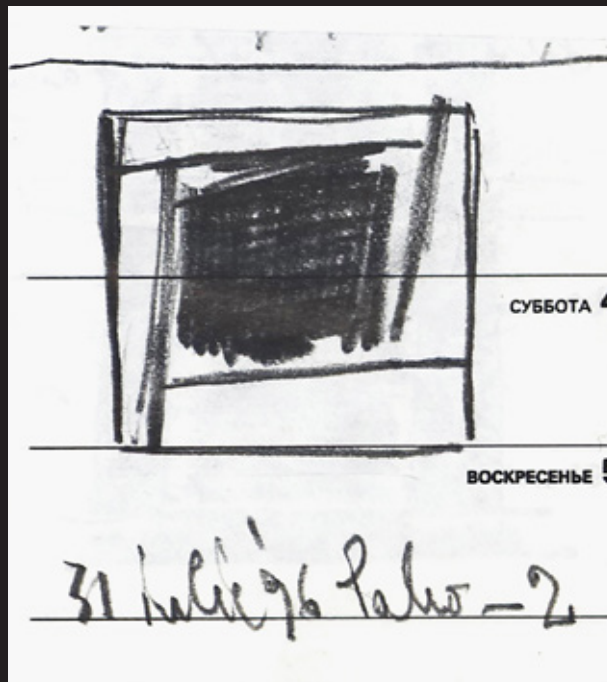
Inscripții: „14 ian. 2001. „B” – Floreasca. Pânză 68x102,5 cm.
512,5 mm \rightarrow $\frac{1}{2}$ lungime, rabatere \rightarrow două pătrate dreptunghi
superior. 102:17=6 cm. orizontal. 51:10=5 cm. vertic.”

II.14.2.11

Schiță-studii – Fațadă Floreasca, 2001
peniță pe hârtie, 19x14,7 cm

II.14.2.13
Fără titlu [schițe-stadii „B-Floreasca”], 1996
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

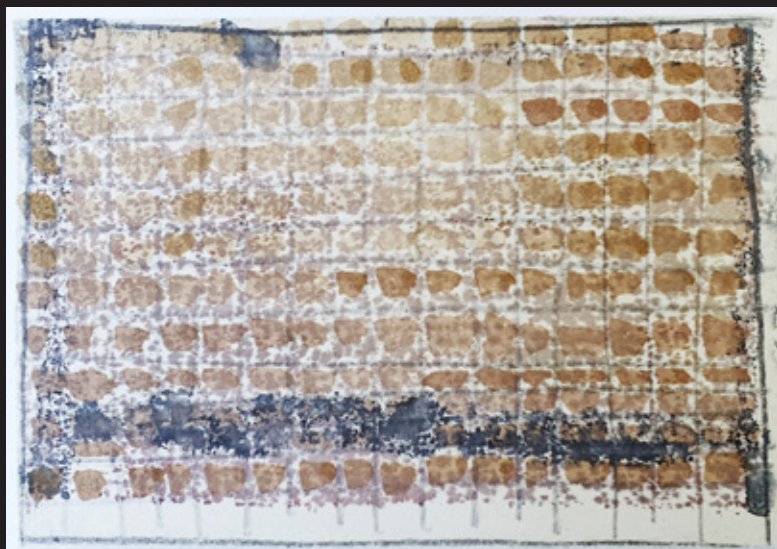
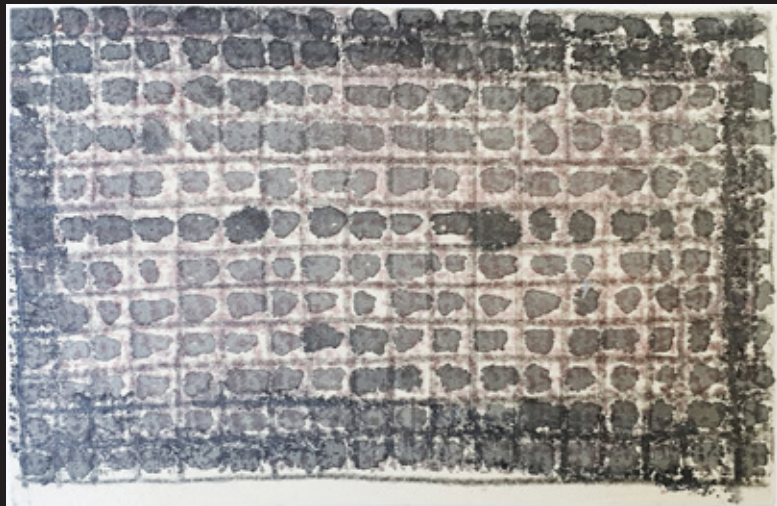

Il.15.1

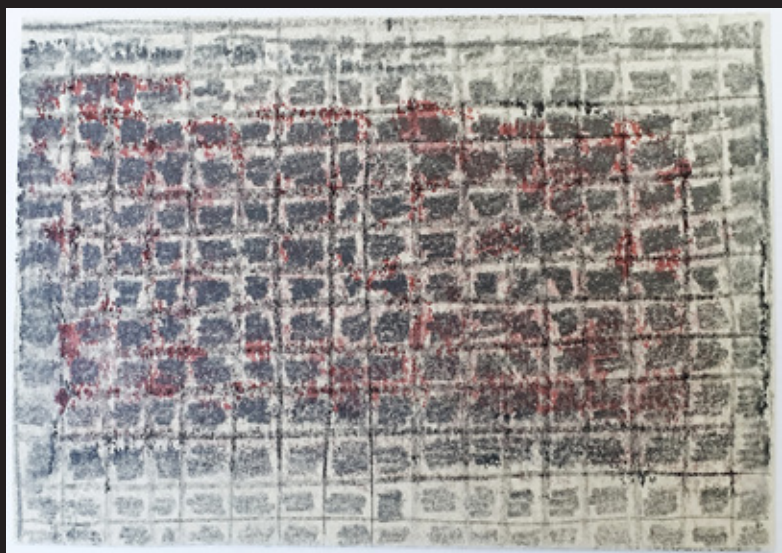
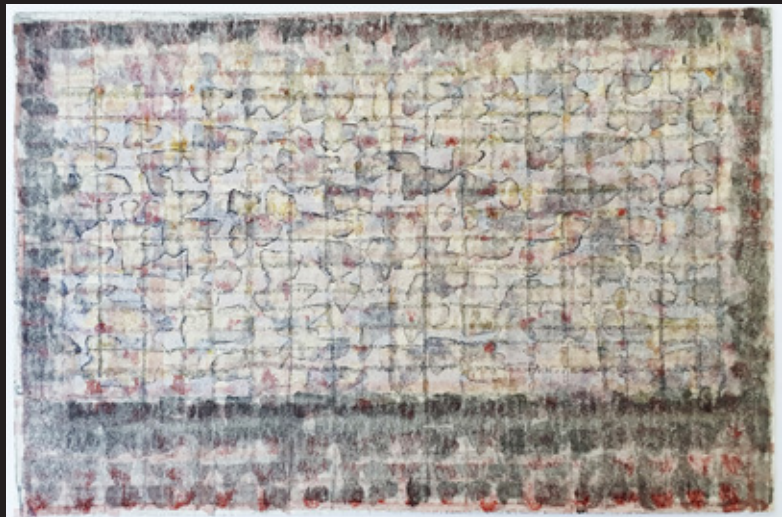
Studii „B-Floreasca”, 2003

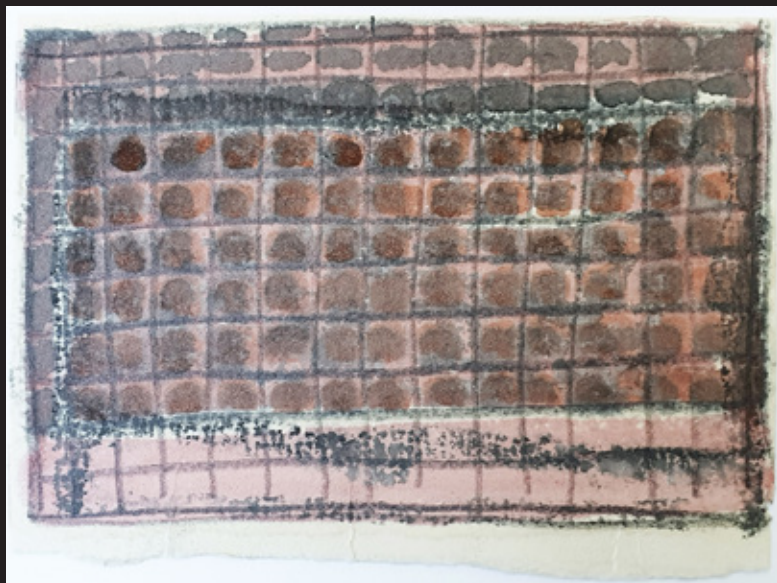
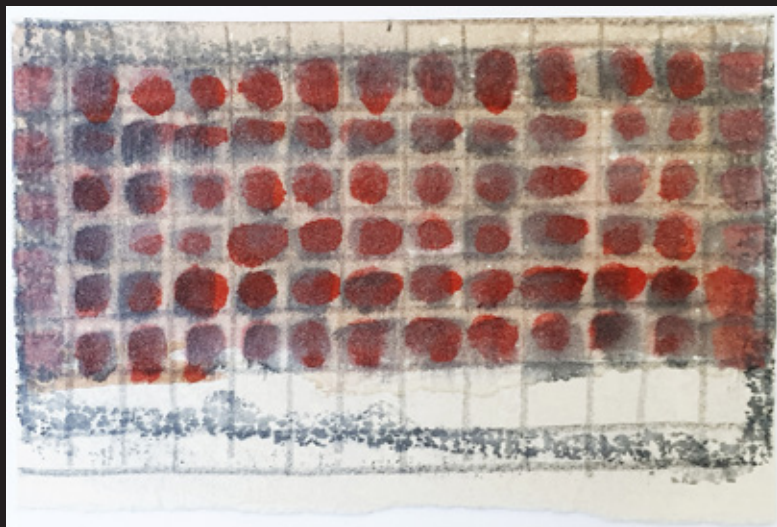
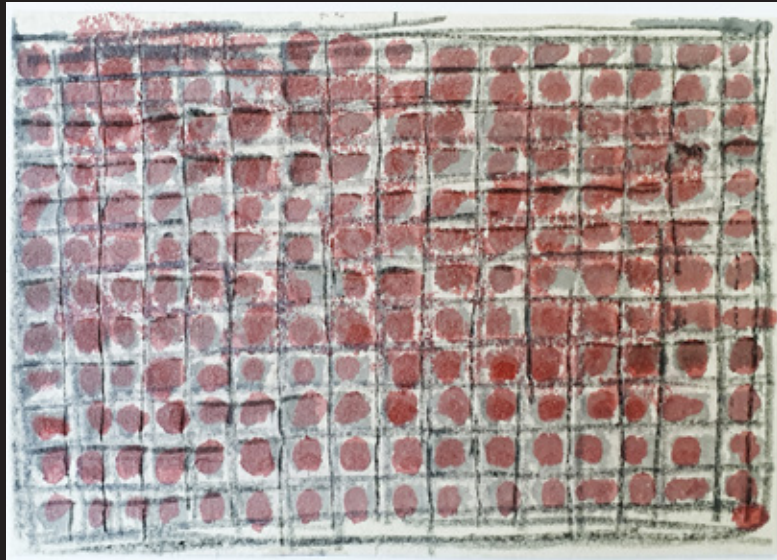
acuarela și creion pe hârtie, 7×10 cm

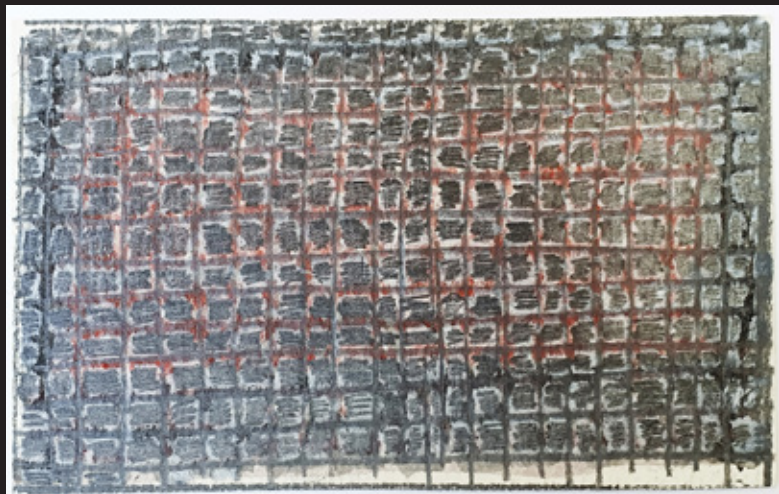
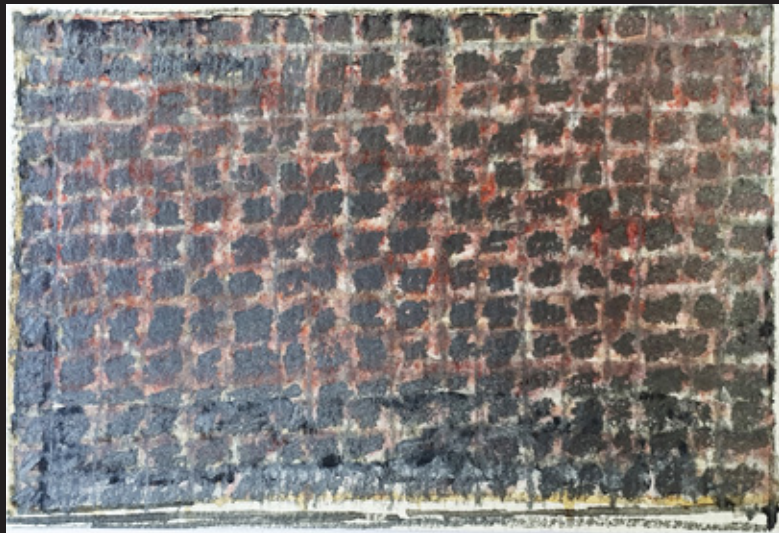
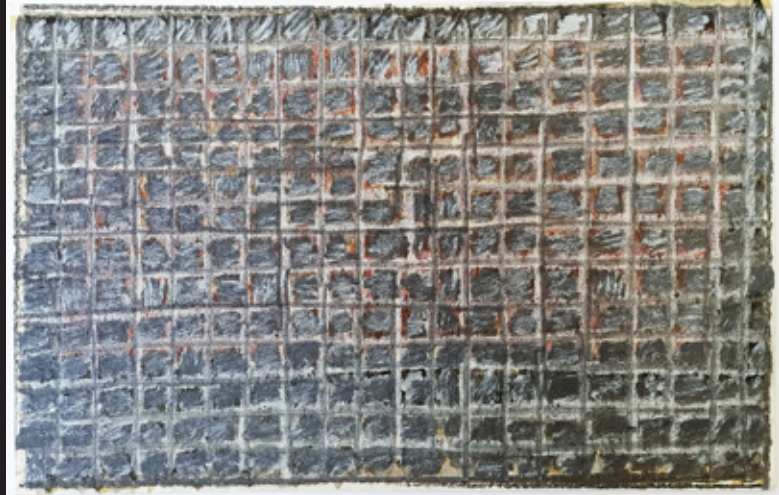

Il.15.2-7
Studii „B-Floreasca”, 2003
acuarelă și creion pe hârtie,
7x10 cm

Il.15.8-13
Studii „B-Floreasca”, 2003
acuarela și creion pe hârtie,
7x10 cm

III

Golf

Gulf

III.1.1
Golf - 2, 2009
acuarelă pe hârtie, 31,6x23,7 cm

III.1.2-8
Golf S. - 1, 3-8, 2009
acuarela pe hartie, 31,6x23,7 cm

III.2.1-8

G. sud - 1-8, 2010

acuarelă și creion pe hârtie, 32x24 cm

2 și 6 - Muzeul de Artă Constanța

III.3.1
G. sud - 2, 2012
acuarelă pe hârtie, 32x24 cm

III.3.2
G. sud - 1, 2012
acuarelă pe hârtie, 31x20,5 cm

III.3.3
G. sud – 6, 2012
acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm

III.3.4
G. sud – 8, 2012
acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm

III.3.5
G. sud – 4, 2012
acuarelă pe hârtie, 25,5×18,5 cm
Colecție particulară

III.3.6

G. sud - 4, 2012
acuarelă pe hârtie, 25,5×18,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

III.3.7

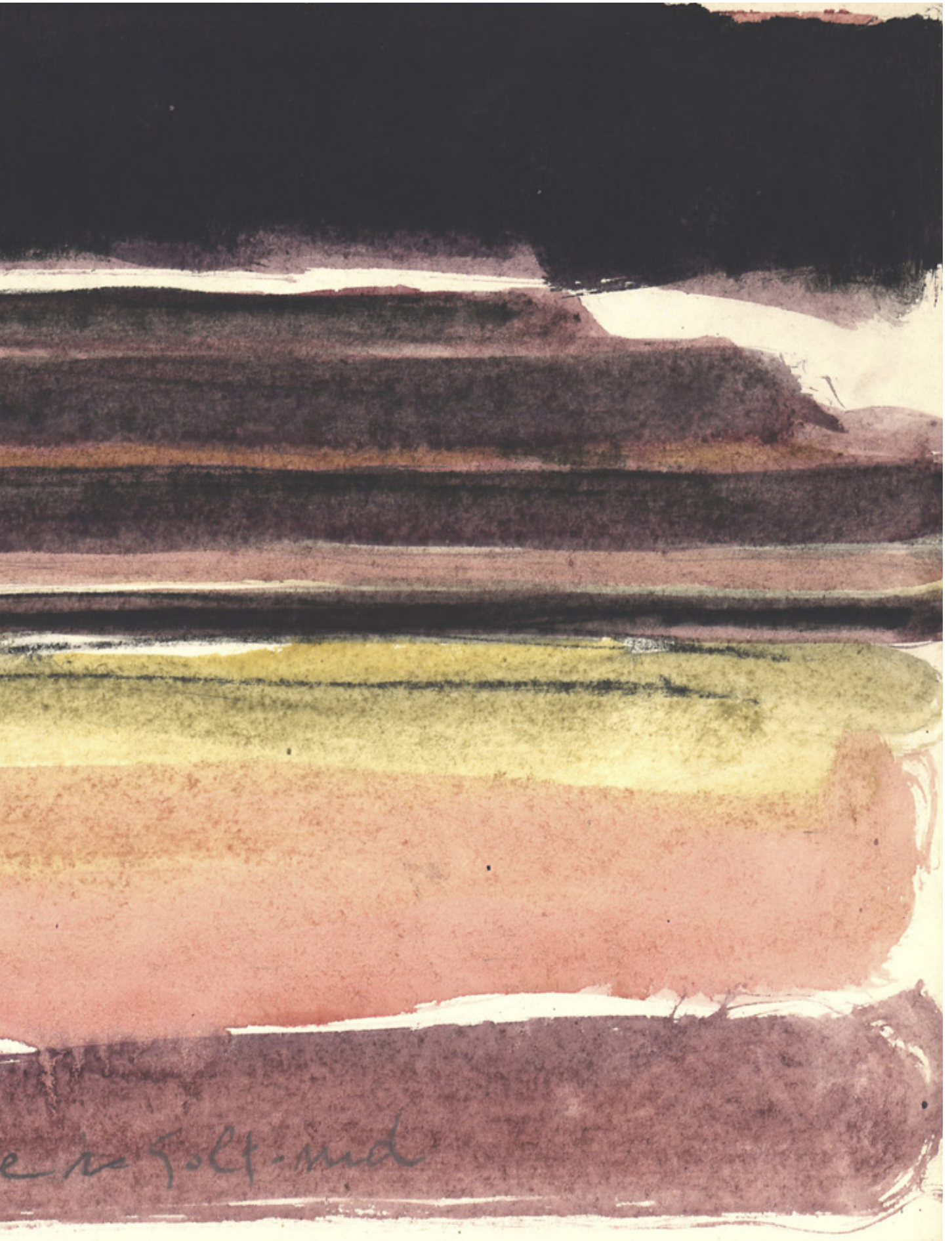
G. sud - 5, 2012
acuarelă pe hârtie, 25,5×18,5 cm

III.3.8

G. sud - 30, 2012

acuarelă pe hârtie, 24x32 cm

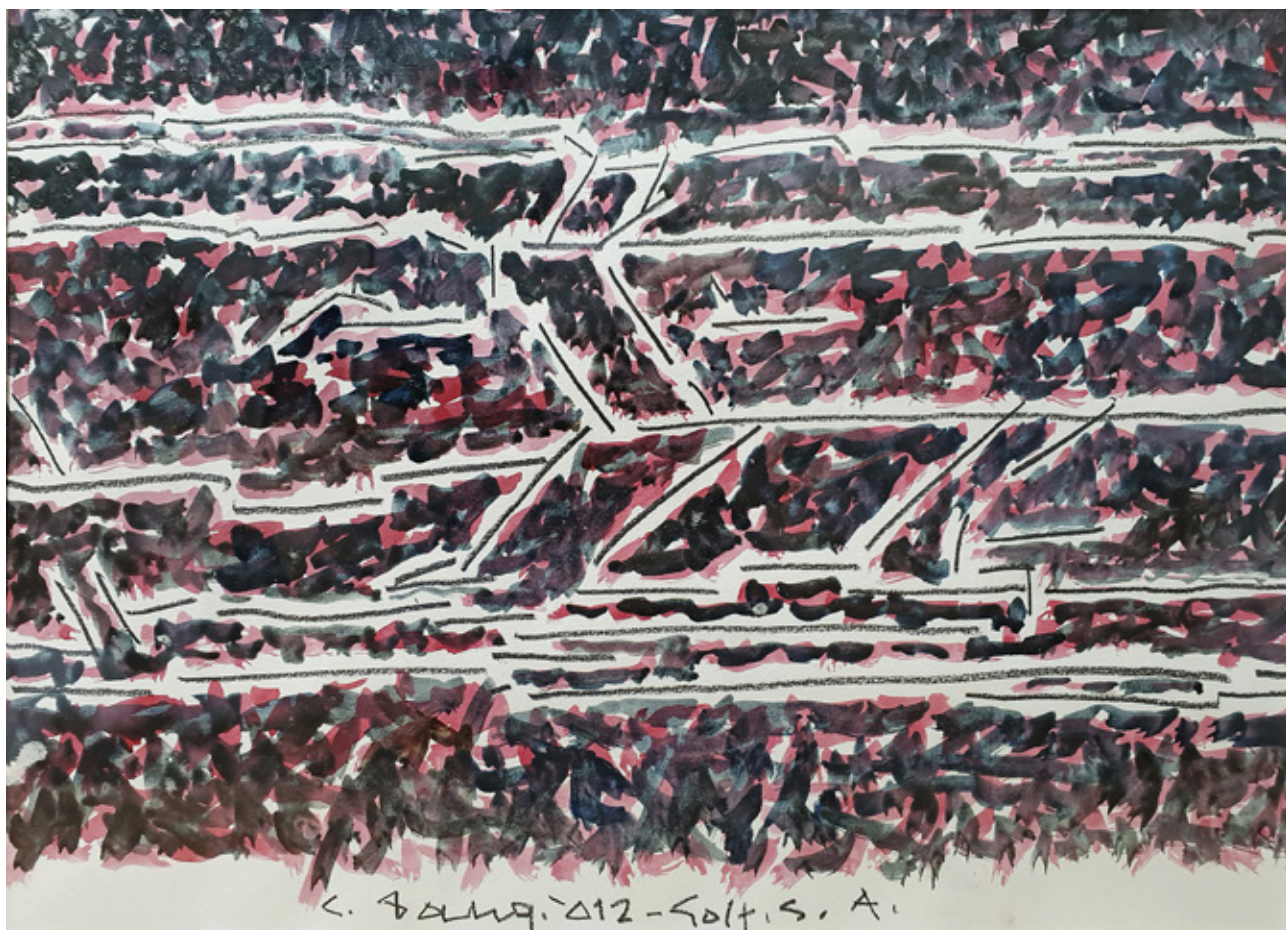

III.3.9
G. sud - 31, 2012
acuarelă pe hârtie, 24×31,5 cm

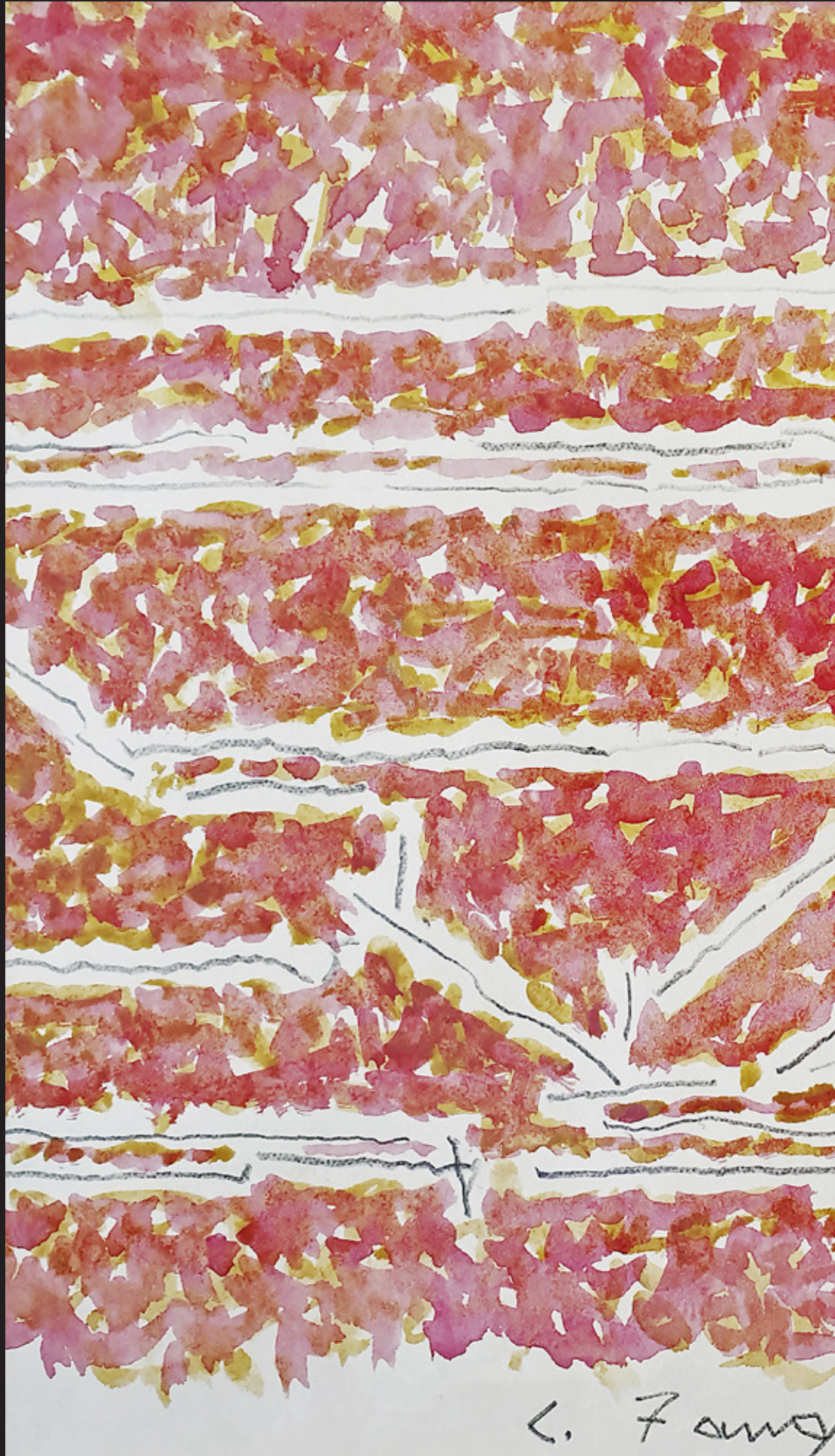
III.3.10
G. sud - 5, 2012
acuarelă pe hârtie, 21×19,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

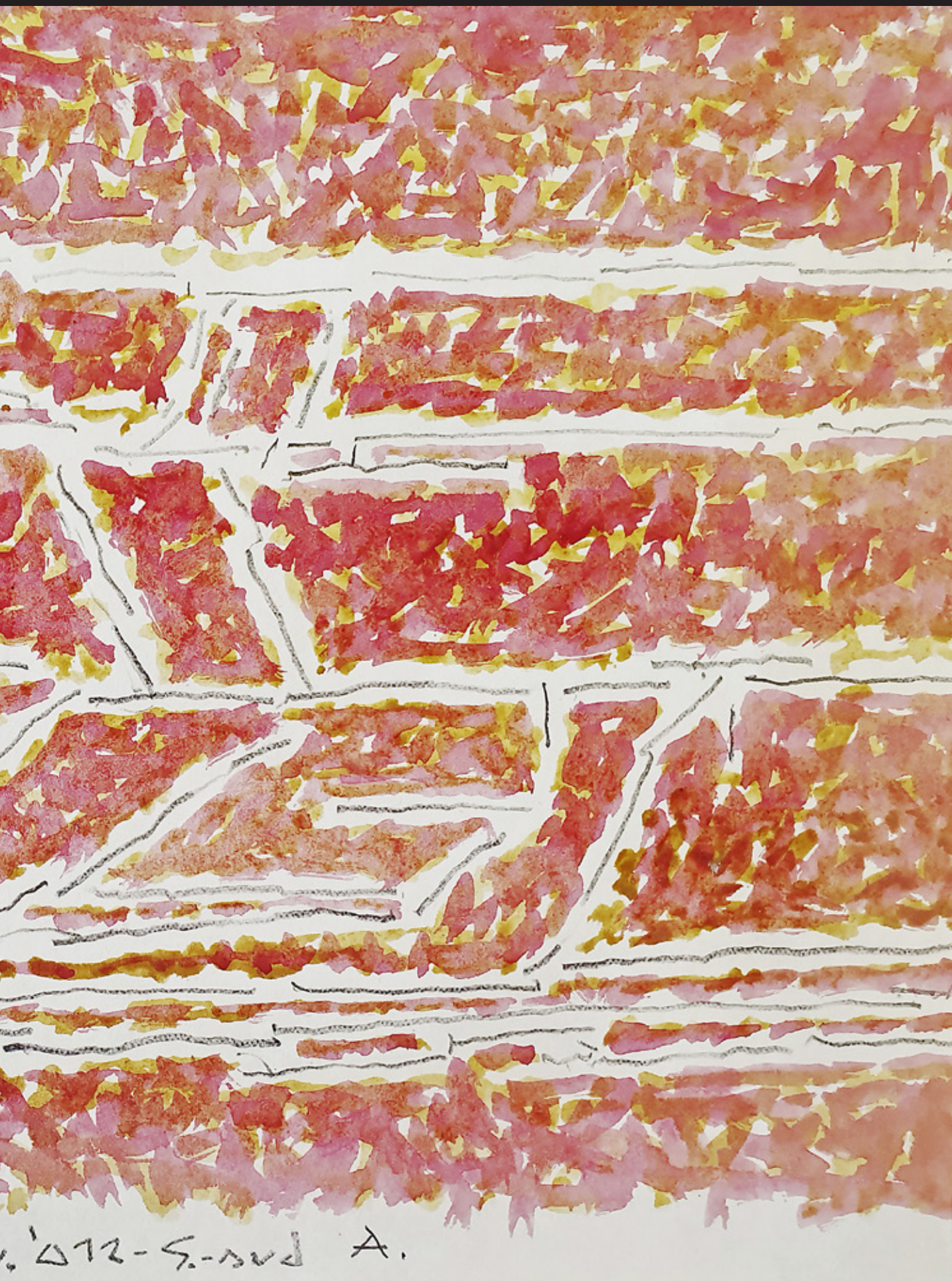
III.3.11

G. sud - 8, 2012

acuarelă și creion pe hârtie, 21x30 cm

III.3.12
G. sud – 7, 2012
acuarelă și creion pe hârtie,
24x32 cm

A. 5-12-07

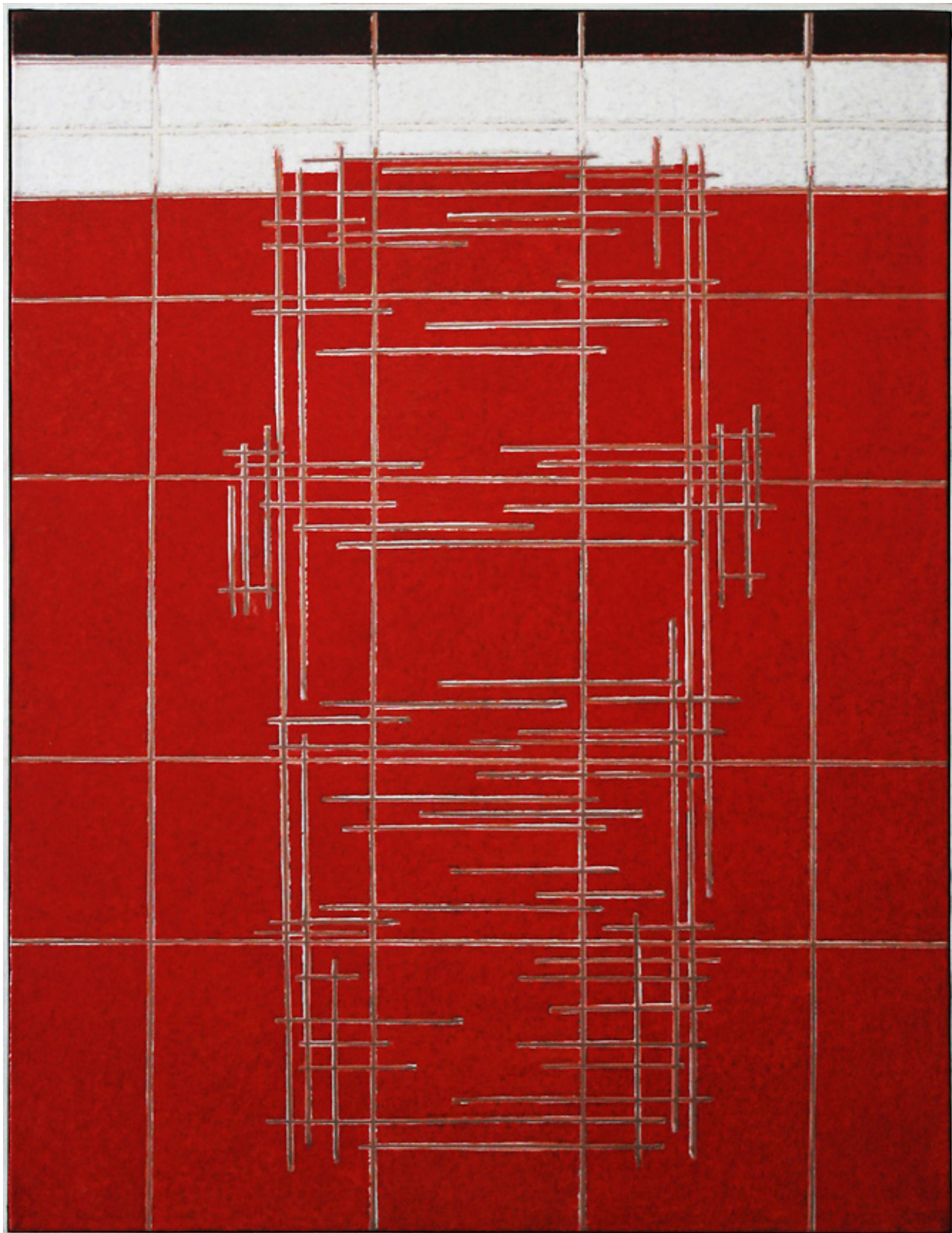
IV

Portrete de obiecte

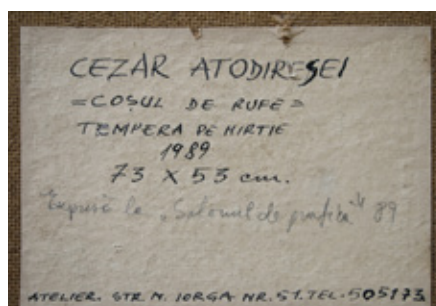
Object Portraits

IV:1
Coșul negru, 2016
ulei, colaj, pal, 61x51 cm

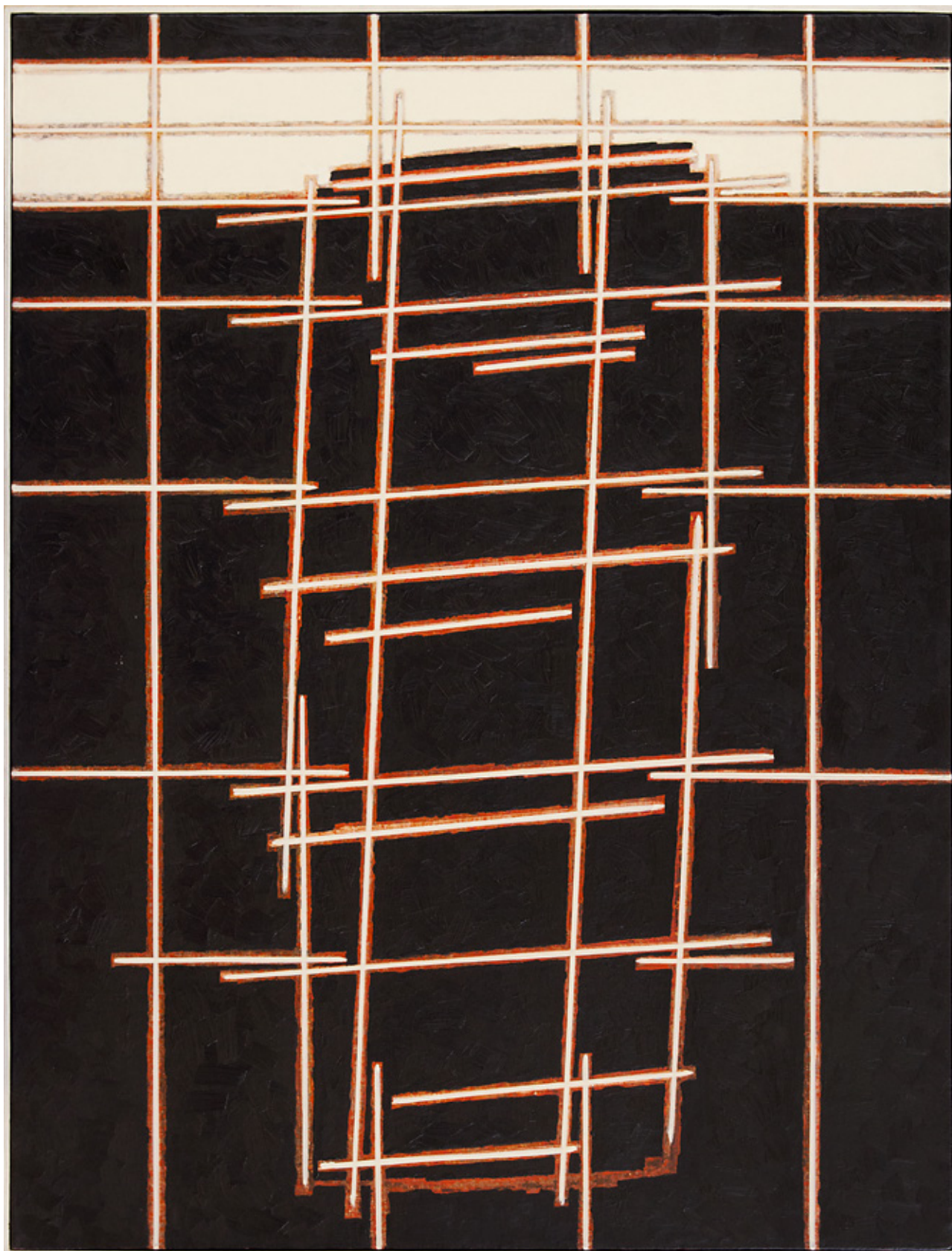
IV.2
Fără titlu - roșu - Coșul de rufe, 2012
ulei pe pânză, 85x65 cm

IV.3
Coșul de rufe, 1989
tempera pe hârtie, 73x53 cm

IV.4
Coșul de rufe, 1988
ulei pe carton, 46x34 cm

IV.5
Fără titlu – negru – Coșul de rufe, 2013
ulei pe pânză, 85×65 cm

IV.5.1
Fără titlu, 1996
creion pe hârtie, 14,5x10 cm

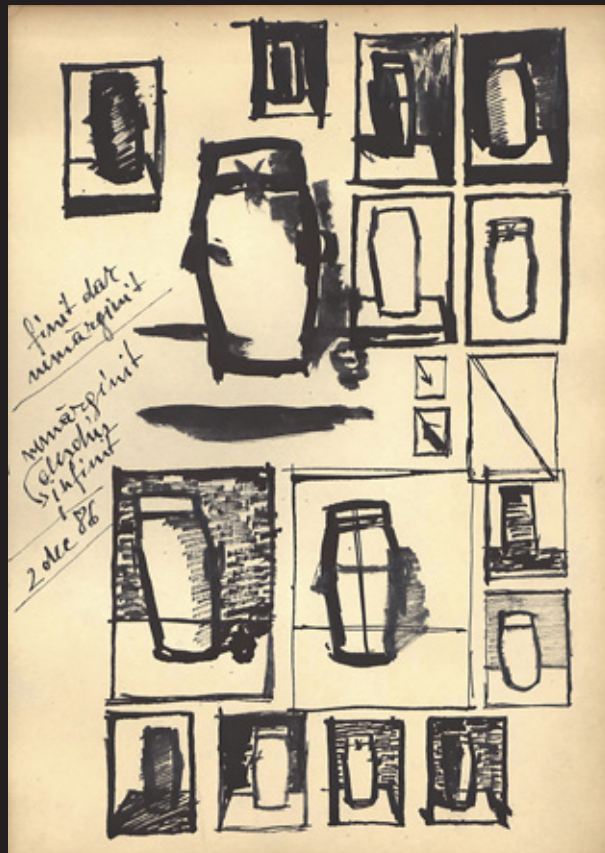
IV.5.2
Fără titlu, 1986
tempera pe hârtie, 30x21 cm

IV.5.3
Fără titlu, 1986
acuarela pe hârtie, 30x21 cm

IV.5.4
Fără titlu, 1986
tuș pe hârtie, 30x21 cm

IV.5.5

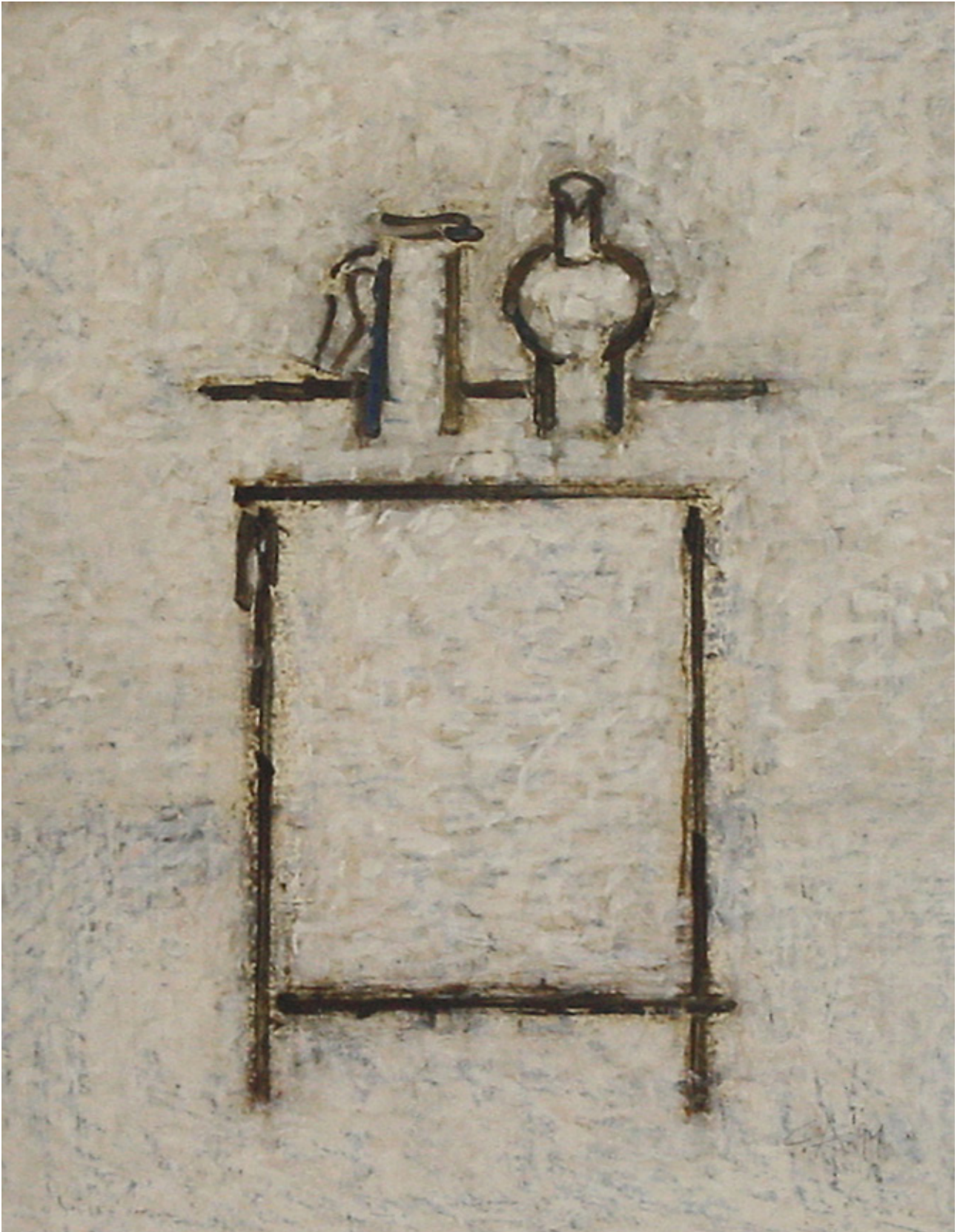
Fără titlu ,1986

tuș pe hârtie, 30x21 cm

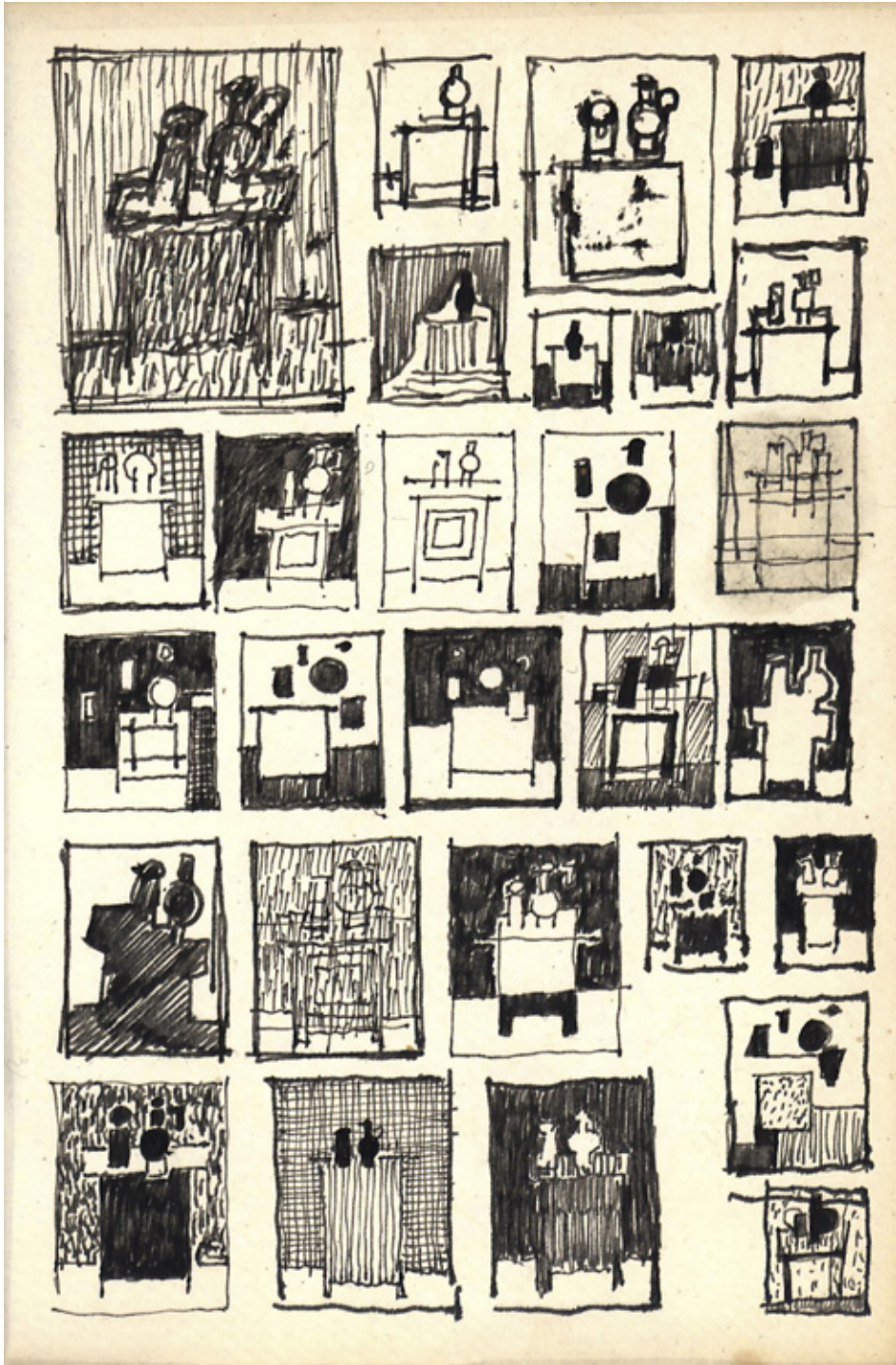
Inscripții: „finit dar nemărginit. nemărginit. deschis. înfinit.
2 dec. '86”

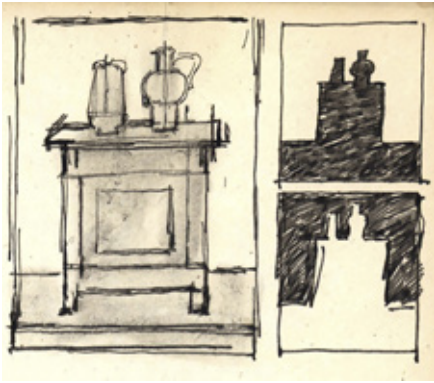
IV.5.6
Fără titlu, nedatat [1986–1989?]
tempera pe hârtie, 21×14,4 cm

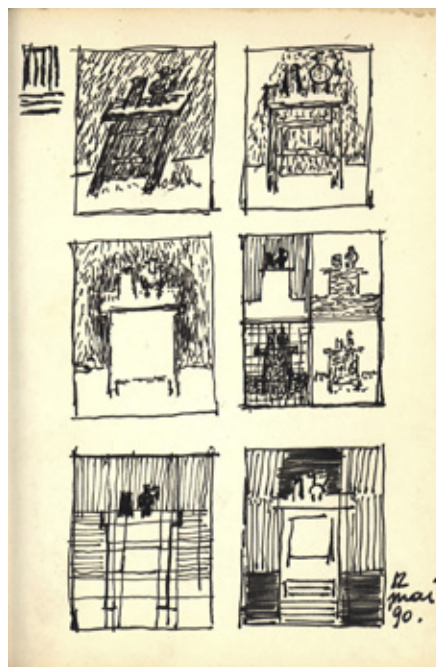
IV.6
Forme în alb, 1991
ulei pe carton, 32,5×26,5 cm
Muzeul Universității Naționale de Arte din București

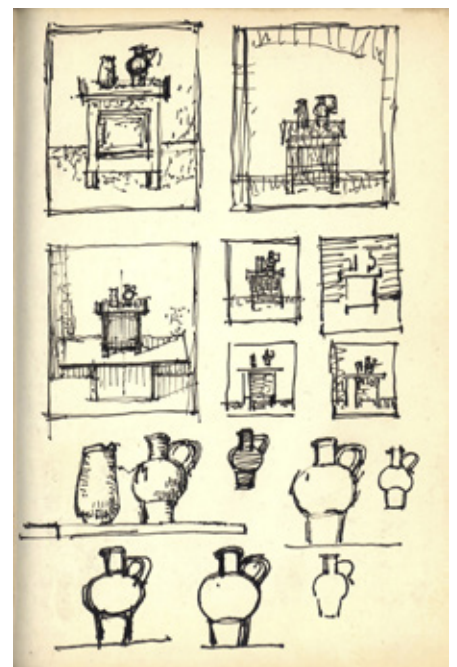
IV.6.1
Fără titlu, nedatat [1991–1993]
peniță pe hârtie, 20,9×13,7 cm

IV.6.2
Fără titlu, 1991
peniță, laviu pe hârtie, 10x13,7 cm

IV.6.3
Fără titlu, 1990
peniță pe hârtie, 20,9x13,7 cm

IV.6.4
Fără titlu, 1990
peniță pe hârtie, 21x13,7 cm

IV.7

Două vase, 1990

tempera pe hârtie, 57,5×48 cm

IV.8

Natură moartă, 1985

tempera pe hârtie, 60x50 cm

IV.8.1-2

Fără titlu, 1985

tempera pe hârtie, 13×10,5 cm, 17×13,5 cm

IV.8.3

Fără titlu, 1985

tempera pe hârtie, 27×23 cm

IV.9

Natură statică cu ulcior și mandolină, 1986

ulei pe pânză, 50x55 cm

Muzeul de Artă Constanța

V

Turnul

The Tower

V.1
Studiu pentru Turn Pajura, 1986
ulei pe hârtie preparată, 100x90 cm

V.1.1

Turn – Pajura, 1986, schițe – studii
tuș pe hârtie, 30x21 cm

V.2
Turn Pajura, 1986
ulei pe pânză, 100x90 cm

V.2.1

Turn – Pajura, 1986, schițe paginare
tuș pe hârtie, 12×10 cm

V.2.2

Turn – Pajura, 1986, schițe paginare
acuarelă pe hârtie, 9x8 cm

CA'89

V.3.1
Stadii – Turn negru, 1986
tempera grasă pe hârtie, 28x15 cm

V.3
Turn negru, 1988
ulei pe pânză, 45x26 cm
Colecție particulară

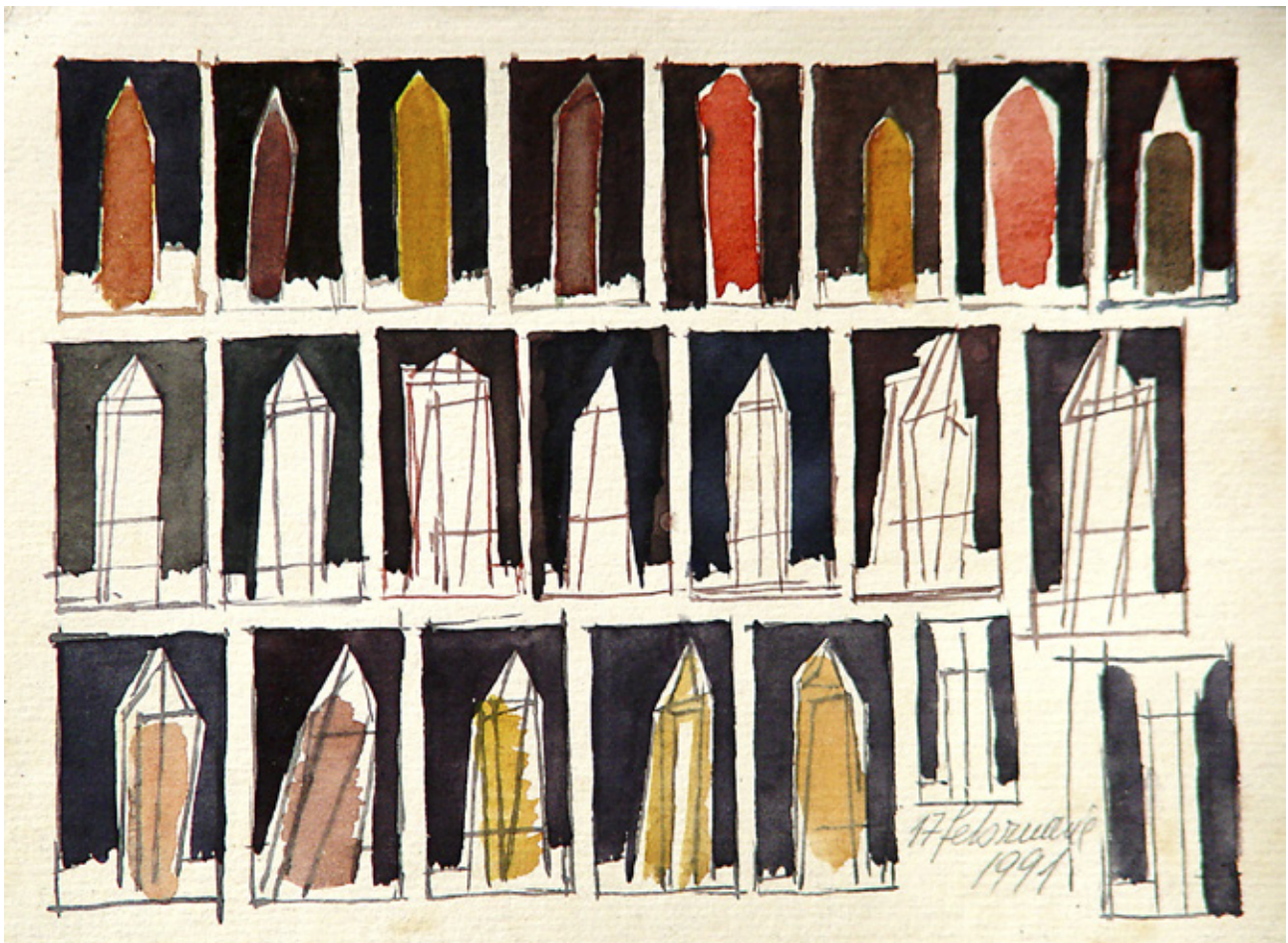

V3.2

Stadii – Turn negru, 1991

acuarelă și tuș pe hârtie, 30x21 cm

V.3.3
Schite – Turn, 1991
acuarelă și tuș pe hârtie, 14x19 cm

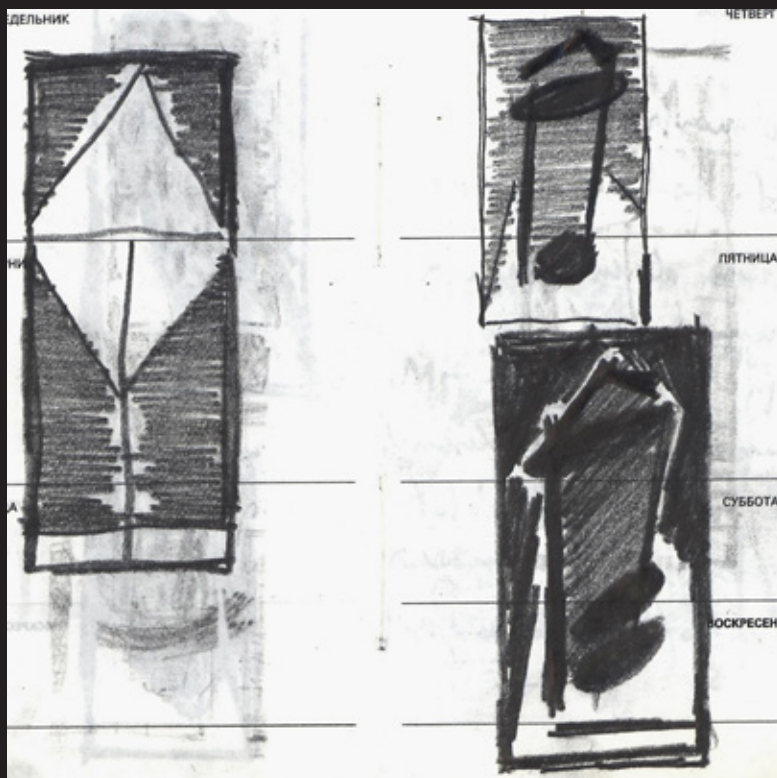
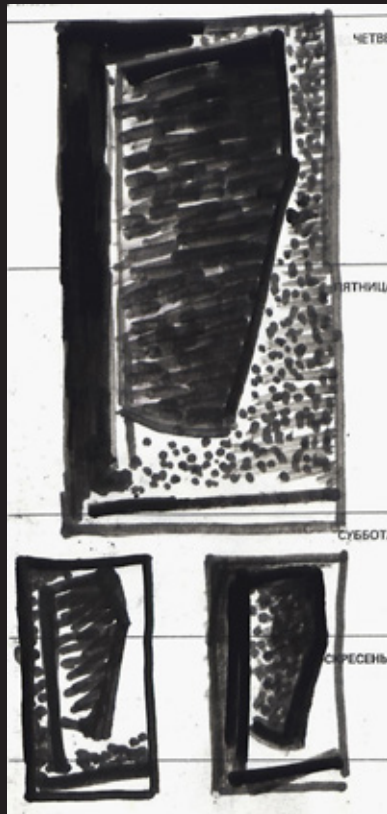
V.3.4

Stadii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993
acuarelă și tuș pe hârtie, 30x21 cm

V.4

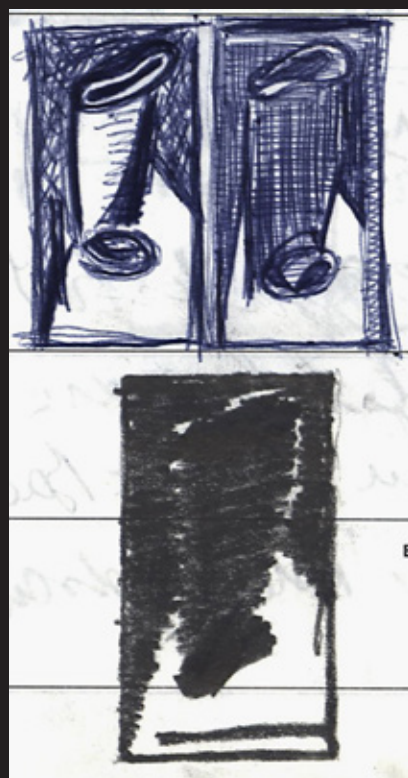
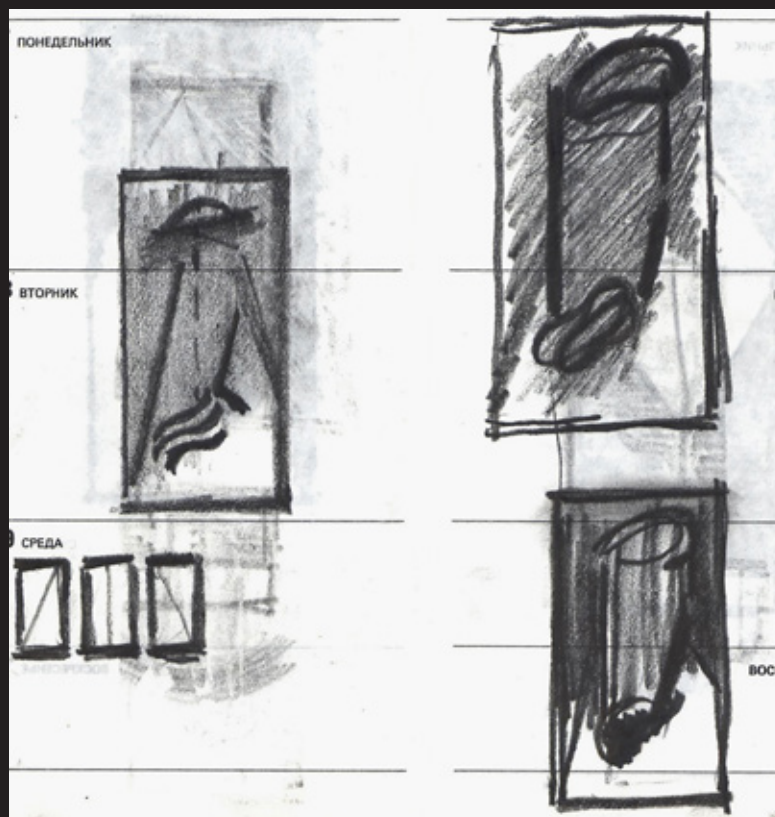
Formă în roșu, 1986–2002
ulei pe pânză, 100×54 cm

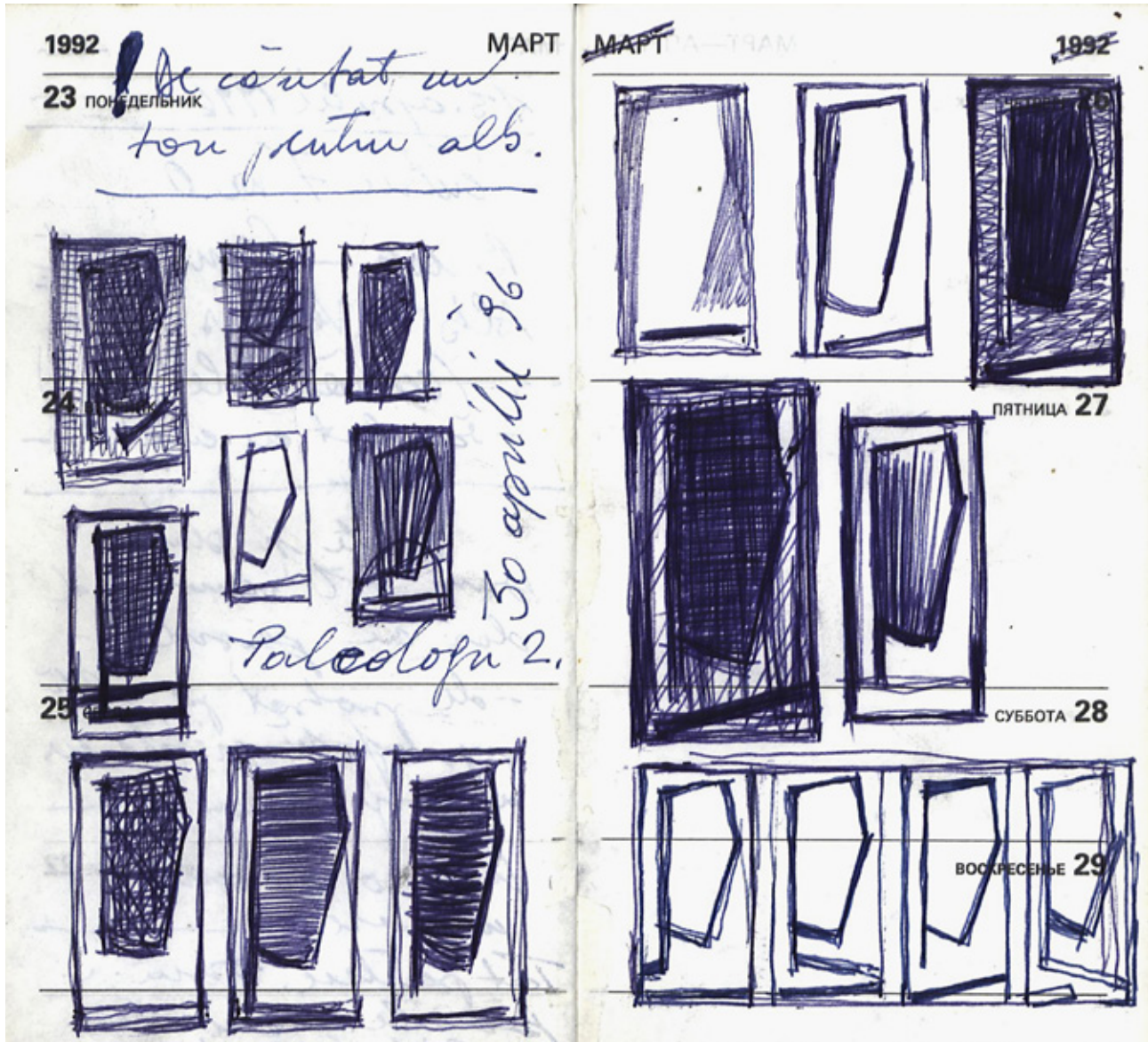
V.4.1
Fără titlu, 1996
marker negru pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

V.4.2
Fără titlu, 1996
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

V.4.3
Fără titlu, 1996
creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

V.4.4
Fără titlu, 1996
pix, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm

V.4.5

Fără titlu, 1996

pix pe hârtie (file agendă), 15×8 cm

Inscripții: „! De căutat un ton pentru alb. Paleologu 2.

30 aprilie '96.”

V.4.6

Fără titlu, 1996

creion, cerneală pe hârtie (filă agendă), 15x8 cm

Inscripții:

„13 aprilie 1996 – Pentru F. nr. o. Brun – Vernis mat. Alb – Vernis solid (ceară+relief+ ...) – raclat cu cuțitul –. Poate și pentru brun tot verni solid dar cu pensula – de probat pe altă suprafață pictată cu același brun – după o f. bună uscare. Tot pentru brun... poate un verni solid – glasi grav.”

V.5
Stadiu turn de colț – Lăzarea, 1990
ulei pe pânză, 73×61 cm

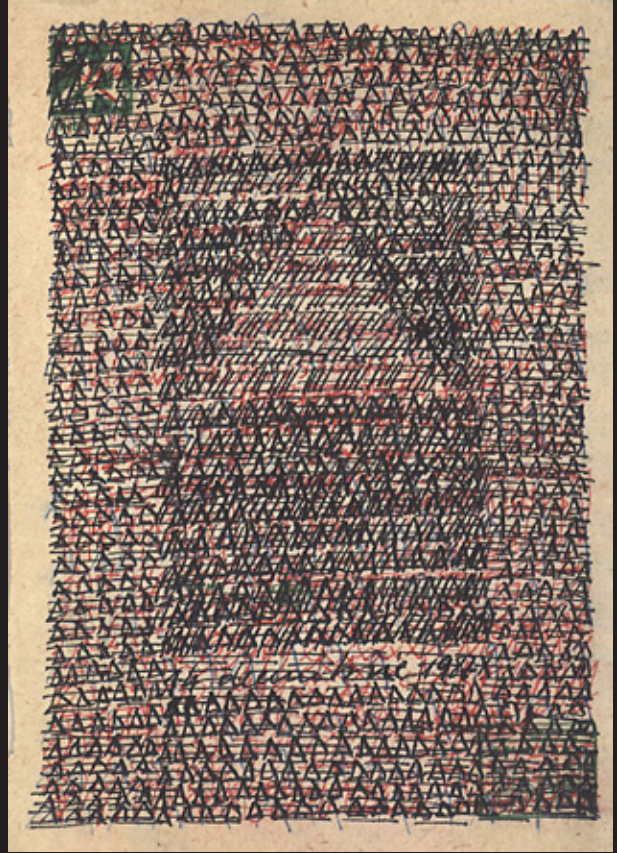

V.5.1
Formă pe fond negru, 1989
tempera pe hârtie, 29,5×21,5 cm

V.6

Turn de colț – Lăzarea, 1990
ulei pe pânză, 73×61 cm
Muzeul de Artă Constanța

V.6.1

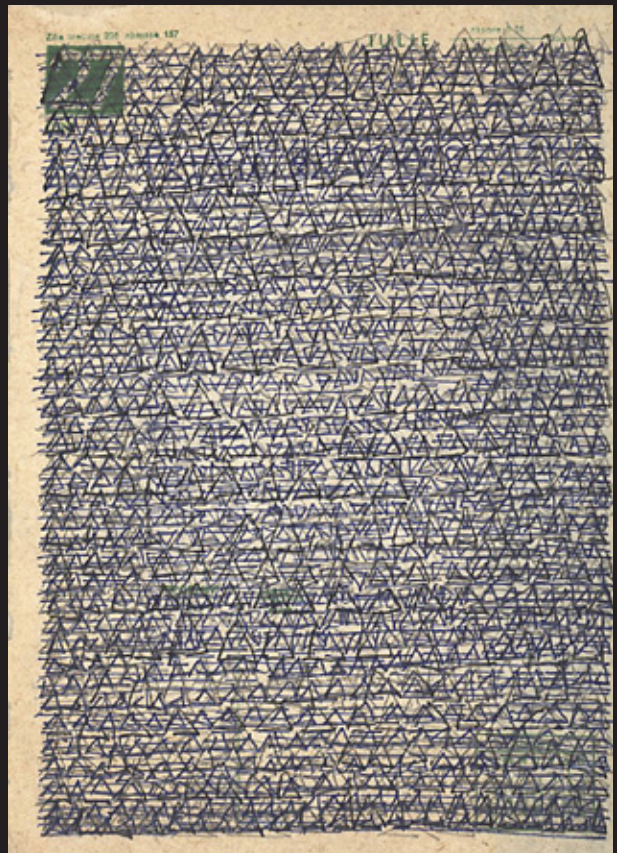
Turn grafic, 1987
pix pe hârtie, 20x14 cm

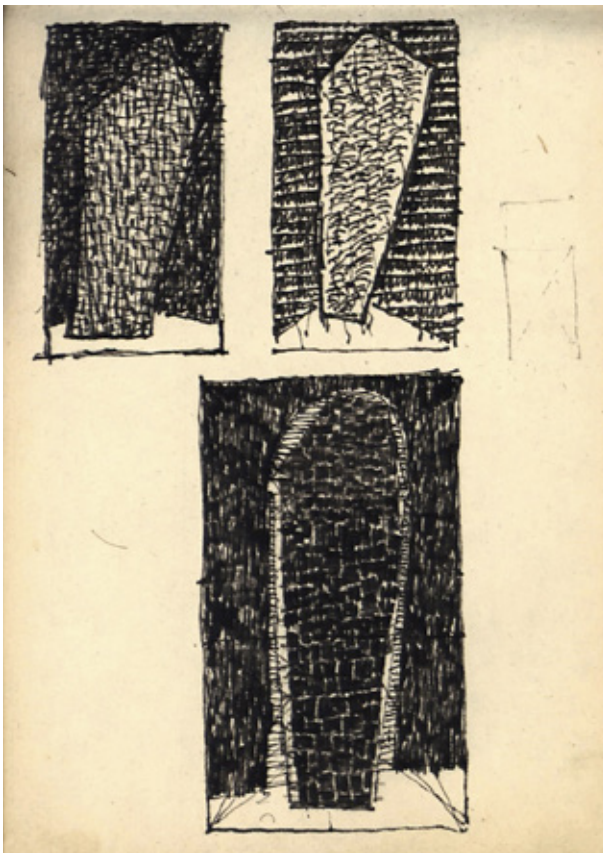
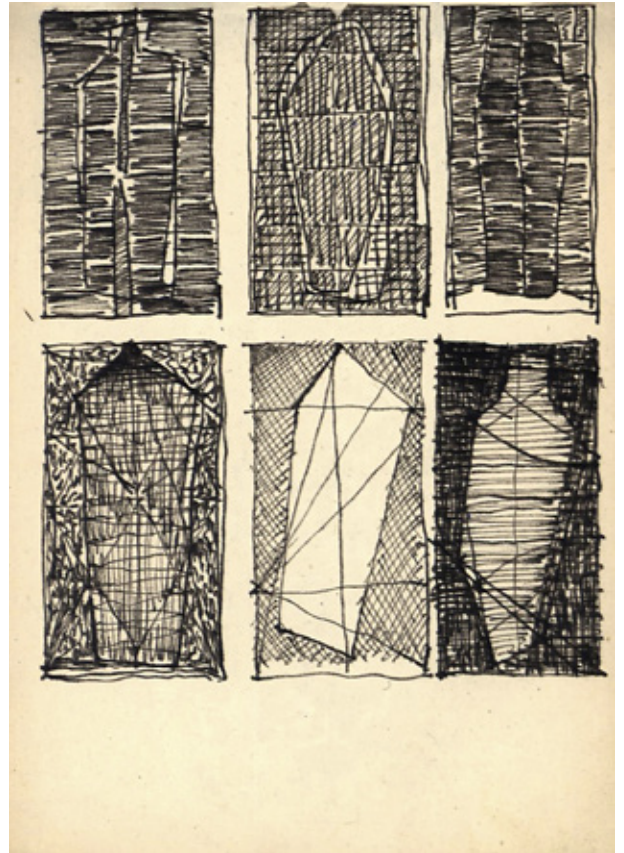
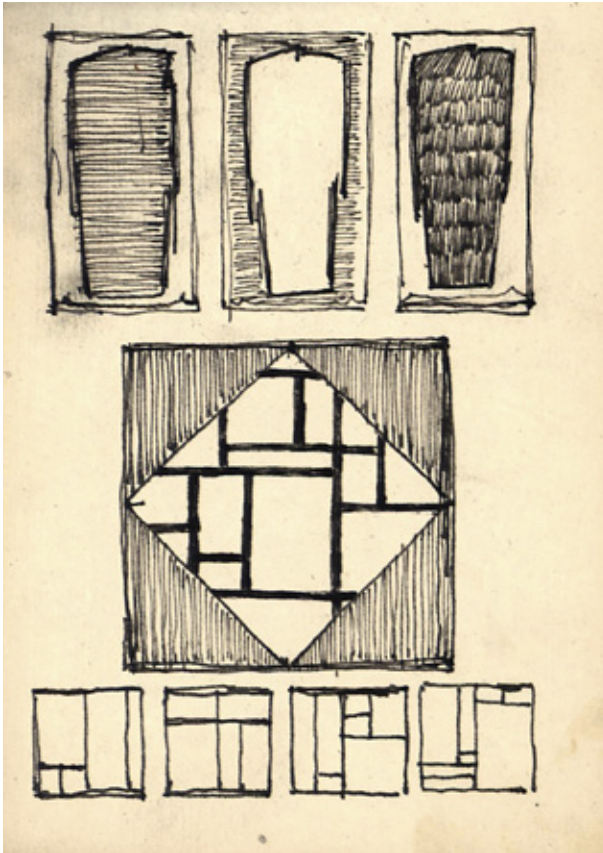
V.6.2

Turn grafic, 1987
pix pe hârtie, 20x14 cm

V.6.3

Turn grafic, 1987
pix pe hârtie, 20x14 cm

V.7.1

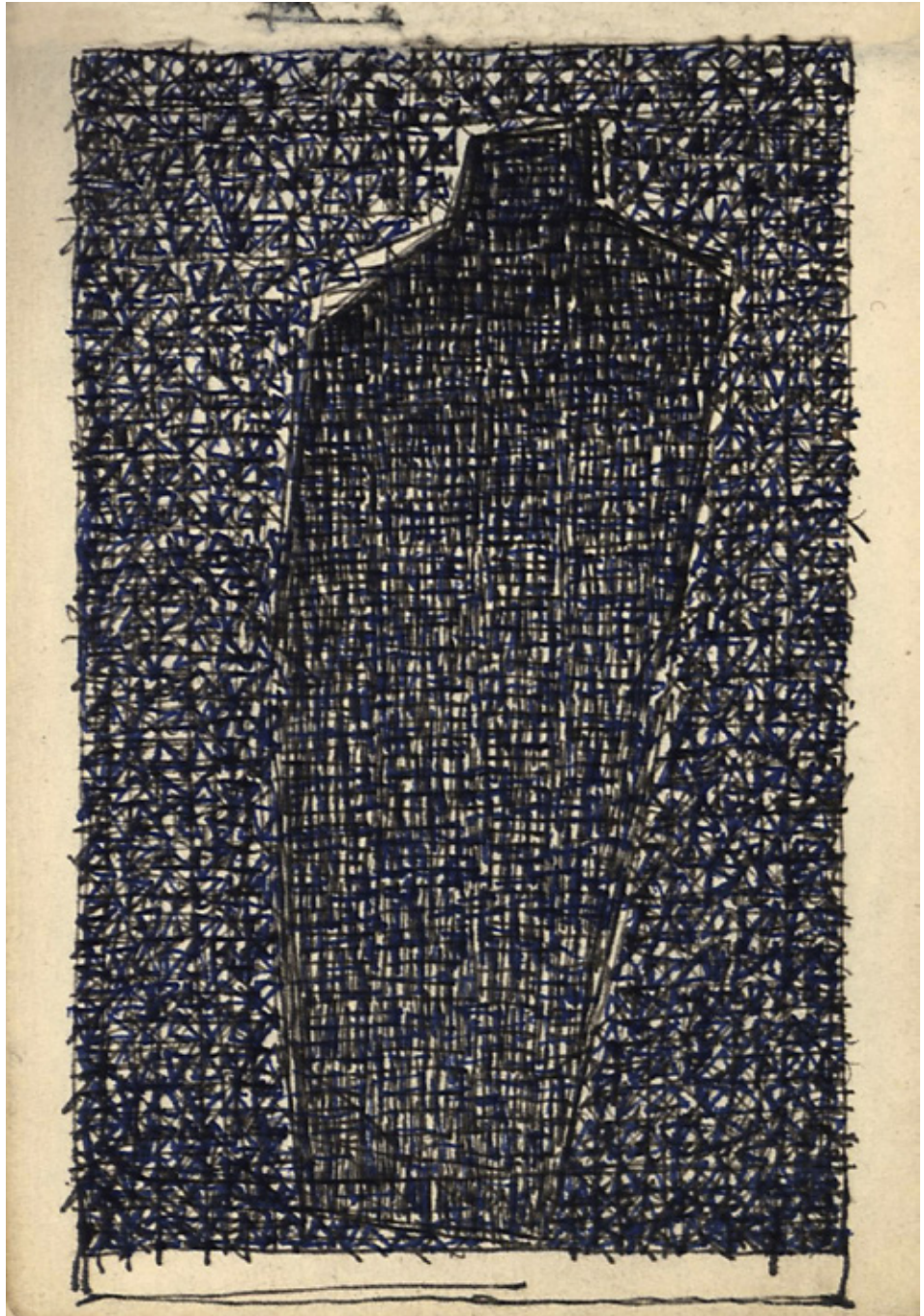
Turnul-țintă, 1994
pix pe hârtie, 14,5×10 cm

V.7.2

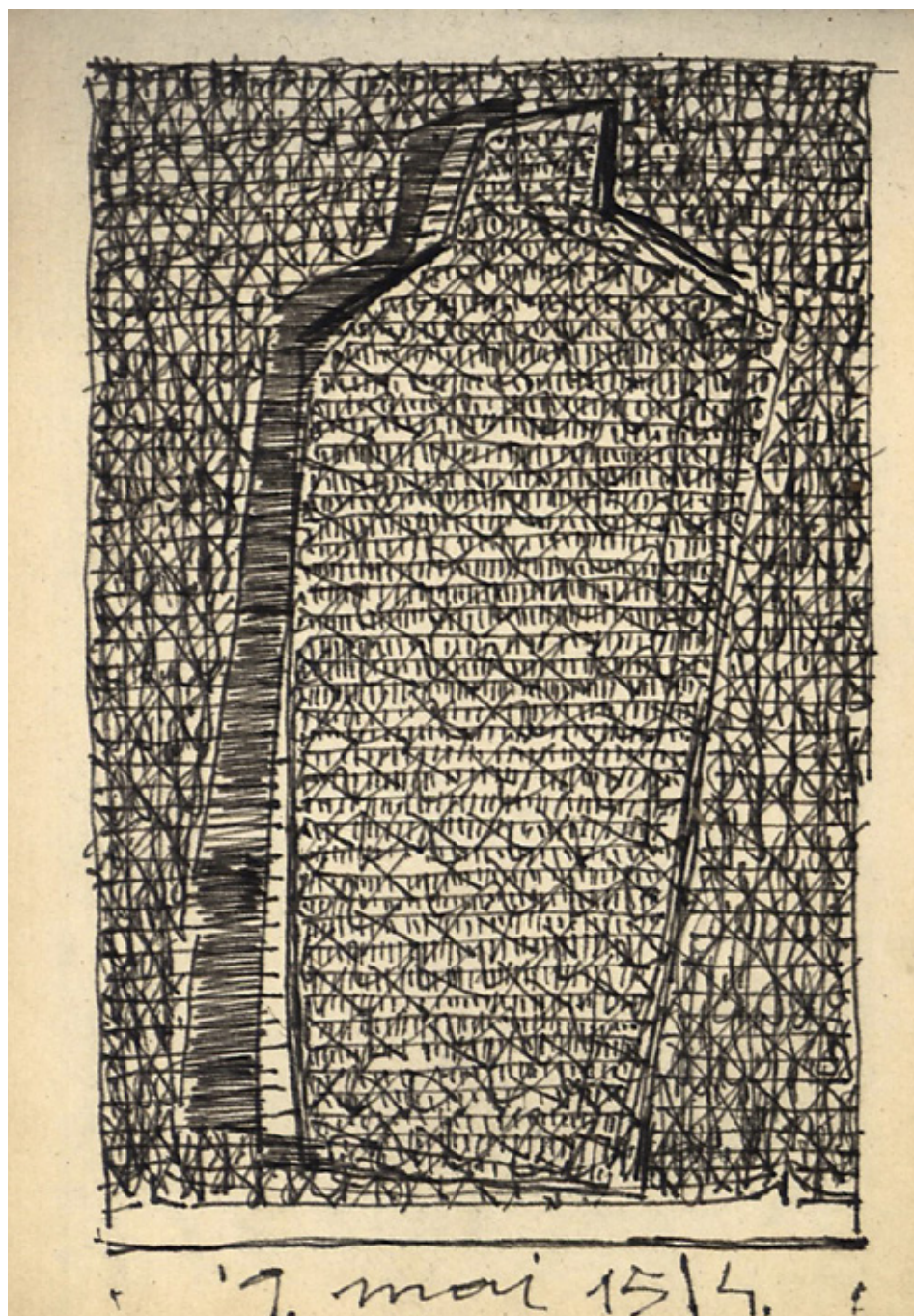
Turnul-țintă, 1994
pix pe hârtie, 14,5×10 cm

V.7.3

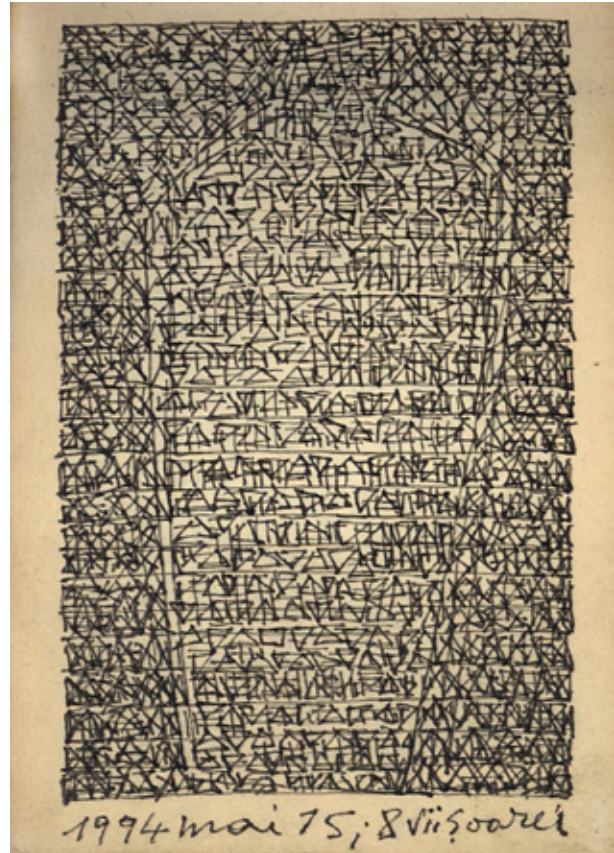
Turnul-țintă, 1994
pix pe hârtie, 14,5×10 cm

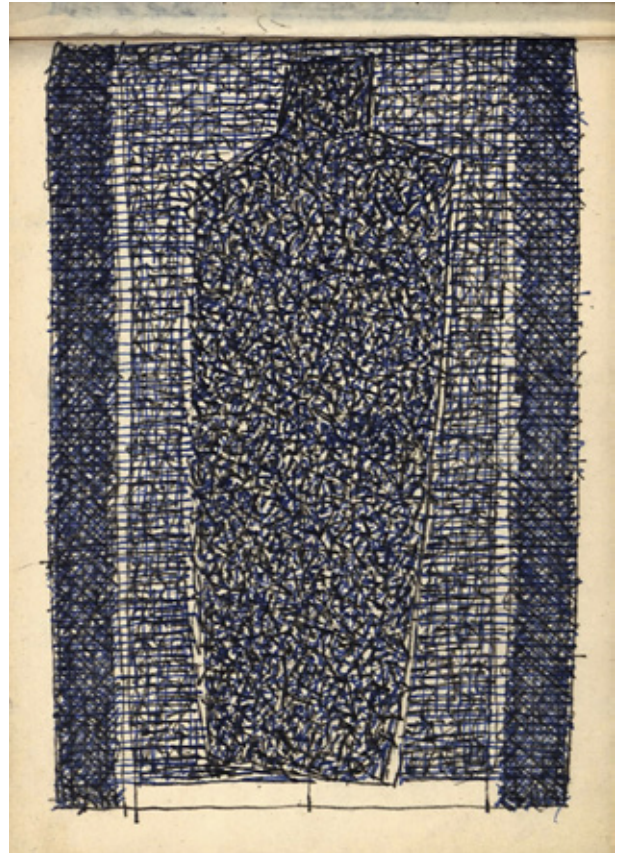
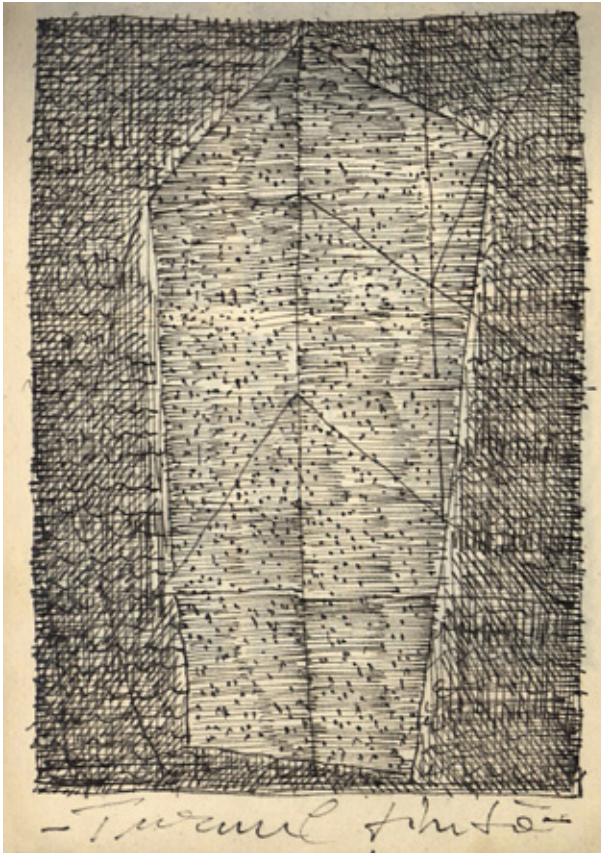
V:7.4
Turnul-țintă, 1994
pix pe hârtie, 14,5×10 cm

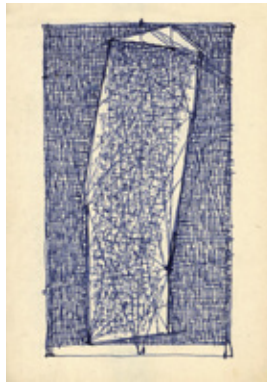
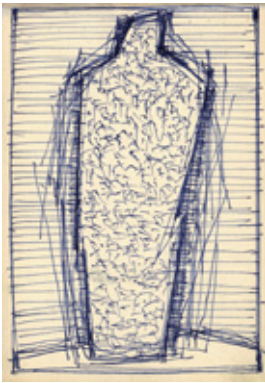

V:7.5
Turnul-țintă, 1994
pix pe hârtie, 14,5×10 cm

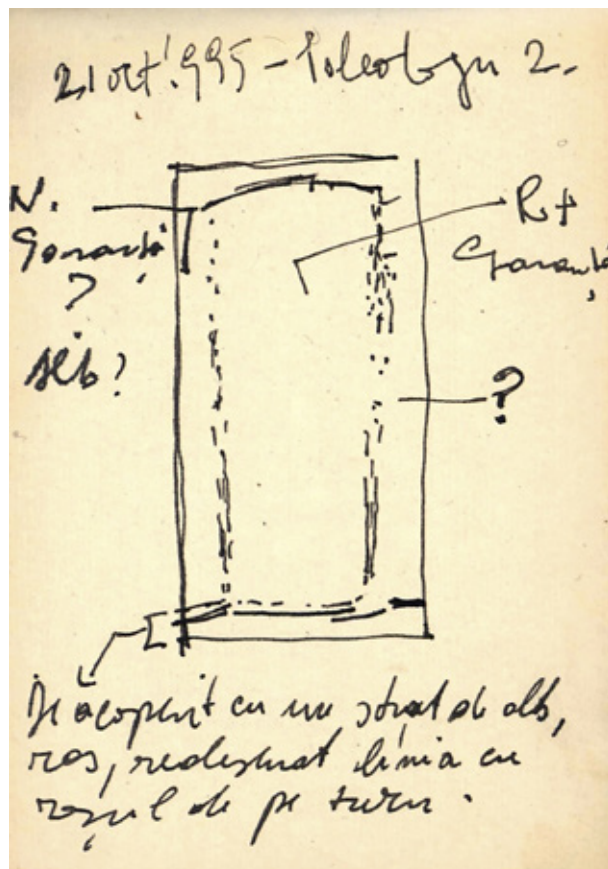

V.7.6-8
Turnul-țintă, 1994
pix pe hârtie, 14,5×10 cm

V.7.9
Turnul-șintă, șase schițe, 1994
pix pe hârtie, 14,5x10 cm

V.8.1

Filă carnet schițe, 1995

peniță pe hârtie, 14,5x10 cm

Inscripții: „21 oct. '95 – Paleologu 2.

N. Garanță? Alb? R+Garanță? De acoperit cu un strat de alb, ras, redesenat linia cu roșul de pe turn”.

V.8.2

Turn de colț – Lăzarea, 1987

peniță și acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm, 25×18 cm, 25×17,5 cm

V.8.3

Turn de colț. Castelul Lăzarea, 1987
peniță și acuarelă pe hârtie, 24,6×17 cm

V.8.4.1-3

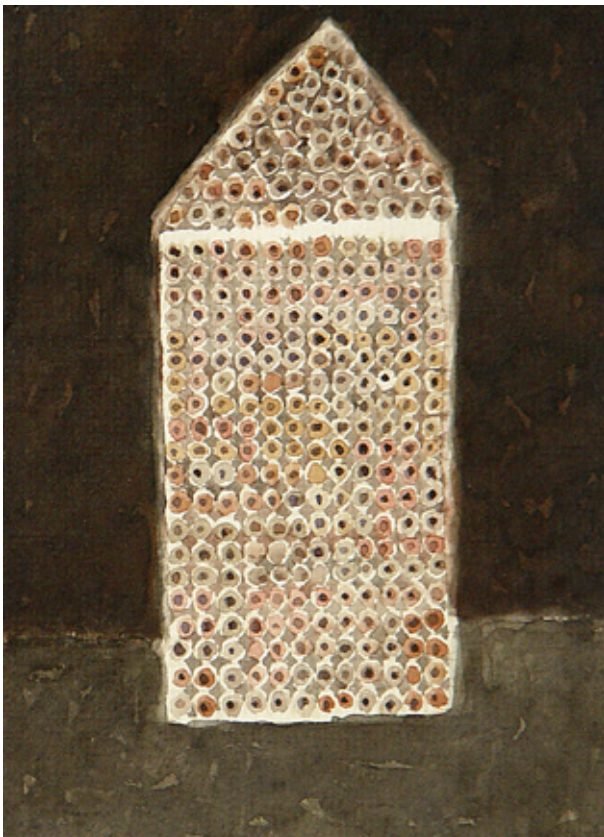
Stadii-proiect – Turn Lăzarea, 1988

tuș și acuarelă pe hârtie, din 21×29,5 cm

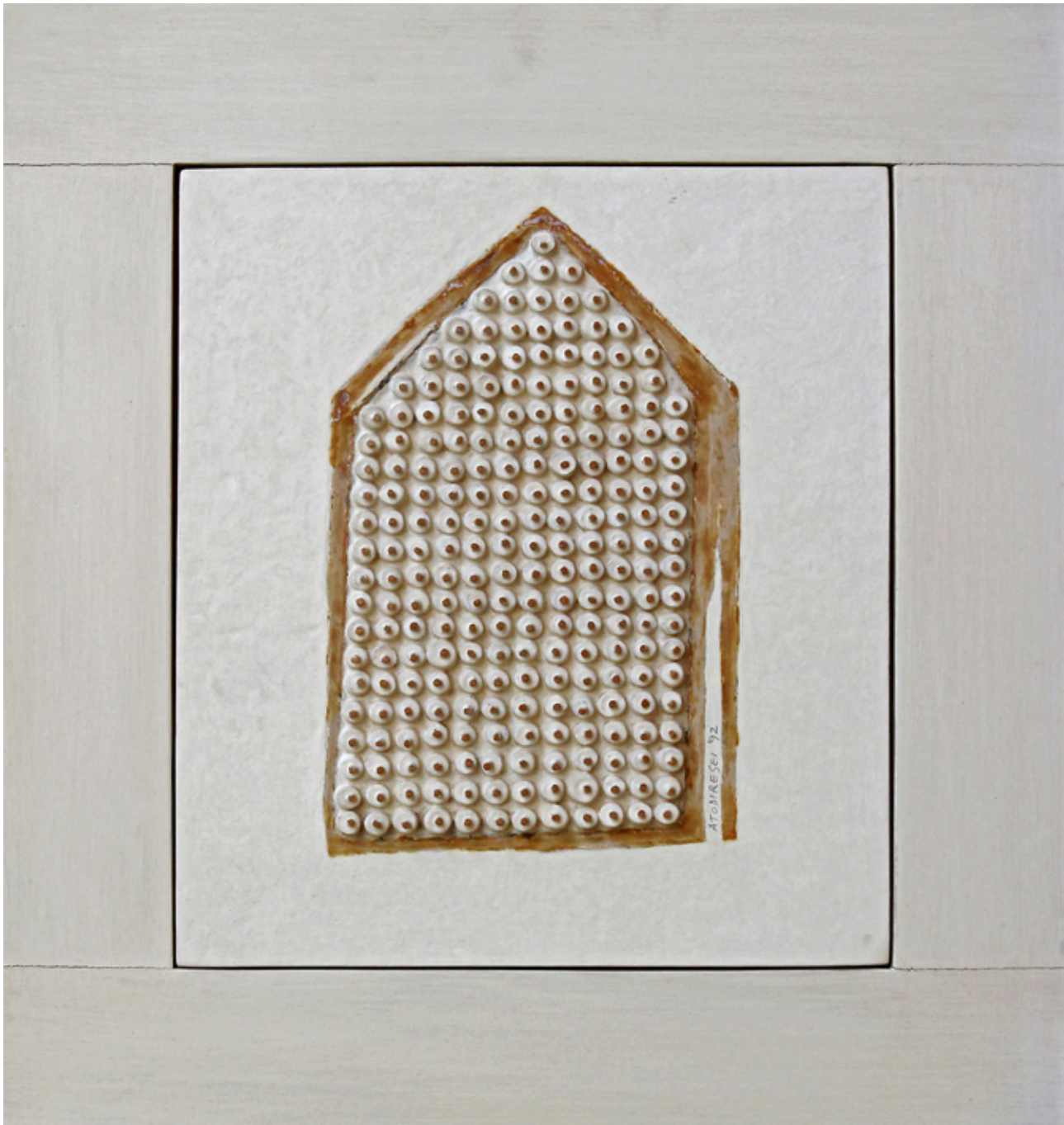

V.9
Stadiu – stadiu, 1980 (?)
acuarelă pe hârtie grunduită, 17,5×19,5 cm
Colecție particulară

V.10.1-2
Proiect Picto-obiect, 1991
acuarelă pe hârtie, 18,5x14 cm

V.10.3

Formă în alb (T IV) – PICTO – OBIECT, 1992

lemn, ceramică, grunduri, ceară, 58,5×52×3,5 cm

VI

Epava

The Shipwreck

VI.1
Epavă (S. T.), 1981
ulei pe carton, 48x66 cm

VI.2
Epava, 1982 (?)
ulei pe carton, 70x50 cm

VI.3
Epava II, 1984
ulei pe carton, 70x50 cm

VI.4
Epava, 1984
ulei pe carton, 50x70 cm

VI.5
Epava - Mara, 1982
ulei pe carton, 50x70 cm

VI.6
Epava III (Teianu), 1984
ulei pe pânză, 50x35 cm

VI.7
Epavă (Studiu I), 1982
ulei pe carton, 65x46,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

VI.8
Epava roșie, 1983
ulei pe carton, 49,5×67,5 cm

VI.9
Țărm, 1987
ulei pe pânză, 35x27 cm

VI.10
Bărci – Costinești, 1986
ulei pe pânză, 29x35 cm

VI.11

Ponton – Călărași, 1984
ulei pe carton, 35x50 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII

Peisaj

Landscape

VII.1
Capelă – Lăzarea, 1987
ulei pe pânză, 60x50 cm

VII.2

Case în brun – Măgura, 1990

ulei pe pânză, 60x50 cm

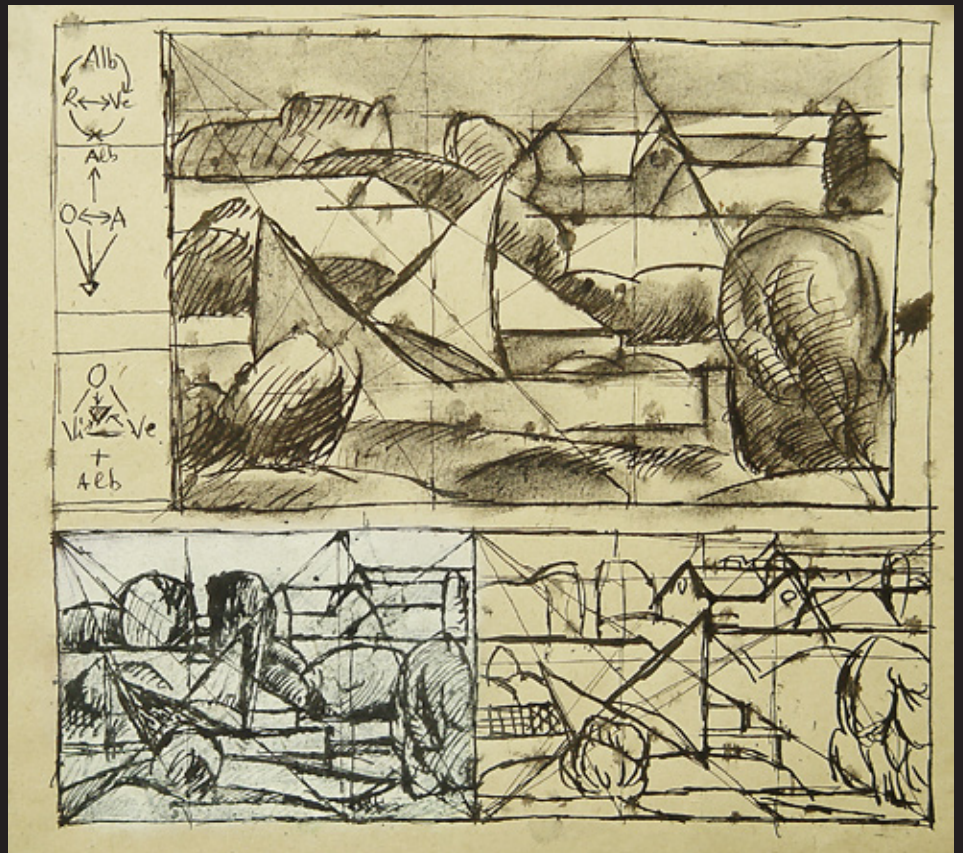
Colecție particulară

VII.3
Perete gri – Măgura, 1990
ulei pe pânză, 60x50 cm

VII.4.1
Peisaj – Pipera, 1983
ulei pe carton, 50×70 cm

VII.4.2
Schite peisaj Pipera, 1983
tuș și pastel pe hârtie, 21x30 cm

VII.5

Case la Andronache (București), 1983

ulei pe carton, 50x57,5 cm

Muzeul de Artă Constanța

VII.6

Stânci roșii la Gureni (Peștișani – Gorj), 1985
ulei pe carton, 49,5×68,8 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.7
Câmp – Calica, 1990
ulei pe pânză, 50x81 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.8
Stejari – Gura Văii, 1991
ulei pe pânză, 65×37 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.9
Studiu I – Fag – Voina, 2001
ulei pe pânză, 61x46 cm

VII.10
Nuc – Măgura, 1988
ulei pe pânză, 66×75 cm

VII.11
Nuci – Măgura, 1988
ulei pe pânză, 47×33,5 cm

VII.12
Gardul de viță – Fălticeni, 1994
ulei pe pânză, 40x30 cm

VII.13
Pădure – Geoagiu, 1991
ulei pe pânză, 55×46 cm

VII.14.1
Salcâmi – Ionești, 1984
tuș pe hârtie, 42x30 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.14.2
Salcâmi – Ionești, 1984
tuș pe hârtie, 42x30 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.14.3-4
Salcâmi – Ionești, 1984
tuș pe hârtie, 30x42 cm

VII.14.5-6
Salcâmi – Ionești, 1984
tuș pe hârtie, 30x42 cm

VII.15
Băneasa, 1984
cerapastel pe hârtie, 25×30,7 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.16

Măgura – Bacău, 1990

creion, acuarelă pe hârtie, 23,7×31,8 cm

Muzeul de Artă Constanța

VII.17

Fără titlu (Expoziție Sala Kalinderu – anul I Pictură), 1982
tuș pe hârtie, 70×60 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.18

Măgura – Bacău, 5 iulie 1988
peniță pe hârtie, 34,5×25,8 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.19

Lăzarea, 2 iulie 1987

laviu pe hârtie, 25x17,7 cm

Muzeul de Artă Constanța

VII.20
Casa verde, 1979
cerapastel pe hârtie, 29×25 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.21
Casa galbenă, 1979
cerapastel pe hârtie, 24×34 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.22
Oradea VIII, 1983
cerapastel pe hârtie, 23×32,4 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.23
Fără titlu (Acoperișuri – Golia), 1971
acuarelă pe hârtie, 34×48,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.24
Fără titlu (Peisaj de pe Golia), 1971
acuarelă pe hârtie, 34×48,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

VII.25
Peisaj de pe Golia, 1971
acuarelă pe hârtie, 34×49 cm

VII.26
Acoperișuri – Golia, 1971
acuarelă pe hârtie, 34×49 cm

VIII

Plaja

The Beach

VIII.1
Plajă – Costinești, 1983
tuș pe hârtie, 30x33,5 cm

VIII.2

Plaja, 1985

tempera pe panel, 60x80 cm

Muzeul de Artă Constanța

VIII.3
Nud culcat, 1984
desen în pensulă pe hârtie, 35x25 cm

VIII.4
Nud pe plajă, 1983
tuș pe hârtie, 23×32 cm

VIII.5
Plaja – Costinești, 1985
acuarelă pe sugativă, 20×14 cm

VIII.6
Plaja – Costinești, 1985
acuarelă pe sugativă, 20×14 cm

VIII.7
Plajă cu nud și cort, 1985
acuarelă pe sugativă, 14x20 cm

VIII.8
'81 – Costinești, 1981
laviu și peniță pe hârtie, 32x46 cm
Muzeul de Artă Constanța

VIII.9

Plaja albă – Costinești, 1981

laviu și peniță pe hârtie, 32x46 cm

Muzeul de Artă Constanța

VIII.10

Costinești, 1981

laviu și peniță pe hârtie, 32x46 cm

Muzeul de Artă Constanța

VIII.11
'981 – Costinești, 1981
laviu și peniță pe hârtie, 25×35 cm
Muzeul de Artă Constanța

VIII.12

Plaja II (cu țărni și ambarcațiune), 1985
ulei pe hârtie preparată, 86×117 cm

VIII.13
Plaja, 1986
ulei pe pânză, 121x180 cm

VIII.14
Stadiu Plaja, 1986
ulei pe pânză, 130x120 cm

VIII.15
Plaja, 1986
ulei pe pânză, 130x120 cm

IX

Atelierul

The Workshop

IX.1
Model costumat, 1985
ulei pe pânză, 120×100 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.2
Desen model
costumat, 1985
cărbune pe hârtie,
110×90 cm

IX.3
Model costumat, 1985
tempera pe hârtie, 22×17 cm

IX.4
Maria – Bogata Olteană, 1978
acuarelă pe hârtie, 32x30 cm
Muzeul de Artă Constanța

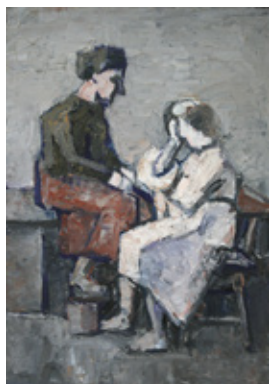
IX.5
Două modele, 1984
ulei pe hârtie, 45×33 cm

IX.6.1
Două modele, 1984
ulei pe carton, 50×34,5 cm

IX.6.2
Două modele, 1984
ulei pe carton, 50×34,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.6.3
Două modele, 1984
ulei pe carton, 50×34,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.6.4
Două modele, 1984
ulei pe carton, 50×34,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.6.5
Două modele, 1984
ulei pe carton, 50×34,5 cm

IX.6.6
Două modele, 1984
ulei pe carton, 50×34,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.7

Fără titlu, nedatat [1983/ 1984]

tuș pe hârtie, 37×27,7 cm

Muzeul de Artă Constanța

IX.8
Două modele cu chitară, 1983
pastel pe hârtie, 35x25 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.9
Studiu portret, 1985, șase desene
cărbune pe hârtie, 45×32 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.10
Florina, nedatat [1982/ 1983]
cerapastel, cărbune pe hârtie, 35×25 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.11
Mami albastru, 1983
ulei pe pânză, 60x50 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.12
Fără titlu, 1985
ulei pe carton, 34,2×28,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.13
Fără titlu, 1985
ulei pe carton, 47×33,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.14
Fără titlu, 1984
tempera pe hârtie, 46×32,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.15
Fără titlu, 1984
pastel pe hârtie, 39x32,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.16
Desen, nedatat (1982/ 1983)
tuș, pastel pe hârtie, 35×31 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.1
Desen, 7 februarie 2009
tuș, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.3
Desen, 28 martie 2009
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.4
Desen, 4 decembrie 2010
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.5
Desen, 1 mai 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.2
Desen, 4 februarie 2010
creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.6
Desen, 12 martie 2011
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.7
Desen, 7 februarie 2009
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.8
Desen (49),
4 decembrie 2010
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.9
Desen, 26 februarie 2011
acuarelă pe hârtie,
29×20,9 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.10
Desen, 24 aprilie 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.11
Desen, 27 martie 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.12
Desen, 21 mai 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.13
Desen, 17 februarie 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.14
Desen, 21 martie 2010
creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.15

Desen, 28 februarie 2009

creion, acuarelă pe hârtie, 21x29,5 cm

Muzeul de Artă Constanța

IX.17.16
Desen, 4 februarie 2010
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.17
Desen, 6 noiembrie 2010
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.18
Desen, 16 ianuarie 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.19
Desen, 1 mai 2011
acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.20
Desen, 16 ianuarie 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.21
Desen, 10 martie 2010
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.22
Desen, 28 martie 2009
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.23
Desen, 14 mai 2011
creion, acuarelă pe hârtie,
29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.25

Desen, 5 iunie 2010
acuarelă pe hârtie, 21x29,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.24

Desen (63), 2008
creion pe hârtie, 29,5x21 cm
Muzeul de Artă Constanța

17-XII, VI

IX.17.27

Desen, 27 noiembrie 2010
creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.26

Desen, 17 decembrie 2011
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.28
Desen, 8 mai 2010
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.29
Desen, 26 ianuarie 2014
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.17.30
Desen (21), 1994
creion pe hârtie, 29,5×21 cm
Muzeul de Artă Constanța

IX.18
Olga I, 1984
ulei pe pânză, 100x80 cm
Muzeul de Artă Constanța

X

Obiect

Object

... „la ce mai este bună cultura?”, am citat din memorie întrebarea pe care și-o puneau la vederea trenurilor cu răniții primului război mondial fondatorii dadaismului la zürich în 1916; ... în 1996 se organizează la bacău expoziția de artă dedicată centenarului tristan tzara unde am participat cu o lucrare, un tors masculin clădit din text tocat; nu știu dacă dadaismul a devenit sau nu un substantiv comun, dar, dacă postpostmodernismul nostru îmi îngăduie, atunci scriu aceste rânduri cu minuscule, indiferent de numele proprii etc. precum cuvintele decupate și scoase din pălărie sub forma unui poem dada; torsul alcătuit din cuvinte decupate, la centenarul tzara, îl prezint astăzi la Expoziția *pictura fără pictură* la galeria „030202”, într-un ambalaj derizoriu poleit cu argintiu; această lucrare nu este un manifest, dar poate fi o aducere aminte despre ... ce poate să fie...

mai 2015 cezar atodiresei

Text publicat în Catalogul expoziției *Pictura fără pictură*, Editura UNArte, București, 2015, pp. 20–25.

... “what’s the use of culture today?”, i quoted from memory the question that the founders of dadaism would ask themselves in 1916 in zürich when seeing the trains of wounded from world war i; ... in 1996, the art exhibition dedicated to the tristan tzara centennial is organized in bacau, where i entered a piece, a masculine torso made of shredded text; i don’t know whether dadaism has become a common noun, but should our post-modernism allow it, i’ll write this text in lowercase, regardless of proper nouns, etc. like words cut out and improvised as a dadaist poem; this torso made out of cut-out words, at the tzara centennial, i present today at the *painting without painting* exhibition at the “030202” gallery, in a flimsy silvered packaging; this work is not a manifesto, but could be a reminder of ... what can be ...

may 2015 cezar atodiresei

Text published in *Pictura fără pictură* exhibition catalogue, Editura UNArte, București, 2015, pp. 20–25.

X.1

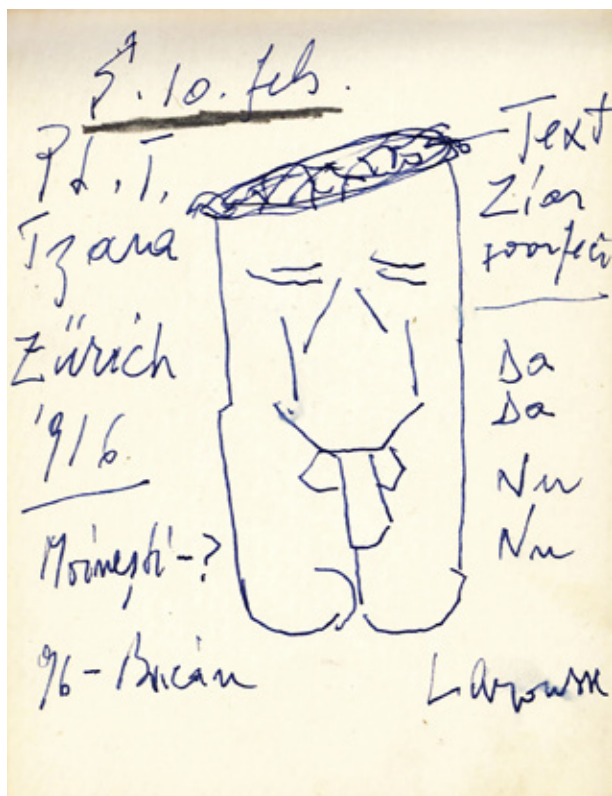
Obiect nr. 0... '916, 2015
acumulare, 100x40x40 cm

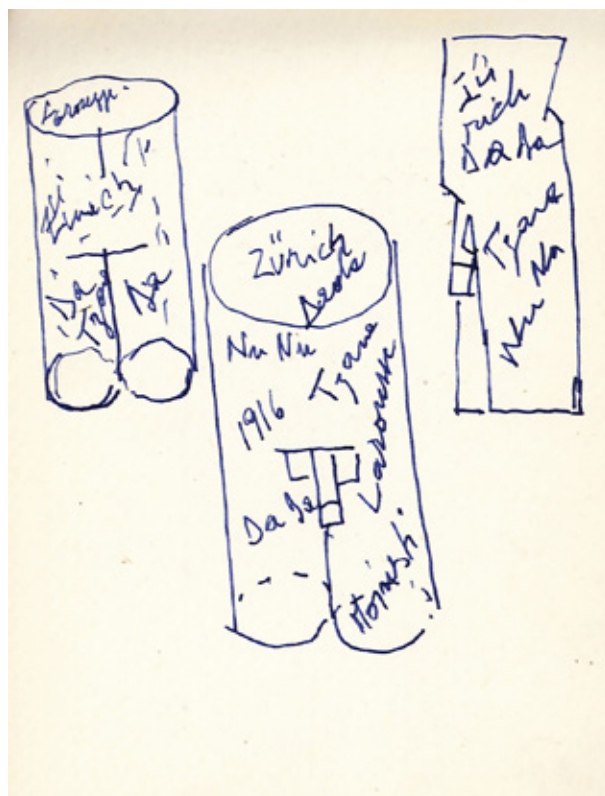
X.2.1

Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedatat [1995–1996]
cărbune pe hârtie, 14,5×10 cm

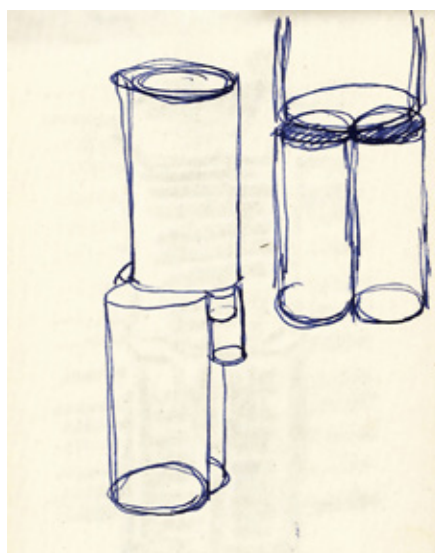
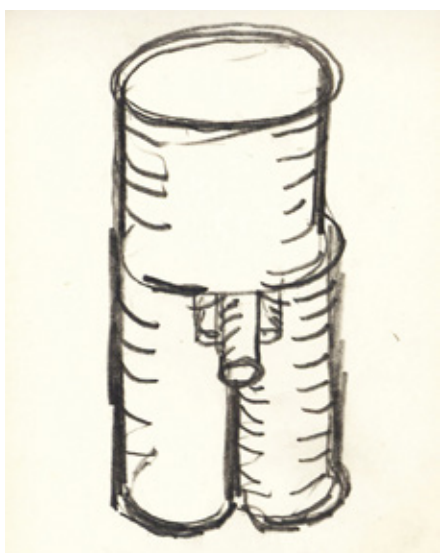
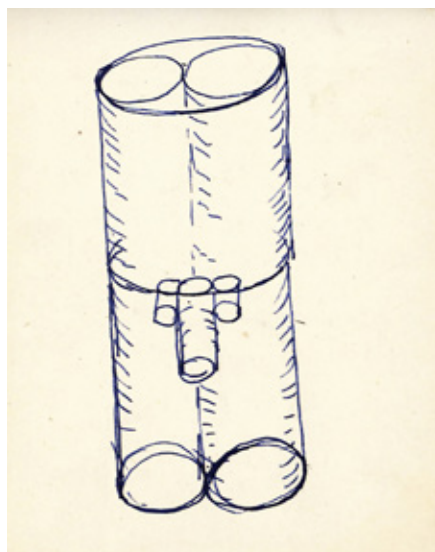
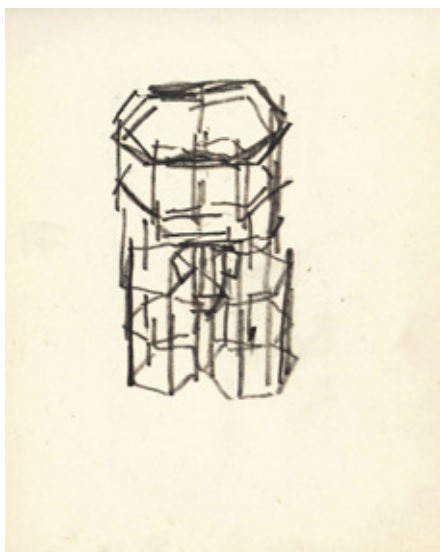
X.2.2

Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996]
 cerneală pe hârtie, 14,5×10 cm
 Inscipții: „S. 10 feb. Pt. T. Tzara Zürich '916.
 Moinești - ? 96 - Bacău. Text Ziar Foarfecă. Da Da Nu
 Nu Larousse”

X.2.3

Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996]
 cărbune pe hârtie, 14,5×10 cm
 Inscipții: „Larousse Zürich Da Tzara Da. Zürich Dada Nu Nu 1916
 Tzara Da Da Larousse Moinești. Zürich Da Da Tzara Nu Nu”

X.2.4.1-2
Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”,
nedatat [1995-1996]
creion pe hârtie, 14,5×10 cm

X.2.5.1-2
Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”,
nedatat [1995-1996]
cerneală pe hârtie, 14,5×10 cm

X.3.1.1
Obiect, stadiu [1996?]
acumulare, 100x40x40 cm

X.3.1.2-3
Obiect, stadiu [1996?]
acumulare, 100x40x40 cm

X.3.2
Obiect, 1996
acumulare, 100×40×40 cm

X.3.2.1
Detaliu „Obiect”, 1996
acumulare, 100×40×40 cm

X.4

Fără titlu, machetă pentru „Obiect” [1996?]
hârtie, capse metal, 20×6,5×4 cm

Desen, pictură, obiect

- I Pescărușul**
- I.1 Fără titlu (Pescărușul), 2013, ulei pe pânză, 66 cm. (φ)
- I.2.1 Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], nedatate [anii 1996–1997], creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- I.2.2 Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], 1997, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- I.2.3 Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], nedatate [anii 1996–1997], creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- I.2.4 Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], 1996, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- I.2.5 Fără titlu [Schițe „Pescărușul”], 1996, pix, peniță pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- I.2.6 Note – precizări tehnice pentru lucrarea „Pescărușul”, 1996, cerneală pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm. Inscripții: „Tot. 12. sept. 96. pt. lucrarea rondă 1. ras plusurile șanțuri 2, reîncărcat șanțuri cu același ton, 3 – ras plusurile pe ud, 4. de continuat cu același ton PENSULAȚIE (?)”
- I.2.7 Fără titlu, schițe, nedatate [anii 1995–1996], creion pe hârtie, 14×10 cm.
- I.2.8 Fără titlu, schiță, 1996, creion pe hârtie, 14×10 cm.
- I.2.9 Fără titlu, schiță, 1995, sepia pe hârtie, 14×10 cm.
- I.2.10 Fără titlu, schițe, 1995, creion pe hârtie, 13,7×10 cm.
- I.2.11 Fără titlu, schiță, nedatată [anii 1995–1996], creion pe hârtie, 13,7×10 cm.
- I.2.12 Fără titlu, schițe, 1995, peniță pe hârtie, 13,7×10 cm.
- I.2.13 Fără titlu, schițe, nedatate [1995], 14×10 cm. a, b) tuș pe hârtie; c, d) creion pe hârtie.
- I.2.14 Fără titlu, schițe, nedatate [1995], tuș pe hârtie, 14×10 cm.
- I.2.15 Fără titlu, schiță, 1995, tuș pe hârtie, 14×10 cm.
- I.3 Fără titlu [„Pescărușul”], stadii 2002, 2003, ulei pe pânză, 66 cm. (φ)
- II Blocul**
- II.1.1 G.P.B. – 88 – 03 (Fațadă Giurgiu), 1988–2003, ulei pe pânză, 90×110 cm.
- II.1.2 B III (stadiu G.P.B., 88 – 03), 1990, ulei pe pânză, 90×110 cm.
- II.1.3 Studiu-proiect – Fațadă Giurgiu, 1990, a), b) acuarelă și creion pe hârtie, 11×14 cm.
- II.1.4 Pagină carnet [notații pentru un stadiu al lucrării „G.P.B. – 88 – 03 (Fațadă Giurgiu), 1988–2003, ulei pe pânză, 90×110 cm.], datată 29 octombrie 1995. Inscripții: „29 octombrie ’995 Paleologu 2 [adresa atelierului artistului de la acel moment] – Duminică – Lucrarea „Grand Palais” [lucrarea fusese expusă în anul 1991, într-un alt stadiu, la Salonul Internațional „Jeune Peinture”, Grand Palais, Paris] După grund spate, ceară verni față, polisat față. 1. Șters. 2. Desen cărbune 3. Chit (Pastă relief + Alb Le Franc – solid). 4. Desenul? 5. Vermillon, Cadmiu, Neapole?”
- II.1.5 Studiu-proiect – Fațadă Giurgiu, 1988, a) peniță pe hârtie, 14,3×21 cm.; b) peniță pe hârtie, 21×14,3 cm.
- II.1.6 Studiu – B III, 1988, peniță pe hârtie, 21×14,3 cm.
- II.1.7 Studiu – B III, 1988, sepia, peniță pe hârtie, 14,3×21 cm.
- II.1.8 Studiu – B III, 1988, sepia, peniță pe hârtie, 14,3×21 cm.
- II.2.1 Schela, 2016, ulei pe pânză, 85×65 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- II.2.2 Fără titlu, 2013, ulei pe pânză, 85×65 cm.
- II.3.1 Fără titlu – Negru, 2012, ulei pe pânză, 85×65 cm.
- II.3.2 Studii – Proiect – Fără titlu – Negru, 1996, 15×8 cm. a) creion pe hârtie (filă agendă); b) pix pe hârtie (filă agendă)
- II.3.3 Studii – Proiect – Fereastră B III, 1997, acuarelă pe hârtie, a) 17,5×13 cm.; b) 10,4×8,2 cm.; c) 10,4×8,2 cm.
- II.4.1 Fără titlu (Detaliu după G.P.B.), 2011, ulei pe pânză, 43,5×30 cm.
- II.4.2.1 Fără titlu, studii, nedatate [1996?], creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- II.4.2.2 Fără titlu, studiu, nedatate [1996?], creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- II.4.2.3 Fără titlu, studiu, 1996, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- II.4.2.4 Fără titlu, studii, nedatate [1996], creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- II.5 Fără titlu (Stadii două lucrări), 2022, ulei, bandă adezivă pe pânză, 61×61 cm.
- II.5.1 Fără titlu (Stadii două lucrări), 2022, ulei, bandă adezivă pe pânză, 61×61 cm.
- II.6.1 Alb, Roșu, Negru I, 2018, alchidice pe pânză, 85×73 cm.
- II.6.2 Alb, Roșu, Negru II, 2018, alchidice pe pânză, 85×73 cm.
- II.6.3 Alb – Negru I, 2018, alchidice pe pânză, 88×76 cm.
- II.6.4 Alb – Negru II, 2018, alchidice pe pânză, 88×76 cm.

Drawing, Painting, Object

- I The Seagull**
- I.1** Untitled (The Seagull), 2013, oil on canvas, 66 cm. (φ)
- I.2.1** Untitled ["The Seagull" sketches], undated [approx. 1996–1997], pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- I.2.2** Untitled ["The Seagull" sketches], 1997, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- I.2.3** Untitled ["The Seagull" sketches], undated [approx. 1996–1997], pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- I.2.4** Untitled ["The Seagull" sketches], 1996, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- I.2.5** Untitled ["The Seagull" sketches], 1996, ballpoint, pen on paper (planner page), 15×8 cm.
- I.2.6** Notes – technical definitions for "The Seagull" work, 1996, ink on paper (planner page), 15×8 cm. Inscriptions: "All. Sep.12. 96. for the round work 1. erase extras on grooves 2. reload grooves w same tinge, 3 – wet erase extras, 4. continue w same tinge STROKES (?)"
- I.2.7** Untitled, sketches, undated [approx. 1995–1996], pencil on paper, 14×10 cm.
- I. 2.8** Untitled, sketch, 1996, pencil on paper, 14×10 cm.
- I. 2.9** Untitled, sketch, 1995, sepia on paper, 14×10 cm.
- I. 2.10** Untitled, sketches, 1995, pencil on paper, 13.7×10 cm.
- I. 2.11** Untitled, sketch, undated [approx. 1995–1996], pencil on paper, 13.7×10 cm.
- I. 2.12** Untitled, sketches, 1995, pen on paper, 13.7×10 cm.
- I. 2.13** Untitled, sketches, undated [1995], 14×10 cm. a, b) India ink on paper; c, d) pencil on paper.
- I. 2.14** Untitled, sketches, undated [1995], India ink on paper, 14×10 cm.
- I. 2.15** Untitled, sketch, 1995, India ink on paper, 14×10 cm.
- I. 3** Untitled ["The Seagull"], stages, 2002, 2003, oil on canvas, 66 cm. (φ)
- II The Apartment Building**
- II.1.1** G.P.B. – 88 – 03 (Giurgiu façade), 1988 – 2003, oil on canvas, 90×110 cm.
- II.1.2** B III (stage G.P.B., 88 – 03), 1990, oil on canvas, 90×110 cm.
- II.1.3** Project study – Giurgiu Façade, 1990, a), b) watercolour and pencil on paper, 11×14 cm.
- II.1.4** Notebook page [notes for a stage of the work "G.P.B. – 88 – 03 (Giurgiu façade)", 1988–2003, oil on canvas, 90×110 cm.] dated 29 October 1995. Inscriptions: "29 October '995 Paleologu 2 [the artist's workshop address at the time] – Sunday – the "Grand Palais" [the work had been exhibited in 1991, in another stage, at the "Jeune Peinture" International Salon, Grand Palais, Paris] after priming back, wax varnish front, polish front. 1. Erased. 2. Charcoal drawing 3. Putty (paste outline + Le Franc White – solid). 4. The drawing? 5. Vermillion, Cadmium, Naples?"
- II.1.5** Project Study – Giurgiu Façade, 1988, a) pen on paper, 14.3×21 cm.; b) pen on paper, 21×14.3 cm.
- II.1.6** Study – B III, 1988, pen on paper, 21×14.3 cm.
- II.1.7** Study – B III, 1988, sepia, pen on paper, 14.3×21 cm.
- II.1.8** Study – B III, 1988, sepia, pen on paper, 14.3×21 cm.
- II.2.1** The Scaffold, 2016, oil on canvas, 85×65 cm. Constanta Art Museum.
- II.2.2** Untitled, 2013, oil on canvas, 85×65 cm.
- II.3.1** Untitled – Black, 2012, oil on canvas, 85×65 cm.
- II.3.2** Studies – Project – Untitled – Black, 1996, 15×8 cm. a) pencil on paper (planner page); b) ballpoint on paper (planner page)
- II.3.3** Studies – Project – Window B III, 1997, watercolour on paper, a) 17.5×13 cm.; b) 10.4×8.2 cm.; c) 10.4×8.2 cm.
- II.4.1** Untitled (Detail of G.P.B.), 2011, oil on canvas, 43.5×30 cm.
- II.4.2.1** Untitled, studies, undated [1996?], pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- II.4.2.2** Untitled, study, undated [1996?], pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- II.4.2.3** Untitled, study, 1996, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- II.4.2.4** Untitled, studies, undated [1996], pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- II.5** Untitled (Stages of two works), 2022, oil, adhesive tape on canvas, 61×61 cm.
- II.5.1** Untitled (Stages of two works), 2022, oil, adhesive tape on canvas, 61×61 cm.
- II.6.1** White, Red, Black I, 2018, alkyds on canvas, 85×73 cm.
- II.6.2** White, Red, Black II, 2018, alkyds on canvas, 85×73 cm.
- II.6.3** White – Black I, 2018, alkyds on canvas, 88×76 cm.
- II.6.4** White – Black II, 2018, alkyds on canvas, 88×76 cm.

- II.7 64-A.N., 2017, alchidice pe pânză, 162x147 cm.
- II.8.1 30x30x6, 2017, ulei pe pânză, 90x60 cm.
Muzeul de Artă Constanța.
- II.8.2 30x30x6, 2017, ulei pe pânză, 30x30 cm.
- II.8.2.1 30x30x6, 2017, patru piese, ulei pe pânză, 30x30 cm.
Expoziția „Salonul de pictură foarte mică”, Centrul
Artelor Vizuale, Multimedia Center, București, 17–31 mai
2017. Curator: Marcel Bunea.
- II.9 Scara, 2016, alchidice pe polipropilenă, lemn, polistiren,
500x200x100 cm. Expoziția „Salonul de pictură foarte
mare”, Teatrul Național București, 3–30 noiembrie 2016.
Curator: Marcel Bunea.
- II.10.1 „1x7 – '014”, 2014, șapte piese, tablă, ulei pe lemn,
41x36 cm.
- II.10.1.1 „1x7 – '014” (1), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.1.2 „1x7 – '014” (2), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.1.3 „1x7 – '014” (3), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.1.4 „1x7 – '014” (4), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.1.5 „1x7 – '014” (5), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.1.6 „1x7 – '014” (6), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.1.7 „1x7 – '014” (7), 2014, tablă, ulei pe lemn, 41x36 cm.
- II.10.2 „1x7 – '014”, studii 2014, șapte piese, tablă, ulei pe lemn,
41x36 cm.
- II.11.1 Bloc (I–II), schițe, 1987, peniță, sepia pe hârtie,
18,7x14 cm.
- II.11.2 Bloc (B I) – Giurgiu, 1988, ulei pe pânză, 103x83 cm.
- II.11.3 Bloc (IV–V), schițe, nedatate [anii 1988–1989?], acuarelă,
tuș pe hârtie, 20x15 cm; tuș pe hârtie, 20x15 cm;
tuș pe hârtie, 18,5x14 cm.
- II.11.4 Bloc (B I) – Giurgiu, schițe, studii 1988–1989, tuș,
acuarelă, carbune pe hârtie, 12x9 cm, 13x10 cm.
- II.12.1 B VI (în negru), 1993, ulei pe lemn, 30x21,5 cm.
- II.12.2.1 Fără titlu, schițe-studii, 1993, creion și creioane colorate
pe hârtie, a), b) 21x14 cm.
- II.12.2.2 Studii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993, acuarelă și
tuș pe hârtie, 30x21 cm.
- II.12.2.3 Studii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993, acuarelă și
tuș pe hârtie, 20x14 cm.
- II.12.2.4 Fără titlu, studiu, 1993, peniță pe hârtie, 21x14 cm.
Inscripții: „Cantit. mare. Cantit. mică. Contrast de
forme exclude contrastul valoric, cromatic, intensitate.
F. active prin raport spațial (în suprafață). Contraste
(Raporturi) între: 1. mărimi; 2. forme; 3. culori; 4. valori;
5. intensități ← culori-valori; 6. caractere/acțiuni
(f. active diferit) ← mărimi-forme. Echilibru – expresie –
un „termen” f. pregnant îi subordonează pe ceilalți.
17 martie '93”
- II.12.2.5 Fără titlu, studiu, 1993, creion pe hârtie, 21x14 cm.
Inscripții: „Alb sonor. 28 nov.'92 B. II. 88–92. În negru.
Sch. pt. mișcarea albului în primul cadran (stîng jos.)
! Și pt. echilibrul cu partea mai mică din stînga. B II –
fost în roșu –.”
- II.12.2.6 Studii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993, acuarelă și
tuș pe hârtie, 21x30 cm.
- II.13 Turn roșu, 1988–1993, ulei pe pânză, 73x61 cm.
- II.14.1 B.F. 1991 (Floreasca), 2011, ulei pe pânză, 68x102,5 cm.
- II.14.1.1 Stadiu B.F. 1991 (Floreasca), 2011, ulei pe pânză,
68x102,5 cm.
- II.14.2.1 Schițe studii – Fațadă Floreasca, 2000, creion pe hârtie,
7x10 cm, 8x12 cm.
- II.14.2.2 Schițe studii – Fațadă Floreasca, 2000, creion pe hârtie,
6,3x10 cm.
- II.14.2.3 Schițe studii – Fațadă Floreasca, 2000, creion pe hârtie,
7x10 cm.
- II.14.2.4 Schițe studii – Fațadă Floreasca, 2000, creion pe hârtie,
6,5x9,5 cm.
- II.14.2.5 Schițe studii – Fațadă Floreasca, 2003, creion pe hârtie,
30,3x17,5 cm.
- II.14.2.6 Schițe studii – Fațadă Floreasca, 2003, creion pe hârtie,
30,3x17,5 cm.
- II.14.2.7 Schițe-studii – Fațadă Floreasca, 1991, peniță pe hârtie,
20,8x13 cm. Inscripții: „28 martie '91. alb. verde (vopsea).
ocru. gri beton (ciment). geam. geam. geam. negru?
negru. geam deschis (ritm pe fațadă)”
- II.14.2.8 Schiță-studiu – Fațadă Floreasca, 1991, peniță pe hârtie,
20,8x13 cm. Inscripții: „ceramică. verde. g [geam].
g [geam].”
- II.14.2.9 Schițe-studii – Fațadă Floreasca, 1991, peniță pe hârtie,
13x20,8 cm. Inscripții: „Lungime: două pătrate. Ferestre.
17 pe orizontală; 10 verticală. geam. geam. ½ din partea
de sus (geam +perete verde). ½ din ¼ →¼ din H totală.
→ 3 și ¼ din lungime”
- II.14.2.10 Schiță-studiu – Fațadă Floreasca, 2001, creion pe hârtie
19x14,7 cm. Inscripții: „14 ian. 2001. „B” – Floreasca.
Pânză 68x102,5 cm. 512,5 mm → ½ lungime, rabatere
→ două pătrate dreptunghi superior. 102:17=6 cm.
orizontal. 51:10=5 cm. vertic.”
- II.14.2.11 Schițe-studii – Fațadă Floreasca, 2001, peniță pe hârtie,
19x14,7 cm.
- II.14.2.12 Schițe-studii – Fațadă Floreasca, 2001, sepia, creion
pe hârtie, 19x14,7 cm.
- II.14.2.13 Fără titlu [schițe-studii „B-Floreasca”], 1996, creion
pe hârtie (filă agendă), 15x8 cm.
- II.15.1 Studii „B-Floreasca”, 2003, acuarelă și creion pe hârtie,
7x10 cm.
- II.15.2–7 Studii „B-Floreasca”, 2003, acuarelă și creion pe hârtie,
7x10 cm.
- II.15.8–13 Studii „B-Floreasca”, 2003, acuarelă și creion pe hârtie,
7x10 cm.
- III **Golf**
- III.1.1 Golf – 2, 2009, acuarelă pe hârtie, 31,6x23,7 cm.
- III.1.2–8 Golf S. – 1, 3–8, 2009, acuarelă pe hârtie, 31,6x23,7 cm.
8 – colecție particulară.
- III. 2.1–8 G. sud – 1–8, 2010, acuarelă și creion pe hârtie,
32x24 cm. 2 și 6 – Muzeul de Artă Constanța.
- III.3.1 G. sud – 2, 2012, acuarelă pe hârtie, 32x24cm.
- III.3.2 G. sud – 1, 2012, acuarelă pe hârtie, 31x20,5 cm.
- III.3.3 G. sud – 6, 2012, acuarelă pe hârtie, 29,5x21 cm.
- III.3.4 G. sud – 8, 2012, acuarelă pe hârtie, 29,5x21 cm.
- III.3.5 G. sud – 4, 2012, acuarelă pe hârtie, 25,5x18,5 cm.
Colecție particulară.
- III.3.6 G. sud – 4, 2012, acuarelă pe hârtie, 25,5x18,5 cm.
Muzeul de Artă Constanța.
- III.3.7 G. sud – 5, 2012, acuarelă pe hârtie, 25,5x18,5 cm.
- III.3.8 G. sud – 30, 2012, acuarelă pe hârtie, 24x32 cm.
- III.3.9 G. sud – 31, 2012, acuarelă pe hârtie, 24x31,5 cm.
- III.3.10 G. sud – 5, 2012, acuarelă pe hârtie, 21x19,5 cm.
Muzeul de Artă Constanța.
- III.3.11 G. sud – 8, 2012, acuarelă și creion pe hârtie, 21x30 cm.
- III.3.12 G. sud – 7, 2012, acuarelă și creion pe hârtie, 24x32 cm.
- IV **Portrete de obiecte**
- IV.1 Coșul negru, 2016, ulei, colaj, pal, 61x51 cm.
- IV.2 Fără titlu – Roșu – Coșul de rufe, 2012, ulei pe pânză,
85x65 cm.
- IV.3 Coșul de rufe, 1989, tempera pe hârtie, 73x53 cm.

- II.7 64–A.N., 2017, alkyds on canvas, 162×147 cm.
- II.8.1 30×30×6, 2017, oil on canvas, 90×60 cm. Constanta Art Museum.
- II.8.2 30×30×6, 2017, oil on canvas, 30×30 cm.
- II.8.2.1 30×30×6, 2017, four pieces, oil on canvas, 30×30 cm. The “Salonul de pictură foarte mică” (*Salon of the Very Small Painting*) exhibition, Arts Centre, Multimedia Centre, Bucharest, 17–31 May 2017. Curator: Marcel Bunea.
- II.9 The Ladder, 2016, alkyds on polypropylene, wood, polystyrene, 500×200×100 cm. The “Salonul de pictură foarte mare” (*Salon of the Very Large Painting*), National Theatre of Bucharest, 3–30 November 2016. Curator: Marcel Bunea.
- II.10.1 “1×7 – ‘014”, 2014, seven pieces, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.1 “1×7 – ‘014” (1), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.2 “1×7 – ‘014” (2), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.3 “1×7 – ‘014” (3), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.4 “1×7 – ‘014” (4), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.5 “1×7 – ‘014” (5), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.6 “1×7 – ‘014” (6), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.1.7 “1×7 – ‘014” (7), 2014, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.10.2 “1×7 – ‘014”, stages 2014, seven pieces, sheet metal, oil on wood, 41×36 cm.
- II.11.1 Apartment building (I–II), sketches, 1987, pen, sepia on paper, 18.7×14 cm.
- II.11.2 Apartment building (B I) – Giurgiu, 1988, oil on canvas, 103×83 cm.
- II.11.3 Apartment Building (IV–V), sketches, undated [1988–1989?], watercolour, India ink on paper, 20×15 cm; India ink on paper, 20×15 cm; India ink on paper, 18.5×14 cm.
- II.11.4 Apartment Building (B I) – Giurgiu, sketches, stages 1988–1989, India ink, watercolour, charcoal on paper, 12×9 cm, 13×10 cm.
- II.12.1 B VI (in black), 1993, oil on wood, 30×21.5 cm.
- II.12.2.1 Untitled, sketches-studies, 1993, pencil and coloured pencils on paper, a), b) 21×14 cm.
- II.12.2.2 Project Stages – Tower, Shape in Red, 1993, watercolour and India ink on paper, 30×21 cm.
- II.12.2.3 Project Stages – Tower, Shape in Red, 1993, watercolour and India ink on paper, 20×14 cm.
- II.12.2.4 Untitled, study, 1993, pen on paper, 21×14 cm. Inscriptions: “Large amt. Small amt. Shape contrast excludes contrast in value, colour, intensity. V. active by spatial relation (surface). Contrasts (relations) between: 1. sizes; 2. shapes; 3. colours; 4. values; 5. Intensities ← colours-values; 6. characters/actions (differently v. active) ← sizes-shapes. Balance – expression – a v. pregnant “term” subordinates others. 17 March ‘93”
- II.12.2.5 Untitled, study, 1993, pencil on paper, 21×14 cm. Inscriptions: “Resounding white. 28 Nov. ‘92 B. II. 88–92. In black. Ch. to move white in first window (bottom left.) ! And for balance w smaller side on the left. B II – formerly in red –.”
- II.12.2.6 Project Stages – Tower, Shape in Red, 1993, watercolour and India ink on paper, 21×30 cm.
- II.13 Red Tower, 1988–1993, oil on canvas, 73×61 cm.
- II.14.1 B.F. 1991 (Floreasca), 2011, oil on canvas, 68×102.5 cm.
- II.14.1.1 Stage B.F. 1991 (Floreasca), 2011, oil on canvas, 68×102.5 cm.
- II.14.2.1 Stage Sketches – Floreasca Façade, 2000, pencil on paper, 7×10 cm, 8×12 cm.
- II.14.2.2 Stage Sketches – Floreasca Façade, 2000, pencil on paper, 6.3×10 cm.
- II.14.2.3 Stage Sketches – Floreasca Façade, 2000, pencil on paper, 7×10 cm.
- II.14.2.4 Stage Sketches – Floreasca Façade, 2000, pencil on paper, 6.5×9.5 cm.
- II.14.2.5 Stage Sketches – Floreasca Façade, 2003, pencil on paper, 30.3×17.5 cm.
- II.14.2.6 Stage Sketches – Floreasca Façade, 2003, pencil on paper, 30.3×17.5 cm.
- II.14.2.7 Study Sketches – Floreasca Façade, 1991, pen on paper, 20.8×13 cm. Inscriptions: “28 March ‘91. white. green (paint?). umber. concrete grey (cement). windowpane. windowpane. windowpane. black? Open window (façade rhythm)”
- II.14.2.8 Study Sketch – Floreasca Façade, 1991, pen on paper, 20.8×13 cm. Inscriptions: “ceramics. green. w [windowpane]. w [windowpane].”
- II.14.2.9 Study Sketches – Floreasca Façade, 1991, pen on paper, 13×20.8 cm. Inscriptions: “Length: two squares. Windows. 17 horizontal; 10 vertical. windowpane. windowpane. ½ from the top (windowpane +green wall). ½ of ¼ → ¼ of total H. → 3 and ¼ of length”
- II.14.2.10 Study Sketch – Floreasca Façade, 2001, pencil on paper 19×14.7 cm. Inscriptions: “14 Jan. 2001. “B” – Floreasca. Canvas 68×102.5 cm. 512.5 mm → ½ length, tilting → two squares upper rectangle. 102:17=6 cm. horizontal. 51:10=5 cm. vert.”
- II.14.2.11 Study Sketches – Floreasca Façade, 2001, pen on paper, 19×14.7 cm.
- II.14.2.12 Study Sketches – Floreasca Façade, 2001, sepia, pencil on paper 19×14.7 cm.
- II.14.2.13 Untitled [sketches-stages “B-Floreasca”], 1996, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- II.15.1 Studies – “B-Floreasca”, 2003, watercolour and pencil on paper, 7×10 cm.
- II.15.2–7 Studies – “B-Floreasca”, 2003, watercolour and pencil on paper, 7×10 cm.
- II.15.8–13 Studies – “B-Floreasca”, 2003, watercolour and pencil on paper, 7×10 cm.
- III Gulf
- III.1.1 Gulf – 2, 2009, watercolour on paper, 31.6×23.7 cm.
- III.1.2–8 Gulf S. – 1, 3–8, 2009, watercolour on paper, 31.6×23.7 cm. 8 – Private collection.
- III.2.1–8 G. South – 1–8, 2010, watercolour and pencil on paper, 32×24 cm. 2 and 6 – Constanta Art Museum.
- III.3.1 G. South – 2, 2012, watercolour on paper, 32×24 cm.
- III.3.2 G. South – 1, 2012, watercolour on paper, 31×20.5 cm.
- III.3.3 G. South – 6, 2012, watercolour on paper, 29.5×21 cm.
- III.3.4 G. South – 8, 2012, watercolour on paper, 29.5×21 cm.
- III.3.5 G. South – 4, 2012, watercolour on paper, 25.5×18.5 cm. Private collection.
- III.3.6 G. South – 4, 2012, watercolour on paper, 25.5×18.5 cm. Constanta Art Museum.
- III.3.7 G. South – 5, 2012, watercolour on paper, 25.5×18.5 cm.
- III.3.8 G. South – 30, 2012, watercolour on paper, 24×32 cm.
- III.3.9 G. South – 31, 2012, watercolour on paper, 24×31.5 cm.

- IV.4 Coșul de rufe, 1988, ulei pe carton, 46×34 cm.
- IV.5 Fără titlu – Negru – Coșul de rufe, 2013, ulei pe pânză, 85×65 cm.
- IV.5.1 Fără titlu, 1996, creion pe hârtie, 14,5×10 cm.
- IV.5.2 Fără titlu, 1986, tempera pe hârtie, 30×21 cm.
- IV.5.3 Fără titlu, 1986, acuarelă pe hârtie, 30×21 cm.
- IV.5.4 Fără titlu, 1986, tuș pe hârtie, 30×21 cm.
- IV.5.5 Fără titlu, 1986, tuș pe hârtie, 30×21 cm. Inscripții: „finit dar nemărginit. nemărginit. deschis. infinit. 2 dec. '86”
- IV.5.6 Fără titlu, nedatat [1986–1989?], tempera pe hârtie, 21×14,4 cm.
- IV.6 Forme în alb, 1991, ulei pe carton, 32,5×26,5 cm. Muzeul Universității Naționale de Arte din București.
- IV.6.1 Fără titlu, nedatat [1991–1993], peniță pe hârtie, 20,9×13,7 cm.
- IV.6.2 Fără titlu, 1991, peniță, laviu pe hârtie, 10×13,7 cm.
- IV.6.3 Fără titlu, 1990, peniță pe hârtie, 20,9×13,7 cm.
- IV.6.4 Fără titlu, 1990, peniță pe hârtie, 21×13,7 cm.
- IV.7 Două vase, 1990, tempera pe hârtie, 57,5×48 cm.
- IV.8 Natură moartă, 1985, tempera pe hârtie, 60×50 cm.
- IV.8.1-2 Fără titlu, 1985, tempera pe hârtie, 13×10,5 cm, 17×13,5 cm.
- IV.8.3 Fără titlu, 1985, tempera pe hârtie, 27×23 cm.
- IV.9 Natură statică cu ulcior și mandolină, 1986, ulei pe pânză, 50×55 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- V Turnul**
- V.1 Studiu pentru Turn Pajura, 1986, ulei pe hârtie preparată, 100×90 cm.
- V.1.1 Turn – Pajura, 1986, schițe – studii, tuș pe hârtie, 30×21 cm.
- V.2 Turn Pajura, 1986, ulei pe pânză, 100×90 cm.
- V.2.1 Turn – Pajura, 1986, schițe paginare, tuș pe hârtie, 12×10 cm.
- V.2.2 Turn – Pajura, 1986, schițe paginare, acuarelă pe hârtie, 9×8 cm.
- V.3 Turn negru, 1988, ulei pe pânză, 45×26 cm. Colecție particulară.
- V.3.1 Stadii – Turn negru, 1986, tempera grasă pe hârtie, 28×15 cm.
- V.3.2 Stadii – Turn negru, 1991, acuarelă și tuș pe hârtie, 30×21 cm.
- V.3.3 Schițe – Turn, 1991, acuarelă și tuș pe hârtie, 14×19 cm.
- V.3.4 Stadii-proiect – Turn, Formă în roșu, 1993, acuarelă și tuș pe hârtie, 30×21 cm.
- V.4 Formă în roșu, 1986–2002, ulei pe pânză, 100×54 cm.
- V.4.1 Fără titlu, 1996, marker negru pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- V.4.2 Fără titlu, 1996, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- V.4.3 Fără titlu, 1996, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- V.4.4 Fără titlu, 1996, pix, creion pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm.
- V.4.5 Fără titlu, 1996, pix pe hârtie (file agendă), 15×8 cm. Inscripții: „! De căutat un ton pentru alb. Paleologu 2. 30 aprilie '96.”
- V.4.6 Fără titlu, 1996, creion, cerneală pe hârtie (filă agendă), 15×8 cm. Inscripții: „13 aprilie 1996 – Pentru F. nr. O. Brun – Vernis mat. Alb – Vernis solid (ceară+relief+ ...) – raclat cu cuțitul –. Poate și pentru brun tot verni solid dar cu pensula – de probat pe altă suprafață pictată cu același brun – după o f. bună uscare. Tot pentru brun... poate un verni solid – glasi grav.”
- V.5 Stadiu Turn de colț – Lăzarea, 1990, ulei pe pânză, 73×61 cm.
- V.5.1 Formă pe fond negru, 1989, tempera pe hârtie, 29,5×21,5 cm.
- V.6 Turn de colț – Lăzarea, 1990, ulei pe pânză, 73×61 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- V.6.1 Turn grafic, 1987, pix pe hârtie, 20×14 cm.
- V.6.2 Turn grafic, 1987, pix pe hârtie, 20×14 cm.
- V.6.3 Turn grafic, 1987, pix pe hârtie, 20×14 cm.
- V.7.1 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.2 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.3 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.4 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.5 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.6 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.7 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.8 Turnul-țintă, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.7.9 Turnul-țintă, șase schițe, 1994, pix pe hârtie, 14,5×10 cm.
- V.8.1 Filă carnet schițe, 1995, peniță pe hârtie, 14,5×10 cm. Inscripții: „21 oct. '95 – Paleologu 2. N. Garanță ? Alb? R+Garanță? De acoperit cu un strat de alb, ras, redesenat linia cu roșul de pe turn”
- V.8.2 Turn de colț – Lăzarea, 1987, peniță și acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm, 25×18 cm, 25×17,5 cm.
- V.8.3 Turn de colț. Castelul Lăzarea, 1987, peniță și acuarelă pe hârtie, 24,6×17 cm.
- V.8.4.1 Stadii-proiect – Turn Lăzarea, 1988, tuș și acuarelă pe hârtie, din 21×29,5 cm.
- V.8.4.2 Stadii-proiect – Turn Lăzarea, 1988, tuș și acuarelă pe hârtie, din 21×29,5 cm.
- V.8.4.3 Stadii-proiect – Turn Lăzarea, 1988, tuș și acuarelă pe hârtie, din 21×29,5 cm.
- V. 9 Studiu – Stadiu, 1980 (?), acuarelă pe hârtie grunduită, 17,5×19,5 cm. Colecție particulară.
- V.10.1-2 Proiect Picto – Obiect, 1991, acuarelă pe hârtie, 18,5×14 cm.
- V.10.3 Formă în alb (T IV) – Picto – Obiect, 1992, lemn, ceramică, grunduri, ceară, 58,5×52×3,5 cm.
- VI Epava**
- VI.1 Epavă (S.T.), 1981, ulei pe carton, 48×66 cm.
- VI.2 Epava, 1982 (?), ulei pe carton, 70×50 cm.
- VI.3 Epava II, 1984, ulei pe carton, 70×50 cm.
- VI.4 Epava, 1984, ulei pe carton, 50×70 cm.
- VI.5 Epava – Mara, 1982, ulei pe carton, 50×70 cm.
- VI.6 Epava III (Teianu), 1984, ulei pe pânză, 50×35 cm.
- VI.7 Epavă (Studiu I), 1982, ulei pe carton, 65×46,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VI.8 Epava roșie, 1983, ulei pe carton, 49,5×67,5 cm.
- VI.9 Țărm, 1987, ulei pe pânză, 35×27 cm.
- VI.10 Bărți – Costinești, 1986, ulei pe pânză, 29×35 cm.
- VI.11 Ponton – Călărași, 1984, ulei pe carton, 35×50 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII Peisaj**
- VII.1 Capelă – Lăzarea, 1987, ulei pe pânză, 60×50 cm.
- VII.2 Case în brun – Măgura, 1990, ulei pe pânză, 60×50 cm. Colecție particulară.
- VII.3 Perete gri – Măgura, 1990, ulei pe pânză, 60×50 cm.
- VII.4.1 Peisaj – Pipera, 1983, ulei pe carton, 50×70 cm.
- VII.4.2 Schițe peisaj Pipera, 1983, tuș și pastel pe hârtie, 21×30 cm.

- III.3.10 G. South – 5, 2012, watercolour on paper, 21×19.5 cm. Constanta Art Museum.
- III.3.11 G. South – 8, 2012, watercolour and pencil on paper, 21×30 cm.
- III.3.12 G. South – 7, 2012, watercolour and pencil on paper, 24×32 cm.
- IV **Object Portraits**
- IV.1 The Black Bin, 2016, oil, collage, chipboard, 61×51 cm.
- IV.2 Untitled – Red – The Laundry Basket, 2012, oil on canvas, 85×65 cm.
- IV.3 The Laundry Basket, 1989, tempera on paper, 73×53 cm.
- IV.4 The Laundry Basket, 1988, oil on cardboard, 46×34 cm.
- IV.5 Untitled – Black – The Laundry Basket, 2013, oil on canvas, 85×65 cm.
- IV.5.1 Untitled, 1996, pencil on paper, 14.5×10 cm.
- IV.5.2 Untitled, 1986, tempera on paper, 30×21 cm.
- IV.5.3 Untitled, 1986, watercolour on paper, 30×21 cm.
- IV.5.4 Untitled, 1986, India ink on paper, 30×21 cm.
- IV.5.5 Untitled, 1986, India ink on paper, 30×21 cm. Inscriptions: “finite yet unlimited. unlimited. open. infinite. 2 Dec. ’86”
- IV.5.6 Untitled, undated [1986–1989?], tempera on paper, 21×14.4 cm.
- IV.6 Shapes in White, 1991, oil on cardboard, 32.5×26.5 cm. Museum of the National University of Art – Bucharest.
- IV.6.1 Untitled, undated [1991–1993], pen on paper, 20.9×13.7 cm.
- IV.6.2 Untitled, 1991, pen, wash on paper, 10×13.7 cm.
- IV.6.3 Untitled, 1990, pen on paper, 20.9×13.7 cm.
- IV.6.4 Untitled, 1990, pen on paper, 21×13.7 cm.
- IV.7 Two vases, 1990, tempera on paper, 57.5×48 cm.
- IV.8 Still life, 1985, tempera on paper, 60×50 cm.
- IV.8.1-2 Untitled, 1985, tempera on paper, 13×10.5 cm, 17×13.5 cm.
- IV.8.3 Untitled, 1985, tempera on paper, 27×23 cm.
- IV.9 Still nature with ewer and mandolin, 1986, oil on canvas, 50×55 cm. Constanta Art Museum.
- V **The Tower**
- V.1 Study for Pajura Tower, 1986, oil on treated paper, 100×90 cm.
- V.1.1 Tower – Pajura, 1986, sketches – studies, India ink on paper, 30×21 cm.
- V.2 Pajura Tower, 1986, oil on canvas, 100×90 cm.
- V.2.1 Tower – Pajura, 1986, pagination sketches, India ink on paper, 12×10 cm.
- V.2.2 Tower – Pajura, 1986, pagination sketches, watercolour on paper, 9×8 cm.
- V.3 Black Tower, 1988, oil on canvas, 45×26 cm. Private collection.
- V.3.1 Stages – Black Tower, 1986, thick tempera on paper, 28×15 cm.
- V.3.2 Stages – Black Tower, 1991, watercolour and India ink on paper, 30×21 cm.
- V.3.3 Stages – Tower, 1991, watercolour and India ink on paper, 14×19 cm.
- V.3.4 Project Stages – Tower, Shape in Red, 1993, watercolour and India ink on paper, 30×21 cm.
- V.4 Shape in Red, 1986–2002, oil on canvas, 100×54 cm.
- V.4.1 Untitled, 1996, black marker on paper (planner page), 15×8 cm.
- V.4.2 Untitled, 1996, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- V.4.3 Untitled, 1996, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- V.4.4 Untitled, 1996, ballpoint, pencil on paper (planner page), 15×8 cm.
- V.4.5 Untitled, 1996, ballpoint on paper (planner pages), 15×8 cm. Inscriptions: “! Look for white tinge. Paleologu 2. 30 April ’96.”
- V.4.6 Untitled, 1996, pencil, ink on paper (planner page), 15×8 cm. Inscriptions: “13 April 1996 – For F. #O. Brown – matte varnish. White – Dense varnish (wax+contour+ ...) – scrape w knife –. Maybe dense varnish for brown as well, but in brush – try on another surface painted in the same brown – after v well dried. Still for brown... Maybe a dense varnish – glasi grav.”
- V.5 Corner Tower Stage – Lăzarea, 1990, oil on canvas, 73×61 cm.
- V.5.1 Shape against Black Background, 1989, tempera on paper, 29.5×21.5 cm.
- V.6 Corner Tower – Lăzarea, 1990, oil on canvas, 73×61 cm. Constanta Art Museum.
- V.6.1 Graphic Tower, 1987, ballpoint on paper, 20×14 cm.
- V.6.2 Graphic Tower, 1987, ballpoint on paper, 20×14 cm.
- V.6.3 Graphic Tower, 1987, ballpoint on paper, 20×14 cm.
- V.7.1 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.2 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.3 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.4 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.5 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.6 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.7 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.8 Target Tower, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.7.9 Target Tower, six sketches, 1994, ballpoint on paper, 14.5×10 cm.
- V.8.1 Notebook page sketches, 1995, pen on paper, 14.5×10 cm. Inscriptions: “21 Oct. ’995 – Paleologu 2. B. Madder ? White? R+Madder? To cover which a layer of white, scrape, redraw line w red on tower”
- V.8.2 Corner Tower – Lăzarea, 1987, pen and watercolour on paper, a) 29.5×21 cm; b) 25×18 cm; c) 25×17.5 cm.
- V.8.3 Corner Tower. Lăzarea Castle, 1987, pen and watercolour on paper, 24.6×17 cm.
- V.8.4.1 Project Stages – Lăzarea Tower, 1988, India ink and watercolour on paper, 21×29.5 cm.
- V.8.4.2 Project Stages – Lăzarea Tower, 1988, India ink and watercolour on paper, 21×29.5 cm.
- V.8.4.3 Project Stages – Lăzarea Tower, 1988, India ink and watercolour on paper, 21×29.5 cm.
- V.9 Study – Stage, 1980 (?), watercolour on primed paper, 17.5×19.5 cm. Private collection.
- V.10.1-2 Project Picto – Object, 1991, watercolour on paper, 18.5×14 cm.
- V.10.3 Shape in White (T IV) – Picto – Object, 1992, wood, ceramic, primers, wax, 58.5×52×3.5 cm.
- VI **The Shipwreck**
- VI.1 Shipwreck (S.T.) 1981, oil on cardboard, 48×66 cm.
- VI.2 The Shipwreck, 1982 (?), oil on cardboard, 70×50 cm.
- VI.3 The Shipwreck II, 1984, oil on cardboard, 70×50 cm.
- VI.4 The Shipwreck, 1984, oil on cardboard, 50×70 cm.
- VI.5 The Shipwreck – Mara, 1982, oil on cardboard, 50×70 cm.
- VI.6 The Shipwreck III (Teianu), 1984, oil on canvas, 50×35 cm.
- VI.7 Shipwreck (Study I) 1982, oil on cardboard, 65×46.5 cm. Constanta Art Museum.

- VII.5 Case la Andronache (București), 1983, ulei pe carton, 50×57,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.6 Stânci roșii la Gureni (Peștișani – Gorj), 1985, ulei pe carton, 49,5×68,8 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.7 Câmp – Calica, 1990, ulei pe pânză, 50×81 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.8 Stejari – Gura Văii, 1991, ulei pe pânză, 65×37 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.9 Studiu I – Fag – Voina, 2001, ulei pe pânză, 61×46 cm.
- VII.10 Nuc – Măgura, 1988, ulei pe pânză, 66×75 cm.
- VII.11 Nuci – Măgura, 1988, ulei pe pânză, 47×33,5 cm.
- VII.12 Gardul de viță – Fălticeni, 1994, ulei pe pânză, 40×30 cm.
- VII.13 Pădure – Geoagiu, 1991, ulei pe pânză, 55×46 cm.
- VII.14.1 Salcâmi – Ionești, 1984, tuș pe hârtie, 42×30 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.14.2 Salcâmi – Ionești, 1984, tuș pe hârtie, 42×30 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.14.3-4 Salcâmi – Ionești, 1984, tuș pe hârtie, 30×42 cm.
- VII.14.5-6 Salcâmi – Ionești, 1984, tuș pe hârtie, 30×42 cm.
- VII.15 Băneasa, 1984, cerapastel pe hârtie, 25×30,7 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.16 Măgura – Bacău, 1990, creion, acuarelă pe hârtie, 23,7×31,8 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.17 Fără titlu (Expoziție Sala Kalinderu – anul I Pictură), 1982, tuș pe hârtie, 70×60 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.18 Măgura – Bacău, 5 iulie 1988, peniță pe hârtie, 34,5×25,8 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.19 Lăzarea, 2 iulie 1987, laviu pe hârtie, 25×17,7 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.20 Casa verde, 1979, cerapastel pe hârtie, 29×25 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.21 Casa galbenă, 1979, cerapastel pe hârtie, 24×34 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.22 Oradea VIII, 1983, cerapastel pe hârtie, 23×32,4 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.23 Fără titlu (Acoperișuri – Golia), 1971, acuarelă pe hârtie, 34×48,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.24 Fără titlu (Peisaj de pe Golia), 1971, acuarelă pe hârtie, 34×48,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VII.25 Peisaj de pe Golia, 1971, acuarelă pe hârtie, 34×49 cm.
- VII.26 Acoperișuri – Golia, 1971, acuarelă pe hârtie, 34×49 cm.
- VIII **Plaja**
- VIII.1 Plajă – Costinești, 1983, tuș pe hârtie, 30×33,5 cm.
- VIII.2 Plaja, 1985, tempera pe panel, 60×80 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VIII.3 Nud culcat, 1984, desen în pensulă pe hârtie, 35×25 cm.
- VIII.4 Nud pe plajă, 1983, tuș pe hârtie, 23×32 cm.
- VIII.5 Plaja – Costinești, 1985, acuarelă pe sugativă, 20×14 cm.
- VIII.6 Plaja – Costinești, 1985, acuarelă pe sugativă, 20×14 cm.
- VIII.7 Plajă cu nud și cort, 1985, acuarelă pe sugativă, 14×20 cm.
- VIII.8 '981 – Costinești, 1981, laviu și peniță pe hârtie, 32×46 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VIII.9 Plaja albă – Costinești, 1981, laviu și peniță pe hârtie, 32×46 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VIII.10 Costinești, 1981, laviu și peniță pe hârtie, 32×46 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VIII.11 '981 – Costinești, 1981, laviu și peniță pe hârtie, 25×35 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- VIII.12 Plaja II (cu țărni și ambarcațiune), 1985, ulei pe hârtie preparată, 86×117 cm.
- VIII.13 Plaja, 1986, ulei pe pânză, 121×180 cm.
- VIII.14 Stadiu Plaja, 1986, ulei pe pânză, 130×120 cm.
- VIII.15 Plaja, 1986, ulei pe pânză, 130×120 cm.
- IX **Atelierul**
- IX.1 Model costumat, 1985, ulei pe pânză, 120×100 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.2 Desen model costumat, 1985, cărbune pe hârtie, 110×90 cm.
- IX.3 Model costumat, 1985, tempera pe hârtie, 22×17 cm.
- IX.4 Maria – Bogata Olteană, 1978, acuarelă pe hârtie, 32×30 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.5 Două modele, 1984, ulei pe hârtie, 45×33 cm.
- IX.6.1 Două modele, 1984, ulei pe carton, 50×34,5 cm.
- IX.6.2 Două modele, 1984, ulei pe carton, 50×34,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.6.3 Două modele, 1984, ulei pe carton, 50×34,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.6.4 Două modele, 1984, ulei pe carton, 50×34,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.6.5 Două modele, 1984, ulei pe carton, 50×34,5 cm.
- IX.6.6 Două modele, 1984, ulei pe carton, 50×34,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.7 Fără titlu, nedatat [1983/1984], tuș pe hârtie, 37×27,7 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.8 Două modele cu chitară, 1983, pastel pe hârtie, 35×25 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.9 Studiu portret, 1985, șase desene, cărbune pe hârtie, 45×32 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.10 Florina, nedatat [1982/1983], cerapastel, cărbune pe hârtie, 35×25 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.11 Mami albastru, 1983, ulei pe pânză, 60×50 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.12 Fără titlu, 1985, ulei pe carton, 34,2×28,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.13 Fără titlu, 1985, ulei pe carton, 47×33,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.14 Fără titlu, 1984, tempera pe hârtie, 46×32,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.15 Fără titlu, 1984, pastel pe hârtie, 39×32,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.16 Desen, nedatat [1982/1983], tuș, pastel pe hârtie, 35×31 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.1 Desen, 7 februarie 2009, tuș, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.2 Desen, 4 februarie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.3 Desen, 28 martie 2009, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.4 Desen, 4 decembrie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.5 Desen, 1 mai 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.6 Desen, 12 martie 2011, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.7 Desen, 7 februarie 2009, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.8 Desen (49), 4 decembrie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.9 Desen, 26 februarie 2011, acuarelă pe hârtie, 29×20,9 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.10 Desen, 24 aprilie 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.

- VI.8 The Red Shipwreck, 1983, oil on cardboard, 49.5×67.5 cm.
- VI.9 Shore, 1987, oil on canvas, 35×27 cm.
- VI.10 Boats – Costinești, 1986, oil on canvas, 29×35 cm.
- VI.11 Jetty – Călărași, 1984, oil on cardboard, 35×50 cm. Constanta Art Museum.
- VII **Landscape**
- VII.1 Chapel – Lăzarea, 1987, oil on canvas, 60×50 cm.
- VII.2 Houses in Brown – Măgura, 1990, oil on canvas, 60×50 cm. Private collection.
- VII.3 Grey Wall – Măgura, 1990, oil on canvas, 60×50 cm.
- VII.4.1 Landscape – Pipera, 1983, oil on cardboard, 50×70 cm.
- VII.4.2 Pipera Landscape Sketches, 1983, India ink and pastel on paper, 21×30 cm.
- VII.5 Andronache Houses (Bucharest), 1983, oil on cardboard, 50×57.5 cm. Constanta Art Museum.
- VII.6 Red Rocks at Gureni (Peștișani – Gorj), 1985, oil on cardboard, 49.5×68.8 cm. Constanta Art Museum.
- VII.7 Field – Calica, 1990, oil on canvas, 50×81 cm. Constanta Art Museum.
- VII.8 Oaks – Gura Văii, 1991, oil on canvas, 65×37 cm. Constanta Art Museum.
- VII.9 Study I – Beech – Voina, 2001, oil on canvas, 61×46 cm.
- VII.10 Nut Tree – Măgura, 1988, oil on canvas, 66×75 cm.
- VII.11 Nut Trees – Calica, 1988, oil on canvas, 47×33.5 cm.
- VII.12 The Vine Hedge – Fălticeni, 1994, oil on canvas, 40×30 cm.
- VII.13 Forest – Geoagiu, 1991, oil on canvas, 55×46 cm.
- VII.14.1 Acacias – Ionești, 1984, India ink on paper, 42×30 cm. Constanta Art Museum.
- VII.14.2 Acacias – Ionești, 1984, India ink on paper, 42×30 cm. Constanta Art Museum.
- VII.14.3–4 Acacias – Ionești, 1984, India ink on paper, 30×42 cm.
- VII.14.5–6 Acacias – Ionești, 1984, India ink on paper, 30×42 cm.
- VII.15 Băneasa, 1984, crayon on paper, 25×30.7 cm. Constanta Art Museum.
- VII.16 Măgura – Bacău, 1990, pencil, watercolour on paper, 23.7×31.8 cm. Constanta Art Museum.
- VII.17 Untitled (Kalinderu Hall Exhibition – 1st year Painting), 1982, India ink on paper, 70×60 cm. Constanta Art Museum.
- VII.18 Măgura – Bacău, 5 July 1988, pen on paper, 34.5×25.8 cm. Constanta Art Museum.
- VII.19 Lăzarea, 2 July 1987, wash on paper, 25×17.7 cm. Constanta Art Museum.
- VII.20 The Green House, 1979, crayon on paper, 29×25 cm. Constanta Art Museum.
- VII.21 The Yellow House, 1979, crayon on paper, 24×34 cm. Constanta Art Museum.
- VII.22 Oradea VIII, 1983, crayon on paper, 23×32.4 cm. Constanta Art Museum.
- VII.23 Untitled (Roofs – Golia), 1971, watercolour on paper, 34×48.5 cm. Constanta Art Museum.
- VII.24 Untitled (Golia Landscape), 1971, watercolour on paper, 34×48.5 cm. Constanta Art Museum.
- VII.25 Golia Landscape, 1971, watercolour on paper, 34×49 cm.
- VII.26 Roofs – Golia, 1971, watercolour on paper, 34×49 cm.
- VIII **The Beach**
- VIII.1 Beach – Costinești, 1983, India ink on paper, 30×33.5 cm.
- VIII.2 Beach, 1985, tempera on panel, 60×80 cm. Constanta Art Museum.
- VIII.3 Reclining Nude, 1984, brush drawing on paper, 35×25 cm.
- VIII.4 Nude on the Beach, 1983, India ink on paper, 23×32 cm.
- VIII.5 Beach – Costinești, 1985, watercolour on blotting paper, 20×14 cm.
- VIII.6 Beach – Costinești, 1985, watercolour on blotting paper, 20×14 cm.
- VIII.7 Landscape with Nude and Tent, 1985, watercolour on blotting paper, 14×20 cm.
- VIII.8 '981 – Costinești, 1981, wash and pen on paper, 32×46 cm. Constanta Art Museum.
- VIII.9 The White Beach – Costinești, 1981, wash and pen on paper, 32×46 cm. Constanta Art Museum.
- VIII.10 Costinești, 1981, wash and pen on paper, 32×46 cm. Constanta Art Museum.
- VIII.11 '981 – Costinești, 1981, wash and pen on paper, 25×35 cm. Constanta Art Museum.
- VIII.12 The Beach II (with shore and boat), 1985, oil on treated paper, 86×117 cm.
- VIII.13 The Beach, 1986, oil on canvas, 121×180 cm.
- VIII.14 The Beach Stage, 1986, oil on canvas, 130×120 cm.
- VIII.15 The Beach, 1986, oil on canvas, 130×120 cm.
- IX **The Workshop**
- IX.1 Costumed Model, 1985, oil on canvas, 120×100 cm. Constanta Art Museum.
- IX.2 Costumed Model Drawing, 1985, charcoal on paper, 110×90 cm.
- IX.3 Costumed Model, 1985, tempera on paper, 22×17 cm.
- IX.4 Maria – The Rich Woman of Oltenia, 1978, watercolour on paper, 32×30 cm. Constanta Art Museum.
- IX.5 Two Models, 1984, oil on paper, 45×33 cm.
- IX.6.1 Two Models, 1984, oil on cardboard, 50×34.5 cm.
- IX.6.2 Two Models, 1984, oil on cardboard, 50×34.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.6.3 Two Models, 1984, oil on cardboard, 50×34.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.6.4 Two Models, 1984, oil on cardboard, 50×34.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.6.5 Two Models, 1984, oil on cardboard, 50×34.5 cm.
- IX.6.6 Two Models, 1984, oil on cardboard, 50×34.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.7 Untitled, undated [1983/1984], India ink on paper, 37×27.7 cm. Constanta Art Museum.
- IX.8 Two Models with Guitar, 1983, pastel on paper, 35×25 cm. Constanta Art Museum.
- IX.9 Portrait Study, 1985, six drawings, charcoal on paper, 45×32 cm. Constanta Art Museum.
- IX.10 Florina, undated [1982/1983], crayon, charcoal on paper, 35×25 cm. Constanta Art Museum.
- IX.11 Mommy in blue, 1983, oil on canvas, 60×50 cm. Constanta Art Museum.
- IX.12 Untitled, 1985, oil on cardboard, 34.2×28.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.13 Untitled, 1985, oil on cardboard, 47×33.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.14 Untitled, 1984, tempera on paper, 46×32.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.15 Untitled, 1984, pastel on paper, 39×32.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.16 Drawing, undated [1982/1983], India ink, pastel on paper, 35×31 cm. Constanta Art Museum.

- IX.17.11 Desen, 27 martie 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.12 Desen, 21 mai 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.13 Desen, 17 februarie 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.14 Desen, 21 martie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.15 Desen, 28 februarie 2009, creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.16 Desen, 4 februarie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.17 Desen, 6 noiembrie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.18 Desen, 16 ianuarie 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.19 Desen, 1 mai 2011, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.20 Desen, 16 ianuarie 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.21 Desen, 10 martie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.22 Desen, 28 martie 2009, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.23 Desen, 14 mai 2011, creion, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.24 Desen (63), 2008, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.25 Desen, 5 iunie 2010, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.26 Desen, 17 decembrie 2011, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.27 Desen, 27 noiembrie 2010, creion, acuarelă pe hârtie, 21×29,5 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.28 Desen, 8 mai 2010, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.29 Desen, 26 ianuarie 2014, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.17.30 Desen (21), 1994, creion pe hârtie, 29,5×21 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- IX.18 Olga I, 1984, ulei pe pânză, 100×80 cm. Muzeul de Artă Constanța.
- X Obiect**
- X.1 Obiect nr. o... '916, 2015, acumulare, 100×40×40 cm.
- X.2.1 Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996], cărbune pe hârtie, 14,5×10 cm.
- X.2.2 Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996], cerneală pe hârtie, 14,5×10 cm. Inscricții: „S. 10 feb. Pt. T. Tzara Zürich '916. Moinești – ? 96 – Bacău. Text Ziar Foarfecă. Da Da Nu Nu Larousse”
- X.2.3 Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996], cărbune pe hârtie, 14,5×10 cm. Inscricții: „Larousse Zürich Da Tzara Da. Zürich Dada Nu Nu 1916 Tzara Da Da Larousse Moinești. Zü rich Da Da Tzara Nu Nu”
- X.2.4.1–2 Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996], creion pe hârtie, 14,5×10 cm.
- X.2.5.1–2 Fără titlu, schiță-proiect pentru „Obiect”, nedat [1995–1996], cerneală pe hârtie, 14,5×10 cm.
- X.3.1.1 Obiect, stadiu [1996?], acumulare, 100×40×40 cm.
- X.3.1.2–3 Obiect, stadiu [1996?], acumulare, 100×40×40 cm.
- X.3.2 Obiect, 1996, acumulare, 100×40×40 cm.
- X.3.2.1 Detaliu „Obiect”, 1996, acumulare, 100×40×40 cm.
- X.4 Fără titlu, machetă pentru „Obiect” [1996?], hârtie, capse metal, 20×6,5×4 cm.

- IX.17.1 Drawing, 7 February 2009, India ink, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.2 Drawing, 4 February 2010, pencil, watercolour on paper, 21×29.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.3 Drawing, 28 March 2009, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.4 Drawing, 4 December 2010, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.5 Drawing, 1 May 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.6 Drawing, 12 March 2011, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.7 Drawing, 7 February 2009, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.8 Drawing (49), 4 December 2010, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.9 Drawing, 26 February 2011, watercolour on paper, 29×20.9 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.10 Drawing, 24 April 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.11 Drawing, 27 March 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.12 Drawing, 21 May 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.13 Drawing, 17 February 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.14 Drawing, 21 March 2010, pencil, watercolour on paper, 21×29.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.15 Drawing, 28 February 2009, pencil, watercolour on paper, 21×29.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.16 Drawing, 4 February 2010, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.17 Drawing, 6 November 2010, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.18 Drawing, 16 January 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.19 Drawing, 1 May 2011, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.20 Drawing, 16 January 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.21 Drawing, 10 March 2010, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.22 Drawing, 28 March 2009, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.23 Drawing, 14 May 2011, pencil, watercolour on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.24 Drawing (63), 2008, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.25 Drawing, 5 June 2010, watercolour on paper, 21×29.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.26 Drawing, 17 December 2011, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.27 Drawing, 27 November 2010, pencil, watercolour on paper, 21×29.5 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.28 Drawing, 8 May 2010, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.29 Drawing, 26 January 2014, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.17.30 Drawing (21), 1994, pencil on paper, 29.5×21 cm. Constanta Art Museum.
- IX.18 Olga I, 1984, oil on canvas, 100×80 cm. Constanta Art Museum.
- X Object
- X.1 Object #o... '916, 2015, assemblage, 100×40×40 cm.
- X.2.1 Untitled, project-sketch for "Object", undated [1995–1996], charcoal on paper, 14.5×10 cm.
- X.2.2 Untitled, project-sketch for "Object", undated [1995–1996?], ink on paper, 14.5×10 cm. Inscriptions: "S. 10 Feb. For T. Tzara Zürich '916. Moinești – ? 96 – Bacău. Newspaper Text Scissors. Yes Yes No No Larousse"
- X.2.3 Untitled, project-sketch for "Object", undated [1995–1996], charcoal on paper, 14.5×10 cm. Inscriptions: "Larousse Zürich Yes Tzara Yes. Zürich Dada No No 1916 Tzara Yes Yes Larousse Moinești. Zü rich Yes Yes Tzara No No"
- X.2.4.1–2 Untitled, project-sketch for "Object", undated [1995–1996], pencil on paper, 14.5×10 cm.
- X.2.5.1–2 Untitled, project-sketch for "Object", undated [1995–1996], ink on paper, 14.5×10 cm.
- X.3.1.1 Object, stage [1996?], assemblage, 100×40×40 cm.
- X.3.1.2–3 Object, stage [1996?], assemblage, 100×40×40 cm.
- X.3.2 Object, 1996, assemblage, 100×40×40 cm.
- X.3.2.1 Object, detail, 1996, assemblage, 100×40×40 cm.
- X.4 Untitled, model for "Object" [1996?], paper, metal staples, 20×6.5×4 cm.

Cronologie

1954–1961

Cezar Atodiresei s-a născut la Drăgușeni, județul Suceava, în 6 august 1954, primul fiu al soților Anton și Leonora Atodiresei. Au fost patru frați în familie, toți băieți, ceilalți fiind: Gelu, Viorel, Ciprian. A copilărit în localitatea Broșteni din comuna Drăgușeni, județul Suceava.

1961–1969

A urmat clasele I–V la școala generală din Broșteni–Drăgușeni până în anul 1966, când se mută împreună cu familia la Fălticeni, unde continuă studiile până în clasa a VIII-a la Liceul nr. 1 Fălticeni (Liceul „Nicu Gane”, 1966–1969).

1969–1973

Urmează cursurile liceale la Iași, în cadrul Liceului de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă”, avându-i profesori pe Dan Hatmanu, Liviu Suhar, Gheorghe Maftei etc. Menționăm colegi de clasă: Cristina Ailincăi, Ilie Bostan, Constantin Catargiu, Dorin Dănilă, Marilena Murariu, Virgiliu Parghel, Viorica Petrovici, Lucia Pușcașu, George Zaharescu. Cei mai mulți dintre colegii de liceu au devenit nume importante în arta contemporană (pictură, sculptură, grafică, scenografie, tapiserie) sau arhitectură, învățământ universitar artistic (la București, Timișoara, Iași) etc.

În anul 1972 participă la prima expoziție cu caracter național: Salonul Național de Artă al Tineretului, Sălile Dalles, București, cu o compoziție figurativă („Brigada”, 1972, ulei pe pânză, 70×60 cm.). Despre lucrarea prezentă în această expoziție, criticul de artă Theodor Redlow scria: *Brigada lui Cezar Atodiresei (Iași) este o compoziție adunată tectonic-simetric, de o frumoasă consecvență în distribuirea formelor și a culorilor, într-un regim sobru, reținut, concentrat*¹.

În anul 1973 i se acordă Premiul III la Festivalul Școlilor și Liceelor de Artă – Iași pentru compoziția „Familia” expusă la sala „Victoria”, Iași.

Este menționat în articolul Deliei Beiu, „Festivalul școlilor de artă din Moldova”, în cotidianul *Flacăra*, Iași, 12 aprilie 1973.

1973–1975

Împreună cu colegul și prietenul său George Zaharescu lucrează ca ucenic al artistului Adrian Kéber, colaborând cu acesta la realizarea picturii murale a bisericii din Boroaia – Suceava (1 august–1 octombrie 1973).

În anul 1973 pleacă din Fălticeni, fiind ferm hotărât să studieze pictura la București. Candidează la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”; este respins. Într-un context politic, social și cultural dificil, numărul locurilor la Specializarea Pictură în instituțiile de învățământ superior aflate doar în București și Cluj este foarte mic, invers proporțional cu numărul candidaților (aproximativ 25 de candidați pe un loc). Până în anul 1982, anul admiterii sale la Secția Pictură a Institutului de Arte bucureștean, candidează cu consecvență, anual, doar la această secție. În această perioadă, în paralel cu pregătirea constantă pentru admitere, a participat la realizarea a numeroase lucrări de artă monumentală: frescă, tempera, mozaic, sgraffito; lucrări de artă decorativă: lemn, ceramică etc., restaurare frescă: monument istoric, restaurare pictură de șevalet, colaborând cu artiști importanți: Dan Broscăușeanu, Costin Ioanid, Ada Ioanid etc.

La București o cunoaște pe Ioana Sturdza (Luli August Sturdza, n. 1922–d. 2000), pictoriță, graficiană, artistă decoratoare, un om remarcabil, așa cum avea să povestească Cezar Atodiresei. Ea îl ajută să colaboreze cu Ada Ioanid (artistă plastică, membră a Uniunii Artiștilor Plastici) pentru realizarea unor lucrări de artă plastică și decorativă (lucrări ce erau valorificate prin Combinatul Fondului Plastic). Tot Ioana Sturdza îl sprijină să se angajeze, pe perioadă determinată, la Studiourile Buftea (1975–1976).

Efectuează serviciul militar în perioada 24 februarie 1974–11 iunie 1975 în cadrul Comisariatului Județean Vrancea; specialitatea 8, gradul soldat.

1975–1976

A fost asistent pictor-scenograf colaborator la Studiourile Buftea (C.P.C. București – Buftea); a lucrat la filme de lungmetraj: *Zile fierbinți* (titlul inițial era *Dacă toți copacii ar fi la fel*) – 6 episoade, *Osânda* (1 august–1 decembrie 1975), *Eroi au fost* – 6 episoade, *Independența* (film tv, 1 august–31 decembrie 1976).

Colaborează cu Ada Ioanid, realizând lucrări de artă decorativă (ceramică, lemn etc.) în atelierul acesteia din București (1 decembrie 1975–1 august 1976).

1 Theodor Redlow, „Salonul de artă plastică (de tineret)”, *Revista Amfiteatru* nr. 3 [75], martie 1972.

Chronology

1954–1961

Cezar Atodiresei was born in Drăgușeni, Suceava County, on 6 August 1954, the first son of Anton and Leonora Atodiresei. All the four siblings were boys. The others' names were: Gelu, Viorel, Ciprian. He spent his childhood in the village of Broșteni in the Drăgușeni commune, Suceava County.

1961–1969

He attended the primary school of Broșteni – Drăgușeni until 1966, when the family move to Fălticeni, where he will study until the 8th grade at Liceul nr. 1 (*High School No. 1*) Fălticeni (“Nicu Gane” High School, 1966–1969)

1969–1973

He goes to high school in Iași, at the “Octav Băncilă” High School of Music and Fine Arts, with teachers such as Dan Hatmanu, Liviu Suhar, Gheorghe Maftai etc. His classmates include: Cristina Ailincăi, Ilie Bostan, Constantin Catargiu, Dorin Dănilă, Marilena Murariu, Virgiliu Parghel, Viorica Petrovici, Lucia Pușcașu, George Zaharescu etc. Most of his schoolmates here went on to become important names in our contemporary art (painting, sculpture, graphics, stage setting, tapestry) or architecture, artistic academia (in Bucharest, Timișoara, Iași) etc.

In 1972, he participates in his first national exhibition: The National Youth Art Salon, Dalles Halls, Bucharest, with a figurative composition (“The Brigade”, 1972, oil on canvas, 70×60 cm.). Art critic Theodor Redlow would write the following about the exhibited piece: *The Brigade by Cezar Atodiresei (Iași) is a tectonically-symmetrically gathered composition, beautifully consistent in its distribution of shapes and colours, in a sombre, demure, and focused manner*¹.

In 1973 he receives 3rd Prize in the Festival of Art Schools and High Schools – Iași, for his composition “The Family” exhibited in the “Victoria” hall of Iași.

He is mentioned in Delia Beiu’s article, “Festivalul școlilor de artă din Moldova” (*The Festival of Art Schools in Moldova*), in the *Flacăra* newspaper of Iași, 12 April 1973.

1973–1975

Alongside his colleague and friend George Zaharescu, he is apprenticed to artist Adrian Kéber, helping him to restore the murals of the church of Boroaia – Suceava (1 August–1 October 1973).

In 1973 he leaves Fălticeni, determined to study painting in Bucharest. He applies to the “Nicolae Grigorescu” Fine Arts Institute; he is rejected. In a difficult political, social, and cultural context, the number of places for the painting specialization in higher education institutes, at that time present only in Bucharest and Cluj, is very small, in contrast with the number of applicants (approximately 25 candidates for each place). Until 1982, when he is admitted to the Painting Department of the Bucharest-based Arts Institute, he stubbornly applies every year, only to this department. During this time, alongside his constant training for his entrance examination, he took part in the creation of numerous works of monumental art: fresco, tempera, mosaic, sgraffito; decorative works of art: wood, ceramic etc., restoration of historical frescoes, easel painting restoration, collaborating with important artists: Dan Broscăuțeanu, Costin Ioanid, Ada Ioanid etc.

In Bucharest he meets Ioana Sturdza (Luli August Sturdza, b. 1922–d. 2000), painter, graphic artist, decoration artist, a remarkable person, as Cezar Atodiresei would later recount. She helps him collaborate with Ada Ioanid (plastic artist, member of the Union of Fine Artists) to create fine and decorative works of art (works sold through Combinatul Fondului Plastic). Ioana Sturdza is the one who helps him to get a full-time job with the Buftea Studios (1975–1976).

He is called for mandatory military service between 24 February 1974–11 June 1975 at the Vrancea County Commissariat; specialty 8, rank of soldier.

1975–1976

He collaborated as an assistant painter/stage setter at the Buftea Studios (C.P.C. București – Buftea); he worked on the following feature films: *Zile fierbinți* (*Hot Days*) (initially called *Dacă toți copacii ar fi la fel* [*If All Trees Were The Same*]) – 6 episodes, *Osânda* (*The Punishment*) (1 August–1 December 1975), *Eroi au fost* (*There Were Heroes*) – 6 episodes, *Independența* (*The Independence*) (TV film, 1 August–31 December 1976).

1 Theodor Redlow, “Salonul de artă plastică (de tineret)”, *Amfiteatru Magazine* no. 3 [75], March 1972.

1

2

3

4

- 1 Cezar Atodiresei, 2012
- 2 Cezar Atodiresei, 1969
- 3 Cezar Atodiresei, 1972

- 4 Cezar Atodiresei alături de colegii și profesorii săi, Liceul de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă”, Iași (1969–1973)
Cezar Atodiresei with his classmates and teachers, the “Octav Băncilă” High School of Music and Fine Arts (1969–1973)

He works with Ada Ioanid, creating works of decorative art (ceramic, wood etc.) in her workshop of Bucharest (1 December 1975–1 August 1976).

1977–1982

He works on murals, decorative art, easel painting and he restores historical frescoes and easel paintings. He works with Dan Broscăuțeanu, Costin Ioanid, Raluca Ceicu at the creation of monumental (religious) works of art: fresco, tempera, sgraffito, mosaic, restoration, at: *The Catholic Church* – Pitești, Clinceni, Domnești, Dealu, Vadul, Obedenii, Ionești – Vâlcea, Ulmetu (Copăceni commune) – Vâlcea, the church in the village of Bogata Olteană, Brașov County, the *Holy Angels* church of Constanța, the *Holy Archangels* church of Dumbrăveni – Sibiu, in Onești – Bacău, the *Saint Nicholas* – *Ceauș Radu* church of Bucharest.

He continues to create works of decorative art (wood, ceramic etc.) in Ada Ioanid's workshop in Bucharest (1977–1980).

Between November – December 1981 his work “Shipwreck” is exhibited at the National Youth Art Salon, Dalles Halls, Bucharest.

Between December 1981 – January 1982, he exhibits the “Flowers” painting at the National Museum of Art of Bucharest, within the Municipal Painting, Sculpture, and Graphic Art Salon.

1982–1986

He attends university at the “Nicolae Grigorescu” Fine Arts Institute of Bucharest, Department of Painting, 1982–1986, with teachers such as Constantin Blendea (coordinator), Florin Mitroi, Marius Cîlievici, Traian Brădean etc.

He graduates from the Institute in 1986 as *valedictorian*. His distribution decision no. 386931/1986 includes the Institute Senate's recommendation for him to work in research and higher education, after his three-year mandatory job placement, with the arts department of School no. 10 of Giurgiu.

In April 1983 he attends the “Notații” (*Notations*) Students' Drawing Exhibition held at Kalinderu Hall, Bucharest. He participates in the “Sibiu Festival of Student Art and Creation” with the works “Shipwreck I”, “Shipwreck II”.

In the same year, he attends the “Painting and drawing student camp” of Sinaia, the “Study and documentation student camp of Bucharest”.

In 1984 he attends the “Festival of student art and creation” in Galați. During the same year, he participates in the students' painting and drawing camp in Călărași, attended by students of the Painting Department, classes of professors Constantin Blendea, Marius Cîlievici, Vasile Grigore: Cătălin Bălescu, Radu Șerban, Felicia Manea, Dalia Bialcovschi, Adriana Boerescu, Ion Vișan, Elena Constantinescu etc. The camp ends in an exhibition at the Halls of the Călărași County Museum, of over one hundred and fifty paintings and drawings. In a chronicle of this exhibition, art critic and historian Pavel Țușară (at that time employed by the museum) would notice the *vigour and dense materiality in Cezar Atodiresei's works*².

He donates to the Călărași County Museum approximately ten works in oil or tempera on cardboard, oil on canvas (landscaped) with sizes 50×70 cm. and 50×35 cm. and approximately fifteen

drawings (pen, charcoal, India ink, watercolour, etc.). Part of this donation is recorded in the “Catalogue of Art Collections”³, published by the museum in 2006.

Between July–August 1984 he attends the students' creative camp at Gurghiu (Mureș County) followed by the “Art Students' Exhibition”, the pavilion of the Gurghiu Dendrological Park (Mureș County). He donates to the Tg. Mureș County Museum three (*four?*) works in oil on cardboard (landscapes) with the sizes of 50×70 cm. and two (*three?*) watercolours.

Between July–August 1985 he attends the students' creative camp at Peștișani – Gorj, followed by the “Students' painting and Drawing Exhibition”, “Constantin Brâncuși” Hall, Peștișani, Gorj County. He donates to the “Constantin Brâncuși” Peștișani – Gorj Collection three works (landscapes) in oil on canvas and oil on cardboard with the sizes of 50×70 cm.; approximately five drawings, watercolours.

In 1985 he receives 1st Prize in Drawing from the “Nicolae Grigorescu” Institute, as part of the International Youth Year.

Between December 1985 – January 1986, he exhibits at the National Museum of Art of Bucharest, within the Municipal Painting, Sculpture, and Graphic Art Salon.

In 1986 (26 May) he receives the Award of the “Sărghie” Foundation, 10th edition, Casa Universitarilor, Bucharest.

In 1986 he exhibits the work “Landscape – Gurghiu Valley” at the Painting and Sculpture Biennale, Dalles Halls, Bucharest.

During the same year, he attends the “Creative Camp for Art Teachers” (July 1986, Suceava) followed by the “Art Teachers' Exhibition (painting, drawing)” at the Suceava Art Galleries.

1986–1989

Starting from 1986, he serves his three mandatory years teaching in secondary education, as art teacher with School no. 10 of Giurgiu (1986–1989). In 1989 he receives the teacher's certification for preuniversity teaching.

After finishing his three-year mandatory placement at Giurgiu, in the summer of 1989 he returns to the “Nicolae Grigorescu” Fine Arts Institute of Bucharest to work in academia, according to Distribution Decision no. 386931/1986. His employment is denied, on the grounds that he was not a member of the Communist Party.

He is member of the “Atelier 35” Group from 1986 until 1990.

In 1987 he attends the following creative camps: The “Atelier 35 Youth Camp”, Lăzarea (Harghita County), the “County Creative Camp for the U.A.P.”, Dorna – Candreni, Suceava County. He participates with paintings and drawings in art salons and exhibitions: The National Youth Art Salon, Dalles Halls, Bucharest; the “Painting and Drawing Exhibition” of Lăzarea (Harghita County); the “Voronetișana 87” Exhibition – Suceava; The Watercolour Salon, Orizont Hall, Bucharest.

In 1988 he attends the following creative camps: The “Calica – Tulcea Painting Camp”, the “Creative Camp for Painting and Drawing of Măgura – Bacău”, the “Gălănești – Rădăuți Painting Camp” (Suceava County). He donates to the Suceava County Museum the painting “Still Life”, oil on canvas, 100×100 cm.

2 Pavel Țușară, *Tabăra studențească de pictură și desen (The Students' Painting and Drawing Camp)*, *Vremuri noi* newspaper, no. 182/17 July 1984, Călărași.

3 “Catalogul Colecțiilor de Artă”, Muzeul Dunării de Jos, Editura DAIM PH srl, Călărași, 2006.

1977–1982

Lucrează pictură murală, artă decorativă, pictură de șevalet și efectuează lucrări de restaurare frescă – monument istoric, restaurare pictură de șevalet. Colaborează cu Dan Broscăuțeanu, Costin Ioanid, Raluca Ceicu la realizarea de lucrări de artă monumentală (cult): frescă, tempera, sgraffito, mozaic, restaurare la: *Biserica Catolică* – Pitești, Clinceni, Domnești, Dealu, Vadul, Obedenii, Ionești – Vâlcea, Ulmetu (comuna Copăceni) – Vâlcea, biserica din satul Bogata Olteană, județul Brașov, Biserica cu hramul *Sfinții Îngeri* din Constanța, Biserica *Sfinții Arhangheli* din orașul Dumbrăveni – Sibiu, la Onești – Bacău, Biserica cu hramul *Sfântul Nicolae – Ceauș Radu*, București.

Continuă să realizeze lucrări de artă decorativă (lemn, ceramică etc.) în atelierul Adei Ioanid, la București (1977–1980).

În perioada noiembrie–decembrie 1981 expune la Salonul Național de Artă al Tineretului, Sălile Dalles, București lucrarea „Epavă”.

În perioada decembrie 1981–ianuarie 1982 expune lucrarea cu titlul „Flori” la Muzeul Național de Artă, București în cadrul Salonului Municipal de Pictură, Sculptură și Grafică.

1982–1986

Urmează studiile universitare la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” – București, Secția Pictură, în perioada 1982–1986, avându-i profesori pe Constantin Blendea (coordonator), Florin Mitroi, Marius Cilievici, Traian Brădean etc.

În anul 1986 absolvă Institutul cu titlul *șef de promoție*. Dispoziția de repartizare nr. 386931/1986 conține recomandarea Senatului Institutului pentru a lucra în cercetare și în învățământul superior, după efectuarea stagiului obligatoriu de trei ani în producție, respectiv la Școala nr. 10 Giurgiu, Catedra de Desen.

În aprilie 1983 participă la Expoziția studențească de desen „Notații” desfășurată la Sala Kalinderu, București. Participă la „Festivalul artei și creației studențești Sibiu” cu lucrările „Epavă I”, „Epavă II”.

În același an participă la „Tabăra studențească de pictură și desen” Sinaia, „Tabăra studențească de studiu și documentare” București.

În anul 1984 participă la „Festivalul artei și creației studențești” de la Galați. În același an participă la tabăra studențească de pictură și desen desfășurată în Călărași, participanți fiind studenții Secției Pictură, clasele profesorilor Constantin Blendea, Marius Cilievici, Vasile Grigore: Cătălin Bălescu, Radu Șerban, Felicia Manea, Dalia Bialcovschi, Adriana Boerescu, Ion Vișan, Elena Constantinescu etc. Tabăra s-a finalizat cu o expoziție în Sălile Muzeului Județean Călărași, expoziție ce a inclus peste o sută cincizeci de picturi și desene. Într-o cronică a acestei expoziții, criticul și istoricul de artă Pavel Șușară (la acel moment angajat al muzeului) remarca *vigoarea și materialitatea densă din lucrările lui Cezar Atodiresei*².

Donează Muzeului Județean Călărași circa zece lucrări în ulei sau tempera pe carton, ulei pe pânză (peisaje) cu dimensiuni de 50x70 cm. și 50x35 cm. și circa cincisprezece desene (peniță, carbune, tuș, acuarelă etc.). Parte din această donație figurează în volumul *Catalogul Colecțiilor de Artă*³, publicat de muzeu în anul 2006.

În perioada iulie–august 1984 participă la tabăra studențească de creație din Gurghiu (județul Mureș) urmată de „Expoziția studenților plasticieni”, Pavilionul Parcului Dendrologic Gurghiu (județul Mureș). Donează Muzeului Județean Tg. Mureș trei (*patru?*) lucrări în ulei pe carton (peisaje) cu dimensiunile 50x70 cm. și două (*trei?*) acuarele.

În perioada iulie–august 1985 participă la tabăra studențească de creație din Peștișani – Gorj urmată de „Expoziția studențească de pictură și desen”, Sala „Constantin Brâncuși” Peștișani, județul Gorj. Donează Colecției „Constantin Brâncuși” Peștișani – Gorj trei lucrări (peisaje) în ulei pe pânză și ulei pe carton cu dimensiunile 50x70 cm.; circa cinci desene, acuarele.

În anul 1985 îi este decernat Premiul I al IAP „Nicolae Grigorescu” pentru desen, în cadrul Anului Internațional al Tineretului.

Expune în anii 1985 și 1986 la Muzeul Național de Artă, București în cadrul Salonului Municipal de Pictură, Sculptură și Grafică.

În anul 1986, la 26 mai, i se decernează Premiul Fundației „Sărgie”, ediția a X-a, Casa Universitarilor, București.

În anul 1986 expune la Bienala de Pictură și Sculptură, Sălile Dalles, București lucrarea „Peisaj – Valea Gurghiului”.

În același an participă la „Tabăra de creație a profesorilor de desen” (iulie 1986, Suceava) urmată de „Expoziția profesorilor de desen (pictură, desen)” la Galeriile de Artă Suceava.

1986–1989

Începând din 1986 desfășoară stagiul obligatoriu de trei ani în învățământul gimnazial, fiind profesor de desen la Școala generală nr. 10 din orașul Giurgiu (1986–1989). În 1989 obține definitivatul în învățământul preuniversitar.

După finalizarea stagiului obligatoriu de trei ani la Giurgiu, în vara anului 1989 se prezintă la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” – București, pentru a lucra în învățământul superior, conform Dispoziției de repartizare nr. 386931/1986; i se refuză încadrarea, motivația fiind că nu avea calitatea de membru de partid.

Este membru al Grupării „Atelier 35” din 1986 până în anul 1990.

În anul 1987 participă la tabere de creație: „Tabăra de tineret Atelier 35”, Lăzarea (județul Harghita), „Tabăra județeană de creație a U.A.P.” Dorna-Candreni, județul Suceava. Este prezent cu lucrări de pictură și desen la saloane și expoziții de artă: Salonul Național de Artă al Tineretului, Sălile Dalles, București; „Expoziția de pictură și desen” Lăzarea (județul Harghita); Expoziția „Vronețiana 87” – Suceava; Salonul de Acuarelă, Sala Orizont, București.

În anul 1988 participă la tabere de creație: „Tabăra de pictură Calica – Tulcea”, „Tabăra de creație de pictură și desen Măgura – Bacău”, „Tabăra de pictură Gălănești – Rădăuți” (județul Suceava). Donează Muzeului Județean Suceava lucrarea de pictură „Natură moartă”, ulei pe pânză, 100x100 cm. În același an este prezent în paginile revistei *Ateneu*⁴ în calitate de artist participant la tabăra de creație Măgura – Bacău. În decembrie 1988 participă la expoziția „Omăgiu agricultorului”, ediția a II-a, galeriile „Arta”, Bacău, alături de: Horia Bernea, Ilie Boca, Ion Burlacu, Mihai Chiuaru, Vasile Crăiță-Mândră, Ion Lăzureanu, Ovidiu Maitec, Sorin Nicodim, Virgiliu Parghel, Mihai Sârbulescu, Gheorghe Zărnescu și alții. În nr. 12 (229)/decembrie 1988 al aceleiași

2 Pavel Șușară, „Tabăra studențească de pictură și desen”, cotidianul *Vremuri noi* nr. 182/17 iulie 1984, Călărași.

3 *Catalogul Colecțiilor de Artă*, Muzeul Dunării de Jos, Editura DAIM PH srl, Călărași, 2006.

4 *Ateneu* nr. 8/225, august 1988.

During the same year, he appears in the pages of the *Ateneu*⁴ magazine, as a participating artist in the creative camp of Măgura – Bacău. In December 1988 he takes part in the *Tribute to Agriculturists*, 2nd edition Exhibition, “Arta” Galleries, Bacău, alongside: Horia Bernea, Ilie Boca, Ion Burlacu, Mihai Chiuaru, Vasile Crăiță-Mândră, Ion Lăzureanu, Ovidiu Maitec, Sorin Nicodim, Virgiliu Parghel, Mihai Sârbulescu, Gheorghe Zărnescu and others. In issue 12 (229)/December 1988 of the same Bacău publication, he is mentioned by Cristina Radulian in the exhibition chronicle in the section “Journal of Arts”, presenting reproductions of the paintings: “The House”, “The Straw Reek”.

In 1988 he also exhibits painting and drawing works at: The Painting and Sculpture Biennale, Dalles Halls, Bucharest (exhibited work: “Apartment Building”); The National Drawing Salon – Arad, Bistrița-Năsăud; the Youth Biennale (Atelier 35) – Baia-Mare, Bacău (exhibited work: “Shore”); the “Voronețiana 88” Exhibition – Suceava, the Arts Salon, Dalles Halls, Bucharest; the National Salon of Graphic Art, Dalles Halls, Bucharest (exhibited work: “The Bin”).

In 1988 he applies for and receives the “Costin Petrescu” Studio Grant, together with his colleague and friend Cătălin Bălescu. The grant is awarded by the Union of Fine Artists of Romania, for a period of two years: 01.01.1988–31.12.1990 (according to certificate no. 3974/11.10.1993, issued by the Union of Fine Artists of Romania). The studio, located in Bucharest at 51, Nicolae Iorga St., sector 1, in a building based on the designs of painter Costin Petrescu (1872–1954), the artist’s former house/studio, was a small museum, exhibiting the portraits of the Romanian Royal Majesties.

In 1989, he participates in the National Salon of Graphic Art, Dalles Halls, Bucharest (exhibited work: “White vessel against black backdrop”); The National Youth Art Salon, Dalles Halls, Bucharest (exhibited work: “Landscape with boats”).

In 1989 we find him in the pages of the *Ateneu* magazine no. 7 (236)/July 1989, Bacău with pictures of his paintings: “Tree” (p. 3), “Tree” (p. 5).

1990

After the changes brought about by the Revolution of December 1989, starting with 1 October 1990 he is employed at the Bucharest Academy of Arts as an Assistant Lecturer, the course of Artistic and compared anatomy, collaborating with Professor Dan Cristian Popescu, PhD, course leader. He holds the seminars for this course between 1990–1992, for all the Academy’s majors.

He is received as an associated member of the Union of Fine Artists, the Painting Division.

He participates in exhibitions, art salons in Bucharest and in Romania: The Youth Biennale, National Theatre Halls, Bucharest (exhibited work: “Black Tower”); “Group Exhibition”, the anniversary of the town of Fălticeni – 500 years, “Ion Irimescu” Museum (exhibited work: “Walnut Tree”), the “Tribute to Agriculturists” exhibition, “Arta” Hall – Bacău (exhibited works: “Măgura Terrace” and “Măgura Church” – works he donates to the Bacău County Museum).

He exhibits, alongside Virgiliu Parghel and Adrian Bocancea, at the Suceava Art Galleries, within the “The Painting” exhibition (June 1990), drawings and compositions in oil on canvas, made in 1986: “Beach I”, “Beach II”, “Portrait (Panait Istrati)”, “Portrait – Simona”, “Still life with white ewer”, “Pajura water tower”. A

chronicle of this exhibition is published by Ion Carp Fluierici under the title “Omul, pomul, pădurea” (*The man, the tree, the forest*) in the “Crai nou” newspaper, no. 140/5 July 1990, Suceava.

*[...] Cezar ATODIRESEI stands out with a series of canvases made at an earlier stage of his concerns with self-definition, and the dominant note is the severe, muted, calming colour palette, distributed in long researched and balanced geometrical perimeters, encompassing MAN, seen in meditative sequencies. The landscape is involved, in the case of C.A., as an evoking/scene-setting element of the composition or is pure, lonely, and iconic. Two setups with “drawer sketches” complement the painting, enhancing, through their contrast of rhythm, the entire group, highlighting the fact that “non multa sed multum” is an implicit truth (especially) in the case of true art. [...]*⁵

When he participates in the *Voronețiana* exhibition of Suceava, Cezar Atodiresei receives 1st prize; he donates the winning work of art, “Still life with white ewer”, to the Suceava County Museum.

He appears in the pages of *Sunday Magazine*, alongside his colleague, painter Cătălin Bălescu, in a photo taken on 17 March 1990 by Barry Lewis in the “Costin Petrescu” studio, where the two artists worked together.

This is the year he starts to exhibit abroad: the (donation-based) exhibition “Romania Greets Europe”, ISLP, Brussels; the (donation-based) exhibition “Romania Greets Europe”, the Romanian Library of Paris; the (donation-based) exhibition “Romanian Villages”, Brussels; the (donation-based) exhibition, AFRA, Neuilly, France. He donates the work “White vessel against black backdrop” to the Institute for the Study of Plastic Language (ISLP), Brussels. He donates the engraving work “Simona’s Portrait” to the Romanian Library of Paris. Within the action “Des artistes pour des artistes”, he donates to the AFRA association the “Haystack” work, which would be sold the same year, in December, in an auction in Neuilly. The work “The white cliff at Gureni”, donated for the “Romanian villages” action in Brussels, would be sold the same year (1990) within a Brussels auction.

He is present with the donated painting and graphic art works in the exhibitions’ catalogues: “Des artistes pour des artistes”, Neuilly, France, 1990, La Compagnie des Commissaires – Priseurs de Paris et Maître Gabrielle Ionesco, page 6; “Romania Greets Europe”, The Ministry of Culture, Youth Department. I.A.D.T.I.Ch.P. – Bucharest.

1991

On the suggestion of the students at the Bucharest Academy of Arts, he coordinates two camps this year: the camp for nature studies in Geoagiu (Hunedoara County), attended by students from the Painting and Graphic Art departments; the study and creative camp at Baia de Criș, Hunedoara, a camp where he creates, with the students, a 50 sqm mural at the local Orphans’ School. Participating students: Carmen Apetrei, Irina Florescu, Doina Marița, Constantin Zgâmbău etc.

He attends the creative camp of Măgura, Bacău County, followed by the Exhibition of the ’91 Măgura Camp – the Bacău County Museum; exhibited works: “Trees at Gura Văii”, “Măgura Terrace”, “Măgura Church”. He donates the works “Măgura Terrace” and “Măgura Church” to the Bacău County Museum.

4 *Ateneu* no. 8/225, August 1988.

5 Ion Carp Fluierici, “Cronică de expoziție” (“Exhibition Chronicle”), *Crai Nou* newspaper no. 140/5 July 1990, Suceava.

publicații bătănuane este menționat de Cristina Radulian în cronică expoziției de la rubrica „Jurnal plastic”, fiind prezent cu reproduceri ale lucrărilor de pictură: „Casa”, „Șira de paie”.

Tot în anul 1988 participă cu lucrări de pictură și desen la: Bienala de Pictură și Sculptură, Sălile Dalles, București (lucrare expusă: „Bloc”); Salonul Național de Desen – Arad, Bistrița-Năsăud; Bienala Tineretului (Atelier 35) – Baia-Mare, Bacău (lucrare expusă: „Țărm”); Expoziția „Vronețiana 88” – Suceava, Salonul Artelor, Sălile Dalles, București; Salonul Național de Grafică, Sălile Dalles, București (lucrare expusă: „Coșul”).

În anul 1988 obține, prin concurs, Bursa Atelier „Costin Petrescu”, împreună cu colegul și prietenul său Cătălin Bălescu. Bursa este acordată de Uniunea Artiștilor Plastici din România pe o perioadă de doi ani: 01.01.1988–31.12.1990 (conform adevărului nr. 3974/11.10.1993, eliberată de Uniunea Artiștilor Plastici din România). Atelierul – situat în București, strada N. Iorga, nr. 51, sector 1, în imobilul edificat după proiectul pictorului Costin Petrescu (1872–1954), fosta locuință cu atelier a artistului – era un mic muzeu, având expuse portretul Regelui Ferdinand I și portretul Reginei Maria.

În anul 1989 participă la Salonul Național de Grafică, Sălile Dalles, București (lucrare expusă: „Vas alb pe fond negru”); Salonul Național de Artă al Tineretului, Sălile Dalles, București (lucrare expusă: „Peisaj cu bărci”).

În anul 1989 este prezent în paginile revistei *Ateneu* nr. 7 (236)/ iulie 1989, Bacău cu reproduceri ale lucrărilor de pictură: „Copac” (p. 3), „Copac” (p. 5).

1990

După schimbările produse odată cu Revoluția din decembrie 1989, începând din 1 octombrie 1990 este angajat la Academia de Arte București pe postul de asistent universitar, disciplina Anatomie artistică și comparată, colaborând cu profesor-doctor Dan Cristian Popescu, titularul de curs. Susține seminare aferente acestei discipline în perioada 1990–1992, pentru toate specializările Academiei.

Este primit membru stagiar al Uniunii Artiștilor Plastici, Secția Pictură.

Participă la expoziții, saloane de artă în București și în țară: Bienala Tineretului, Sălile Teatrului Național, București (lucrare expusă: „Turn negru”); „Expoziție de grup”, Aniversarea orașului Fălticeni – 500 de ani, Muzeul „Ion Irimescu” (lucrare expusă: „Nuc”), Expoziția „Omăgiu agricultorului”, Sala „Arta” – Bacău (lucrări expuse: „Terasa Măgura” și „Biserica Măgura” – lucrări pe care le donează Muzeului Județean Bacău).

Expune, împreună cu Virgiliu Parghel și Adrian Bocancea la Galerile de Artă din Suceava, în cadrul Expoziției „Pictura” (iunie 1990), desene și compoziții în ulei pe pânză realizate în anul 1986: „Plaja I”, „Plaja II”, „Portret (Panait Istrati)”, „Portret Simona”, „Natură statică cu ulcior alb”, „Turn apă Pajura”. O cronică a acestei expoziții este publicată de Ion Carp Fluerici sub titlul „Omul, pomul, pădurea” în cotidianul *Crai nou* nr. 140/5 iulie 1990, Suceava.

[...] Cezar ATODIRESEI se evidențiază cu o secvență de pânze realizate într-o perioadă mai veche a preocupărilor sale întru autodefinire, nota dominantă fiind registrul cromatic grav, surdinizat, liniștitor, distribuit în perimetre geometrice îndelung elaborate, echilibrate și care include în structura lor OMUL, surprins în secvențe meditative. Peisajul se implică, la C.A., în ipostaza evocator-scenografică din compoziție sau este pur, solitar și emblematic. Două aranjamente cu „desene de sertar” se

alătură, complementar picturii, punând în valoare, prin contrast de ritm, întregul grupaj, subliniind că „non multa sed multum” este un adevăr implicit (mai ales) artei adevărate. [...]”⁵

Participant la Expoziția „Vronețiana” – Suceava, Cezar Atodiresei este distins cu Premiul I al acestei manifestări artistice; donează Muzeului Județean Suceava lucrarea premiată, „Natură statică cu ulcior alb”.

Apare în paginile publicației *Sunday Magazine*, alături de colegul său, pictorul Cătălin Bălescu, într-o fotografie realizată pe 17 martie 1990 de Barry Lewis în atelierul „Costin Petrescu” unde cei doi artiști au lucrat împreună.

Din acest an începe să expună în afara țării: Expoziția (cu donații) „România salută Europa”, ISLP, Bruxelles; Expoziția (cu donații) „România salută Europa”, Biblioteca Română Paris; Expoziția (cu donații) „Satele românești”, Bruxelles; Expoziție (cu donații), AFRA, Neuilly, Franța. Donează Centrului de Studiu al Limbajului Plastic ISLP Bruxelles lucrarea „Vas alb pe fond negru”. Donează Bibliotecii Române din Paris lucrarea de gravură „Portretul Simonei”. În cadrul acțiunii „Des artistes pour des artistes” donează asociației AFRA pictura „Căpița”, lucrare ce avea să fie vândută în luna decembrie în cadrul unei licitații de la Neuilly. Lucrarea „Stânca roșie la Gureni”, donată pentru Acțiunea „Satele românești”, Bruxelles, avea să fie vândută în același an (1990) în cadrul unei licitații din Bruxelles.

Este prezent cu lucrările de pictură și grafică donate în cataloagele Expozițiilor: „Des artistes pour des artistes”, Neuilly, Franța, 1990, La Compagnie des Commissaires – Priseurs de Paris et Maître Gabrielle Ionesco, p. 6.; „România salută Europa”, Ministerul Culturii, Departamentul pentru tineret. I.A.D.T.I.Ch.P. – București.

1991

La propunerea studenților din Academia de Arte București, coordonează două tabere în acest an: tabăra de studiu după natură în localitatea Geoagiu (județul Hunedoara), participanți fiind studenți din Secțiile Pictură și Grafică; tabăra de studiu și creație de la Baia de Criș (județul Hunedoara), tabără în care realizează împreună cu studenții o pictură murală cu suprafața de 50 m² la Școala de copii orfani din localitate. Studenți participanți: Carmen Apetrei, Irina Florescu, Doina Marița, Constantin Zgâmbău etc.

Participă la Tabăra de creație Măgura, județul Bacău, urmată de Expoziția taberei Măgura '91 – Muzeul Județean Bacău; lucrări expuse: „Copaci la Gura Văii”, „Terasa Măgura”, „Biserica Măgura”. Donează Muzeului Județean Bacău lucrările „Terasa Măgura” și „Biserica Măgura”.

Participă la saloane de artă și expoziții colective în București și în țară: Expoziția Centenarului nașterii lui Panait Istrati, Foaierul Radio București (lucrare expusă: „Portret Panait Istrati”), Salonul Municipal de Primăvară, Sălile Teatrului Național, București; lucrare expusă: „T3 (Turn de colț)”.

Participă ca artist invitat la Salonul Internațional „Jeune Peinture”, Grand Palais, Paris; lucrare expusă: „B. III”, 1990, ulei pe pânză, 90×110 cm. Este prezent în Catalogul Salonului Internațional „Jeune Peinture”, Grand Palais – Paris, p. 84.

5 Ion Carp Fluerici, „Cronică de expoziție”, cotidianul *Crai Nou* nr. 140/5 iulie 1990, Suceava.

He participates in art salons and collective exhibitions in Bucharest and in Romania: The Exhibition for the Centennial of Panait Istrati's Birth, the Radio București Foyer (exhibited work: "Panait Istrati Portrait"), the Spring Municipal Salon, the Halls of the National Theatre of Bucharest; exhibited work: "T₃ (Corner Tower)".

He is a guest artist at the *Jeune Peinture* International Salon, Grand Palais, Paris; exhibited work: "B. III", 1990, oil on canvas, 90x110 cm. He appears in the Catalogue of the *Jeune Peinture* International Salon, Grand Palais – Paris, p. 84.

Present with a brief CV in the *Arta în Bucovina (Art in Bukovina)* dictionary, vol. II, by Emil Satco, Biblioteca Județeană Suceava, (ed.) Suceava 1991, pp. 157–158.

Michaela Voican conducted an interview with Cezar Atodiresei for the *Atelier de creație (Creative Studio)* radio show, broadcast on Radio România Tineret on 6 June 1991.

[...] the act of creation is not a joyful one, not even in Mozart's case, where there's a lot of speculation [...] No, creation is not a joy in itself or, in any case, the act of creation is not accompanied by joy as if there was an equation where you would have I create = Joy. This is absolutely not the case.

[...] there is a studio as a physical space and there is a studio as an interior space, the authentic studio is always a traditional one, therefore beyond architecture, besides the social context, besides social, functional [...] comfort-related advantages or disadvantages. So, in the traditional sense of the word, a studio is not, despite evidence, it is not determined by the existence of an easel, of a palette [...].

Of course we cannot do without, and not only that, we, who do this job or whatever, we are fully aware of the role of instruments. But instruments, no matter how wonderful, no matter how well-ordered and how functional, will not automatically replace the interior studio I was mentioning. [...] there would be [...] two studios, one where we build images, so we are in the area of conventions we apply better or worse, and a studio where we build ourselves or we discover ourselves or we rediscover ourselves or a studio [...] where we strive, sometimes our whole lives, to actually encounter ourselves.⁶

1992

He participates in the Annual Youth Art Salon, National Theatre Halls, Bucharest, with the work "Shapes in white (still nature with two vessels)".

In April, his work "B. III (Grand Palais)" is presented at the Municipal Spring Salon, National Theatre Halls, Bucharest.

Between November–December he takes part in the "Însemnări pentru o nostalgie – Bucovina, 1918–1992" (*Notes for a nostalgia – Bukovina, 1918–1992*) exhibition, Helios Gallery, Timisoara, alongside: Ilie Boca, Mihai Buculei, Constantin Catargiu, Delia Dumitrașcu, Suzana Fântânanu, Constantin Flondor, Marin

Gherasim, Paul Gherasim, Vasile Gorduz, Mircea Spătaru, Leon Vreme and others. He exhibits the work "Tower".

He attends the camp in Vatra Dornei, followed by an itinerant exhibition in Romania (Suceava, Iași, Bucharest) and Moldova (Chișinău); he exhibits the work: "Landscape – Brad".

He participates in the Exhibition for the Panait Istrati Centennial, Romanian Library, Paris; he exhibits "Panait Istrati Portrait".

In 1992 he sets up the Department of Art Teaching within the Bucharest Academy of Arts, School of Art History and Theory, a department where he acts as Assistant Lecturer until 1993, when he is promoted to Lecturer; he coordinates artistry (workshop) subjects: Drawing Study, Colour Study, Composition Study. His class assistants/group coordinators were: Ion Anghel (2000–2002), Silvia Stoica (2002–2009).

Between 1992–2009 he coordinates ten groups of students in the Department of Art Teaching, as course leader (workshop/artistry classes) and coordinator of BA papers: class of 1997 (17 BA graduates), class of 1998 (5 graduates of advanced studies); class of 1999 (1 graduate of advanced studies); class of 2002 (11 BA graduates); class of 2003 (2 BA graduates, 1 graduate of advanced studies); class of 2006 (10 BA graduates); class of 2008 (5 MA graduates); class of 2009 (5 BA graduates and 2 MA graduates). Among his students: Silvia Stoica, Nicoleta Gribincea, Otilia Arhip, Roberto Păuleț, Alina Xenofonte, Călina Lefter, Virgil Manole, Ana Doț, Ramona Lazăr, Iulian Toma, Elena Dăscălescu, Florin Voicu, Cezar Lungu, Ana Maria Panaitescu and others.

1993

Lecturer, Department of Art Teaching, Bucharest Academy of Arts; courses: Drawing Study, Colour Study, Composition Study. The Department of Art Teaching's faculty include Henry Mavrodin, Ion Bănulescu, Simona Runcan, Sabina Ivașcu and others.

From 1993 until the year of his death (2022) he is part of the management bodies of the National University of Arts of Bucharest: member of the Faculty Councils of the School of Art History and Theory (1993–2002), of the School of Fine Arts (2002–2022) and of the Senate of the National University of Arts of Bucharest (1992–2022).

He participates in the National Painting and Sculpture Salon, National Theatre Halls, Bucharest, with the work "Tower – Sign" (object), 1992, wood, ceramic, primers, wax, mediums, 58.5x52x3.5 cm.

He participates in the exhibition "Notes for a nostalgia – Bukovina, 3rd edition, 1918–1993", the Timișoara Art Museum, alongside: Horia Bernea, Ilie Boca, Mihai Buculei, Constantin Catargiu, Sorin Dumitrescu, Suzana Fântânanu, Andreea Flondor, Constantin Flondor, Marin Gherasim, Paul Gherasim, Vasile Gorduz, Ion Grigorescu and others.

1994

He participates in the Municipal Painting Salon, National Theatre Halls, Bucharest, with the work "B. IV (in red)".

Between December 1994 – January 1995 he participates in the "Exhibition of Young Contemporary Art, Options", Etaj ¾ Gallery, National Theatre, Bucharest, alongside: Silvia Barbescu, Cătălin Cojocar, Laura Covaci, Anca Dinu, Iuri Isar, Stela Lie, Cristina Passima, Simona Predescu, Ioan Valer Pantilimon, Valter Paraschivescu, Claudia Todor, Ion Vișan, Titi Ceară, Laurențiu Mogoșan, Adrian Pîrvu, Mircea Roman and others. He exhibits the works: "Water Tower", "Corner Tower – T.3", "B. IV (in red)", "B. IV (in black)".

6 Cezar Atodiresei, *Interview* conducted by Michaela Voican, for the *Atelier de creație* radio show, Radio România Tineret, broadcast on 6 June 1991. Excerpts from the artist's transcription in 1991 (notes from the artist's archive).

Prezent cu scurt Curriculum Vitae în Dicționarul *Arta în Bucovina*, vol. II, autor Emil Satco, Biblioteca Județeană Suceava, (ed.) Suceava 1991, pp. 157–158.

Michaela Voican realizează un interviu cu Cezar Atodiresei pentru rubrica *Atelier de creație*, interviu difuzat la Radio România Tineret în 6 iunie 1991.

[...] actul de creație nu este vesel, nici măcar la Mozart, unde se fac o grămadă de speculații. [...] Nu, creația nu este bucurie în sine sau în orice caz actul creației nu este însoțit de o bucurie ca într-o ecuatie în care pui Creez= Bucurie. Nici într-un caz.

[...] există atelier ca spațiu fizic și există un atelier ca spațiu interior, atelierul autentic este întotdeauna tradițional, deci asta în afara arhitecturii, în afara contextului social, în afara unor avantaje sau unor dezavantaje de confort [...] social, funcțional etc. Deci, în sensul tradițional al cuvântului, un atelier nu este, în ciuda evidențelor, determinat de existența unui șevalet, a unei palete [...]

Sigur nu ne putem lipsi și nu numai că nu ne putem lipsi, cei care facem, mă rog, meseria asta, suntem perfect conștienți de rolul instrumentelor. Dar instrumentele, oricât de minunate ar fi, oricât de bine orânduite și de funcționale, nu înlocuiesc în mod automat acel atelier interior de care vorbeam. [...] ar fi vorba [...] de două ateliere, unul în care construim imagini, deci suntem în zona unor convenții pe care le practicăm mai bine sau mai puțin bine, și un atelier în care ne construim sau ne descoperim, sau ne redescoperim sau un atelier [...] în care ne străduim, unii toată viața, să ne întâlnim, de fapt, cu noi.”⁶

1992

Participă la Salonul Anual de Artă al Tineretului, Sălile Teatrului Național București cu lucrarea „Forme în alb (Natură statică cu două vase)”.

În luna aprilie participă cu lucrarea „B. III (Grand Palais)”, la Salonul Municipal de Primăvară, Sălile Teatrului Național București.

Participă în perioada noiembrie–decembrie la expoziția „Însemnări pentru o nostalgie – Bucovina, 1918–1992”, Galeria Helios, Timișoara, alături de: Ilie Boca, Mihai Buculei, Constantin Catargiu, Delia Dumitrașcu, Suzana Fântânanu, Constantin Flondor, Marin Gherasim, Paul Gherasim, Vasile Gorduz, Mircea Spătaru, Leon Vreme ș. a. Expune lucrarea „Turn”.

Participă la tabăra Vatra Dornei, tabără urmată de o Expoziție itinerantă în țară (Suceava, Iași, București) și Republica Moldova (Chișinău); expune lucrarea: „Peisaj – Brad”.

Participă la Expoziția Centenarului Panait Istrati, Biblioteca Română, Paris; expune „Portret Panait Istrati”.

În 1992 înființează Secția Pedagogia Artei în cadrul Academiei de Arte București, Facultatea de Istoria și Teoria Artei, secție unde activează cu gradul de asistent universitar până în 1993, când avansează pe funcția de lector universitar; coordonează discipline de măiestrie (atelier): Studiul desenului, Studiul culorii, Studiul

compoziției. I-a avut asistenți la clasă/grupe coordonate pe: Ion Anghel (2000–2002), Silvia Stoica (2002–2009).

În perioada 1992–2009 coordonează zece grupe de studenți la Secția Pedagogia Artei, având calitatea de titular de discipline (discipline de atelier/măiestrie) și conducător al lucrărilor de finalizare a studiilor universitare: promoția 1997 (17 absolvenți licență), promoția 1998 (5 absolvenți studii aprofundate); promoția 1999 (1 absolvent studii aprofundate); promoția 2002 (11 absolvenți licență); promoția 2003 (2 absolvenți licență, 1 absolvent studii aprofundate); promoția 2006 (10 absolvenți licență); promoția 2008 (5 absolvenți masterat); promoția 2009 (5 absolvenți licență și 2 absolvenți masterat). Au fost studenții săi: Silvia Stoica, Nicoleta Gribincea, Otilia Arhip, Roberto Păuleț, Alina Xenofonte, Călina Lefter, Virgil Manole, Ana Doțe, Ramona Lazăr, Iulian Toma, Elena Dăscălescu, Florin Voicu, Cezar Lungu, Ana Maria Panaitescu ș. a.

1993

Lector universitar, Catedra Pedagogia Artei, Academia de Arte din București; disciplinele: Studiul desenului, Studiul culorii, Studiul compoziției. În acel an, la Secția Pedagogia Artei sunt profesori Henry Mavrodin, Ion Bănulescu, Simona Runcan, Sabina Ivașcu ș. a.

Din 1993 până în anul dispariției sale (2022) face parte din structurile de conducere ale Universității Naționale de Arte din București: membru în Consiliile Profesorale ale Facultății de Istoria și Teoria Artei (1993–2002), Facultății de Arte Plastice (2002–2022) și în Senatul Universității Naționale de Arte București (1992–2022).

Participă la Salonul Național de Pictură și Sculptură, Sălile Teatrului Național, București cu lucrarea „Turn – semn” (obiect), 1992, lemn, ceramică, grunduri, ceară, mediumuri, 58,5x52x3,5 cm.

Participă la Expoziția „Însemnări pentru o nostalgie – Bucovina, ediția a III-a, 1918–1993”, Muzeul de Artă Timișoara alături de: Horia Bernea, Ilie Boca, Mihai Buculei, Constantin Catargiu, Sorin Dumitrescu, Suzana Fântânanu, Andreea Flondor, Constantin Flondor, Marin Gherasim, Paul Gherasim, Vasile Gorduz, Ion Grigorescu ș. a.

1994

Participă la Salonul Municipal de Pictură, Sălile Teatrului Național, București cu lucrarea „B. IV (în roșu)”.

În perioada decembrie 1994–ianuarie 1995 participă la „Expoziția de artă contemporană tânără, Opțiuni”, Galeria Etaj ¾, Teatrul Național București alături de: Silvia Barbescu, Cătălin Cojocar, Laura Covaci, Anca Dinu, Iuri Isar, Stela Lie, Cristina Passima, Simona Predescu, Ioan Valer Pantilimon, Valter Paraschivescu, Claudia Todor, Ion Vișan, Titi Ceară, Laurențiu Mogoșan, Adrian Pîrvu, Mircea Roman ș. a. Expune lucrările: „Turn de apă”, „Turn de colț – T.3”, „B. IV (în roșu)”, „B. IV (în negru)”.

1995

Participă la Salonul Municipal de Primăvară, Sălile Teatrului Național, București cu lucrarea „Nuc”.

În perioada 21 martie–4 aprilie 1995 participă la „Expoziție de grup” găzduită de Casa de cultură a sindicatelor Reșița; expun: Ștefan Câlția, Sorin Ilfoveanu, Cătălin Bălescu, Andra Panduru, Adrian Pîrvu. Expune lucrările: „Case în brun”, „Perete gri”, „Copaci la Gura Văii”, „Stejar la Gura Văii”, „Stejar”.

Realizează o călătorie de studii și documentare în Italia (4–28 august 1995), la Veneția, Padova, Bologna, Florența, Ravenna. Vizitează muzee, galerii de artă, pavilioanele Bienalei de la Veneția – o ediție specială, fiind aniversați 100 de ani de la

6 Cezar Atodiresei, *Interviu realizat de Michaela Voican, pentru emisiunea Atelier de creație*, Radio România Tineret, difuzat la 6 iunie 1991. Extrase din transcrierea făcută de artist în anul 1991 (note din arhiva artistului).

5

6

7

8

9

10

- 5 Cezar Atodiresei (1973-1982?)
6 Tabăra studențească de creație Peștișani – Gorj, 1985
The students' creative camp at Peștișani – Gorj, 1985
7 Peștișani – Gorj, 1985
8 Tismana, 1985
9 Cezar Atodiresei, Atelierul Costin Petrescu, 1988
Cezar Atodiresei, Costin Petrescu Studio, 1988

- 10 Cezar Atodiresei alături de artiștii participanți la tabăra de creație Măgura–Bacău, 1988: Horia Bernea, Ilie Boca, Virgiliu Parghel etc.
Cezar Atodiresei with artists attending the Măgura–Bacău Creative Camp, 1988: Horia Bernea, Ilie Boca, Virgiliu Parghel and others.

înființarea acestei manifestări artistice (1895–1995). România este reprezentată la bienală de: George Apostu, Pusi Cocea, Ovidiu Maitec, Mihai Buculei, Neculai Păduraru, Doru Covrig, Mircea Roman, Darie Dup, Aurel Vlad, Marian Zidaru, Ștefan Bertalan. Păstrează un *jurnal* al acestei perioade, cu notații referitoare la expozițiile vizionate zilnic, la artiști, precizări cu caracter tehnic, observații punctuale referitoare la lucrări. Realizează schițe, studii, în documentarea sa predominând *fântâni*. Este un subiect asupra căruia revine, realizând picturi în care forma este sintetizată la maximum și se detașează de sursă. Din această categorie fac parte chiar ultimele lucrări în alburi, aflate în lucru, pe șevaletele din atelierul pictorului, rămase neterminate la momentul dispariției artistului.

1996

Pentru Expoziția Centenarului nașterii lui Tristan Tzara, găzduită în luna aprilie de Muzeul Județean Bacău, realizează în acest an o formă tridimensională din sârmă și text „acumulat”, cu dimensiunile 92×29×18 cm, denumită „Obiect nr. o (Tzara/Zürich/DaDa/1916)”. O cronică a expoziției apare în revista *România literară* nr. 19/15–21 mai 1996, sub titlul „O, tristă Tzara...”, autor Pavel Șușară. În catalogul acestei expoziții – „Avangarda românească”, Bacău, 1996 – este publicată o fotografie realizată de Cezar Atodiresei în atelierul său, fotografie care surprinde un stadiu al elaborării formei tridimensionale ce evidențiază relația dintre forma densă, aglomerată, plină cu decupaje din ziare și zona încă nepopulată, unde rămâne vizibilă structura din rețeaua metalică utilizată.

În septembrie 1996 participă cu aceeași lucrare la Salonul Municipal de Pictură și Sculptură, Sălile Teatrului Național București.

Lucrarea va fi reluată de artist peste aproape două decenii, în 2015, cu ocazia Expoziției „Pictura fără pictură”. Pentru această expunere, forma – un tors masculin simplificat – este introdusă într-o cutie.

În acest an participă alături de alți artiști și cadre didactice universitare la oficierea ansamblului monumental realizat de artistul Alexandru Chira în localitatea natală, Tăușeni (Cluj). La scurt timp după acest eveniment, impresionat de întreaga intervenție în cadrul natural, Cezar Atodiresei avea să conceapă schițe-proiect pentru un ansamblu monumental pe dealul Holm, în localitatea natală din județul Suceava, loc de care a rămas profund atașat întreaga viață.

În perioada 1996–2009 organizează aproape anual expoziții ale studenților și ale absolvenților Secției Pedagogia Artei în galerii de artă din București și din țară: Expoziția de pictură și colaj a studenților anului IV Pedagogia Artei, Galeria Academiei de Artă București (1996), Expoziția de pictură a absolvenților Secției Pedagogia Artei, promoția 1997, Ambasada Mexicului, București; Expoziția Academiei de Arte București, Etaj 3/4 T.N.B. (1997); Expoziția de pictură a studenților anului V Pedagogia Artei, Galeriele de Artă ale Municipiului București (1997); Expoziția „Master '98”, Galeriele „Eforie”, București (1998); Expoziția absolvenților – Studii Aprofundate '99 – Casa Americii Latine, București (1999); Expoziția Secției Pedagogia Artei – „Belvedere”, Predeal (2000–2001); Expoziția absolvenților Secției Pedagogia

Artei promoția 2002, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București; Expoziția de absolvire – temă coordonată la Studii Aprofundate – Sălile Etaj 3/4, T.N.B. (2003); Expoziția absolvenților – promoția 2004 – Galeria „Șelari 13”, București; Expoziția absolvenților Master Pedagogia Artei – promoția 2008, Centrul Cultural al Ministerului Administrației și Internelor, București; Expoziția Absolvenților Master Pedagogia Artei – promoția 2009, Centrul Cultural Metropolitan al Primăriei Sectorului 1, București.

1999

Sub titlul „Matricea culturală”, la 5 noiembrie 1999 este difuzat la Radio România Cultural un interviu cu artistul pentru emisiunea *Mediateca*, realizator Elza Cenușă.

2000

Este numit șef al Catedrei Pedagogia Artei, Facultatea de Arte Plastice; îndeplinește această funcție managerială până în 2009, când se transferă la Departamentul Pictură.

Participă în perioada 3–28 noiembrie 2000 la „Expoziție de grup”, Primăria Sectorului 3, București.

Participă în perioada decembrie 2000–ianuarie 2001 la „Salonul de Artă Contemporană”, Parlamentul României, Sala „Constantin Brâncuși”.

2001

Participă în perioada 20–30 mai 2001 la Expoziția de grup „Promoția '73”, expoziția absolvenților Liceului de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă” Iași, Galeria „Cupola” – Iași, unde expune alături de foștii colegi de liceu, deveniți nume importante ale artelor vizuale contemporane: Ilie Bostan – sculptor, Constantin Catargiu – grafician, Marilena Murariu – pictoriță, Virgiliu Parghel – pictor, Viorica Petrovici – scenograf, Lucia Pușcașu – artist tapisier etc. Expune lucrările: „T. 3”, „B. IV (în roșu)”, „B. IV (în negru)”.

Participă la tabăra de creație Voina–Muscel urmată de expoziția taberei în Câmpulung-Muscel în perioada 20–30 august 2001; expune lucrările „Studiu I”, „Studiu II”.

Este menționat în articolul „Ancore-n nisipul uitării”, *Revista ARTA* nr. 3/2001, autor: Aurelia Mocanu.

2002

Expune în perioada 7–18 noiembrie 2002 la Salonul Municipal de Pictură și Sculptură – București, Galeria Simeza lucrarea „Formă în roșu” – denumită inițial de artist „Semn 1–2002 (în roșu)”, 1986–2002, ulei pe pânză, 100×54 cm.

Este numit secretar științific al Departamentului de Studii Postuniversitare – Masterat, curs de zi cu durata de doi ani de către decanul Facultății de Arte Plastice, prof. univ. dr. Zamfir Dumitrescu. Îndeplinește această funcție timp de un an.

2003

Participă la Tabăra națională de creație a artiștilor plastici profesioniști „Putna – 2003” în cadrul programului „Comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt – 500 de ani”, Mănăstirea Putna, Suceava, 18–31 august 2003, succedată de expoziția taberei; coordonator program: Mihai Grozavu. Donează Muzeului Mănăstirii Putna lucrarea „Ușa turnului”. Artiștii participanți la Tabăra de creație Putna vor expune în același an la Galeriele de Artă ale Uniunii Artiștilor Plastici Târgu-Mureș în cadrul unei expoziții de pictură și tapiserie (17–30 noiembrie 2003); expune alături de artiști din București: Cela Neamțu, Costin Neamțu, Ion Grigore; Cluj: Laurențiu Pinteș; Tg. Mureș: Lucia Călinescu, Maria Gliga; Suceava:

7 „Pictura fără pictură” – expoziția corpului profesoral – Departamentul Pictură, Universitatea Națională de Arte din București, Galeria Atelier 030202 contemporary art space, 24 aprilie–13 mai 2015, curator: prof. univ. dr. Marcel Bunea.

1995

He participates in the Spring Municipal Salon, National Theatre Halls, Bucharest, with the work "Walnut Tree".

Between 21 March–4 April 1995 he participates in a "Group exhibition" hosted by the Unions' Cultural Centre in Reșița; exhibitors: Ștefan Câlția, Sorin Ilfoveanu, Cătălin Bălescu, Andra Panduru, Adrian Pîrvu. He exhibits the works: "Houses in Brown", "Grey Wall", "Trees at Gura Văii", "Oaks at Gura Văii", "Oak".

He makes a study and documentation trip to Italy (4–28 August 1995) in Venice, Padua, Bologna, Florence, Ravenna. He visits museums, art galleries, the pavilions of the Venice Biennale – a special edition, as it celebrates 100 years since the creation of this artistic manifestation (1895–1995). Romania is represented at the Biennale by: George Apostu, Pusi Cocea, Ovidiu Maitec, Mihai Buculei, Neculai Păduraru, Doru Covrig, Mircea Roman, Darie Dup, Aurel Vlad, Marian Zidaru, Ștefan Bertalan. He keeps a *diary* of this period, with notes about the exhibitions he sees each day, about the artists, technical notes, punctual work-related observations. He creates sketches, studies, with *fountains* as a focus of his documentation. It is a topic he will revisit later on, in paintings where the shape is synthetised to a maximum and is detached from the source. This category includes even his last white works, still in progress, found on the easels in the painter's workshop, unfinished when the artist passed away.

1996

For the Exhibition Celebrating the Centennial of Tristan Tzara's birth, hosted in April by the Bacău County Museum, he makes a tri-dimensional shape out of wire and "accumulated" text, with the dimensions of 92x29x18 cm, called "Object No O (Tzara/Zürich/DaDa/1916)". A chronicle of the exhibition appears in the *România literară* magazine no. 19/15–21 May 1996, under the title "O, tristă Tzara..." (O, Sad Tzara...), by Pavel Șușară. The catalogue of this exhibition – "Romanian Avant-Garde", Bacău, 1996 – publishes a photo made by Cezar Atodiresei in his workshop, photo of a stage of creating the tri-dimensional shape, outlining the relationship between the dense, congested area full of newspaper cutouts, and the still unpopulated area, where the metal mesh structure is still visible.

In September 1996 he presents the same work at the Municipal Painting and Sculpture Salon, National Theatre Halls, Bucharest.

The work will be revisited by the artist nearly two decades later, in 2015, for the exhibition "Painting without Painting?". For this exhibition, the shape – a simplified male torso – is inserted in a box.

This is the year when he attends, alongside other artists and faculty members, the opening of the monumental assembly created by artist Alexandru Chira in his hometown of Tăușeni (Cluj). Shortly after, impressed by the entire intervention in a native setting, Cezar Atodiresei would design project sketches for a monumental assembly on Holm Hill, in Poieni (Suceava County), places where the artist spent his childhood and with which he had a deep connection throughout his life.

Between 1996–2009 he organizes, almost each year, exhibitions of the students and alumni of the Department of Art Teaching in art galleries in Bucharest and elsewhere in Romania: The painting and collage exhibition of 4th year students of Art Teaching, the gallery of the Bucharest Academy of Arts (1996), The painting exhibition of graduates of the Art Teaching Department, class of 1997, Embassy of Mexico, Bucharest; the exhibition of the Bucharest Academy of Arts, Etaj 3/4 T.N.B. (1997); The painting exhibition of 5th year students of Art Teaching, Art Galleries of the City of Bucharest (1997); the "Master '98" exhibition, "Eforie" Galleries, Bucharest (1998); Graduates' Exhibition – Advanced Studies '99 – Casa Americii Latine, Bucharest (1999); The exhibition of the Art Teaching Department – "Belvedere", Predeal (2000–2001); The exhibition of graduates of the Art Teaching Department class of 2002, "Ion Mincu" University of Architecture and Urban Planning, Bucharest; graduation exhibition – coordinated topic in Advanced Studies – Etaj 3/4 Halls, T.N.B. (2003); Graduates' Exhibition – class of 2004 – "Șelari 13" Gallery, Bucharest; MA Graduates' Exhibition – Art Teaching – class of 2008, The Cultural Centre of the Ministry of Administration and of the Interior, Bucharest; MA Graduates' Exhibition – Art Teaching – class of 2009, The Metropolitan Cultural Centre of the Sector 1 City Hall, Bucharest.

1999

Under the title "Matricea culturală" (*The Cultural Matrix*), an interview with the artist is broadcast on 5 November on Radio România Cultural, for the radio show *Mediateca*, produced by Elza Cenușă.

2000

He is appointed head of the Department of Art Teaching, the School of Fine Arts; he will occupy this managerial position until 2009, when he transfers to the Painting Department.

Between 3–28 November 2000 he participates in the "group Exhibition", Sector 3 City Hall, Bucharest.

Between December 2000–January 2001 he participates in the "Contemporary Art Salon", Romanian Parliament, "Constantin Brâncuși" Hall, Bucharest.

2001

Between 20–30 May 2001 he participates in the group exhibition "Class of '73", with graduates of the "Octav Băncilă" High School of Music and Fine Arts in Iași, "Cupola" Gallery – Iași, where he exhibits alongside his former classmates, now important names in contemporary visual arts: Ilie Bostan – sculptor, Constantin Catargiu – graphic artist, Marilena Murariu – painter, Virgiliu Parghel – painter, Viorica Petrovici – art director, Lucia Pușcașu – tapestry artist etc. He exhibits the works: "T. 3", "B. IV (in red)", "B. IV (in black)".

He attends the creative camp of Voina–Muscel followed by the camp exhibition in Câmpulung–Muscel between 20–30 August 2001; he exhibits the works "Study I", "Study II".

He is mentioned in the article "Ancore-n nisipul uitării" (*Anchors in the sands of oblivion*), *ARTA Magazine*, No. 3/2001, by: Aurelia Mocanu.

2002

Between 7–18 November 2002 he exhibits at the Municipal Painting and Sculpture Salon – Bucharest, Simeza Gallery the work "Shape in red" – initially named by the artist "Sign 1–2002 (in red)", 1986–2002, oil on canvas, 100x54 cm.

7 "Pictura fără pictură" (*Painting Without Painting*), exhibition of the faculty of the Department of Painting, the National University of Arts of Bucharest, Galeria Atelier 030202 contemporary art space (24 April–13 May 2015), curator Professor Marcel Bunea, PhD.

Călin Baban, Gabriel Baban, Codruța Moruz Ionescu, Viorela Moruz, Ana-Maria Ovadiuc, Pușa Pâslaru-Ionescu, Lucia Pușcașu, Dumitru Rusu, Anghel Vasile Siminiuc, Corneliu Tincu. Participă cu lucrările: „Uliță la Gălănești”, „Case în brun (Bacău)”, „Perete gri (Bacău)”.

În perioada 31 octombrie–15 noiembrie 2003 participă la Salonul de Toamnă – București, Galeria Simeza cu lucrarea „Picto – obiect”.

2004

În perioada 18–29 octombrie 2004 participă la Salonul de Pictură – București – Galeria „Apollo” cu lucrarea „G.P.B., 88–’90–’03” („Fațadă în roșu – Giurgiu”).

2005

Criticul de artă Valentin Ciucă, autorul publicației *Un secol de arte frumoase în Bucovina*⁸, face o analiză succintă, dar elocventă asupra operei lui Cezar Atodiresei, alăturând în volum un Curriculum Vitae restrâns și reproduceri color ale unor lucrări de pictură („Turn în roșu”, „Nuc”, „Perete gri”).

*Pentru un observator atent, evoluția picturii lui Cezar Atodiresei seamănă cu un veritabil bildungsroman în sensul consemnării parcursului unei formări intelectuale, a unei identități artistice. Dacă, la începuturi, marcat de nostalgiile ieșene, se simte în peisaje nota evocator-lirică în gestionarea cromaticii și, în general, a atmosferei, ulterior artistul asigură, prin succesive demersuri individuale și sinteze personale, întâlnirea cu conceptul de peisaj. Orice narativitate este exclusă, orice impuls impresionist estompat, cu scopul de a exprima mai ales la nivelul ideii și mai puțin la acela al afectivității. Picto-obiectele ies de sub incidența rigurilor bidimensionalului și aspiră către volumetria substanțială a sculpturalului. Într-un anume fel, tablourile se crispează, iar materia renunță la seducătoarele onctuoziități. Un geometrism esențializat face ca doar axele să supraviețuiască, asociate unor angularități severe și spectaculoase. Suprafața este la fel de vibrată ca întotdeauna însă rămâne doar la dimensiunea unei aristocrate monocromii. Crisparea amintită s-a petrecut în beneficiul unei rafinate sobrietăți și al acordului dintre gândirea de tip modern și expresia ei nemijlocită. Pictorul știe să vadă dincolo de aparențe și să ne ofere șansa de a visa laolaltă și a ne plasa în orizontul fascinant al imaginarului.*⁹

În același an, în volumul *Această enigmă, pictura*¹⁰, pictorul Ion Lazăr face o prezentare a artistului Cezar Atodiresei (pp. 174–175).

2006

În data de 5 decembrie 2006, susține la Universitatea Națională de Arte din București teza de doctorat în domeniul Arte Vizuale, conducător de doctorat: profesor universitar doctor Mihail Mănescu; titlul tezei: *Stadiu și finalitate în opera plastică*. Comisia este formată din: conf. univ. dr. Constantin Aslam – Universitatea Națională de Arte din București, prof. univ. dr. Vasile Morar – Universitatea București, prof. univ. dr. Dan Vasiliu – Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”; președintele comisiei: prof. univ. dr. Ruxandra Demetrescu – rector Universitatea Națională de Arte din București. Urmare a susținerii tezei de doctorat și în baza Ordinului Ministrului

Educației și Cercetării nr. 632/21.03.2007, obține Diploma de Doctor în Arte Vizuale.

În decembrie 2006 expune la Salonul Național de Artă, Sala „Constantin Brâncuși” – Palatul Parlamentului, București, lucrarea „Formă în roșu”.

Este prezent la pagina 108 în *Catalogul Salonului de Artă – București*, Editura Uniunii Artiștilor Plastici din România, 2006, 75 (498)(084).

Este prezent în *Catalogul Colecțiilor de Artă*¹¹, publicat de Muzeul Dunării de Jos, Călărași, cu lucrări de pictură și grafică realizate în anul 1984 în timpul taberei studențești de pictură și desen, lucrările fiind parte dintre cele donate muzeului la acel moment: „Peisaj din Călărași” (inv. 47719), „Canalul combinatului siderurgic” (inv. 47717), „Case la periferie” (inv. 47706), „Combinatul siderurgic” (inv. 47712), „Peisaj urban” (inv. 47731), „Crepuscul pe Borcea” (inv. 47727), „Portul” (inv. 47679), „Peisaj fluvial” (inv. 47677).

2008

Publică volumul de autor *Stadiu și finalitate în opera de artă*¹²; acesta conține teza de doctorat cu titlul *Stadiu și finalitate în opera plastică* susținută la Universitatea Națională de Arte din București.

Donează Muzeului Universității Naționale de Arte București pictura „Forme în alb”, 1991, ulei pe carton, 32,5×26,5 cm, lucrare ce este publicată în volumul *Muzeul Universității Naționale de Arte București*¹³.

2009

Din 2009 este cadru didactic la Departamentul Pictură, Facultatea de Arte Plastice, având funcția de conferențiar universitar. În perioada 2009–2010 l-a avut asistent la clasă/grupele coordonate (licență și master) pe Alexandru Rădvan. Departamentul Pictură avea în componența sa la acea perioadă (2009–2020) următoarele cadre didactice: Marcel Bunea (director de departament), Cătălin Bălescu, Alexandru Chira, Petru Lucaci, Horea Paștina, Mihai Sârbulescu, George Moscal, Ion Anghel, Ion Lazăr, Alexandru Rădvan, Marian Maria, Traian Boidea.

În anul 2017 obține, prin concurs, funcția didactică de profesor universitar. Coordonează discipline de atelier nivel licență, anii I–III și nivel masterat, anii I–II, fiind, simultan, coordonator de an.

În perioada 2009–2021 a coordonat la Departamentul Pictură 103 lucrări de absolvire (licență și masterat): promoția 2021 (15 absolvenți licență și 5 absolvenți master), promoția 2020 (3 absolvenți master); promoția 2019 (1 absolvent licență și 5 absolvenți master); promoția 2018 (12 absolvenți licență și 5 absolvenți master); promoția 2017 (8 absolvenți master); promoția 2016 (1 absolvent licență și 4 absolvenți master); promoția 2015 (15 absolvenți licență și 3 absolvenți master); promoția 2014 (7 absolvenți master); promoția 2012 (11 absolvenți licență și 7 absolvenți master); promoția 2011 (1 absolvent master); promoția 2010 (13 absolvenți licență și 1 absolvent master). Au fost studenții săi: Maia Oprea, Dragoș Bojin, Ioana Niculescu Aron, Lucreția Neacșu (Mairescu), Daniela Nechita (Grigorescu), Roxana Barbu,

8 Valentin Ciucă, *Un secol de arte frumoase în Bucovina*, Editura Mușatinii, Suceava, 2005.

9 *Ibidem*, pp. 345–347.

10 Ion Lazăr, *Această enigmă, pictura*, Editura IRECSON, București, 2005.

11 *Catalogul Colecțiilor de Artă*, Muzeul Dunării de Jos, Editura DAIM PH srl, Călărași, 2006, pp. 201–202.

12 Cezar Atodiresei, *Stadiu și finalitate în opera de artă*, Editura UNArte, București, 2008.

13 *Muzeul Universității Naționale de Arte București*, Editura UNArte, București, 2008, p. 137.

He is appointed Science Secretary of the Postgraduate Studies Department – MA, two-year full-time courses, by the Dean of the School of Fine Arts, Professor Zamfir Dumitrescu, PhD. He will hold this position for one year.

2003

He attends the National creative camp of professional plastic artists “Putna – 2003” within the programme “Stephen the Great Commemoration – 500 years”, Putna Monastery, Suceava, 18–31 August 2003, followed by the camp exhibition; programme coordinator: Mihai Grozavu. He donates the work “Tower Door” to the Putna Monastery. The artists attending the creative camp of Putna will be exhibiting during the same year at the Art Galleries of the Târgu-Mureş Union of Fine Artists, in a painting and tapestry exhibition (17–30 November 2003); he exhibits alongside artists from Bucharest: Cela Neamţu, Costin Neamţu, Ion Grigore; Cluj: Laurenţiu Pinte; Tg. Mureş: Lucia Călinescu, Maria Gliga; Suceava: Călin Baban, Gabriel Baban, Codruţa Moruz Ionescu, Viorica Moruz, Ana-Maria Ovadiuc, Puşa Pâslaru-Ionescu, Lucia Puşcaşu, Dumitru Rusu, Anghel Vasile Siminiuc, Corneliu Tincu. He participates with the works: “Alleyway in Gălăneşti”, “Houses in Brown (Bacău)”, “Grey Wall (Bacău)”.

Between 31 October–15 November 2003 he participates in the Autumn Salon – Bucharest, Simeza Gallery, with the work “Picto – object”.

2004

Between 18–29 October 2004 he participates in the Painting Salon – Bucharest – “Apollo” Gallery, with the work “G.P.B. ,88-’90-’03” (“Façade in red – Giurgiu”).

2005

Art critic Valentin Ciucă, author of the *Un secol de arte frumoase în Bucovina*⁸ book, makes a succinct but eloquent analysis of Cezar Atodiresei’s work, including a brief CV and colour reproductions of paintings (“Tower in red”, “Walnut tree”, “Grey Wall”).

To a careful observer, the evolution of Cezar Atodiresei’s painting looks like a true bildungsroman in the sense of noting down the track of an intellectual development, of an artistic identity. If, in the beginning, marked by lasi nostalgias, the evoking-lyrical note in colour management and in the overall feeling, can be sensed, subsequently the artist provides, through successive individual endeavours and personal syntheses, the encounter with the concept of landscape. Any narrativity is excluded, any Impressionist impulse is dampened, with the aim of expressing especially at idea level, less so at sentiment level. The picto-objects escape the rigors of bidimensionality and aspire towards the substantial volumes of the sculptural. In some way, paintings writhe, and matter gives up its tempting unctuosities. An essentialized geometrism leads to the sole survival of axes, associated with severe and spectacular angularities. The surface is as vibrant as ever but remains only in the dimension of an aristocratic monochrome. The above-mentioned writhing happened to the benefit of a refined sobriety and of an agreement between the modern thinking and its unmitigated expression. The painter knows how to see beyond appearances and to give us

*the chance to dream together and to position ourselves in the fascinating horizon of the imaginary.*⁹

During the same year, in the book *Această enigmă, pictura*¹⁰ (*Painting, this enigma*) painter Ion Lazăr presents artist Cezar Atodiresei (pp. 174–175).

2006

On 5 December 2006, he defends his PhD thesis in Visual Arts, at the National University of Arts of Bucharest. Thesis coordinator: Professor Mihail Mănescu, PhD. Thesis name: *Stadiu și finalitate în opera plastică (Stage and Finality in the Fine Arts Work)*. The commission consists of: Associate Professor Constantin Aslam, PhD – the National University of Arts of Bucharest, Professor Vasile Morar, PhD – The University of Bucharest, Professor Dan Vasiliu, PhD – The I.L. Caragiale National University of Theatre and Cinematography; commission chair: Professor Ruxandra Demetrescu, PhD – Rector of the National University of Arts of Bucharest. Following the defence of his PhD thesis and according to Order of the Minister of Education and Research no. 632/21.03.2007, he is awarded the Doctoral Degree Certificate in Visual Arts.

In December 2006 he exhibits at the National Art Salon, Constantin Brâncuși Hall – Palace of the Parliament, Bucharest, the work “Shape in Red”.

He appears on page 108 of the *Catalogul Salonului de Artă – Bucharest*, Editura Uniunii Artiștilor Plastici din România, 2006.

He appears in the *Catalogue of Art Collections*¹¹, published by the Lower Danube Museum, Călărași, with paintings and graphic art works made in 1984 during the students’ painting and drawing camp, his works being part of those donated to the museum at the time: “Călărași Landscape” (inv. 47719), “The Steel Mill Canal” (inv. 47717), “Houses on the Outskirts” (inv. 47706), “The Steel Mill” (inv. 47712), “Urban Landscape” (inv. 47731), “Twilight on the Borcea” (inv. 47727), “The Harbour” (inv. 47679), “River Landscape” (inv. 47677).

2008

He publishes the single-author book *Stadiu și finalitate în opera de artă*¹² (*Stage and Finality in the Work of Art*); it contains his PhD thesis *Stadiu și finalitate în opera plastică (Stage and Finality in the Fine Arts Work)* defended at the National University of Arts of Bucharest.

He donates to the Museum of the National University of Arts of Bucharest the painting “Shapes in white”, 1991, oil on cardboard, 32.5×26.5 cm, a work that is published in the book “Muzeul Universității Naționale de Arte București” (*The Museum of the National University of Arts of Bucharest*)¹³.

8 Valentin Ciucă, *Un secol de arte frumoase în Bucovina*, Mușatinii, Suceava, 2005.

9 *Ibidem*, pp. 345–347.

10 Ion Lazăr, *Această enigmă, pictura*, IRECSO, Bucharest, 2005.

11 *Catalogul Colecțiilor de Artă Muzeul Dunării de Jos*, DAIM PH srl, Călărași, 2006, pp. 201–202.

12 Cezar Atodiresei, *Stadiu și finalitate în opera de artă*, Editura UNArte, Bucharest, 2008.

13 *Muzeul Universității Naționale de Arte București*, Editura UNArte, Bucharest, 2008, p. 137.

Rebeca Mănescu, Andreea Petrov, Irina Venera Cojocariu, Ana Dominte, Monica Martac, Alin Mușat, Smaranda Stoica, Michaela Vreja, Alina Tătăroiu, Mădălina Cornea, Ilie Brănescu, Daniel Semenciuc, Cristian Brănescu, Cristiana-Ștefania Culiță ș.a.

În perioada 5 martie–15 aprilie 2009, Muzeul de Artă Bacău organizează Expoziția „Peisaj”¹⁴ cu lucrări din colecțiile muzeului, expoziție găzduită de Galeria „Alfa” Bacău; este expusă lucrarea lui Cezar Atodiresei „Casa Brănescu”, lucrare aflată în Colecțiile Muzeului Județean Bacău.

Participă cu două lucrări de pictură la prima ediție a Bienalei Naționale de Artă Contemporană „Aegyssus”, găzduită de Muzeul de Artă Tulcea în luna iunie 2009, una dintre lucrări („Studiu II”) fiind donată muzeului tulcean. Cu ocazia acestui eveniment este publicat catalogul¹⁵ bienalei, unde sunt prezente picturile lui Cezar Atodiresei („Studiu I”, „Studiu II”¹⁶). În luna august a aceluiași an participă la „Expoziția Donațiilor” organizată de Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea/Muzeul de Artă Tulcea, iar în luna decembrie participă la Expoziția „Aegyssus 2009” desfășurată la Galeria „Galeria” a Universității Naționale de Arte din București.

În luna august a anului 2009 participă la Expoziția „Colecția de Artă Modernă și Contemporană a Uniunii Artiștilor Plastici din România [II]” organizată de Filiala Pictură București a Uniunii Artiștilor Plastici din România la Centrul Internațional al Artelor Vizuale/Galeria Căminul Artei, București.

2010

În luna ianuarie (19–29 ianuarie 2010) participă la Expoziția „Secvențe de atelier [II]”, organizată de Filiala Pictură București a Uniunii Artiștilor Plastici din România, desfășurată la Centrul Internațional al Artelor Vizuale/Galeria Căminul Artei, București.

Participă la ediția întâi a Expoziției de pictură, sculptură, grafică, instalație „Arte în București – Orașul”, expunând la Galeria Simeza, București; pictura expusă, „G.P.B.–88–03”, figurează în catalogul¹⁷ expoziției.

În perioada 2010–2019 este președintele a 48 comisii de doctorat susținute la Universitatea Națională de Arte din București.

În perioada 2010–2013 este curator/cocurator, coordonator/cocordonator al unor expoziții ale studenților din Departamentul Pictură, Facultatea de Arte Plastice, Universitatea Națională de Arte din București, manifestări ce se desfășoară în spații culturale, instituții de învățământ artistic, muzee, galerii de artă: Expoziția „UNArte '10” Pictură București, Universitatea de Vest, Timișoara (2010); Expoziția Absolvenților Master Pictură – promoția 2010, Foaierul Teatrului de Operetă „Ion Dacian”, București; Expoziția Absolvenților Licență Pictură – promoția 2010, Galeria „ARTIS”, Teatrul Național București; Expoziția „UNArte '011” Pictură București, Universitatea de Arte „George Enescu”, galeria „apARTE”, Iași; Expoziția „Safir etajul 1” (1–13 iunie 2011), Centrul Artelor Vizuale/Galeria Căminul Artei, București; Expoziția absolvenților Pictură, Licență și Master (16 iunie–7 iulie 2011),

Palatul Parlamentului, Sala Constantin Brâncuși; Expoziția „Pictura pe etaje” – expun studenți din cadrul Departamentului Pictură, Licență și Master, pe hol rectorat și etajul II, la Universitatea Națională de Arte din București (1 decembrie 2011–februarie 2012), prezintă Mihaela Munteanu, studentă anul I, Istoria și Teoria Artei; Expoziția „unarte '012 – Pictură București”, Muzeul de Artă Cluj-Napoca, Cluj (3–27 mai 2012); Expoziția „Pictura”, Expoziția absolvenților Licență și Master Pictură, Universitatea Națională de Arte din București, Palatul Parlamentului, Sala Constantin Brâncuși (26–29 iunie 2012); Expoziția „Negru/Negru”, Master Pictură, anul I (26 mai–8 iunie 2013), Centrul Artelor Vizuale – Galeria Căminul Artei, București.

2011

Participă la Expoziția „Arte în București, ediția a II-a”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (septembrie) cu lucrarea „Turn de colț”; lucrarea participantă în expoziție figurează în catalogul¹⁸ manifestării.

Participă la Expoziția de pictură „treisprezece”, expoziția corpului profesoral al Catedrei Pictură, Universitatea Națională de Arte București, alături de: Cătălin Bălescu, Marcel Bunea, Alexandru Chira, Petru Lucaci, Horea Paștina, Mihai Sârbulescu, George Moscal, Ion Anghel, Ion Lazăr, Alexandru Rădvan, Marian Maria, Traian Boldea. În București, expoziția este găzduită de Galeria Centrul Internațional al Artelor Vizuale/Căminul Artei (1–15 martie 2011); expoziția este itinerată la Iași, Galeria Dana, Tonitza (11–30 aprilie 2011). În catalogul¹⁹ expoziției este publicată o fotografie cu colț din atelierul artistului (foto: Marcel Bunea), o fotografie a artistului (portret) și fotografiile lucrărilor participante („Turn roșu”, „B.F. 1991”, „G.P.B.–88–03”, „Formă în roșu”).

*Cezar ATODIRESEI (n. 1954, conferențiar universitar doctor la UNA București, Catedra de Pictură), abstract și geometrizarant, concentrând forme seriale sau explorând nuanțe la limita insesizabilului în mari suprafețe monotone, precum Soulages, este, cum era de așteptat, zgârcit cu vorbe și mai în largul lui în exercițiul plastic: „Atunci când vorbesc despre pictură, pictorii nu vorbesc doar despre «pictare»”.*²⁰

2012

Primul mandat de decan al Facultății de Arte Plastice, Universitatea Națională de Arte din București (2012–2016).

Publică, în calitate de unic autor, *Safir etaj 1*, catalogul²¹ expoziției de Pictură, Master și Licență, Universitatea Națională de Arte

14 Geta Barbu, *Expoziție de peisaj – 5 martie 2009*, muzeuldeartabacau.wordpress.com/2009/03/25/

15 Catalogul Bienalei Naționale de Artă Contemporană Aegyssus, Muzeul de Artă Tulcea (Ediția I, iunie 2009), Editura UNArte, București, 2009.

16 *Ibidem*, pp. 22–23.

17 *Catalogul Arte în București, ediția I, Orașul*, Editura UNArte, București, p. 110.

18 *Catalogul Arte în București, ediția a II-a*, Editura UNArte, București, p. 81.

19 *Catalogul Expoziției „treisprezece”, Pictură* (expoziția corpului profesoral), Universitatea Națională de Arte București Editura UNArte, București, 2011, pp. 14–21.

20 Daniel Nicolescu, „13 sensuri ale unui complot artistic”, *Ziarul Financiar*, 15 martie 2011.

21 *Safir etaj 1*, catalogul expoziției de Pictură, Master și Licență, Universitatea Națională de Arte din București, Editura UNArte, București, 2012.

2009

Starting with 2009, he is part of the faculty of the Painting Department, School of Fine Arts, with the position of Associate Professor. Between 2009–2010 his class assistant/group coordinator (BA and MA studies) was Alexandru Rădvan. At that time (2009), the Department of Painting had the following teaching staff: Marcel Bunea (head of department), Cătălin Bălescu, Alexandru Chira, Petru Lucaci, Horea Paștina, Mihai Sârbulescu, George Moscal, Ion Anghel, Ion Lazăr, Alexandru Rădvan, Marian Maria, Traian Boldea.

In 2017 he passes the examination to become a Professor. He coordinates BA workshop subjects, for years 1–3 and MA, years 1–2, also being a year coordinator.

Between 2009–2021 he coordinated, within the Department of Painting, 103 graduation papers (BA and MA): class of 2021 (15 BA graduates and 5 MA graduates), class of 2020 (3 MA graduates); class of 2019 (1 BA graduate and 5 MA graduates); class of 2018 (12 BA graduates and 5 MA graduates); class of 2017 (8 MA graduates); class of 2016 (1 BA graduate and 4 MA graduates); class of 2015 (15 BA graduates and 3 MA graduates); class of 2014 (7 MA graduates); class of 2012 (11 BA graduates and 7 MA graduates); class of 2011 (1 MA graduate); class of 2010 (13 BA graduates and 1 MA graduate). His students included: Maia Oprea, Dragoș Bojin, Ioana Niculescu Aron, Lucreția Neacșu (Miorescu), Daniela Nechita (Grigorescu), Roxana Barbu, Rebeca Mănescu, Andreea Petrov, Irina Venera Cojocariu, Ana Dominte, Monica Martac, Alin Mușat, Smaranda Stoica, Michaela Vreja, Alina Tătăroiu, Mădălina Cornea, Ilie Brănescu, Daniel Semenciuc, Cristian Brănescu, Cristiana-Ștefania Culiță and others.

Between 5 March–15 April 2009, the Bacău Art Museum organizes the exhibition “Landscape”¹⁴ with works from the museum’s collections, exhibition hosted by the “Alfa” galleries in Bacău; it includes Cezar Atodiresei’s work “The Brăescu House”, from the Collections of the Bacău County Museum.

He participates with two paintings in the first edition of the Aegyssus National Biennale of Contemporary Art, hosted by the Tulcea Art Museum in June 2009, one of the works (“Study II”), being donated to the Tulcea-based museum. The catalogue of the Biennale¹⁵ is published on this occasion, displaying Cezar Atodiresei’s paintings (“Study I”, “Study II”¹⁶). In August the same year, he participates in the “Donations Exhibition” organised by the Tulcea Institute for Eco-Museum Research/the Tulcea Art Museum, and in December he participates in the “Aegyssus 2009” exhibition held at the “Galeria” gallery of the National University of Arts of Bucharest.

In August 2009 he participates in the “Collection of Modern and Contemporary Art of the Union of Fine Artists of Romania [II]” exhibition, organized by the Bucharest Painting Branch of the Union of Fine Artists of Romania at the International Centre of Visual Arts/Căminul Artei Gallery, Bucharest.

2010

In January (19–29 January 2010) he participates in the “Workshop Sequences [II]” exhibition, organized by the Bucharest Painting Branch of the Union of Fine Artists of Romania at the International Centre of Visual Arts/Căminul Artei Gallery, Bucharest.

He participates in the first edition of the “Arts in Bucharest – the City” painting, sculpture, graphic art, installation exhibition, at the Simeza Gallery, Bucharest; the exhibited painting, “G.P.B.–88–03”, appears in the exhibition’s catalogue¹⁷.

Between 2010–2019 he chairs 48 PhD commissions for theses defended at the National University of Arts of Bucharest.

Between 2010–2013 he is a curator/co-curator, coordinator/co-coordinator of exhibitions of the students of the Department of Painting, School of Fine Arts, the National University of Arts of Bucharest, events which take place in cultural spaces, art teaching institutions, museums, art galleries: the “UNArte ,010” Bucharest Painting, Western University, Timișoara (2010); the exhibition of MA Graduates of Painting – class of 2010, the Lobby of the “Ion Dacian” Operetta Theatre, Bucharest; the exhibition of BA graduates of Painting – class of 2010, “ARTIS” Gallery, the National Theatre of Bucharest; the “UNArte ’011” exhibition for Painting, Bucharest, the “George Enescu” University of Arts, “apARTE” gallery, Iași; the “Safir 1st Floor” exhibition (1–13 June 2011), Centrul Artelor Vizuale/Căminul Artei Gallery, Bucharest; the exhibition of the graduates of Painting, BA and MA (16 June–7 July 2011), Palace of the Parliament, Constantin Brâncuși Hall; the “Painting by Floors” exhibition – for students at the Department of Painting, BA and MA, on the Rectorate floor and at the 2nd floor, the National University of Arts of Bucharest (1 December 2011–February 2012), presented by Mihaela Munteanu, 1st year student, Art History and Theory; the “unarte ,012 – Bucharest Painting” exhibition, the Cluj-Napoca Art Museum, Cluj (3–27 May 2012); the “Painting” exhibition for graduates of BA and MA in Painting, the National University of Arts of Bucharest, Palace of the Parliament, Constantin Brâncuși Hall (26–29 June 2012); the “Black/Black” exhibition, Painting MA, 1st year (26 May–8 June 2013), Centrul Artelor Vizuale – Căminul Artei Gallery, Bucharest.

2011

He participates in the exhibition “Arts in Bucharest, 2nd edition”, the International Centre for Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (September) with the work “Corner Tower”; the participating work is present in the event’s catalogue¹⁸.

He participates in the “thirteen” painting exhibition of the faculty of the Department of Painting, the National University of Arts of Bucharest, alongside: Cătălin Bălescu, Marcel Bunea, Alexandru Chira, Petru Lucaci, Horea Paștina, Mihai Sârbulescu, George Moscal, Ion Anghel, Ion Lazăr, Alexandru Rădvan, Marian Maria, Traian Boldea. In Bucharest, the exhibition is hosted by the International Centre of Visual Arts Gallery/Căminul Artei (1–15 March 2011); the exhibition travels to Iași, Dana Galleries, Tonitza (11–30 April 2011). The exhibition catalogue¹⁹ includes a photo

14 Geta Barbu, *Expoziție de peisaj – 5 martie 2009 (Landscape exhibition – 5 March 2009)*, muzeuldeartabacau.wordpress.com/2009/03/25/

15 Catalogul Bienalei Naționale de Artă Contemporană Aegyssus, Muzeul de Artă Tulcea (Ediția I, iunie 2009), Editura UNArte, Bucharest, 2009.

16 *Ibidem*, pp. 22–23.

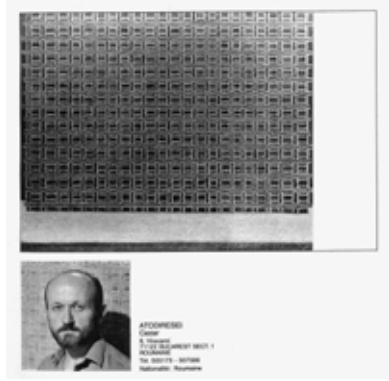
17 *Arte în București, ediția I, Orașul Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, p. 110.

18 *Arte în București, 2nd edition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, p. 81.

19 Catalogul Expoziției “treisprezece”, *Pictură* (expoziția corpului profesoral), Universitatea Națională de Arte București, Editura UNArte, Bucharest, 2011, pp. 14–21.

11

12

13

14

15

- 11 Cezar Atodiresei și Cătălin Bălescu în Atelierul Costin Petrescu, *Sunday Magazine*, 1990
Cezar Atodiresei and Cătălin Bălescu in the Costin Petrescu Studio, *Sunday Magazine*, 1990
- 12 Cezar Atodiresei, Catalogul Salonului Internațional *Jeune Peinture*, Grand Palais – Paris, 1991, p. 84.
Cezar Atodiresei, The catalogue of the *Jeune Peinture* International Salon, Grand Palais – Paris, 1991, p. 84.
- 13 Cezar Atodiresei, Piața San Marco, Veneția, 1995
Cezar Atodiresei, Piazza San Marco, Venice, 1995
- 14 Cezar Atodiresei, Catalogul *Avangarda românească*, Bacău, 1996
Cezar Atodiresei, *Avangarda românească* Catalogue, Bacău, 1996

- 15 Cezar Atodiresei alături de colegii de la Universitatea Națională de Arte din București, membri ai Comisiei examenului de absolvire, 2001, Sălile Teatrului Național „I.L. Caragiale”, București. În fotografie, de la stânga: Carmen Apetrei, Cezar Atodiresei, Nistor Coita, Napoleon Tiron, Roxana Trestioreanu.
Cezar Atodiresei with his colleagues at the National University of Arts of Bucharest, members of the Graduation Commission, 2001, Halls of the “I.L. Caragiale” National Theatre of Bucharest. In the photo, from left to right: Carmen Apetrei, Cezar Atodiresei, Nistor Coita, Napoleon Tiron, Roxana Trestioreanu

with a corner of the artist's studio (photo: Marcel Bunea), a photo of the artist (portrait) and photos of participating works ("Red Tower", "B.F. 1991", "G.P.B. – 88–03", "Shape in red").

Cezar ATODIRESEI (born 1954, Associate Professor at the National University of Arts of Bucharest, Painting Department), abstract and geometrizing, concentrating serial shapes or exploring nuances forcing the limits of the indistinguishable into large monochromatic surfaces, like *Soulages*, is, as expected, scanty of words and more comfortable in the plastic exercise: "When they talk about painting, painters never talk just about 'painting'".²⁰

2012

First term as Dean of the School of Fine Arts, the National University of Arts of Bucharest (2012–2016).

He publishes, as sole author, *Safir etaj 1*, the catalogue²¹ of the Painting exhibition, MA and BA Studies, the National University of Arts of Bucharest, exhibition²² he coordinates and curates. The catalogue includes a text signed by Cezar Atodiresei, named "From individual project to synthesis" (p. 3).

He participates with the work "B.F. 991" in the "Arts in Bucharest exhibition, 3rd edition", the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (12 September–4 October 2012). His work is published in the *Arte în București* 3rd edition Catalogue, UNArte, Bucharest, 2012. The catalogue receives Aurelia Mocanu's critic text, titled "The 'Autumn–Spring' U.A.P.R. Collection", and the painter is mentioned in the text at page 11.

He participates with painting works in the "unarte '012 – Bucharest Painting" exhibition, the Cluj-Napoca Art Museum, Cluj (3–27 May 2012). The exhibition is organized by the Painting Department of the National University of Arts of Bucharest, curator Marcel Bunea, and brings together works of the department's faculty²³ and students. A brief CV is published in the exhibition's catalogue²⁴, alongside the exhibited works: "G.P.B., 88–'03", "B.F. 1991", "F.G. (Window/BLACK)", "Untitled (detail F. Giurgiu)", "Untitled (the bin)". He is mentioned in the exhibition catalogue's text, under the title "Bucharest painting on the road", by: Ruxandra Demetrescu (p. 7). A chronicle of

this exhibition, made by art historian and critic Adrian Guță and titled "The Bucharest painting studio" is published in the *Forma* art magazine²⁵.

Cezar Atodiresei reminds us of the geometrical abatement of abstract expressionism; the painter associates the "grids", which convey architectonic suggestions, with discrete stroke touches, and the chromatic subtleties are a joy to behold.²⁶

He participates with the work "86–02 – in red" in the exhibition of contemporary art "Stylistic Intersections", "Galeria" gallery²⁷, Bucharest (10–22 April 2012). The exhibition travels to Timișoara, in the spaces of the Mansarda Gallery within the Faculty of Arts and Design – Timișoara, 4, Oituz St. (7–30 March).

He participates in the faculty's²⁸ "11 +" Painting exhibition, Painting Department, the National University of Arts of Bucharest, International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (27 January–8 February 2012). Exhibited works: "Untitled (B. VI. in black)", "Untitled (Giurgiu facade detail)", "Untitled (Giurgiu facade detail – BLACK)", "Untitled (the laundry basket – in red)" are published in the exhibition catalogue²⁹.

2013

He participates with the work "The Bin" in the "The Painting Salon; Personal Geographies", the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (18 November–8 December 2013).

He exhibits the painting "The Seagull" at "Arts in Bucharest, 4th edition", the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (12 September–9 October 2013).

The works "F.G. (Window/Back)", "The Bin", "The Scaffold (The Chair)", "The Seagull" are present in the "Ten plus" exhibition of the faculty³⁰ of the Department of Painting, the National University of Arts of Bucharest, the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (11–24 May 2013). The works and a brief CV are published in the exhibition's catalogue³¹.

20 Daniel Nicolescu, "13 sensuri ale unui complot artistic" (13 directions of an artistic plot), *Ziarul Financiar*, 15 March 2011.

21 *Safir etaj 1*, catalogul expoziției de Pictură, Master și Licență, Universitatea Națională de Arte din București, Editura UNArte, Bucharest, 2012.

22 *Safir etajul 1* Exhibition (1–13 June 2011), Centrul Artelor Vizuale/Căminul Artei Gallery, Bucharest. The exhibitors are the first groups of students coordinated by Professor Cezar Atodiresei at the Department of Painting, MA and BA Studies, the National University of Arts of Bucharest, in collaboration with Assistant Lecturer Alexandru Rădvan, PhD. Exhibits from the students: Liliana Arnaut, Magdalena Todorova Arnaudova, Monica Bobe, Constantin-Andrei Chiriși, Andreea Floreanu, Alexandra-Maria Hîrceagă, Claudia Ion, Leontina Rotaru, Petrică Sandu, Diana Tudose.

23 The faculty of the Department of Painting in 2012: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Răzvan Boar, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, Marian Maria, George Mircea, George Moscal, Horea Paștina, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran.

24 *unarte '012 – Pictură București*, Editura UNArte, Bucharest, 2012, pp. 32–37.

25 *Forma* Magazine no. 9/2012.

26 Adrian Guță, "Atelierul de pictură bucureștean, la Muzeul de Artă din Cluj" (The Bucharest Painting Studio at the Art Museum of Cluj), *Forma* Art Magazine, no. 9/2012, p. 104–109.

27 The exhibition space of the National University of Arts of Bucharest, located close to the art institution's headquarters (10, General Budișteanu St.).

28 The faculty of the Department of Painting in 2011: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, Marian Maria, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu – tenured faculty; Răzvan Boar, George Mircea, Horea Paștina, Andrei Tudoran – collaborating faculty.

29 Catalogul expoziției "11 +, PICTURA" (expoziția corpului profesoral, Departamentul Pictură), Universitatea Națională de Arte București, Editura UNArte, Bucharest, 2012, pp. 12–17.

30 The faculty of the Department of Painting in 2011: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, George Mircea, Horea Paștina, Andrei Tudoran.

31 *Zece plus. Departamentul Pictură* Catalogue, Editura UNArte, Bucharest, pp. 12–16. Exhibition curator and catalogue coordinator: Marcel Bunea.

din București, expoziție²² coordonată, curatoriată. Catalogul conține un text semnat Cezar Atodiresei, cu titlul „De la proiectul individual la simează” (p. 3).

Participă cu lucrarea „B.F. 991” la Expoziția „Arte în București, ediția a III-a”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (12 septembrie–4 octombrie 2012). Lucrarea este publicată în Catalogul *Arte în București, ediția a III-a*, Editura UNArte, București, 2012. Catalogul beneficiază de textul critic al Aureliei Mocanu, text cu titlul „Colecția U.A.P.R. «Toamnă–Primăvară»”, pictorul fiind menționat în text la pagina 11.

Participă cu lucrări de pictură la Expoziția „unarte '012 – Pictură București”, Muzeul de Artă Cluj-Napoca, Cluj (3–27 mai 2012). Expoziția este organizată de Departamentul Pictură al Universității Naționale de Arte din București, curator Marcel Bunea, și reunește lucrări ale profesorilor²³ și studenților departamentului. În catalogul²⁴ expoziției este publicat Curriculum Vitae restrâns și lucrările expuse: „G.P.B. ,88–'03”, „B.F. 1991”, „F.G. (Fereastră/NEGRU)”, „Fără titlu (detaliu F. Giurgiu)”, „Fără titlu (Coșul)”. Este menționat în textul catalogului expoziției, text cu titlul „Pictura bucureșteană în deplasare”, autor: Ruxandra Demetrescu (p. 7). O cronică a acestei expoziții, redactată de istoricului și criticului de artă Adrian Guță sub titlul „Atelierul de pictură bucureștean”, este publicată în revista de artă *Forma*²⁵.

*Cezar Atodiresei ne aduce aminte de potolirea geometrică a expresionismului abstract; pictorul asociază „grilelor”, ce transmit sugestii arhitectonice, fulgurări discrete de tușă, iar subtilitățile cromatice bucură ochiul.*²⁶

Participă cu lucrarea „86–02 – în roșu” la Expoziția de artă contemporană „Intersecții stilistice”, Galeria „Galeria”²⁷, București (10–22 aprilie 2012). Expoziția este itinerată la Timișoara, în spațiul Galeriei Mansarda din cadrul Facultății de Arte și Design – Timișoara, Str. Oituz nr. 4 (7–30 martie).

Participă la Expoziția „11 +”, Pictură, expoziția Corpului profesoral²⁸, Catedra Pictură, Universitatea Națională de Arte București, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (27 ianuarie–8 februarie 2012). Lucrările expuse – „Fără titlu (B. VI. în negru)”, „Fără titlu (Detaliu fațadă Giurgiu)”, „Fără titlu (Detaliu fațadă Giurgiu – NEGRU)”, „Fără titlu (Coșul de rufe – în roșu)” – sunt publicate în catalogul²⁹ expoziției.

2013

Participă cu lucrarea „Coșul” la Expoziția „Salonul de pictură; Geografii personale”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (18 noiembrie–8 decembrie 2013).

Expune pictura „Pescărușul” la „Arte în București, ediția a IV-a”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei (12 septembrie–9 octombrie 2013).

Lucrările „F.G. (Fereastră/Negru)”, „Coșul”, „Schela (Scaunul)”, „Pescărușul” sunt prezente în Expoziția „Zece plus”, expoziția Corpului profesoral³⁰ al Catedrei Pictură, Universitatea Națională de Arte București, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (11–24 mai 2013). Lucrările și un Curriculum Vitae restrâns sunt publicate în catalogul³¹ expoziției.

Expune la prima ediție a „Saloanelor Astrei” de la Sibiu, ediție cu tema „Culoare și formă pentru eternitate”, Casa Artelor, Sibiu (8 februarie–24 martie 2013). Catalogul³² expoziției este publicat în formă electronică (CD-ROM), la paginile 38 și 39 fiind Curriculum Vitae restrâns și lucrarea expusă.

Din anul 2013 face parte din Consiliul director al Filialei Pictură București a Uniunii Artiștilor Plastici din România, alături de: Cătălin Bălescu, Marius Barb, Mircea Mureșan, Cosmin Paulescu, Gheorghe Pogan, Florin Mocanu și alții. Din acest an (până în anul 2021) participă la toate comisiile de jurizare pentru primiri membri stagiași și comisiile de titularizări Filiala Pictură București.

2014

Organizează și curatoiază Expoziția „Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani”, Sala Dalles, București (4–26 iunie 2014); coordonează catalogul³³ expoziției. Catalogul conține și un text semnat Cezar Atodiresei, text cu titlul „Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani” (pp. 8–10). Expoziția face parte din amplele

-
- 22 Expoziția „Safir etajul 1” (1–13 iunie 2011), Centrul Artelor Vizuale/Galeria Căminul Artei, București. Expun primele grupe de studenți pe care profesorul Cezar Atodiresei le coordonează la Departamentul Pictură, nivel Master și Licență, Universitatea Națională de Arte din București, în colaborare cu asist. univ. dr. Alexandru Rădvan. Studenți expozanți: Liliana Arnaut, Magdalena Todorova Arnaudova, Monica Bobe, Constantin-Andrei Chiriși, Andreea Floreanu, Alexandra-Maria Hîrceagă, Claudia Ion, Leontina Rotaru, Petrică Sandu, Diana Tudose.
- 23 Cadrele didactice ale Departamentului Pictură în anul 2012: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Răzvan Boar, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, Marian Maria, George Mircea, George Moscal, Horea Paștina, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran.
- 24 *unarte '012 – Pictură București*, Editura UNArte, București, 2012, pp. 32–37.
- 25 Revista *Forma* nr. 9/2012, pp. 104–109.
- 26 Adrian Guță, „Atelierul de pictură bucureștean, la Muzeul de Artă din Cluj”, revista de artă *Forma*, nr. 9/2012, pp. 104–109.
- 27 Spațiul expozițional al Universității Naționale de Arte din București situat în proximitatea sediului central al instituției de arte bucureștene (Str. General Budișteanu, nr. 10).

-
- 28 Profesorii Departamentului Pictură în anul 2011: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, Marian Maria, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu – cadre didactice titulare; Răzvan Boar, George Mircea, Horea Paștina, Andrei Tudoran – cadre didactice asociate.
- 29 Catalogul Expoziției „11 +, PICTURA” (expoziția corpului profesoral, Departamentul Pictură), Universitatea Națională de Arte București, Editura UNArte, București, 2012, pp. 12–17.
- 30 Corpul profesoral al Departamentului Pictură în anul 2011: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, George Mircea, Horea Paștina, Andrei Tudoran.
- 31 Catalogul *Zece plus. Departamentul Pictură*, Editura UNArte, București, pp. 12–16. Curator expoziție și coordonar catalog: Marcel Bunea.
- 32 *Saloanele Astrei – ediția I. Artă contemporană românească*, Editura Astra Museum, Sibiu.
- 33 Cezar Atodiresei, *Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani*, Editura UNArte, București, 2014.

He exhibits at the first edition of the “Astra Salons” in Sibiu, edition with the theme “Colour and form for the eternity”, Casa Artelor, Sibiu (8 February–24 March 2013). The exhibition catalogue³² is published in electronic format (CD-ROM), with a brief CV on pages 38 and 39, alongside the exhibited work.

Starting with 2013, he is part of the Governing Board of the Bucharest Painting Branch of the Union of Fine Artists of Romania, alongside: Cătălin Bălescu, Marius Barb, Mircea Mureșan, Cosmin Paulescu, Gheorghe Pogan, Florin Mocanu and others. Starting with this year (until 2021) he is part of all the judging committees for the admission of associated and permanent members in the Bucharest Painting Branch.

2014

He organizes and curates the exhibition “Painting, Sculpture, Graphic Art. UNArte turned 150”, Dalles Hall, Bucharest (4–26 June 2014); he coordinates the exhibition catalogue³³. The catalogue also includes a text by Cezar Atodiresei, titled “Painting, Sculpture, Graphic Art. UNArte turned 150” (pp. 8–10). The exhibition is part of the widespread events and manifestations occasioned by the 150th anniversary of the creation of the Bucharest art school. The exhibition includes works by teachers and students in the departments of the School of Fine Arts: Painting, Sculpture, Graphic Art, Art Teaching. The exhibition is also presented in electronic format and can be accessed on the institution’s website³⁴. He participates in this exhibition with the work “G.P.B. .88-’03”; the work is published in the exhibition catalogue, at page 38.

He publishes a text titled: “Post-scriptum la o aniversare. Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani” (*Anniversary Post-Scriptum. Painting, Sculpture, Graphic Art. UNArte turned 150*) in the *Forma* art magazine no. 16/2014, U.A.P. Deva, Romania, pp. 3–5.

He participates with the work “FG.” in the event “Exhibition at the anniversary of 150 years of the National University of Arts”, the National Museum of Contemporary Art, the Palace of the Parliament, Bucharest (27 November 2014–4 June 2015).

He participates with the work “The Seagull” in the National Painting Salon, 2nd edition, Centrul Artelor Vizuale, Bucharest, 13 November–10 December 2014. The exhibited work is published at page 43 in the exhibition’s catalogue³⁵.

He participates with the work “Untitled (the Bin)” in the “Non Hic Librorum!” exhibition, the Constanta Art Museum, 17–30 September 2014; curators: Liviu Epuraș, Bogdan Ciobanu.

He participates with the assemblage of works “1×7–014” in the “Arts in Bucharest – Urban Explorations, 5th edition” exhibition, the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery,

Bucharest (4–25 September 2014); the assemblage of works is published at page 44 in the exhibition’s catalogue³⁶.

He participates in the “Timișoara – Bucharest Duplex 2014” exhibition, the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest (13–29 June). In the exhibition catalogue³⁷, at pages 52–55, we find the exhibited works. The catalogue contains critical texts signed by Ruxandra Demetrescu (“Painting: from Bucharest to Timișoara and back”) and by Cristian-Robert Velescu (“Timișoara–Bucharest Duplex – subjective interrogations and answers”), with Cezar Atodiresei mentioned at pages 7 and 10. The exhibition travels to Timișoara, under the name “Bucharest – Timișoara Duplex 2014”, in the Calpe Gallery, between 1–25 April 2014. The exhibited works are published at pages 18–21 in the exhibition’s catalogue³⁸. The catalogue contains critical texts signed by Ruxandra Demetrescu (“Painting: from Bucharest to Timișoara and back”) and by Cristian-Robert Velescu (“Timișoara–Bucharest Duplex – subjective interrogations and answers”), with Cezar Atodiresei mentioned at pages 7 and 10. The “Duplex” exhibitions were curated by Daniela Constantin and Marcel Bunea and brought together works from the faculty of the Painting Department of the National University of Arts of Bucharest (Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, George Mircea, Horea Paștina, Beniamin Popescu, Andrei Tudoran) and of the Visual Arts Department, Painting Specialization of the School of Arts and Design, Western University of Timișoara (Dacian Andoni, Călin Beloescu, Daniela Constantin, Cristina Daju, Liliana Popa, Cristian Sida, Dan Toma, Carol David).

[...] we spot the temptations of abstraction/generalization with Cezar Atodiresei (the most consistent in creating an abstract geometrism, yet not devoid of echoes and fragments of reality) [...].³⁹

Atodiresei Cezar – geometry, early darkening, crepuscular vision; severity; the idea descends into the layers of matter, a sort of kenosis of geometry: the geometry which is humbled beyond any limit, taking, perhaps, as model the Saviour Himself; but is geometry conscience?!⁴⁰

He participates with the work “B.F. 1991 (Floresca)” in the international exhibition “Opere dei Docenti Artisti dell’Università d’Arte di Bucarest”, Biblioteca dell’Accademia, Accademia di Belle

32 *Saloanele Astrei – ediția I. Artă contemporană românească*, Astra Museum, Sibiu.

33 Cezar Atodiresei, *Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani*, Editura UNArte, Bucharest, 2014.

34 unarte.org; unarte.org/expozitie-virtuala-unarte-150-de-ani/

35 *Salonul Național de Pictură, ediția a II-a. Ferestre. Windows*, Editura UNArte, Bucharest, 2014. Volume coordinator: The Bucharest Painting Branch of the Romanian Union of Fine Artists.

36 *Arte în București, Explorări urbane, ediția 5*, coord.: Marius Burhan, Beti Vervega; Editura UNArte, Bucharest, 2014.

37 *Duplex Timișoara–București 2014 Exhibition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest.

38 *Duplex București–Timișoara 2014 Exhibition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest.

39 Professor Ruxandra Demetrescu, PhD, *Pictura: de la București la Timișoara și-napoi (Painting: from Bucharest to Timișoara and back)*, *Duplex București–Timișoara 2014 Exhibition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, p. 7 and *Duplex Timișoara–București 2014 Exhibition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, p. 7.

40 Professor Cristian-Robert Velescu, PhD, *Duplex Timișoara–București – interogări și răspunsuri subiective (Timișoara–Bucharest Duplex – Subjective Interrogations and Answers)*, *Duplex București–Timișoara 2014 Exhibition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, p. 10, *Duplex Timișoara–București 2014 Exhibition Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, p. 10.

evenimente și manifestări prilejuate de aniversarea a 150 de ani de la înființarea școlii de arte bucureștene. Expoziția cuprinde lucrări ale profesorilor și studenților de la departamentele Facultății de Arte Plastice: Pictură, Sculptură, Grafică, Pedagogia Artei. Expoziția este prezentată și în variantă electronică, putând fi accesată pe site-ul instituțional³⁴. Participă la această expoziție cu lucrarea „G.P.B. '88-'03”; lucrarea este publicată în catalogul expoziției, la pagina 38.

Publică un text cu titlul: „Post-scriptum la o aniversare. Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani” în revista de artă *Forma* nr. 16/2014, U.A.P. Deva, România, pp. 3–5.

Participă cu lucrarea „F.G.” în cadrul manifestării „Expoziție la aniversarea a 150 de ani ai Universității Naționale de Arte”, Muzeul Național de Artă Contemporană, Palatul Parlamentului, București (27 noiembrie 2014–4 iunie 2015).

Participă cu lucrarea „Pescărușul” la Salonul Național de Pictură, ediția a II-a, Centrul Artelor Vizuale, București, 13 noiembrie–10 decembrie 2014. Lucrarea expusă este publicată la pagina 43 în catalogul³⁵ expoziției.

Participă cu lucrarea „Fără titlu (Coșul)” la Expoziția „Non Hic Librorum!”, Muzeul de Artă Constanța, 17–30 septembrie 2014; curatori: Liviu Epuș, Bogdan Ciobanu.

Participă cu ansamblul de lucrări „1x7–014” la Expoziția „Arte în București – Explorări Urbane, ediția a V-a”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (4–25 septembrie 2014); ansamblul de lucrări este publicat la pagina 44 în catalogul³⁶ expoziției.

Participă la Expoziția „Duplex Timișoara–București 2014”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București (13–29 iunie). În catalogul³⁷ expoziției, la paginile 52–55 sunt publicate lucrările expuse. Catalogul conține texte critice semnate de Ruxandra Demetrescu („Pictura: de la București la Timișoara și-napoi”) și de Cristian-Robert Velescu („Duplex Timișoara-București – interogări și răspunsuri subiective”), Cezar Atodiresei fiind menționat la paginile 7 și 10. Expoziția este itinerată la Timișoara, sub titlul „Duplex București–Timișoara 2014”, în spațiul Calpe Gallery, în perioada 1–25 aprilie 2014. Lucrările expuse sunt publicate la paginile 18–21 în catalogul³⁸ expoziției. Catalogul conține texte critice semnate de Ruxandra Demetrescu („Pictura: de la București la Timișoara și-napoi”) și de Cristian-Robert Velescu („Duplex Timișoara-București – interogări și răspunsuri subiective”), Cezar Atodiresei fiind menționat la paginile 7 și 10. Expozițiile „Duplex” sunt curatoriate de Daniela Constantin și Marcel Bunea și au reunit lucrări ale profesorilor Departamentului Pictură din Universitatea Națională de Arte din București (Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Ion Lazăr, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, George Mircea, Horea Paștina, Beniamin Popescu, Andrei Tudoran) și Departamentului

de Arte Vizuale, Specializarea Pictură din Facultatea de Arte și Design, Universitatea de Vest din Timișoara (Dacian Andoni, Călin Beloescu, Daniela Constantin, Cristina Daju, Liliana Popa, Cristian Sida, Dan Toma, Carol David).

[...] *distingem tentațiile abstracției/abstractizării la Cezar Atodiresei (cel mai consecvent în cultivarea unui geometrism abstract, nu lipsite însă de ecouri și fragmente de realitate) [...]*³⁹

Atodiresei Cezar – geometrie, întunecare pretimpurie, viziune crepusculară; severitate; ideea ce coboară în straturile materiei, un fel de chenoză a geometriei: geometria care se smerește dincolo de orice prag, luându-l de model, poate, pe Mântuitorul însuși; dar geometria are ea oare conștiință?!⁴⁰

Participă cu lucrarea „B.F. 1991 (Floreasca)” la Expoziția internațională „Opere dei Docenti Artisti dell’Università d’Arte di Bucarest”, Biblioteca dell’Accademia, Accademia di Belle Arti Brera, Fondazione Maimeri, Milano, Brera (17 septembrie–3 octombrie 2014), curator: Lisandru Neamțu.

2015

Expune la Bienala Internațională de Pictură, Grafică și Sculptură „Meeting Point – Arad biennial 2015”, ediția a V-a, noiembrie 2015–ianuarie 2016, Galeria Delta, Arad, curatoriată de Dumitru Șerban. Lucrarea figurează în catalogul⁴¹ expoziției, la pagina 18.

Expune la Salonul Național de Pictură, Ediția a III-a, 6 noiembrie–5 decembrie 2015, Galeria Simeza, București.

Participă cu lucrarea „Desen” (creion pe hârtie) la prima expoziție A4 – *Salon de grafică mică*, Galeria Simeza, București, 22 octombrie–4 noiembrie 2015, expoziție inițiată și curatoriată de graficianul Ovidiu Croitoru. Lucrarea este inclusă la pagina 9 în catalogul⁴² expoziției.

Expune la cea de-a treia ediție a „Saloanelor Astrei”, Sibiu (6 noiembrie 2015–14 februarie 2016), curator Alina Geanina Ionescu. Lucrarea figurează la pagina 8 în catalogul⁴³ expoziției.

Expune o lucrare la Bienala Națională de Artă Contemporană „Aegyssus”, Muzeul de Artă și Casa Avramide, Tulcea, Ediția a II-a (21 aprilie–28 mai 2015).

Participă la Expoziția „Departamentului Pictură, Pictura fără pictură”, Galeria Atelier 030202 Contemporary Art Space, București (24 aprilie–13 mai 2015) cu o formă tridimensională, „Obiect nr. o... '916” (acumulare). Lucrarea (ansamblu și detalii),

34 unarte.org; unarte.org/expozitie-virtuala-unarte-150-de-ani/

35 *Salonul Național de Pictură, ediția a II-a. Ferestre. Windows*, Editura UNArte, București, 2014. Editor volum: Filiala Pictură București a U.A.P. din România.

36 *Arte în București, Explorări urbane, ediția 5*, coordonatori: Marius Burhan, Beti Vervega; Editura UNArte, București, 2014.

37 *Catalogul Expoziției Duplex Timișoara–București 2014*, Editura UNArte, București.

38 *Catalogul expoziției Duplex București–Timișoara 2014*, Editura UNArte, București.

39 Profesor universitar dr. Ruxandra Demetrescu, *Pictura: de la București la Timișoara și-napoi*, Catalogul Expoziției *Duplex București–Timișoara 2014*, Editura UNArte, București, p. 7 și Catalogul Expoziției *Duplex Timișoara–București 2014*, Editura UNArte, București, p. 7.

40 Profesor universitar dr. Cristian-Robert Velescu, *Duplex Timișoara–București – interogări și răspunsuri subiective*, Catalogul Expoziției *Duplex București–Timișoara 2014*, Editura UNArte, București, p. 10, Catalogul Expoziției *Duplex Timișoara–București 2014*, Editura UNArte, București, p. 10.

41 *Catalogul Meeting Point – Arad. Bienala Internațională de Pictură, Grafică, Sculptură: ediția a V-a*, Ed. Trinom, Arad, 2015. Coordonator volum: Dumitru Șerban.

42 *Catalogul A4/salon de grafică mică/simeza/octombrie 2015*; coordonator catalog: Ovidiu Croitoru.

43 *Saloanele Astrei – ediția a III-a. Artă contemporană românească* (CD-ROM), Editor Alina Geanina Ionescu, Editura Astra Museum, Sibiu, 2015.

Arti Brera, Fondazione Maineri, Milan, Brera (17 September–3 October 2014), curator: Lisandru Neamțu.

2015

He exhibits at the *Meeting Point – Arad biennial 2015* International Biennale of Painting, Graphic Art and Sculpture, 5th edition, November 2015 – January 2016, Delta Gallery, Arad, curated by Dumitru Șerban. The work appears in the exhibition catalogue⁴¹, at page 18.

He exhibits at the National Painting Salon, 3rd edition, 6 November–5 December 2015, Simeza Gallery, Bucharest.

He participates with the work “Drawing” (pencil on paper) in the first “A4 – Small Graphics Salon” exhibition, Simeza Gallery, Bucharest, 22 October–4 November 2015, exhibition initiated and curated by graphic artist Ovidiu Croitoru. The work is included at page 9 in the exhibition’s catalogue⁴².

He exhibits at the third edition of the “Astra Salons”, Sibiu (6 November 2015–14 February 2016), curator Alina Geanina Ionescu. The work is included at page 8 in the exhibition’s catalogue⁴³.

He exhibits a work at the “Aegyssus” National Biennale of Contemporary Art, The Museum of Art and Casa Avramide, Tulcea, 2nd edition (21 April–28 May 2015).

He participates in the exhibition of the Department of Painting, “Painting Without Painting”, Atelier o3o2o2 contemporary art space Gallery, Bucharest (24 April–13 May 2015) with a tridimensional shape, “Object no. o...’916” (accumulation). The work (assemblage and details), together with a text by the artist, is published at pages 20–25 in the exhibition’s catalogue⁴⁴, coordinated by Marcel Bunea.

2016

In September 2016, the painter organizes simultaneously two personal exhibitions in Bucharest: “drawings from the workshop”⁴⁵ and “pagination exercises”⁴⁶. The “drawings from the workshop” contains 134 drawings (line drawings) of the human figure and a painting in oil on canvas (“Olga II”, 1985), a nude study from his college days. The “pagination exercises” exhibition includes 19

paintings from the period of his formal and chromatic syntheses. Art critic and historian Aurelia Mocanu will conduct an in-depth interview with the artist (in his workshop of Ermil Pangratti St.) for the “Arte frumoase”⁴⁷ radio show, interview broadcast at Radio România Cultural on 15 October 2016.

He publishes the volume *Exerciții de paginare (Exercises in Pagination)*, Editura UNArte, Bucharest.

He starts his second term as Dean of the School of Fine Arts, the National University of Arts of Bucharest (2016–2020).

He participates with an engraving work in the “Ex-Libris Brâncuși – 2016” exhibition⁴⁸, which also travels in Romania and abroad: The Palace of Culture Museum of Art, Iași, the Vasile Pârvan Museum, Bârlad, the Drobeta Turnu Severin Art Museum, the Târgoviște Art Museum, the Târgu Jiu Art Museum, the Cotroceni Museum, the Peleş Museum, the *Ion Ionescu-Quintus* Prahova County Museum of Art, Ploiești, The National Museum of Maps and Old Books, Bucharest, the *Gavrilă Simion* Institute for Eco-Museum Research, Casa Avramide, Tulcea, The Constanta Museum of National History and Archaeology; Thessaloniki (Greece), Varna, Sumen, Dobrich, Balçik (Bulgaria), Edirne (Türkiye). The work is published in the exhibition’s catalogue⁴⁹.

He participates with the work “The Scaffold” in the 4th edition of the “Astra Salons”, Sibiu, 18 November 2016–15 February 2017. The painting is published in the event’s catalogue⁵⁰.

He participates in the National Painting Salon, 4th edition, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, Bucharest, 21 November–10 December 2016. The work is included at page 13 in the salon’s catalogue⁵¹.

He exhibits the work “The Ladder” (2016, alkyds on polypropylene, wood, polystyrene, 500×200×100 cm.) at the “Salon of the Very Large Painting”, the Rotondă Lobby of Sala Mica, the I.L. Caragiale National Theatre of Bucharest (3–28 November 2016). The exhibition, curated by Marcel Bunea (Head of the Painting Department), brings together the works of the faculty of the Painting Department at the National University of Arts of Bucharest: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu. The opening speeches were delivered by Ion Caramitru – the theatre’s manager at the time, and Ruxandra Demetrescu, art historian and critic, member of the National University of Arts of Bucharest. The exhibition’s catalogue⁵² includes assemblages and details of the works, images from the set-up, opening, and from the exhibition.

41 *Meeting point – Arad. Bienala Internațională de Pictură, Grafică, Sculptură: ediția a V-a* Catalogue, Trinom, Arad, 2015. Volume coordinator: Dumitru Șerban.

42 *A4/salon de grafică mică/simeza/octombrie 2015* Catalogue; catalogue coordinator: Ovidiu Croitoru.

43 *Saloanele Astrei – ediția a III-a. Artă contemporană românească* (CD-ROM), Editor Alina Geanina Ionescu, Astra Museum, Sibiu, 2015.

44 *Pictura fără pictură* Exhibition Catalogue, Editura UNArte, Bucharest, 2015. Each artist (member of the faculty of the Department of Painting) is present in the catalogue with images of their works and personal texts: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Moscal, Horea Paștina, Benjamin Popescu, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran.

45 *Drawings from the workshop* – personal exhibition of Cezar Atodiresei, 3–12 September, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, first floor, Bucharest.

46 *Pagination exercises* – personal exhibition of Cezar Atodiresei, 8–21 September 2016, Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, Bucharest.

47 *Jurnal lunar de galerii. Convorbiri la simeza unei selecții retrospective: [...] Cezar Atodiresei [...]*, interview for the *Arte Frumoase* radio show, 15 October 2016 – Radio România Cultural, produced by Aurelia Mocanu.

48 Project manager: Associate Professor Florin Stoiciu, PhD. Curator: Gina Costescu.

49 *Ex-Libris Brâncuși – 2016*, Editura Monitorul Oficial R.A., Bucharest, 2016. Editor: Florin Stoiciu, p. 8.

50 *Saloanele Astrei. Arte Vizuale. Ediția a IV-a*, Editura ASTRA Museum, Sibiu. Editor: Alina Geanina Ionescu.

51 *Salonul Național de Pictură 2016* Catalogue, editorial coordination: Irina Florescu.

52 *S.P.F.M. 2016. Salonul de pictură foarte mare*, Editura UNArte, Bucharest, 2017. Catalogue concept: Marcel Bunea.

însoțită de un text al artistului, este publicată la paginile 20–25 în catalogul⁴⁴ expoziției, coordonat de Marcel Bunea.

2016

În luna septembrie 2016, pictorul organizează simultan două expoziții personale în București: *desene din atelier*⁴⁵ și *exerciții de paginare*⁴⁶. Expoziția „desene din atelier” cuprinde 134 de desene (crochiuri) după figura umană și o pictură în ulei pe pânză („Olga II”, 1985), un studiu de nud din perioada facultății. Expoziția „exerciții de paginare” cuprinde 19 lucrări de pictură din perioada sintezelor formale și cromatice. Criticul și istoricul de artă Aurelia Mocanu va realiza un amplu interviu cu artistul (în atelierul acestuia din Strada Ermil Pangratti) pentru emisiunea *Arte frumoase*, interviu⁴⁷ difuzat la Radio România Cultural în data de 15 octombrie 2016.

Publică volumul de autor *Exerciții de paginare*, Editura UNArte, București.

Începe al doilea mandat de decan al Facultății de Arte Plastice, Universitatea Națională de Arte din București (2016–2020).

Participă cu o lucrare de gravură la Expoziția „Ex-Libris Brâncuși – 2016”⁴⁸, expoziție itinerată în țară și străinătate: Muzeul de Artă Palatul Culturii, Iași, Muzeul Vasile Pârvan, Bârlad, Muzeul de Artă Drobeta Turnu Severin, Muzeul de Artă Târgoviște, Muzeul de Artă Târgu Jiu, Muzeul Cotroceni, Muzeul Peleş, Muzeul Județean de Artă Prahova *Ion Ionescu-Quintus*, Ploiești, Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi, București, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale *Gavrilă Simion*, Casa Avramide, Tulcea, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța; Salonic (Grecia), Varna, Sumen, Dobrich, Balçik (Bulgaria), Edirne (Turcia). Lucrarea este publicată în catalogul⁴⁹ expoziției.

Participă cu lucrarea „Schela” la ediția a IV-a a „Saloanelor Astrei”, Sibiu, 18 noiembrie 2016–15 februarie 2017. Lucrarea de pictură este publicată în catalogul⁵⁰ manifestării artistice.

Participă cu o lucrare la Salonul Național de pictură, ediția a IV-a, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, 21

noiembrie–10 decembrie 2016. Lucrarea figurează la pagina 13 în catalogul⁵¹ salonului.

Expune lucrarea „Scara” (2016, alchidice pe polipropilenă, lemn, polistiren, 500×200×100 cm.) la „Salonul de pictură foarte mare”, Foaierul Rotondă al Sălii Mici, Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București (3–28 noiembrie 2016). Expoziția, curatoriată de Marcel Bunea (directorul Departamentului Pictură), reunește lucrările cadrelor didactice ale Departamentului Pictură de la Universitatea Națională de Arte din București: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu. La vernisaj au rostit cuvântul de deschidere Ion Caramitru, managerul teatrului la acel moment, și Ruxandra Demetrescu, istoric și critic de artă, cadru didactic la Universitatea Națională de Arte din București. În catalogul⁵² expoziției sunt prezente ansambluri și detalii ale lucrărilor, imagini de la panotare, vernisaj și din expoziție.

Participă cu o lucrare de pictură la Expoziția internațională „Korean & Romanian Arts” desfășurată la Biblioteca Națională a României (6–12 octombrie 2016). Lucrarea figurează la pagina 48 în catalogul⁵³ expoziției.

În perioada 26 mai–8 iunie 2016 participă cu o lucrare de pictură la Expoziția „Grup 33”, Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București. Expoziția este organizată de Mircea Mureșan (vicepreședintele Filialei Pictură București) și curatoriată de Marius Barb (președintele Filialei Pictură București).

Participă cu o lucrare de pictură la Expoziția „Noii îngeri ai dreptății. Începuturile picturii europene în ulei”, găzduită de Muzeul Județean de Artă Prahova *Ion Ionescu-Quintus*, Ploiești, în perioada 18–28 mai 2016. Curatori: Alice Neculea, George Mircea.

Participă cu două lucrări de grafică, „G.Sud–8”, „G.Sud–7” (realizate în anul 2012, acuarelă și creion pe hârtie), la Expoziția „Desen 1”, desfășurată la Centrul Internațional al Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București în perioada 23 martie–9 aprilie 2016; expoziția este organizată de Mircea Mureșan (vicepreședintele Filialei Pictură București).

2017

Obține, prin concurs, gradul didactic de profesor universitar la Departamentul Pictură.

Începând cu luna august 2017 (conform adeverinței nr. 5583/07.12.2017, eliberată de Uniunea Artiștilor Plastici din România) beneficiază de Indemnizația de Merit oferită de Academia Română.

Participă cu lucrarea „64–A.N.–2017”, la Expoziția „Lumi posibile”, expoziția profesorilor Departamentului Pictură găzduită de Fundația Culturală Ilfoveanu, Pitești, în perioada 19 decembrie 2017–10 februarie 2018. Expun: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Mircea, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran; invitat: Adrian Ilfoveanu. În

44 Catalogul Expoziției *Pictura fără pictură*, Editura UNArte, București, 2015. Fiecare artist (cadru didactic al Departamentului Pictură) figurează în catalog cu imagini ale lucrărilor și texte de autor: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Moscal, Horea Paștina, Benjamin Popescu, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran.

45 *Desene din atelier* – expoziție personală Cezar Atodiresei, 3–12 septembrie, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, etaj, București.

46 *Exerciții de paginare* – expoziție personală Cezar Atodiresei, 8–21 septembrie 2016, Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, București.

47 *Jurnal lunar de galerii. Convorbiri la simeza unei selecții retrospective: [...] Cezar Atodiresei [...]*, interviu pentru emisiunea *Arte Frumoase*, 15 octombrie 2016 – Radio România Cultural, realizator Aurelia Mocanu.

48 Manager de proiect: conf. univ. dr. Florin Stoiciu. Curator: Gina Costescu.

49 *Ex-Libris Brâncuși* – 2016, Editura Monitorul Oficial R.A., București, 2016, Editor: Florin Stoiciu, p. 8.

50 *Saloanele Astrei. Arte Vizuale. Ediția a IV-a*, Editura ASTRA Museum, Sibiu. Editor: Alina Geanina Ionescu.

51 Catalogul *Salonul Național de Pictură 2016*, coordonare editorială: Irina Florescu.

52 *S.P.F.M. 2016. Salonul de pictură foarte mare*, Editura UNArte, București, 2017. Concepție catalog: Marcel Bunea.

53 Catalogul *Korean & Romanian Arts, National Library of Romania*. 2016, Ed. Charmides, 2016.

16

17

18

19

- 16 Cezar Atodiresei și Florin Mitroi la expoziția de semestru, 2001, într-un atelier de pictură al Universității Naționale de Arte din București (îmbilul din Str. General Budișteanu nr. 19).
Cezar Atodiresei and Florin Mitroi at the end-of-semester exhibition, 2001, in a painting studio of the National University of Arts of Bucharest (the building at 19, General Budișteanu St.).
- 17 Cezar Atodiresei, „Safir – etajul 1” – Expoziția studenților, Centrul Artelor Vizuale/Galeria Căminul Artei, București, 2011.
Cezar Atodiresei, “Safir – 1st Floor” – the students’ exhibition, Centrul Artelor Vizuale/Căminul Artei Gallery, Bucharest, 2011.

- 18 Cezar Atodiresei, Atelierul artistului din Str. Piața C.A. Rosetti, 2011 (foto Marcel Bunea).
Cezar Atodiresei, The artist’s studio, C.A. Rosetti Square, 2011 (photo by Marcel Bunea).
- 19 Cezar Atodiresei, Cristian-Robert Velescu, Cătălin Bălescu, Expoziția „Pictură, Sculptură, Grafică. UNArte la 150 de ani”, Sala Dalles, București (4 iunie 2014).
Cezar Atodiresei, Cristian-Robert Velescu, Cătălin Bălescu, the exhibition “Painting, Sculpture, Graphic Art. UNArte turned 150”, Dalles Hall, Bucharest (4 June 2014).

catalogul⁵⁴ expoziției, la paginile 16–19 figurează atât lucrarea expusă, cât și alte două lucrări, „1x7–014”, „30x30x6”.

Participă cu o lucrare la Expoziția de grup „Winter Art”, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București în perioada 14 decembrie 2017–7 ianuarie 2018. Expoziția – organizată de Filiala Pictură București a Uniunii Artiștilor Plastici din România, curatoriată de Marius Barb (președintele filialei) – este itinerată în anul 2018 la Brăila (14 aprilie–2 mai, Galeria de Artă), sub titlul „Artiști din București. Expoziție de arte vizuale”.

Expune lucrarea „64x64–A.N.–2017” la Salonul Pictură București, Centrul Artelor Vizuale/Galeria Căminul Artei în perioada 22 noiembrie–4 decembrie 2017.

În perioada 30 august–11 septembrie 2017 participă cu lucrările „1x7–014”, „30x30x6” la Expoziția de grup „Semn și mesaj – Pictură, Grafică, Sculptură, Tapiserie, Scenografie”, Centrul Artelor Vizuale, București. Expoziția prezintă lucrări ale unor artiști marcanți în artele vizuale contemporane, foști colegi de clasă, elevi ai Liceului de Muzică și Arte Plastice „Octav Băncilă” Iași în perioada 1969–1973, alături de lucrările profesorului lor, Liviu Suhar: Ilie Bostan, Constantin Catargiu, Cristina Ilias, Marilena Murariu, Virgiliu Parghel, Viorica Petrovici, Lucia Pușcașu. Expoziția este organizată de artiste Marilena Murariu și Lucia Pușcașu, care coordonează și albumul⁵⁵ evenimentului.

Participă cu patru lucrări din seria „30x30x6” la expoziția corpului profesoral al Departamentului Pictură, Expoziție cu titlul „Salonul de pictură foarte mică”, găzduită de Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, București, în perioada 17–31 mai 2017, curator: Marcel Bunea.

În perioada 13 mai–4 iunie 2017 participă cu o lucrare la Salonul Național de Pictură, desfășurat în spațiul Centrului de Cultură „Palatele Brâncovenești de la Porțile Bucureștiului” Mogoșoaia; curator: Marius Barb. Lucrarea figurează la pagina 11 în catalogul⁵⁶ salonului.

În perioada 15 mai–2 iunie 2017 participă cu o lucrare la Expoziția de grup „Pictori din București. Expoziție de artă contemporană”, Galeria Artex, Râmnicu-Vâlcea, curator: Marius Barb.

2018

În perioada 7 noiembrie–7 decembrie 2018 participă cu lucrarea „64x64–A.N.–2017” la Salonul Național de Artă Contemporană, Muzeul Național de Artă al României. Lucrarea este publicată la pagina 66 în *Revista ARTA*⁵⁷.

Participă cu o lucrare la Expoziția „Grup 33/47”, în spațiul Centrul Artelor Vizuale/Căminul Artei, București, perioada 24 octombrie–2 noiembrie 2018, organizatori: Mircea Mureșan, Andrei Tudoran.

Expune la Salonul Național de Pictură, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, în perioada 20 septembrie–3 octombrie 2018.

Expune o lucrare la Muzeul de Artă Constanța, în perioada 16 martie–7 aprilie 2018, la invitația curatorilor Marius Barb și Liviu Epuraș în cadrul manifestării „Artiști din București. Expoziție de arte vizuale”.

Lucrarea participantă la Expoziția itinerantă „Ex-Libris Brâncuși” din 2015 este prezentă în cadrul unei expoziții cu același titlu găzduită de Muzeul Național Cotroceni în perioada 20 februarie–13 martie 2018.

2019

Participă cu lucrările de pictură „Alb-Negru I”, „Alb-Negru II” la Expoziția „Another East/Romanian Painting” curatoriată de Cătălin Bălescu. Expoziția a avut loc în spațiul Rivaa Gallery, New York, în intervalul 18 mai–9 iunie 2019. Expoziția a reunit lucrările cadrelor didactice ale Departamentului Pictură: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Mircea, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran. În catalogul⁵⁸ expoziției, Cezar Atodiresei este prezent cu fotografiile lucrărilor de pictură expuse, alături de încă două lucrări, „Alb-Roșu-Negru I”, „Alb-Roșu-Negru II”⁵⁹, și un Curriculum Vitae scurt la paginile 16–21.

Participă cu o lucrare la Salonul Național de Artă Contemporană, spațiul S.E.N.A.T. (Combinatul Fondului Plastic – Turnătoria), în perioada 19 decembrie 2019–15 ianuarie 2020.

Expune o lucrare la Salonul Național de Pictură, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei în intervalul 3–14 decembrie 2019; curatori: Irina Florescu, Teodora Chinschi.

În perioada 6–14 noiembrie 2019 participă la Salonul Pictură București cu o lucrare; salonul este găzduit de Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, curator: George Moscal.

Participă cu o lucrare la Expoziția „Grup 55”, Centrul Artelor Vizuale (Căminul Artei), București, în intervalul 18–30 iunie 2019; curatori: Marius Barbone Barb, Mircea Mureșan.

Gravura participantă la Expoziția itinerantă „Ex-Libris Brâncuși” din 2015 este prezentă în cadrul unei expoziții cu același titlu găzduită de Muzeul de Artă Brașov în perioada 1 martie–28 aprilie 2019.

2020

În luna noiembrie 2020 participă cu o lucrare la Salonul Național de Artă Contemporană, spațiul S.E.N.A.T. (Combinatul Fondului Plastic – Turnătoria).

Expune o lucrare la Salonul de Pictură București, Centrul Artelor Vizuale (Căminul Artei) București, în perioada 3–14 noiembrie 2020, curatori: Marius Barbone Barb, Mircea Mureșan.

Participă cu o pictură la Expoziția națională de arte vizuale „Grup 53”, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București, în perioada 8–17 iulie 2020. Expoziția, curatoriată de Mircea Mureșan și Marius Barbone Barb este itinerată la Deva, în spațiul Galeriei Naționale de Artă Forma, sub titlul „Uvertura”.

54 Catalogul *Lumi posibile*, Editura UNArte, București, 2017. Curatorul expoziției și concepția catalogului: Marcel Bunea.

55 Albumul *Semn și mesaj – Pictură, Grafică, Sculptură, Tapiserie, Scenografie = Sign and Message – Painting, Graphics, Sculpture, Tapestry, Scenography*, Lucia Pușcașu, Marilena Murariu, text critic Valentin Ciucă, Ed. Performantica, Iași, 2017.

56 Catalogul *Salonul Național de Pictură 2017*, texte: Petru Lucaci, Marius Barb.

57 *Revista ARTA, arte vizuale/visual arts #34–35/ 2018*.

58 Catalogul Expoziției *Another East/Romanian Painting, Rivaa Gallery, New York, NY. May 18–June 9, 2019*, Editura UNArte, București, 2019. Text: Cristian-Robert Velescu. Design grafic: Andrei Tudoran.

59 Aceste lucrări nu se mai păstrează, fiind stadii de lucru ale picturilor „Alb-Negru I”, „Alb-Negru II”, stadii fotografiate de artist în februarie 2018, păstrate și în arhiva digitală a pictorului.

He participates with a painting in the “Korean & Romanian Arts” international exhibition, which took place at the National Library of Romania (6–12 October 2016). The work is included at page 48 in the exhibition’s catalogue⁵³.

Between 26 May–8 June 2016 he participates with a painting in the “Group 33” exhibition, the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest. The exhibition is organised by Mircea Mureşan (vice-president of the Bucharest Painting Branch) and curated by Marius Barb (president of the Bucharest Painting Branch).

He participates with a painting in “The New Angels of Justice. The Beginnings of European Oil Painting” exhibition, hosted by the *Ion Ionescu-Quintus* Prahova County Museum of Art, Ploieşti, between 18–28 May 2016. Curators: Alice Neculea, George Mircea.

He participates with two works of graphic art, “G.Sud–8”, “G.Sud–7” (made in 2012, watercolour and pencil on paper) in the “Drawing 1” exhibition at the International Centre of Visual Arts, Căminul Artei Gallery, Bucharest, between 23 March–9 April 2016; the exhibition is organised by Mircea Mureşan (vice-president of the Bucharest Painting Branch).

2017

He passes the examination for tenured Professor with the Department of Painting.

Starting with August 2017 (according to certificate no. 5583/07.12.2017, issued by the Union of Fine Artists of Romania) he receives the Merit Grant offered by the Romanian Academy.

He participates with the work “64–A.N.–2017” in the *Possible Worlds* exhibition of the faculty of the Department of Painting, hosted by Fundația Culturală Ilfoveanu, Pitești, between 19 December 2017–10 February 2018. The exhibitors are: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Mircea, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran; guest: Adrian Ilfoveanu. In the exhibition’s catalogue⁵⁴, at pages 16–19 there appear the exhibited work and two other works, “1x7–014”, “30x30x6”.

He participates with a work in the group exhibition *Winter Art*, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, Bucharest between 14 December 2017–7 January 2018. The exhibition – organised by the Bucharest Painting Branch of the Union of Fine Artists of Romania, curated by Marius Barb (branch president) – travels in 2018 to Brăila (14 April–2 May, the Art Gallery), under the title of “Artists from Bucharest. Visual Arts Exhibition”.

He exhibits the work “64x64–A.N.–2017” at the Bucharest Painting Salon, Centrul Artelor Vizuale/Căminul Artei Gallery between 22 November–4 December 2017.

Between 30 August–11 September 2017 he participates with the works “1x7–014”, “30x30x6” in the group exhibition *Sign and Message – Painting, Graphic Art, Sculpture, Tapestry, Scenography*, Centrul Artelor Vizuale, Bucharest. The exhibition displays works of important artists in contemporary visual arts, former classmates, students of the “Octav Băncilă” High School of Music and Fine Arts of Iași between 1969–1973, alongside the works of their teacher, Liviu Suhar: Ilie Bostan, Constantin Catargiu, Cristina Ilias,

Marilena Murariu, Virgiliu Parghel, Viorica Petrovici, Lucia Pușcașu. The exhibition is coordinated by artists Marilena Murariu and Lucia Pușcașu, who also coordinate the event’s album⁵⁵.

He participates with four works from the “30x30x6” series in the exhibition of the faculty of the Department of Painting, “The Salon of the Very Small Painting”, hosted by Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, Bucharest, between 17–31 May 2017, curator: Marcel Bunea.

Between 13 May–4 June 2017 he participates with a work in the National Painting Salon, held in the spaces of the “Brancovan Palaces at the Bucharest Gates” Cultural Centre Mogoșoaia; curator: Marius Barb. The work is included at page 11 in the salon’s catalogue⁵⁶.

Between 15 May–2 June 2017 he participates with a work in the group exhibition “Painters from Bucharest. Exhibition of Contemporary Art”, Artex Gallery, Râmnicu-Vâlcea, curator: Marius Barb.

2018

Between 7 November–7 December 2018 he participates with the work “64x64–A.N.–2017” in the National Salon of Contemporary Art, The National Museum of Art of Romania. The exhibited work is published at page 66 in the Visual arts magazine *ARTA*⁵⁷.

He participates with a work in the exhibition “Group 33/47”, in the spaces of Centrul Artelor Vizuale/Căminul Artei, Bucharest, between 24 October–2 November 2018, organized by: Mircea Mureşan, Andrei Tudoran.

He exhibits at the National Painting Salon, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, between 20 September–3 October 2018.

He exhibits a work at the Constanta Art Museum, between 16 March–7 April 2018, invited by curators Marius Barb and Liviu Epuraș within the event “Artists from Bucharest. Visual Arts Exhibition”.

The work is part of the travelling exhibition “*Ex-Libris Brâncuși*”. Starting with 2015 it appears in an exhibition of the same title hosted by the Cotroceni National Museum, between 20 February–13 March 2018.

2019

He participates with the paintings “White-Black I”, “White-Black II” in the “Another East/Romanian Painting” exhibition curated by Cătălin Bălescu. The exhibition was held at the Rivaa Gallery, New York, between 18 May–9 June 2019. The exhibition brought together the works of the Painting Department’s faculty: Ion Anghel, Cezar Atodiresei, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Mircea, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran. In the exhibition

53 *Korean & Romanian Arts, National Library of Romania. 2016 Catalogue*, Charmides, 2016.

54 *Lumi posibile Catalogue*, Editura UNArte, Bucharest, 2017. Exhibition curator and catalogue concept: Marcel Bunea.

55 *Semn și mesaj – Pictură, Grafică, Sculptură, Tapiserie, Scenografie = Sign and Message – Painting, Graphics, Sculpture, Tapestry, Scenography Album*, Lucia Pușcașu, Marilena Murariu, critical text by Valentin Ciucă, Ed. Performantica, Iași, 2017.

56 *Salonul Național de Pictură 2017 Catalogue*, texts by: Petru Lucaci, Marius Barb.

57 *Revista ARTA, arte vizuale/visual arts #34–35/ 2018*.

Departamentul Pictură al Universității Naționale de Arte din București organizează două expoziții în formula duplex cu departamentul similar al Academiei de Arte din Gdansk, Polonia. Acest tip de eveniment a presupus organizarea a două expoziții cu lucrări ale cadrelor didactice din departamentele respective în București și Gdansk, sub titlul „Transformation. From Bucharest to Gdansk/From Gdansk to Bucharest”, mai întâi în Gdansk (Polonia), în perioada 20 februarie–5 martie 2020, apoi în București, la Muzeului Național de Artă al României, în perioada 20 august–1 noiembrie 2020, curatori: Piotr Józefowicz, Alexandru Rădvan. Cezar Atodiresei participă cu lucrările „Alb-Negru I”, „Alb-Negru II”, expunând împreună cu colegii din departament: Ion Anghel, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran și artiștii profesori polonezi: Jarosław Bauć, Daniel Cyubski, Józef Czerniawski, Roman Gajewski, Krzysztof Gliszczynski, Aleksandra Jadczyk, Piotr Józefowicz, Andrzej Karmasz, Jacek Kornacki, Sławomir Lipnicki, Przemysław Łopaciński, Mateusz Pęk, Jakub Pieleszek, Anna Reinert, Robert Sochacki, Arkadiusz Sylwestrowicz, Anna Waligórska, Aleksander Widyński, Marek Wrzesiński, Marcin Zawicki, Jacek Zdybel.

Este publicat un catalog⁶⁰ bilingv al expoziției, cu texte de Roman Niczyporowski (Polonia) și Ruxandra Demetrescu. Cezar Atodiresei este prezent în catalog la paginile 18–21 cu o fotografie de artist, trei lucrări⁶¹ de pictură și un scurt Curriculum Vitae.

2021

Participă cu o lucrare de pictură la Expoziția „Grup 75”, Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București, în perioada 7–20 iunie 2021. Curatoriată de Marius Barbone Barb și Mircea Mureșan, Expoziția este itinerată sub titlul „Pictori din București” la Deva, fiind organizată în spațiul Galeriei Naționale de Arte Forma (22 iunie–14 iulie) și la Hunedoara, în spațiul Galeriei de Arte Corvin (14 septembrie–14 octombrie).

Participă în perioada 22 septembrie–17 octombrie 2021 la „Bienala Internațională de Pictură/International Painting Biennial Chișinău – 2021”, organizată în galeriile Muzeului Național de Artă al Moldovei, Chișinău, curator: Tudor Zbârnea. Lucrarea expusă figurează la pagina 195 în catalogul⁶² expoziției.

Participă la „Salonul Național de Artă Contemporană”, spațiul S.E.N.A.T. (Combinatul Fondului Plastic – Turnătoria), București, în perioada 3 noiembrie–1 decembrie 2021, expunând lucrarea „Scara”. Este ultima expoziție la care artistul participă în timpul vieții sale.

2022

Se stinge din viață pe 22 februarie 2022, la Spitalul Floreasca din București. Este înmormântat la Cimitirul Grădini (fost Tâmpăști) din Fălticeni, alături de fratele său, Viorel (1962–2020), mama sa, Leonora (1934–2021) și tatăl său, Anton (1934–2005).

Departamentul Pictură organizează în perioada 19–30 aprilie 2022 Expoziția „Studii pentru diptic. In memoriam Cezar Atodiresei” la Galeria Simeza din București. Conceptul curatorial, aparținându-i lui Andrei Tudoran (directorul Departamentului Pictură începând din anul 2020), a vizat aducerea împreună a lucrărilor cadrelor didactice ale Departamentului Pictură, în formula: o lucrare veche alături de o lucrare recentă. Au fost incluse în expoziție două lucrări⁶³ semnate Cezar Atodiresei, alături de lucrări ale artiștilor profesori: Ion Anghel, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marian Dobre, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Simion, Teodor Ștefan, Andrei Tudoran.

La inițiativa pictorului Mircea Mureșan – președintele Filialei Pictură București, curator al Expoziției Grup 72 organizată la Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București, în perioada 24 mai–6 iunie 2022 – o lucrare⁶⁴ semnată Cezar Atodiresei face parte din expoziție.

În toamna anului 2022 familia pictorului a oferit Muzeului de Artă Constanța, cu titlul de donație, o importantă colecție însumând 80 de lucrări semnate de artist: 20 de picturi și 60 de desene, acuarele, tușuri. Șase picturi semnate Cezar Atodiresei fac parte din colecția permanentă a muzeului și pot fi admirate în Sala Donații, etajul II, sala IX: „Turn de colț – Lăzarea” (1990, ulei pe pânză, 73×61 cm.), „Natură statică cu ulcioi și mandolină” (1986, ulei pe pânză, 50×55 cm.), „Stânci roșii la Gureni (Peștișani – Gorj)” (1985, ulei pe carton, 49,5×68,8 cm.), „Stejari – Gura Văii” (1991, ulei pe pânză, 65×37 cm.), „Case la Andronache (București)” (1983, ulei pe carton, 50×57,5 cm.), „Câmp – Calica” (1990, ulei pe pânză, 50×81 cm.).

În perioada 4–30 noiembrie 2022 se desfășoară la Muzeul de Artă Constanța Expoziția de pictură „Sinteze. In memoriam Cezar Atodiresei”, în formula maestru–discipol, cu lucrări semnate Cezar Atodiresei și Silvia Stoica, curator Lelia Rus-Pîrvan. Parteneri: Universitatea Națională de Arte din București, Uniunea Artiștilor Plastici din România. La deschidere vorbesc Lelia Rus-Pîrvan, directorul muzeului, prof. univ. dr. Cătălin Bălescu, rectorul Universității Naționale de Arte din București, prof. univ. dr. Constantin Aslam. Expoziția a cuprins 23 lucrări de pictură semnate Cezar Atodiresei, majoritatea din perioada sintezelor formale și cromatice.

În paginile revistei ARTA nr. 54–55 este publicat un amplu text *In memoriam* Cezar Atodiresei, semnat Cristian-Robert Velescu⁶⁵.

2023

Muzeul de Artă Constanța a organizat în perioada 11 ianuarie–28 februarie 2023 Expoziția „Muzeul din depozit. Forma feminină – reprezentări moderne și contemporane”. Expoziția a cuprins 20 de desene, acuarele, tușuri din donația Cezar Atodiresei și un număr de 20 de lucrări de grafică din donația magistratului Ioan Dumitrescu semnate de nume importante ale plasticii românești: Iosif Iser, Theodor Pallady, Jean Al. Steriadi, Iosif Rosebluth, Milița Petrașcu, Aurel Băeșu și Ion Anestin. Pe afișul expoziției a figurat un crochiu semnat Cezar Atodiresei alături de un desen semnat Theodor Pallady.

60 Catalogul Expoziției *Transformation. From Bucharest to Gdansk/From Gdansk to Bucharest*, Gdańsk 2019. Editor: Prof. Piotr Józefowicz – ASP Gdansk.

61 „Alb-Negru I” (2018), „Alb-Roșu-Negru I” (2018), „Alb-Roșu-Negru II” (2018).

62 Catalogul Expoziției *Bienala Internațională de Pictură/International Painting Biennial Chișinău – 2021*, Muzeul Național de Artă al Moldovei, coordonator catalog: Tudor Zbârnea.

63 Lucrările prezente în cadrul Expoziției „Studii pentru diptic. In memoriam Cezar Atodiresei” semnate Cezar Atodiresei: „G.P.B.–88–03”, „64×64–A.N.–2017”

64 „Turn roșu” (1988–1993), ulei pe pânză, 73×61 cm.

65 Cristian-Robert Velescu, „In memoriam Cezar Atodiresei (1954–2022)”, *Revista ARTA, arte vizuale/visual arts* #54–55/2022, pp. 194–199.

catalogue⁵⁸, Cezar Atodiresei is present with photos of exhibited paintings, accompanied by another two works, “White-Red-Black I”, “White-Red-Black II”⁵⁹ and a brief CV at pages 16–21.

He participates with a work in the National Salon of Contemporary Art, S.E.N.A.T. Space (Combinatul Fondului Plastic – Turnătoria), between 19 December 2019–15 January 2020.

He exhibits a work at the National Painting Salon, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, between 3–14 December 2019; curators: Irina Florescu, Teodora Chinschi.

Between 6–14 November 2019 he participates in the Bucharest Painting Salon with a work; the salon is hosted by Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, curator: George Moscal.

He participates with a work in the exhibition “Group 55”, Centrul Artelor Vizuale (Căminul Artei), Bucharest, between 18–30 June 2019; curators: Marius Barbone Barb, Mircea Mureșan.

The participating engraving is part of the travelling exhibition “*Ex-Libris Brâncuși*”. Starting with 2015 it appears in an exhibition of the same title hosted by the Brasov Art Museum, between 1 March–28 April 2019.

2020

In November, he participates with a work in the National Salon of Contemporary Art, S.E.N.A.T. Space (Combinatul Fondului Plastic – Turnătoria).

He exhibits a work at the Bucharest Painting Salon, Centrul Artelor Vizuale (Căminul Artei) Bucharest, between 3–14 November 2020; curators: Marius Barbone Barb, Mircea Mureșan.

He participates with a painting in the “Group 53” national exhibition of visual arts, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, Bucharest, between 8–17 July 2020. The exhibition, curated by Mircea Mureșan and Marius Barbone Barb, travels to Deva, in the spaces of the Forma National Gallery of Art, under the title of “Overture”.

The Painting Department of the National University of Arts of Bucharest organizes two exhibitions in a duplex formula with the corresponding department of the Academy of Arts of Gdansk, Poland. This type of event entailed the organization of two exhibitions with works of the faculties of the respective departments in Bucharest and Gdansk, under the title “Transformation. From Bucharest to Gdansk/From Gdansk to Bucharest”, first in Gdansk (Poland), between 20 February–5 March 2020, then in Bucharest, at the National Museum of Art of Romania, between 20 August–1 November 2020, curators: Piotr Józefowicz, Alexandru Rădvan. Cezar Atodiresei participates with the works “White-Black I”, “White-Black II”, exhibiting alongside his department colleagues: Ion Anghel, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marcel Bunea, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Tudoran and Polish artist professors: Jarosław Bauć, Daniel Cybalski, Józef Czerniawski, Roman Gajewski, Krzysztof Gliszczyński, Aleksandra Jadczyk,

Piotr Józefowicz, Andrzej Karmasz, Jacek Kornacki, Sławomir Lipnicki, Przemysław Łopaciński, Mateusz Pęk, Jakub Pieleszek, Anna Reinert, Robert Sochacki, Arkadiusz Sylwestrowicz, Anna Waligórska, Aleksander Widyński, Marek Wrzesiński, Marcin Zawicki, Jacek Zdybel.

A bilingual catalogue of the exhibition⁶⁰ is published, with texts by Roman Nieczyporowski (Poland) and Ruxandra Demetrescu. Cezar Atodiresei appears in the catalogue at pages 18–21 with a photo of himself, three paintings⁶¹ and a brief CV.

2021

He participates with a painting in the “Group 75” exhibition, Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, Bucharest, between 7–20 June 2021. Curated by Marius Barbone Barb and Mircea Mureșan, the exhibition travels under the title of “Painters from Bucharest” to Deva, where it is organized in the spaces of the Forma National Art Gallery (22 June–14 July) and to Hunedoara, in the spaces of the Corvin Arts Gallery (14 September–14 October).

Between 22 September–17 October 2021 he participates in the *Bienala Internațională de Pictură/International Painting Biennial Chișinău – 2021*, organized in the galleries of the National Museum of Art of Moldova, Chișinău, curator: Tudor Zbârnea. The exhibited work is included at page 195 in the exhibition’s catalogue⁶².

He participates in the “National Salon of Contemporary Art”, S.E.N.A.T. Space (Combinatul Fondului Plastic – Turnătoria), Bucharest, between 3 November–1 December 2021, exhibiting the work “The Ladder”. It is the last exhibition attended by the artist during his lifetime.

2022

He dies on 22 February 2022, at the Floreasca Hospital of Bucharest. He is buried in the Grădini Cemetery (formerly Tâmpoști) in Fălticeni, alongside his brother, Viorel (1962–2020), his mother, Leonora (1934–2021) and his father, Anton (1934–2005).

The Department of Painting organizes, between 19–30 April 2022, the exhibition “Diptych Studies. *In memoriam* Cezar Atodiresei” at the Simeza Gallery of Bucharest. The curatorial concept of Andrei Tudoran (Head of the Department of Painting starting with 2020), wished to bring together works by the faculty of the Department of Painting, in the formula: an old work alongside a recent one. Two works⁶³ signed by Cezar Atodiresei were included in the exhibition, alongside works of artist professors: Ion Anghel, Cătălin Bălescu, Traian Boldea, Marian Dobre, Petru Lucaci, George Moscal, Alexandru Rădvan, Mihai Sârbulescu, Andrei Simion, Teodor Ștefan, Andrei Tudoran.

58 *Another East/Romanian Painting* exhibition catalogue, Rivaa Gallery, New York, NY. May 18 – June 9, 2019”. Editura UNArte, Bucharest, 2019. Text: Cristian-Robert Velescu. Graphic Design: Andrei Tudoran.

59 These works no longer exist, as they were working stages of the paintings “White-Black I”, “White-Black II”, stages photographed by the artist in February 2018, also kept in the painter’s digital archive.

60 “Transformation. From Bucharest to Gdansk/From Gdansk to Bucharest” Exhibition Catalogue, Gdańsk 2019. Editor: Professor Piotr Józefowicz – ASP Gdansk.

61 “White-Black I” (2018), “White-Red-Black I” (2018), “White-Red-Black II” (2018).

62 *Bienala Internațională de Pictură/International Painting Biennial Chișinău – 2021* Exhibition Catalogue, Muzeul Național de Artă al Moldovei, catalogue coordinator: Tudor Zbârnea.

63 The works presented in the exhibition “Diptych Studies. *In memoriam* Cezar Atodiresei” signed by Cezar Atodiresei: “G.P.B.–88–03”, “64x64–A.N.–2017”

La propunerea pictorului Mircea Mureșan, președintele Filialei Pictură București, curator al Expoziției „Grup 38” organizată la Centrul Artelor Vizuale, Galeria Căminul Artei, București, în perioada 29 mai–9 iunie 2023, o lucrare⁶⁶ semnată Cezar Atodiresei face parte din expoziție.

La propunerea graficianului Ovidiu Croitoru, curator al Expoziției internaționale „A4/a small graphics salon, 9th edition 2023 online”, o lucrare⁶⁷ semnată Cezar Atodiresei face parte din expoziție.

2024

Cezar Atodiresei este omagiat pe 11 martie 2024, în cadrul vernisajului Expoziției de pictură „*In memoriam* Cezar Atodiresei, Atelier 21+”, de la Galeria Căminul Artei (parter și etaj) București, curatoriată de lector univ. dr. Silvia Stoica. La deschidere vorbesc prof. univ. dr. Constantin Aslam și lector univ. dr. Silvia Stoica. Evenimentul reprezintă debutul expozițional al grupului cu același nume, grup ce îi reunește pe absolvenții ultimei serii de studenți coordonați de profesorul Cezar Atodiresei (promoția 2018–2021)⁶⁸, Specializarea Pictură – nivel licență.

Lucrarea „Coșul” (2016, ulei, colaj pe pal, 61×51 cm.) face parte din Expoziția „Sens multiplu”⁶⁹, desfășurată la Centrul Artelor Vizuale București, în perioada 11–21 iunie 2024, la propunerea pictorului Florin Mocanu, vicepreședintele Filialei Pictură București, organizator⁷⁰ al expoziției. Expoziția a cuprins lucrări semnate de: Ionuț Achițenie, Ion Anghel, Cătălin Bălescu, Marius Barb, Marian Dobre, Petru Lucaci, Florin Mocanu, George Moscal, Costin Neamțu, Lisandru Neamțu, Silvia Stoica, Corneliu Vasilescu și alții.

O lucrare⁷¹ semnată Cezar Atodiresei face parte din Expoziția „Atemporal”⁷² organizată de Filiala Pictură București a Uniunii Artiștilor Plastici din România, expoziție desfășurată la Căminul Artei – parter în perioada 22 iulie–2 august 2024, la propunerea artistei Silvia Stoica, curator al expoziției. Expoziția a adus împreună artiști titulari și stagiaari ai Uniunii: Ionuț Achițenie, Ion Anghel, Marius Barb, Florin Mocanu, Mircea Mureșan, Lisandru Neamțu, Cosmin Paulescu, Silvia Stoica, Elena Dăscălescu, Iulian Dalin Toma, Christian Zidros etc. Din categoria stagiariilor au făcut parte și studenți ai lui Cezar Atodiresei din ultima serie – nivel licență – coordonată la Specializarea Pictură (2018–2021): Roxana Barbu, Irina Venera Cojocariu, Ana Dominte, Lucreția Maioreescu, Rebeca Mănescu, Alin Mușat, Daniela Nechita, Andreea Petrov, Smaranda Stoica, Alina Tătăroiu, Michaela Vreja.

În perioada 5–29 septembrie 2024 este organizată la Centrul de Cultură „Palatele Brâncovenești de la Porțile Bucureștiului” – Mogoșoaia prima expoziție retrospectivă cu titlul „Cezar Atodiresei. Desen, pictură”, curator: lector univ. dr. Silvia Stoica. Evenimentul este susținut de Universitatea Națională de Arte din București – rector prof. univ. dr. Cătălin Bălescu, Uniunea

66 „Turn Pajura”, 1986, ulei pe pânză, 100×90 cm.

67 „Golf. S”, 2012, acuarelă pe hârtie, 29,5×21 cm.

68 Lucreția Maioreescu, Roxana Barbu, Daniela Nechita, Rebeca Mănescu, Irina Venera Cojocariu, Mădălina Cornea, Ana Dominte, Monica Martac, Alin Mușat, Andreea Petrov, Smaranda Stoica, Alina Tătăroiu, Michaela Vreja și Ilie Brănescu (student doar la master, anul I, 2021–2022).

69 Expoziție curatoriată de Ionuț Theodor Barbu.

70 Alături de Marius Barb, vicepreședintele Uniunii Artiștilor Plastici din România.

71 „Fără titlu (Detaliu după G.P.B.)”, 2011, ulei pe pânză, 43,5×30 cm.

72 Organizator: Marius Barb.

Artiștilor Plastici din România – președinte prof. univ. dr. Petru Lucaci, Filiala Pictură București – președinte conf. univ. dr. Mircea Mureșan, Muzeul de Artă Constanța – director conf. univ. dr. Lelia Rus-Pîrvan. Au fost incluse peste 80 de lucrări de pictură și desen din toate perioadele de formare profesională și creație artistică, unele dintre lucrări fiind prezentate pentru prima dată publicului.

Upon the initiative of painter Mircea Mureșan, president of the Painting Branch of Bucharest, curator of the “Group 72” exhibition organized at Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, Bucharest, between 24 May–6 June 2022, a work⁶⁴ signed by Cezar Atodiresei is part of the exhibition.

In the autumn of 2022, the painter’s family offered to the Constanta Art Museum, as a donation, an important collection totalling 80 works signed by the artist: 20 paintings and 60 drawings, watercolours, ink drawings. Six paintings signed by Cezar Atodiresei are part of the museum’s permanent collection and can be admired in the Donations Hall, 2nd floor, room IX: “Corner Tower – Lăzarea” (1990, oil on canvas, 73×61 cm.), “Still life with ewer and mandolin” (1986, oil on canvas, 50×55 cm.), “Red cliffs at Gureni (Peștișani – Gorj)” (1985, oil on cardboard, 49.5×68.8 cm.), “Oaks – Gura Văii” (1991, oil on canvas, 65×37 cm.), “Houses in Andronache (Bucharest)” (1983, oil on cardboard, 50×57.5 cm.), “Field – Calica” (1990, oil on canvas, 50×81 cm.).

Between 4–30 November 2022 the Constanta Art Museum hosts the painting exhibition *Syntheses. In memoriam Cezar Atodiresei* in the master-disciple formula, with works signed by Cezar Atodiresei and Silvia Stoica, curator Lelia Rus-Pîrvan. Partners: The National University of Arts of Bucharest, the Union of Fine Artists of Romania. The opening speeches are given by Lelia Rus-Pîrvan, museum manager, Professor Cătălin Bălescu, PhD, Rector of the National University of Arts of Bucharest, Professor Constantin Aslam, PhD. The exhibition included 23 paintings signed by Cezar Atodiresei, most from the period of his formal and chromatic syntheses.

An extended text *In memoriam Cezar Atodiresei* is published in the ARTA magazine, no. 54–55, signed by Cristian-Robert Velescu⁶⁵.

2023

The Constanta Art Museum organized, between 11 January–28 February 2023, the exhibition *The Warehouse Museum. The Feminine Form – Modern and Contemporary Representations*. The exhibition included 20 drawings, watercolours, works in India ink from the Cezar Atodiresei donation and 20 graphic art works from the donation of magistrate Ioan Dumitrescu, signed by important names in Romanian fine arts: Iosif Ișer, Theodor Pallady, Jean Al. Steriadi, Iosif Rosebluth, Milița Petrașcu, Aurel Băeșu, and Ion Anestin. The exhibition poster showed a line drawing by Cezar Atodiresei alongside a drawing signed by Theodor Pallady.

Upon the initiative of painter Mircea Mureșan, president of the Painting Branch of Bucharest, curator of the *Group 38* exhibition organized at Centrul Artelor Vizuale, Căminul Artei Gallery, Bucharest, between 29 May–6 June 2022, a work⁶⁶ signed by Cezar Atodiresei is part of the exhibition.

Upon the initiative of graphic artist Ovidiu Croitoru, curator of the *A4/a small graphics salon, 9th edition 2023 online* international exhibition, a work⁶⁷ signed by Cezar Atodiresei is part of the exhibition.

2024

64 “Red Tower” (1988–1993), oil on canvas, 73×61 cm.

65 Cristian-Robert Velescu, “In memoriam Cezar Atodiresei (1954–2022)”, *Revista ARTA, arte vizuale/visual arts* #54–55/2022, pp. 194–199.

66 “Pajura Tower”, 1986, oil on canvas, 100×90 cm.

67 “Gulf. S.”, 2012, watercolour on paper, 29.5×21 cm.

Cezar Atodiresei is commemorated on 11 March 2024, during the opening of the painting exhibition *In memoriam Cezar Atodiresei, Atelier 21+*, at the Căminul Artei Gallery (ground floor and first floor) Bucharest, curated by Lecturer Silvia Stoica, PhD. The opening speeches include those of Professor Constantin Aslam, PhD and Lecturer Silvia Stoica, PhD. The event represents the exhibition debut of the group having the same name, a group which brings together the graduates of the last series of students coordinated by Professor Cezar Atodiresei (class of 2018–2021)⁶⁸, painting Specialization – BA.

The work “The Bin” (2016, oil, collage on chipboard, 61×51 cm.) is part of the “Multiple Sense” exhibition⁶⁹, taking place at Centrul Artelor Vizuale Bucharest, between 11–21 June 2024, upon the suggestion of painter Florin Mocanu, vice-president of the Bucharest Painting Branch, exhibition organizer⁷⁰. The exhibition included works signed by: Ionuț Achițenie, Ion Anghel, Cătălin Bălescu, Marius Barb, Marian Dobre, Petru Lucaci, Florin Mocanu, George Moscal, Costin Neamțu, Lisandru Neamțu, Silvia Stoica, Corneliu Vasilescu and others.

A work⁷¹ signed by Cezar Atodiresei is part of the “Atemporal” exhibition⁷² organized by the Bucharest Painting Branch of the Union of Fine Artists of Romania, an exhibition which took place between 22 July–2 August 2024, at the suggestion of artist Silvia Stoica, exhibition curator. The exhibition brought together permanent and associated member artists of the Union: Ionuț Achițenie, Ion Anghel, Marius Barb, Florin Mocanu, Mircea Mureșan, Lisandru Neamțu, Cosmin Paulescu, Silvia Stoica, Elena Dăscălescu, Iulian Dalin Toma, Christian Zidros etc. Among the associated members there were some of Cezar Atodiresei’s students from the BA class he coordinated for the Painting Specialization (2018–2021): Roxana Barbu, Irina Venera Cojocariu, Ana Dominte, Lucreția Maiorescu, Rebeca Mănescu, Alin Mușat, Daniela Nechita, Andreea Petrov, Smaranda Stoica, Alina Tătăroiu, Michaela Vreja.

Between 5–29 September 2024 the first retrospective exhibition, called “Cezar Atodiresei. Drawing, painting” is organized at the “Brancovan Palaces at the Bucharest Gates” Cultural Centre – Mogoșoaia. Curator: Lecturer Silvia Stoica, PhD. The event is supported by the National University of Arts of Bucharest – Rector Professor Cătălin Bălescu, PhD, the Union of Fine Artists of Romania – President Professor Petru Lucaci, PhD, the Bucharest Painting Branch – President Assistant Professor Mircea Mureșan, PhD, The Constanta Art Museum – President Assistant Professor Lelia Rus-Pîrvan, PhD, museum manager. There were included over 80 works of painting and drawing from all the stages of professional evolution and artistic creation, some works being shown for the first time to the public.

68 Lucreția Maiorescu, Roxana Barbu, Daniela Nechita, Rebeca Mănescu, Irina Venera Cojocariu, Mădălina Cornea, Ana Dominte, Monica Martac, Alin Mușat, Andreea Petrov, Smaranda Stoica, Alina Tătăroiu, Michaela Vreja and Ilie Brănescu.

69 Exhibition curated by Ionuț Theodor Barbu.

70 Alongside Marius Barb, the vice-president of the Union of Fine Artists of Romania.

71 “Untitled (Detail of G.P.B.)”, 2011, oil on canvas, 43.5×30 cm.

72 Organizer: Marius Barb.

20

21

22

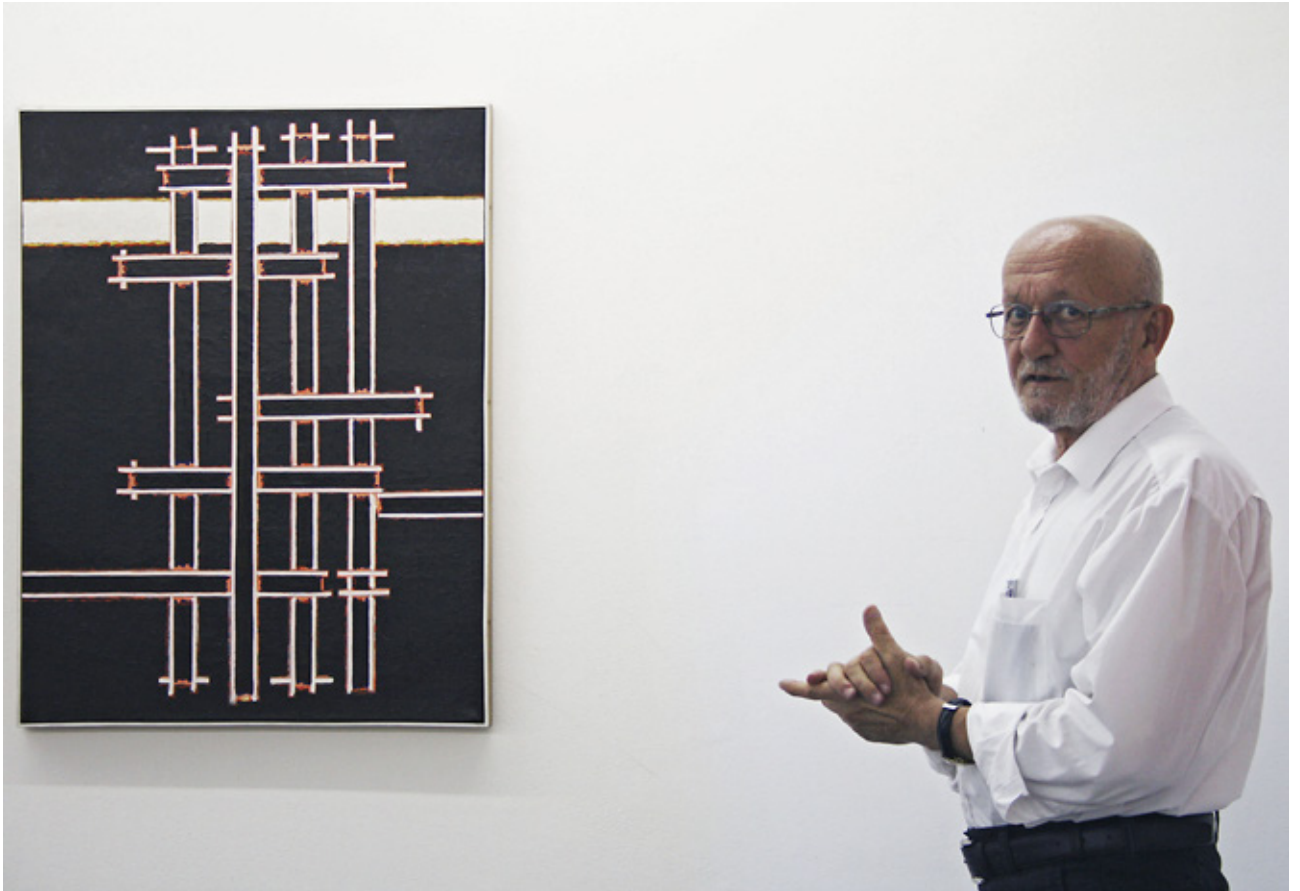
23

24

- 20 Cezar Atodiresei, panotarea Expoziției personale „desene din atelier”, 2016.
Cezar Atodiresei, hanging works for the solo exhibition “drawings from the workshop”, 2016.
- 21 Cezar Atodiresei, Ioana Beldiman, Expoziția personală „exerciții de paginare”, 2016.
Cezar Atodiresei, Ioana Beldiman, The “pagination exercises” exhibition, 2016.
- 22 Cezar Atodiresei, lucrarea „Scara”, *Salonul de pictură foarte mare*, Teatrul Național „I.L. Caragiale”, București, 2016.
Cezar Atodiresei, the work “The Ladder”, *The Salon of the Very Large Painting*, the “I.L. Caragiale” National Theatre of Bucharest, 2016.

- 23 *Salonul de pictură foarte mare*, Teatrul Național „I.L. Caragiale”, București, 2016.
The Salon of the Very Large Painting, the “I.L. Caragiale” National Theatre of Bucharest, 2016.
- 24 *Salonul de pictură foarte mică*, Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, București, 2017.
The Salon of the Very Small Painting, Centrul Artelor Vizuale, Multimedia Center, Bucharest, 2017.

25

25 Cezar Atodiresei, 2016

Atelierul artistului, Str. Ing. Ermil Pangratti, nr. 27, Sector 1,
București, februarie 2022.
The artist's studio, 27 Ing. Ermil Pangratti St., sector 1, Bucharest,
February 2022.

ISBN

978-606-720-206-9